

(NOT FOR ISSUE)

ASSAM STATE LIBRARY

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

SECOND SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE NINTH GENERAL ELECTIONS UNDER SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL. II

NO. 2

The 9th September 1991

Price—Rs. 27.80

DO NOT USE INSIDE LIBRARY

CONTENTS

BUDGET SESSION

No. 2

Dated, the 9th September

	Page
1. Questions and Answers	1—32
2. No Confidence Motion	32—33
3. Adjournment Motion	33—55
4. Discussion During Zero Hour	55—64
5. Announcement from the Chair	64—67
6. Calling Attention Notice	67—69
7. Matter Under Rule 301	69—72
8. Presentation of the Budget Estimate, 1991-92	72—101
9. Statement by Chief Minister	101—107
10. Adjournment	107
11. Annexure I, II, III, IV, V, VI, VII	108—149

DEBATES OF THE
ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, September 9, 1991

The House met at Nine of the Clock in the Assembly Chamber, Dispur with Mr. Speaker in the Chair.

STARRED
QUESTIONS AND ANSWERS
(To which oral answers were given)

বিষয় : শপত গ্রহণ অনুষ্ঠানত ব্যৱ।

শ্রীজয়নাথ শৰ্মাই প্রুথিচে :

১২১। মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয় অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

(ক) ৩০/৬/৯১ তাৰিখে অসম মন্ত্রী সভাই শপত গ্রহণ কৰোতে সৰ্বমুঠ ব্যৱ কিমান হল ?

(খ) শপত গ্রহণ অনুষ্ঠান সম্পর্কত চৰকাৰে কোন শিতানৰ পৰা উক্ত টকা ব্যৱ কৰিছিল ?

(গ) বড়া, মণ্ডপ, মঞ্চ আদিৰ নক্কা কোন অভিযন্তাই প্ৰস্তুত কৰিছিল আৰু এই নক্কা আদি প্ৰস্তুতিৰ বাবে তেওঁ কিমান দিন লগাইছিল ?

(ঘ) বড়া, মণ্ডপ আৰু মঞ্চ নিৰ্মানৰ বাবে কাক দায়িত্ব দিয়া হৈছিল ?

(ঙ) কার্পেট, চৰ্তাপ আৰু কাপোৰ, টকী, ফুলৰ টাব আদি কাৰ পৰা অনা হৈছিল আৰু মণ্ডপখনৰ কপ সজাৰ বাবে কিমান টকা পৰিশোধ কৰা হৈছিল ?

(চ) চাহ-জলগান কোনে উক্ত অনুষ্ঠানত যোগান ধৰিছিল আৰু এই শিতানত লৰ্মুঠ খৰছ কিমান হৈছিল ?

ଆହିତେଶ୍ବର ଶଇକୀଯା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) ସେ ଉତ୍ତବ ଦିଇଛେ :

- (କ) ୬,୨୨,୬୫୦୦୦ ଟକା (ଟକା ପରିଶୋଧ ହୋଇ ନାହିଁ)।
 (ଖ) (୧) 4217-Capital outlay,
 (୨) 2052-Hospitality Charges ଏ ପରା ଦିଯା ହବ।
 (ଗ) ଗଡ଼କାଣ୍ଠାନୀ ବିଭାଗର ଅଞ୍ଚାୟୀ ବାଜଧାନୀ ନିର୍ମାନ ସଂମଗ୍ରୀର ଅଭିଯନ୍ତ୍ରାନ୍ତ ଗଡ଼କାଣ୍ଠାନୀର ମଟିବର ୨୪/୬/୯୧ ତାରିଖେ ନିର୍ଦେଶ ପାଇ ୨୫/୬/୯୧ ତାରିଖରେ ନକ୍ଷା ତୈୟାର କରିଛି।
 (ଘ) ଅଞ୍ଚାୟୀ ବାଜଧାନୀ ନିର୍ମାନ ସଂମଗ୍ରୀର ଅଧୀନତ ଥକା ୨୯୯ ଉପ-ସଂମଗ୍ରୀର ଶାଖା ବିଷୟା ଆକୁ ମହକାବୀ କାର୍ଯ୍ୟବାହୀ ଅଭିଯନ୍ତ୍ରାନ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵାବଧନାତ ଦିଯାଇଛି।
 (ଙ) ଶ୍ରାନ୍ତୀୟ ଆସାମ ଟେଟ୍ ହାଉଟ୍ର ଦାଯିତ୍ବ ଦିଯା ହେବିଲ ଆକୁ ଉତ୍ତ କାମର ବାବ୍ ଦିଯା ବିଲର ୯୦,୦୦୦୦୦ ଟକା ଏତିଆଲେ ପରିଶୋଧ କରା ହୋଇ ନାହିଁ।
 (ଘ) ଶ୍ରାନ୍ତୀୟ ଚୋଟେଲ ମେଲିଭିଟ୍ଟକ ଯୋଗାନ ଧରିବଲେ ଦିଯା ହେବିଲ । ଏତିଆଲେ ନିଲର ଟକା ମୁଁ ୪୯,୫୦୦୦୦ ଟକା ଦିଯା ହୋଇ ନାହିଁ।

ଆଜୟନାଥ ଶର୍ମା : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ (କ) ଆକୁ (ଘ) ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତବତ କୈଛେ ସେ ଶପତ ଗ୍ରହଣ ଅମୁର୍ତ୍ତାନତ ମଗ୍ନପ ସଜ୍ଜାର କାବଣେ ଖବର ହେବିଲ ୬,୨୨,୬୫୦୦୦ ଟକା ଆକୁ ଏହି ଟକାଟୋ ୪୧୧୭ କେପିଟେଲ ଆଉଟ୍-ଲେବ ପରା ଦିଯା ହବ ବୁଲି କୈଛେ, ମୋର ଅଶ୍ଵ ହେବେ ଏନେ ଧରଣ ଶପତ ଗ୍ରହଣ ଅମୁର୍ତ୍ତାନର କାବଣେ ଏହି ଟକାଟୋ ଏହି ଶିତାନର ପରା ଖବର କରାବ ଅଧିକାବ ଆଛେ ନେ ନାହିଁ ?

ଆହିତେଶ୍ବର ଶଇକୀଯା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ବିଶ୍ୱଯ ଆଛେ ।

ଆଜୟନାଥ ଶର୍ମା : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏହି ଶିତାନର ପରା ଏନେଥବଣେରେ କି କି ଶିତାନତ ଖବର କରିବ ପାବି ମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ଜନାବନେ ? ଆମି ଜନାତ ଏହି ଶିତାନର ପରା ଏନେଥବଣେରେ ଖବର କରିବ ମୋରାବି ।

ଆହିତେଶ୍ବର ଶଇକୀଯା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ତେଣେ ତଥ୍ୟ ମୋର ହାତତ ନାହିଁ ।

ଆଜୟନାଥ ଶର୍ମା : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମୋର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ହେବେ—ଟେଟ୍ ହାଉଟ୍ର କାବଣେ ୯୦,୦୦୦ ଟକା ଦିଯା ହେବେ, ଇଯାବ ବାବେ ଟେଣ୍ଟାର ବିଚବା ହେବିଲ ନେକି ? ମହି ଜନାତ ଏଟା ବିଶେଷ ଟେଟ୍ ହାଉଟ୍ର ଲଗତ ଜି, ଏ, ଡିଯେ ବିଶେଷଭାବେ ଯୋଗା-ଯୋଗ କରି ବିଶେଷ ମେହି ଟେଟ୍ ହାଉଟ୍ରଟୋକ ଦିହିଲ ଆକୁ ଇଯାବ ଯୋଗାନ ଧରିବଲେ

বেলিভিট হোটেলক দিয়া। হৈছিল যাবে এতিয়ালৈ বিলৰ টকা আয় ৪৯ হেজাৰ টকা দিয়াৰ কাৰণে এটি বিশেষ হোটেলখনক নিৰ্বাচিত কৰা হস।

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, অভিজ্ঞতাৰ ভিস্তি অই বিশেষ হোটেলখনক দিয়া হৈছিল।

শ্রীজয়নাথ শৰ্মা : টেঙ্গৰ কল নকৰাকৈ তৎক্ষনাত এই হোটেলখনক দিয়া ইল, এই ঘণ্টপৰ কাৰণে ৬ লাখ টকা খৰচ হোৱা নাছিল, ২ বৰ্ষ ১ লাখ টকা খৰচ হৈছিল। বিশেষ কেটজনমান অফিচাৰ জড়িত হৈ নিজাৰবৌয়াকৈ দিয়া হৈছিল। বাহৰ দাম ধৰা হৈছিল ২৫ টকা আৰু এক কিলো বচিৰ দাম ধৰা হৈছিল ১৫ টকা। গতিকৈ ইয়াৰ তদন্ত হৰ লাগে।

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, (ক) প্ৰশ্নৰ উত্তৰত প্ৰকৃত খৰচৰ কথা মই কৈছোৰেই। বাকী যিবিলাক খৰচৰ কথা কৈছে সেই বিষয়ে মই বিভাগত থৰৰ কৰিম।

শ্রীগিয়াচুদ্ধি আহমেদ : অধ্যক্ষ মহোদয়, মানমীয় মুখ্যমন্ত্রীয়ে জনাবনেকি, যে আগৰ মন্ত্ৰীসকলৰ শপত গ্ৰহণ অনুষ্ঠানত কিমান টকা খৰচ কৰা হৈছিল?

(উত্তৰ নাই)

(Starred Question No. 22 was deferred)

Mr. Speaker : Starred Question No. 23.

Shri Nazmul Haque : On a point of order why the Question No. 22 has been deferred?

শ্রীজয়নাথ শৰ্মা : অধ্যক্ষ মহোদয়, আজিৰ প্ৰশ্নত ৪/৫ টা ধান প্ৰশ্ন ডিফাৰ আৰু পষ্টপণ কৰা হৈছে। চৰ্ট নোটিচ কুৱেশ্যন প্ৰথম দিনাণ অহা নাই আৰু যোৱা অধিবেশনতো প্ৰশ্ন থকা ষ্঵ত্বেও উত্তৰ দিয়া নাই। এই দৱে মন্ত্ৰীসকলে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ নিদি এৰাই চলিবলৈ চেষ্টা কৰাৰ বাবে আপোনাসোকে আমাৰ সদনৰ অধিকাৰৰ পৰা বঞ্চিত কৰাৰ চেষ্টা কৰিছে নেকি? আমি যিবিলাক প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰিছো সেইবিলাকৰ উত্তৰ দেখ্ দেখ্ কৈ দিয়া নাই। কিয় দিয়া নাই? দ্বিতীয় কথা হৈছে আমি যোৱা অধিবেশনত যিবিলাকক চৰ্ট নোটিচ কুৱেশ্যন দিয়া। হৈছিল সেই বিলাকৰো উত্তৰ দিয়া নাই। চৰ্ট নোটিচ কুৱেশ্যন দিয়াৰ সদনত প্ৰতিজন আছে। আমি কিবা কথা নাজানিলে প্ৰশ্নৰ জৰিয়তে অন্তৰ্বিলাক সূধি জানি জ'ব পাৰো। চৰ্ট নোটিচ কুৱেশনৰ বাবে নিৰ্দ্বাৰিত দিন

थका घटेण avoid करि अतिया तेथेते एই प्रश्नब क्षेत्रतो एवाई चलिव बिचारिछे। आजिब प्रश्नब २२ नं, ३१ नं, ३४ नं आक ४० नं प्रश्नब उन्नत निदियाब व्यवस्था करिछे।

Under Rule 32 this is compulsion on a part of a Minister to give answer and to give any sort of information to the House.

श्रीगोलोक चन्द्र बाजवळी (संसदी परिक्रमा मन्त्री) : अध्यक्ष महोदय, आजि तेथेत सकले यिटो प्रश्न उथापन करिछे सेही प्रश्नटो मइও आगब विधान सभात उथापन करिछिलो। अतिया कथा हैचे प्रश्नबोब दियाब लगे लगे आमि प्रेचलै प्रिंट करिबव काबणे पठाइ दिण। एই क्षेत्रत प्रश्नबोब ताबिख निर्धारित करि आमालै यि जानी आहे सेहिबोब आमि केत्रियाबा आगदिनाहे पाणी आक सेही काबणे आमि प्रश्नब उन्नत दियाब काबणे पवरती व्यवस्था ल'बलै समय नापाणी। प्रश्नबोब प्रिंट है आहोते पलम होराब काबणेहे आमि किचुमान प्रश्नब उन्नत दिव नोवारो। आमि इच्छा करि एडिड करिब खोजा नाही। आपोनामोके यदि बिचारे तेनेह'ले प्रिंट नकराईक्यै प्रश्न दिले आमि उन्नत दिव पाविस।

श्रीजयनाथ शर्मा : अध्यक्ष महोदय, तेथेते उन्नतब भूल व्याख्या दिले। कल ३२ मते आमि दिने १० टा प्रश्न सदनत आलोचना करिब पावो। एहिदरे ४/५ टा प्रश्न डिफार है थाकिले १५ टा मानहे प्रश्न आलोचनाब वाबे थाके। आमि यिबोब बिटेन कुरेश्यन दिलो सेहिबिलाक आनष्टार्ड कुरेश्यनलै कमतार्त करिब नेकि ? एই सुविधाबोब तेथेत सकले एने धरणे ल'ब नोवारिब। सदनत २० टा प्रश्न आलोचना करिब जागिब।

Mr. Speaker : So far as this question is concerned Law Minister, येही यिवान दूर जानो सेही प्रश्न केहिटा आमाब आইन मन्त्रीये उन्नत दिव लगा प्रश्न आहिल आक आजि तेथेते अमनवत केंद्रीय मन्त्रीब लगत थाकिब लगा होराब वाबे एই प्रश्न केहिटा डिफार करा हैचे। अन्य कथाब काबणे करा होरा नाही।

श्रीतत्त्व चन्द्र नवह : अध्यक्ष इहोदय, आजि सदनत उन्नत दिव लगा प्रश्नब २२, ३१, ३४, आक ४० नं प्रश्न केहिटा डिफार किंवा पष्टपण करा

ହେବେ । ଏହି କେହିଟା ବାଦ ଦିଲେ ଆଲୋଚନା କରିବିଲେ ଇମ୍ପରଟେଟ କୁରେଣ୍ଠନ ନାହିଁ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରତ ଆପୁନି କିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜ'ବନେ ?

★Shri Holiram Terang : Mr. Speaker, Sir, it is true that this kind of practice was there in the last Assembly. But it does not naturally mean that it should be practised now. Secondly, Sir, the Minister for Parliamentary Affairs stated that he had received the question only one day before the question comes. Sir, I do not think that it is an excuse. Sir, under rule it is ten clear days are there. Therefore, Sir, we have to submit the question before ten clear days. That means they receive it every seven days and when they get it seven days ahead then why they should not come up with the reply. Department must be ready within this time to give answers of any sort of question. Sir, when the question goes for printing, it means that you have allowed it. So, there is no other authority Now, who can disallow this question. So, I do not understand why many questions have been disallowed. Now Sir, the Starred Question No. 22 has been deferred. Minister in charg is not there and even if he is not there the Council of Ministers are there and the Chief Minister is there and it can be entrusted to any one of them. So, Sir, there should be a ruling on this. There should be a clear cut ruling on this point. So, Sir, all the Honourable Members of this House would like to hear form you a clear cut ruling on this. It is fact that even if the Government wants 30 days time, they may not be able to give the answers to all the supplementaries sought in the House.

---

* Speech not corrected.

Then, Sir, they say that it is the tradition of the House and accordingly they will give the reply later on. But our point is that whatever information they get, it should be given. This should be the point. So, Sir, our point is that no question should be deferred or postponed. This is my submission.

শ্রীপঞ্জোদ গগৈ : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়টো লৈ আজি যথেষ্ট আঙ্গোচনা কৰা হৈছে। যেতিয়া প্রশ্ন বিলাকৰ অমুমতি দিয়া ইয়া তাৰ পিচত ৪/৫ টা প্রশ্ন দিকাৰ বা পষ্টপণ কৰিলে ‘ইট লুক্ষ অড়’। আমাৰ সদনত আগতেও প্রিচিন্ডেন্ট আছে এবাৰ যদি প্রশ্ন আহে তেনেহ’লৈ তাক এমেকৈ দিকাৰ বা পষ্টপণ নকৰে। যদি কোনোৰা মন্ত্ৰী অস্বীপছিত থাকে তেনেহ’লৈ মুখ্যমন্ত্ৰী বা অন্য মন্ত্ৰীয়ে উত্তৰ দিয়ে। সেই কাৰণে বিষয়টো আপুনি বিবেচনা কৰি চাঁওক। আগৰ ধিটো প্ৰক্ৰিয়া আছিল সেইমতে কৰক। তাৰ কাৰণে আপোনাক অস্বীকৰণ কৰিছো। আমি আগতে সদনত এনেদৰে অস্বীকৰণ ভোগ কৰা নাছিলো। প্রশ্ন এবাৰ প্ৰিণ্ট হৈ যোৱাৰ পিছত ডিএলাউড কৰা হৈছে। এইটো ভাল নেদেধি। গতিকে বিষয়টো আপুনি ভালদৰে চাঁওক।

মাননীয় অধ্যক্ষ : মই মাননীয় সদন্য সকলৰ বক্তৃব্য শুনিলো। আৰু পাঞ্জিয়া-মেন্টৰী মন্ত্ৰীৰো বক্তৃব্য শুনিছো। মাননীয় সদন্য সকলে যিথিনি কথা কৈছে সেই ধিনি মই ভালকৈ উপলব্ধি কৰিছো। গতিকে বিষয়টো মই গুৰুত্ব সহকাৰে বিবেচনা কৰি চাম। Now Question No. 23.

বিষয় : শ্রীমন্ত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰ স্থাপন।

শ্রীগহীন চন্দ্ৰ দাসে স্বাধীনে :

* ২৩। মাননীয় সাংস্কৃতিক বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অস্বীকৰণ কৰি জ্ঞাবনে :

- (ক) শ্রীমন্ত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰ গুৱাহাটীত পাতিবৰ বাবে অস্বীকৰণ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লোৱাটো সঁচালে ?
- (খ) যদি সঁচা কলাক্ষেত্ৰ নিশ্চাণৰ অগ্ৰগতি কিমান হৈছে ?
- (গ) চলিত বিভৌয় বছৰত শ্রীমন্ত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰ নিশ্চাণৰ বাবে কিমান টকা আবণ্টন দিয়া হৈছে ?

ଶ୍ରୀହିତେଷ୍ଵର ଶଇକୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) ସେ ଉତ୍ତବ ଦିଛେ :

- (କ) ସଂ୍ଚା ।
- (ଖ) ଶ୍ରୀମନ୍ତ ଶଂକବଦେର କଳାକ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ମାଣର କାରଣେ ସାଙ୍ଗତ ବିଭାଗେ ୮୧ ବିଷା ମାଟି ଆରଣ୍ଟନ ଦିଛେ ଆକ ଏହି ମାଟିତ ଗଡ଼କାଣ୍ଡାନୀ ବିଭାଗର ଜୟୀଯତେ ବାଉ-ଗୁବୀ ଓରାଲ ଦିଯା ହୈଛେ ।
- (ଗ) ଚଲିତ ବିକ୍ରୀଯ ବଚ୍ଚବତ ଏତିଆଲେ ଶ୍ରୀମନ୍ତ ଶଂକବଦେର କଳାକ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ମାଣର ବାବେ ଧନ ଆରଣ୍ଟନ ଦିଯା ହୋଇବା ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀଗହିନ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମାନନୀୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ଜନାବ ନେ ଶ୍ରୀହିତେଷ୍ଵର ଶଇକୀୟାଟେ ଚବକାରେ ବନାବ ନେ ନବନାଇ ? ସନ୍ଦି ବନାଇ କେତିଆ ବନାବ । ଲଗତେ ଇଯାବ କାରଣେ ଯି ମାଟି ଆରଣ୍ଟନ ଦିଯା ହୈଛେ ମେହି ମାଟି କୋନୋବାଇ ବେଦଖଳ କବିଛେ ନେକି ? ଆକ ଚଲିତ ବିକ୍ରୀଯ ବଚ୍ଚବତ ତାବ ବାବେ ଟକା କିଯ ଆରଣ୍ଟନ ଦିଯା ହୋଇବା ନାହିଁ ଜନାବ ନେ ?

ଶ୍ରୀହିତେଷ୍ଵର ଶଇକୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏହି ବିକ୍ରୀଯ ବଚ୍ଚବତ ଶ୍ରୀମନ୍ତ ଶଂକବଦେର କଳା କ୍ଷେତ୍ରଲେ ଏତିଆଲେକେ କୋନୋ ଧରଣ ଆରଣ୍ଟନ କବା ହୋଇବା ନାହିଁ ସନ୍ଦି ଗଡ଼କାଣ୍ଡାନୀ ବିଭାଗର ଗୃହ ନିର୍ମାନ ଶାଖାର ବାଜେଟତ ୫୫ ଲାଖ ଟକା ଧରା ହୈଛେ । ପ୍ରୋଜନ ଅମୁସରି ଏହି ଧନ କଳାକ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ମାଣର ବାବେ ବ୍ୟା କବିବ ପରା ଯାବ । ଇଯାବ ବାବେ ଚାଇଟ ପ୍ଲେନ, କ୍ଷେତ୍ର ଆଦି ଅମୁମୋଦନ କବା ବିଷୟଟୋ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚବକାରର ପରିବର୍ତ୍ତ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚବକାରେ ଗୋଟିଇବୋର ଦିଶ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳେ ଗ୍ରହଣ କବାର ପିଚତେଇ ଆକ ଧନ ଆରଣ୍ଟନ କବିଲେଇ କଳାକ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ମାଣର କାମ ଆବଶ୍ୟକ କବା ହବ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚବକାରକ ୧୦ କୋଟି ଦିଯାବ ପରାମର୍ଶ ଦିଯା ହୈଛେ ।

ଶ୍ରୀଗହିନ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଇଯାବ ମାଟି ବେଦଖଳ କବା ହୈଛେ ନେକି ?

ଶ୍ରୀହିତେଷ୍ଵର ଶଇକୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ବେଦଖଳର ବିପୋର୍ଟ ମୋର ହାତତ ନାହିଁ ।

ଧିଷ୍ମନ୍ : ଆବଶ୍ୟକ ସଂଖ୍ୟାଲକ ଅଧାନର ନିୟୁକ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଭବତ ଚନ୍ଦ୍ର ନବହେ ସୁଧିଛେ :

- ★ ୨୪। ମାନନୀୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ଅମୁଗ୍ରହ କବି ଜନାବନେ :
- (କ) ଆବଶ୍ୟକ ସଂଖ୍ୟାଲକ ଅଧାନ ପଦତ କାକୋ ସ୍ଥାଯୀଭାବେ ଏତିଆଓ ନିଯୋଗ ନକବା କଥାଟୋ ସଂ୍ଚାନେ ?
- (ଖ) ସନ୍ଦି ସଂ୍ଚା ହୟ, ନିଯୋଗ ନକବାର କାରଣବୋର କି ?

ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ୱର ଶଟକୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) ସେ ଉତ୍ତର ଦିଇଛେ :

- (କ) ହୟ, ସଂଚା ।
- (ଘ) ଆବଙ୍କୀ ସଂଧାଳକ ପ୍ରଧାନ ପଦତ ସ୍ଥାଯୀଭାବେ କାଳେ ନିଯୋଗ କରାବ ଅଶ୍ଵ ମୁଠେ । ଆବଙ୍କୀ ସଂଧାଳକ ପ୍ରଧାନର ସମପର୍ଯ୍ୟାୟର ପଦତ ଅଧିଷ୍ଟିତ ଥିବା ବିଷୟା ସକଳର କର୍ମଦକ୍ଷତାର ପର୍ଯ୍ୟାୟୋଚନା କରି ଏହି ପଦତ ନିଯୋଗ କରାବ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲୋକା ହୟ ।

ଶ୍ରୀଭବତ ଚତ୍ତ୍ଵ ନବହ : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମାନନୀୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ଦିଯା ଅଶ୍ଵର ଉତ୍ତର ମହି ଭାଲେକେ ଉପଲକ୍ଷ କରିବ ପରା ନାହିଁ । ମୋର ଅଶ୍ଵଟୋ ହେଛେ ଯେ, ଏହି ଚବକାବେ କାର୍ଯ୍ୟଭାବ ଗ୍ରହଣ କରାବ ପିଚତ ଆଗତେ ସିଜନ ଡାଇବେଟ୍ର ଜେନେବେଲ ଅର ପୁଲିଚ ଆଛିଲ ତେଣୁ ଇଯାବ ପରା ଗୁଛି ଗୈଛେ । ତାବ ପିଚତ ମହି ଜନାତ ଡାଇବେଟ୍ର ଜେନେବେଲ ଅର ପୁଲିଚକ ନିୟୁକ୍ତି ଦିଯା ହୋବା ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସିଜନ ଆହେ ତେଣୁକେ ଟେଚ୍‌ପରେବିଲି ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଯା ବୁଲି ଚବକାବେ କୈଛେ । ତେଥେତେ ଆନ ଏଟା ବିଭାଗରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଆହେ । ଗଡ଼ିକେ ମହି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟର ପରା ଜାନିବ ବିଚାରିଛୋ ଯେ, ତେଥେତକ ସ୍ଥାଯୀ ଭାବେ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଯା ହେବେଳେ ଅସ୍ଥାଯୀଭାବେ ଦିଯା ହେଛେ ?

ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ୱର ଶଟକୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏତିଆ ମେହି ପଦତ ବେଳେଗ ବିଷୟା ନିଯୋଗ କରା ହେଛେ । ଆମାର ଡି, ଜି, ପି ବେଂକତ ଚାରିଜନ ବିଷୟା ଆହେ ।

ଶ୍ରୀଭବତ ଚତ୍ତ୍ଵ ନବହ : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଆମାର ଗୃହ ଆୟୁଜ୍ଞବ ପଦଟୋ ଖାଲି ହେ ଆହେ ନେକି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ଜନାବନେ ?

ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ୱର ଶଟକୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ଖାଲି ହୈ ଆହେ ।

ଶ୍ରୀଭବତ ଚତ୍ତ୍ଵ ନବହ : ମେହି ପଦଟୋ କିମ୍ବା ଖାଲି ଆହେ ଜନାବନେ ?

ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ୱର ଶଟକୀୟ (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ମେହିଟୋ ପିଚତ ଜନୋବା ହବ ।

ଶ୍ରୀଭବତ ଚତ୍ତ୍ଵ ନବହ : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଆମାର ମାନନୀୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ଯିଟୋ ଉତ୍ତର ଦିଇସେ ମେହିଟୋ ବବ ପାତଳ ଧରଣର ହେଛେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଜ୍ୟଥନର ଜଟିଲ ପରିହିତିଲୈ ଚାଇ ଆକ ଯୋବା କାଲି ଇନ୍ଟାରନେଶ୍ୟବେଲ ଏବେନେଟି ଅମ୍ବ ଶାଖାର ଆହ୍ଵାଯକ ଦିନ ଦୁର୍ବତେ ହତ୍ୟା କରାବ ପିଚତ ଆକ ଆଶକ୍ତାଇ ପଣ-ବନ୍ଦୀ ହିଚାପେ ୮ ଜନକ ବନ୍ଦୀ କରାବ ପିଚତ ଚବକାବେ ଗୃହ ଆୟୁଜ୍ଞ ନିୟୁକ୍ତି ଦିଯାବ କଥାଟୋ ବିବେଚନା କରାବର ଫଳତ ଆଇନ ଶୁଖ୍ଲାବ ପରିହିତି ସମ୍ପର୍କତ ସହଜେ ଅନୁମାନ କରିବ ପାବି ।

এই চৰকাৰে আইন শৃংখলাৰ পৰিচ্ছিতি কোৱাকৈ লৈছে সেইটো। চিন্তাৰ বিষয় হৈ পৰিচ্ছে। এই চৰকাৰে কাৰ্য্যভাৱ গ্ৰহণ কৰাৰ ও মাহৰোৱা বেছি হল আৰু চৰকাৰ নতুনকৈ হোৱাৰ পিচড়েষ্ট অসমত শাস্তি প্ৰতিশ্বাস কৰিব বুলি প্ৰতিশ্ৰূতি দিছিল। কিন্তু কাৰ্য্যচেতনা দেখা গৈছে আভিলৈকে গৃহ আয়ুক্তকে নিয়োগ কৰিব পৰা নাই। যট মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰো যে, গৃহ আয়ুক্ত নিযুক্তি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত কৰা বহন্ত আছে বেকি?

শ্ৰীহিতেঞ্চৰ শইকীয় (মুখ্যমন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, একো বহন্ত নাই। চিফ্ চেক্রেটাৰী আৰু এডিশ্যনেল চিফ্ চেক্রেটাৰীয়ে এইটো চাই আছে।

শ্ৰীজয়নাথ শৰ্ম্মা : অধ্যক্ষ মহোদয়, গৃহ আয়ুক্তৰ নামত আলকা আৰু উপপৰ্যায়ে খবৰ দিয়াৰ বাবে এখন জাননী দিয়াৰ কথাটো মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে জানে নে? আৰু যদি সেই জাননী ইনভেলিন কৰা হৈছে তেনেহলে বাইজক নজনোৱাৰ কি উচিদ্ধৰ্য আছে? গৃহ আয়ুক্তৰ বিলেটেদ কথা জনোৱাৰ বাবে যি টেলিফোন আছে সেইটো ভেলিদ হৈ আছেনে?

শ্ৰীহিতেঞ্চৰ শইকীয় (মুখ্যমন্ত্ৰী) : টেলিফোন নম্বৰ আছে।

শ্ৰীহিতেঞ্চৰ বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, বিগত ৫ বছৰত গৃহ আয়ুক্তৰ পদটো কিমান দিন খালি আছিল?

শ্ৰীহিতেঞ্চৰ শইকীয় (মুখ্যমন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, পিচত জনাম।

বিবৰ : হত্যা কৰা মানুহৰ সংখ্যা।

শ্ৰীনিজামুদ্দিন খানে সুধিছে :

*২৫। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) ১৯৯১ চনৰ নিৰ্বাচনৰ পিচক বাজ্যখনত উগ্ৰপন্থীৰ দ্বাৰা হত্যা কৰা মানুহৰ সংখ্যা কিমান?

(খ) উগ্ৰপন্থীৰ নামত পুলিচৰ দ্বাৰা ঘৃত্য সংঘটিত হোৱা লোকৰ সংখ্যা কিমান?

শ্ৰীহিতেঞ্চৰ শইকীয় (মুখ্যমন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) উগ্ৰপন্থীৰ দ্বাৰা হত্যা কৰা মানুহৰ সংখ্যা ৫০ জন।

(খ) উগ্ৰপন্থীৰ নামত আৰক্ষীয়ে কোনো লোকক হত্যা কৰা নাই।

শ্রীনিজামুদ্দিন খান : অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে যিটো উত্তর দিচে তাত নিধনৰ সংব্যা কিমান জনাবনে ? (খ) প্রশ্নৰ উত্তৰত কৈছে যে, উগ্রপন্থীৰ নামত আৰক্ষীয়ে কোনো লোকক হত্যা কৰা নাই। দিপলাত নিবিত মানুষক হত্যা কৰা হৈছেনে ? এই ক্ষেত্ৰত উগ্রপন্থীয়ে কিমানক হত্যা কৰিছে ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, ১ জন লোক মিলিটেৰীৰ হাতত হত্যা হৈছে। আৰক্ষী বিভাগৰ হাতত হত্যা হোৱা নাই। এতিয়ালৈকে কিমান হত্যা কৰা তৈছে সেইটো পিছত সদনত দাখিল কৰিব।

শ্রীজীউৰাম বড়ো : অধ্যক্ষ মহোদয়, ডিমাকুচি এৰিয়াত এতিয়ালৈকে কিমান জনক হত্যা কৰা হ'ল জনাবনে ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : সেইটো বেলেগ প্ৰশ্ন।

Sri Parameswar Brahma : Mr. Speaker, Sir, during the Bodoland agitation in the name of extremists, Assam Police Personnel have killed many Bodos. Will the Chief Minister kindly inform the House how many Bodos had been killed during the movement in the name of extremists ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : সেইটো চেপাৰেট কোৱেশ্যান।

শ্রীআল্লাউদ্দিন সৰকাৰ : অধ্যক্ষ মহোদয়, উগ্রপন্থীৰ নামত ব্যক্তিগতভাৱে, সাংগঠনিক ভাবে কি কি আছে ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : উগ্রপন্থীৰ ভিতৰত আলফা, বড়ো চিকিৎসিটি ফোচ' আৰু ঠায়ে ঠায়ে আৱছু আছে।

বিষয় : অৰ্থ সাহায্য।

ডাঃ কমলা কলিতাই সুধিষ্ঠিত :

★ ২৬ মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

১৯১ চনৰ ১ জুনাই তাৰিখৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে বাজ্যখনৰ কিমান বাকি, অনুষ্ঠান, প্রতিষ্ঠান আদিক মুখ্যমন্ত্রীৰ সাহায্য পুঁজিৰ পৰা অৰ্থ সাহায্য দিয়া হৈছে, তেওঁলোকৰ নাম ঠিকনা আৰু সাহায্যৰ পৰিমাণ জনাবনে ?

শ্রীহিতেশ্বর শঙ্কীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) যে উত্তর দিছে :

১৯৯১ চনৰ ১ জুনাটি তাৰিখৰ পৰা বদ্রমানলৈ যথাক্রমে ৩৫৬ জন বাণিক
মুঠ ১৯.০৭,০০০/- (উনৈশ লাখ সাত হাজাৰ) টকা আৰু ৯১ থন অমুষ্টান-
প্ৰতিষ্ঠানক মুঠ ৯.৪২,০০০/- (ন লাখ বিয়াল্পিচ হাজাৰ) টকা অৰ্থাৎ সৰ্ব-
মুঠ ১৮.৪৯,০০০/- (আঠাইশ লাখ উনপঞ্চাশ হাজাৰ) টকা আৰ্থিক সাহায্য
দিয়া হৈছে।

উক্ত ব্যক্তি, অমুষ্টান, প্ৰতিষ্ঠানৰ নাম ঠিকনা আৰু সাহায্যৰ পৰিমাণ
উল্লেখ থকা তালিকা প্ৰশ্নোত্তৰৰ কাকতৰ লগত সংলগ্ন কৰা হৈছে।

(See the list at Annexure I)

ডাঃ কমলা কলিতা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্রীয়ে অনুগ্ৰহ
কৰি জনাবনে যে যিসকল সোকল মুখ্যমন্ত্ৰীৰ সাহায্য পুজিৰ পৰা গ্ৰান্ট দিছে
সেই সকলৰ ভিতৰত কৰ্কট বোগী কিমানজন আছে ?

শ্রীহিতেশ্বর শঙ্কীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই যিথন
তালিকা গাঠি দিছো তাতেই কৰ্কট বোগী সকলৰ নামো আছে। সাহায্য
পোৱা শতকৰা ৮০ জন লোকেই হৈছে প্ৰধানকৈ কৰ্কট, টিবি আৰু হার্ট পেচেন্ট।

ডাঃ কমলা কলিতা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যদি কৰ্কট বোগীকেই
অধিক সাহায্য দিয়া হৈছে, তেন্তে মই এটা কথা মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰা জানিব খুজিছো
সেইটো হৈছে যোৱা কিছুদিনৰ অগতে মই সিং, ৰাভা, শ্ৰেষ্ঠ ইত্যাদি উপাধীৰ
কেইজনমান কৰ্কট বোগীৰ কেইখনমান আবেদন মই ব্যক্তিগতভাৱে মুখ্যমন্ত্ৰীৰ
ব্যক্তিগত সচিবৰ হাতত দিছিলো কিন্তু সেইকেইজন সোকৰ এজনেও মুখ্যমন্ত্ৰীৰ
পৰা সাহায্য পোৱা নাই। ইতিমধ্যে ইয়াবে এজনৰ ঘৃত্যাও হৈছে। সাহায্য
বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত এনে বৈষম্যমূলক আচৰণ কিয় লোৱা হৈছে জনাবনে ?

শ্রীহিতেশ্বর শঙ্কীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰীঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ সাতত থকা
পৰা কোনো আবেদনেই সাহায্য নোপোকৈ থকা নাই, বিশেষকৈ এনে বোগীৰ
ক্ষেত্ৰত। মই কোনো আবেদনেই বিজেতু কৰা নাই।

Mr. Speaker : Please here me. As per rule only 5
Supplimentaries are allowed. Out of these 3 by the questioner
and 2 by others.

ডাঃ কমলা কলিতা : I am the questioner. মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়,
মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে যি উত্তৰ দিছে সেইটো বৰ পুতোলগা উত্তৰ হৈছে। মুখ্যমন্ত্ৰীৰ হাতত

পাব। মুখ্যমন্ত্রীর যিসকল বিষয়া আক ব্যক্তিগত আবেদন দিলেহে সাহায্য সচিব আছে তেখেতসকলৰ হাতত এনে আবেদন দাখিল কৰিলে মেই বিষয়া সকলে উপযুক্ত সময়ত সেই আবেদন সমূহ মুখ্যমন্ত্রীৰ ওচৰত পেচ নকৰে নেকি? এনে বিষয়া সকলৰ ওপৰত মুখ্যমন্ত্রীয়ে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই যিকোনো ব্যক্তিৰ আবেদনৰ ওপৰত চেংশ্যন দি আছো। তেখেতে পি, পি, এচৰ হাতত দিয়াৰ কথা কৈছে সেইটো মই চাব লাগিব।

ডাঃ কমলা কলিতা : মই পি, পি. এচক নহয়, ব্যক্তিগত সচিবৰ হাতত দিছো।

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : এইটো মই চাম বাক।

শ্রীহিতেশ্বৰ ডেকা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্রীৰ সাহায্য পুজিৰ পৰা কি নীতিৰ ভিত্তিত কেলাৰ, টি, বি, হার্ট পেচেট আদিক ধন আৱণ্টন কৰা হয় জনাবনে?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সাধাৰণতে চিকিৎসকৰ প্ৰমাণপত্ৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিয়েই এনে ধন আৱণ্টন দিয়া হয়। কিছুমান বিশেষ ক্ষেত্ৰত যিসকল বোগী ভেলোৰ বা বোম্বাইলৈ যাবলগীয়া হয় এনে বোগীৰ ক্ষেত্ৰত ১০ হেজাৰকৈ টকা দিয়া হয়। অন্য সকলৰ ক্ষেত্ৰত ৪ হেজাৰকৈ দিয়া হয়।

শ্রীআলাউদ্দিন চৰকাৰ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্রীয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে যে মুখ্যমন্ত্রী সাহায্য পুজিৰ পৰা সাহায্য পাৰৰ কাৰণে এতিয়া কিমানখন আবেদন আছে?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আবেদন যেতিয়া পাও লগে লগেই সাহায্য দিয়া হয়। মোৰ হাতত বৰ্তমান এখনো আবেদন নাই।

Mr. Speaker : Now, Question No. 27. Honourable Chief Minister to reply.

বিষয় : তথ্য আৰু জন-সংযোগ কাৰ্য্যালয়।

শ্রীবিমোদ গোৱালাই স্বীকৃতি :

২৭। মাননীয় তথ্য আৰু জনসংযোগ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

- (ক) সৰকৃপথাৰ সমষ্টিৰ ধনশিল্পী মহকুমাৰ তথ্য আৰু জনসংযোগ কাৰ্য্যালয়ৰ মণ্ডল হৈ থকা চৰকাৰৰ অৱগত নে
- (খ) যদি অৱগত, আজি পৰ্যাপ্ত কাৰ্য্যালয়টো মুক্তি নকৰাৰ কাৰণ কি ?
শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) যে উত্তৰ দিছে :
- (ক) হয়।
- (খ) বাৰষ্ঠা লোৱা হৈছে।

শ্রীবিমোদ গোৱালা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া জানিব পাৰিছো যে ধনশিল্পী মহকুমাৰ তথ্য আৰু জনসংযোগ বিভাগৰ কাৰ্য্যালয়ৰ মণ্ডল হৈছে আৰু জানিব পাৰিছো যে এজন বিষয়াকে নিযুক্তি দিয়া হৈছিল। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে যে সেই কাৰ্য্যালয়টো কেতিয়াকৈ মুক্তি কৰা হব আৰু বিষয়াজনে কেতিয়াকৈ তাত গৈ কাৰত যোগদান কৰিব ? কিয়নো উচ্চ কাৰ্য্যালয়টো এতিয়াও মুক্তি কৰা হোৱা নাই।

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া, (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ হাতত থকা তথ্য মতে ধনশিল্পী মহকুমাৰ সৰকৃপথাৰত ১৯৯০ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত এজন বিষয়াক নিযুক্তি দিয়া হৈছিল। কিন্তু পিচত চৰকাৰে তেওঁক ইয়াতে থাকিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়ে। এতিয়া সেই বিষয়া ভৱক যোৱা ৩১ আগষ্ট তাৰিখে বিলিজ্জন কৰি দিয়া হৈছে আৰু তেওঁখেতে এতিয়া সৰকৃপথাৰত গৈ যোগদান কৰিব।

দেৱান জয়মাল অবেদিন : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে যে অসমত যি কেইখন নতুন জিলা আৰু মহকুমা গঠন কৰা হ'ল সেই সকলো বোৰতে তথ্য আৰু জনসংযোগ বিভাগৰ বিষয়া আছেনে ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সকলোতে এই বিষয়া সকলক এই পৰ্যাপ্ত দিব পৰা হোৱা নাই যদিও দিয়াৰ কাৰণে বৰষ্ঠা লোৱা হৈছে।

দেৱান জনমাল আবেদিন : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, দক্ষিণ শাসমাৰা মহকুমাত এই বিষয়া নিযুক্তি দিয়া হৈছেন নাই মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে জনাবনে ?

শ্রীহিত্যেৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই তথ্য বৰ্তমান মোৰ তাৎক্ষণ্য নাই।

Mr. Speaker : Now, Question No. 28. Honourable Chief Minister to reply.

বিষয় : তৌৰ খেল।

শ্রীহিত্যেৰ ডেকাই স্বাধীনে :

★২৮ মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) পুৱাহাটী চহৰৰ পৰা এখন অবৈধ তৌৰ খেল চলি থকাটো চৰকাৰৰ জানেনে ?

(খ) যদি জানে, এই অবৈধ খেল প্ৰতিবোধৰ বাবে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

(গ) বাইহাটী চাৰিআলিতো এখন তৌৰ খেল চলি থকাটো সচা নেকি ?

(ঘ) যদি সঁচা, ইয়াৰ বন্ধ কৰাৰ বাবে প্ৰশাসনে কেলে ব্যৱস্থা হাতত লৈছে ?

শ্রীহিত্যেৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) যে উত্তৰ দিছে :

(ক) পুৱাহাটী চহৰত কোনো অবৈধ তৌৰ খেল চলি থকা নাই।

(খ) প্ৰশ্ন ঝুঠে।

(গ) সঁচা বন্ধ।

(ঘ) প্ৰশ্ন ঝুঠে।

শ্রীহিত্যেৰ ডেকা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীগাঁও এই সদনত তৌৰখেল সম্পর্কত বি উত্তৰ দিছে তাত যই সন্তুষ্ট নহয়। যই জানো যে বাইহাটী চাৰিআলিত এই অবৈধ তৌৰখেলা চলি আছে, অথচ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে চলা নাই বুলি কৈছে। এই তৌৰখেলত পুলিচৰ ওপৰ অহলাৰ পৰা তলৰ অহলালৈকে টকাৰ হিটাৰ চলি থাকে। এই তৌৰখেল আজি এচাৰ লোকৰ জীৱন ধংস কৰিছে। যই এই মাননীয় সদনত আজি আন্তৰিকতাৰে

আহমদ জনাইছে যে তৌবখেলের বিষয়ে এই সদনত এক বিস্তারিত আলোচনা করা হঙ্ক।

শ্রীহিতেশ্বর শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কথাটোর সত্যতা নাই। গুরাহাটী চহরের ওচৰত থকা বাটিটা চাৰিআলিত তৌবখেলের মি আড়া আছে সেই আড়া ধৰা পৰিছে। বাইহাটাৰ আৰক্ষী বিভাগে ১৯৯০ চনৰ জুন মাহৰ ৫ তাৰিখে সেই সকলক জৰু কৰি শ্ৰেণীৰ কৰে আৰু তেও়িয়াৰ পৰা তাত তৌবখেলা হোৱা নাই।

শ্রীহিতেশ্বর ডেকা : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এটা সদন কমিটি গঠন কৰিব লাগে আৰু এই সদন কমিটিয়ে গৈ ক'ত তৌবখেল চলি আছে আৰু পুলিচে তাৰ কিমুন টকাৰ ভাগ পাইছে তাৰ অনুসন্ধান কৰিলেই সকলো জানিব পাৰিব।

শ্রীহিতেশ্বর শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সদন কমিটিৰ প্ৰয়োজন নাই, এই বিষয়ে মই নিজে অনুসন্ধান কৰাম।

শ্রীবগেন শৰ্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে অসমত তৌবখেল নাই বুলি কৈছে। কিন্তু এই তৌবখেলৰ টিকটৰ ব্যৱসায় গুৱাহাটীৰ পণ্টন বজাৰৰ ‘চেভেন ষ্টার’ নামৰ এটা অৰ্গেনাইজেচনে চলাই আছে। বাজাৰ গৃহ বিভাগৰ হাতত এই বিষয়ৰ তথ্যপাতি নথকাটো আচৰিত কৰা।

শ্রীহিতেশ্বর শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইই তৌবখেল নাই বুলি অস্বীকাৰ নকৰো। তৌবৰ টিকট বিক্ৰী কৰাৰ কাৰণে ১৯৯১ চনৰ জানুৱাৰী মাহৰ পৰা মুঠ ৭ টা কেচ ধৰা হৈছে আৰু ইয়াৰ ওপৰত ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব।

শ্রীহিতেশ্বর নাথ গোস্বামী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমতো ৱেগালয়ে এই তৌবখেলা চলাই আছে। মেঘালয়ৰ সীমাৰ পৰা ৭/৮ কিলোমিটাৰ অসমৰ ভিতৰত যি তৌবখেলা চলি আছে সেই খেলা বন্ধ কৰাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিবনে?

শ্রীহিতেশ্বর শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এলেকাৰ ভিতৰত চলি থকা কেইটামান কেচ আমাৰ পুলিচে ধৰিছে।

শ্রীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই তৌবখেলক জুৱা

ମୋଜେନେ ମାଇ ? ତୌରେଖୋ ବୁଲିଲେ ଜୁବା ଖେଳା ହେବେ ନହୟ ? ଏହି ତୌରେଖୋ ଗୁର୍ବାହାଟୀ ଚହବତ ଚଲି ଆହେନେ ନାଟି ?

ଆହିତେଶ୍ଵର ଶୈକ୍ଷୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏହି ତଥ୍ୟ ମୋର ହାତତ ମାଇ ।

ବିଷୟ : ସନ୍ତ୍ରବିହୀନ ସାନ-ବାହନର ଚଳାଚଳ ବନ୍ଧ ।

ଶ୍ରୀନଗେନ ଶର୍ମାଙ୍କ ସୁଧିତା :

* ୨୯। ମାନନୀୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ଅନୁଗ୍ରହ କବି ଜନାବନେ :

(କ) ଗୁର୍ବାହାଟୀ ଚହବତ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଜନମଂଥ୍ୟାବ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ବାଖି ଚହବବ ମୂଳ ପଥ ସମ୍ମୁଦ୍ରତ ସନ୍ତ୍ରବିହୀନ ସାନ-ବାହନ ଚଳାଚଳ ବନ୍ଧ କବାବ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚବକାରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛେ ନେକି ?

(ଥ) ସଦି କବା ହେଛେ, କୋନ କୋନ ପଥତ ସନ୍ତ୍ରବିହୀନ ସାନ-ବାହନ ଚଳାଚଳ ବନ୍ଧ କବା ହେଛେ ?

(ଗ) ସଦି କବା ନାଇ, ଯନ୍ତ୍ର ଚାଲିତ ସାନ-ବାହନ ଚଳାଚଳର ସ୍ଵବିଧାବ ବାବେ ବନ୍ଧ କବା ହ'ବ ନେ ?

ଆହିତେଶ୍ଵର ଶୈକ୍ଷୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) ଯେ ଉତ୍ସବ ଦିଛେ :

(କ) ଗୁର୍ବାହାଟୀ ଚହବବ ମୂଳ ପଥ ସମ୍ମୁଦ୍ରତ ବିଜ୍ଞାବ ବାହିବେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସନ୍ତ୍ରବିହୀନ ସାନ-ବାହନ ଚଳାଚଳର ଓପରତ କିଛୁ ପରିମାଣେ ବାଧା ନିଷେଧ ଆବୋଧ କବା ହେଛେ ।

(ଥ) ମୂଳ ପଥ ସମ୍ମୁଦ୍ରତ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲୋରା ହେଛେ ।

(ଗ) ପ୍ରଶ୍ନ ଛାଟେ ।

ଶ୍ରୀନଗେନ ଶର୍ମା : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଅମ୍ବ ତଥା ଉତ୍ସ-ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳର ଗୁର୍ବାହାଟୀଯେଇ ହେଛେ ଅଧିନ ନଗବ । ଏହି ଗୁର୍ବାହାଟୀତ ଯିମାନ ପରିମାନର ସାନ-ବାହନ ବୁନ୍ଦି ହେଛେ ହୀଲାବ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ବାଖି ସନ୍ତ୍ରବିହୀନ ସାନ-ବାହନ ସମ୍ମୁଦ୍ରବ ମୂଳ ପଥ ସମ୍ମୁଦ୍ରତ ନିଷ୍ଠଳଗ କବାବ ବ୍ୟବସ୍ଥା କବିବ ନୋରାବିଲେ ଜନ୍ମାଧାରଣ ଯଥେଷ୍ଟ ଶଳଟେକତ ପରିବ । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ଅଟିବେ ଏ, ଟି, ବୋଡ, ଜି, ଏନ, ସବଦାଲୈ ବୋଡ ଆକ ପଣ୍ଟନ ବଜାବ, ଦିଶପୁର ଏହି ପଥ ସମ୍ମୁଦ୍ରତ ସନ୍ତ୍ରବିହୀନ ସାନ-ବାହନ ଚଳାଚଳ ବନ୍ଧ ବଖାବ ବ୍ୟବସ୍ଥା କବିବ ନୋରାବେନେ ?

ଆହିତେଶ୍ଵର ଶୈକ୍ଷୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, କିଛୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର

ମାର୍ଜ୍ଣା ଆଛେ । ବିକ୍ରାବ ବାଟିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂବିଧୀନ ଯାନ-ବାହିମ୍ବ ଚଲାଚଳ ବାତିପୁରୀ
୮ ବଜାର ପରା ୧୨-୧୦ ବଜାଗୈ ବନ୍ଦ କଥାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଛେ । ଅସ୍ତ୍ରଶୋ ବିକ୍ରାବ କ୍ଷେତ୍ର
ଏଟିଟୋ ପ୍ରାଧାଙ୍କ ନହିଁ ।

ଶ୍ରୀନଗେନ ଶର୍ମା : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମାନନୀୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ
ଜଗାବନେ ସେ ଏହି ସମୟ ଡୋରାତ ସଂଚାକେ ବନ୍ଦ ବର୍ଖା ହୁଣେ ନହିଁ ?
ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ୱର ଶଇକୌଯା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମହି ଏଟିଟୋ
ଅନୁମନ୍ଦନ କରି ଚାମ ।

Re : Bodo Detenus in Jails

Shri Karendra Basumatary asked :

30 Will the Chief Minister be pleased to state :

- (a) So far, how many Bodo detenus have been kept in Jails in connection with the Bodo Land agitation ?
- (b) If so, why the detenus under TADA etc. have not been released ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) replied :

- (a) 106 Persons.
- (b) They have not yet been released as cases with charges of heinous crimes are pending against them in the designated Courts.

Shri Karendra Basumatary : Mr. Speaker Sir, I want to know if in the name of general amnesty the ULFA activists can be released why not the Bodos ? As far as my knowledge goes there are many Bodo detenus in the Mangaldoi Jail. How many Bodo detenus under TADA have been released from Mangaldoi Jail ?

ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ୱର ଶଇକୌଯା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମହି କିଛି ଦିନର
ଆଗତେ ତେଥେବେ ଲଗତ ଏହି ବିସ୍ତରେ ଆଲୋଚନା କରିଛିଲେ ଆକୁ ମେଇମତେଇ ୩୪
ଜନକ ଏବି ଦିଯା ହେବେ । ✓

Shri Parameswar Brahma : Mr. Speaker, Sir, there are many Bodo detenus under TADA. Police arrested them

purposefully with concocted charges. In the name of general amnesty ULFA activists have been released although it is a cessationist organisation. But we the Bodos are demanding Bodoland under the provisions 2, 3, and 4 of the Constitution raising our voice against the discrimination and deprivation done against the Bodo people. But in the name of general amnesty the cessationist and anti national elements of ULFA have been released, and not the Bodos. Why this discrimination ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Mr. Speaker Sir, there is no discrimination. Certain specific cases were against them and they were arrested. As I have told them earlier in our discussion that final charge report is not completed. But they can go on bail. General amnesty for ULFA activists is a separate matter. We have appealed to them to release the hostages. That has been done under certain position.

Shri Holiram Terang : Mr. Speaker Sir, the Chief Minister has stated that some 60 persons have been released already and other detenus cannot be released, as there are charges of heinous crimes against them. But the same State Government and the same Chief Minister has stated that even if there are charges of heinous crimes against the ULFA activists they shall be released on the condition that they are to release the hostages. Under this condition laid down by the Government if the ULFA detenues even with the charge of heinous crimes against them they will be released. What is the criterion by which the Bodo and other detenus will be judged ? So why the Bodo

detenus with the charges of heinous crimes cannot be released under the same condition ? Does Government have different policy for ULFA and different policy for Bodos ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister). As I said we made the appeal to them to release all the ULFA detenus if they release the 8 hostages and come for talks.

Shri Holiram Terang : Mr. Speaker Sir, if the Bodos kidnap Goverment officials, will the Bodo detenus be released ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Let us see.

(Starred Question No. 31 was deferred)

বিষয়ঃ গুৱাহাটী লোকসভা সমষ্টিৰ ভোটাৰ।

শ্রীমতীন মালীয়ে স্বাধীনে :

*৩১. মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

- (ক) বিগত (১৯৯১) সাধাৰণ নির্বাচনত গুৱাহাটী লোকসভা সমষ্টিৰ মুঠ ভোটাৰৰ সংখ্যা কিমান আছিল ?
- (খ) যোৱা সাধাৰণ বিৰচনত সমষ্টিটোৰ মুঠ ভোটাৰৰ কিমানজনে ভোটদান কৰিছিল ?
- (গ) সমষ্টিটোৰ ভেঙ্গিত ভোট আৰু নাকচ হোৱা ভোটৰ সংখ্যা কিমান আছিল ?
- (ঘ) প্রতিগৰাকী প্ৰাথৰীয়ে উক্ত সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত প্ৰতি বিধান সভা সমষ্টি ভিত্তিত কিমানটাকৈ ভোট জাৰি কৰিছিল (বিধান সভা সমষ্টিৰ নাম আৰু ভোটৰ সংখ্যা দিব) ?
- (ঙ) জয়ী হোৱা প্ৰাথৰী গৰাকীয়ে মুঠ ভোট কিমান পাইছিল ?
(বিধান সভা সমষ্টি ভিত্তিত ভোটৰ সংখ্যা দেখুৱাৰ)।
- শ্রীহিতেৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) থে উত্তৰ দিছে :
- (ক) গুৱাহাটী লোকসভা সমষ্টিৰ মুঠ ভোটাৰৰ সংখ্যা : ১০,৬৭,৪৩০।

16th Sept:

(খ) মুঠ ভোটদান করা ভোটাবর সংখ্যা : ৭,৪৬,০২৯ + ৬৭ (Postal ballot) = ৭,৪৬,০৯৬।

(গ) সমষ্টিটোর বৈধ (Valid) ভোটের সংখ্যা

৭,১১,৫১০ + ৬০ (Postal ballot) = ৭,১১,৫৭০।

নাকচ হোৱা ভোটের সংখ্যা : ৩৪৫১৯ + ৭ (Postal ballot)
= ৩৪,৫২৬।

(ঘ) বিধান সভার মজিয়াত বিবৃতী বখা হ'ল। (See at Annexure II)

(ঙ) জয়ী হোৱা আর্থে গবাক্ষীয়ে লাভ করা মুঠ ভোটের সংখ্যা :—

১,৬৯,৬২৮। বিধান সভা সমষ্টি ভিত্তিত ভোটের সংখ্যা :—

৩৬—ছুধনৈ (অঃ জঃ জঃ)	১৭,৬১১
৪৮—বকো (অঃ জঃ)	২৯,৯১৫
৪৯—ছয়গাঁও	১৫,৩২২
৫০—পলাশবাবী	৫,৩৫১
৫১—জালুকবাবী	১৩,১৯৫
৫২—দিশপুর	১৫,৬৫৩
৫৩—গুৱাহাটী পূব	১৮,৩৮৫
৫৪—গুৱাহাটী পশ্চিম	১৩,৩৭৬
৫৫—হাজো	১২,৪০৬
৬০—বৰক্ষেত্রী	২৯,৩৯৭
পোষ্টেল বেলট—	১৭
	<hr/>
	১,৬৯,৬২৮

শ্রীয়তীন মালী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে জনাবনে যে সমষ্টির অন্তর্গত কিম্বান জনে ভোট দিছে আৰু প্ৰত্যেক গবাক্ষী আৰ্থেয়ে কিম্বানকৈ ভোট পালে এই সংখ্যা দুটা সঠিক ভাবে জনাবনে ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া ধৰক তেখেতে যিথিনি ভোট পাইছে বাকী কেইজনে বেলেগ ধৰণে অৰ্থাৎ কম পৰিমাণে পাবই।

ଶ୍ରୀଯତୀନ ମାଳୀ : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ସମିଟିର ଅନ୍ତର୍ଗତ ସି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କେ ଭୋଟ ପାଲେ ଅର୍ଥାଏ ଭେଲିଡ ଇନଭେଲିଡର କିବା ତାବତମ୍ୟ ହେଛେ ନେକି ?

ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ୱର ଶଇକୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଭେଲିଡ ଭୋଟ ବିଲାକ କାଉଟ୍ କବା ହେଛେ ଆକ ବାକୀ ଇନଭେଲିଡ ବିଲାକ କାଉଟ୍ କବା ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀଯତୀନ ମାଳୀ : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମାନନୀୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ତାବତମ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ପିଛତ ଦିଲେ ଭାଲ ହସ୍ତ ।

ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ୱର ଶଇକୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଦିଯାର ହ'ବ ।

ଶ୍ରୀଯତୀନ ମାଳୀ : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମାନନୀୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ଏଠା କଥା ଜନାବନେ ସେ ଅସମର ୧୯୯୧ ଚନ୍ଦର ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନର ସି ମିଳ ଚିଟ୍ଟେମ କବା ହଲ୍ ମେହିଟୋ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିର୍ବାଚନୀ ଆୟୋଗର ପରାମର୍ଶ ମତେ ଲୋକା ହେଛିଲ ନେ ଅନ୍ୟ କୋନୋବା ବାଜନୈତିକ ମେତାବ ପରାମର୍ଶ ନେ ବିଷୟାବ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅମୁସବି ଲୋକା ହେଛିଲ ?

ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ୱର ଶଇକୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାଚନୀ ଆୟୋଗର ପରାମର୍ଶ ମତେଇ ଏହିଟୋ କବା ହେଛିଲ ।

ବିଷୟ : ଅସମ ସଚିବାଲୟର ବିଷୟା ।

ଶ୍ରୀଫରୀ ଭୂଷଣ ଚୌଧୁରୀଙ୍କେ ସୁଧିଷ୍ଠିତ :

★୩୩ ମାନନୀୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ଅନୁଗ୍ରହ କବି ଜନାବନେ :

(କ) ଅସମ ସଚିବାଲୟର କିମାନଜନ ବିଷୟା କର୍ମଚାରୀ ଆଛେ ।

(IAS ଆକ ACS ବିଷୟା ବାବ ଦି)

(ଘ) ସଚିବାଲୟର ଧକା ବିଷୟା କର୍ମଚାରୀମକଳର କିମାନଜନ ବିଷୟା କର୍ମଚାରୀ ଅବିଭକ୍ତ ଗୋଦାଳପାବା ଜିଲ୍ଲାର ?

(ବଞ୍ଚିଟିଗାଓ ଜିଲ୍ଲା, ଗୋଦାଳପାବା ଜିଲ୍ଲା, କୋକରାଖାର ଜିଲ୍ଲା ଆକ ଧୁବୁରୀ ଜିଲ୍ଲାର ।

ଜିଲ୍ଲା ଭିତ୍ତିକ ବିଷୟା କର୍ମଚାରୀମକଳର ସଂଖ୍ୟା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବ ।)

ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ୱର ଶଇକୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) ଯେ ଉତ୍ତର ଦିଇଛେ :

(କ) ୨୯୮୨ ଜନ ।

10th Sept.

(থ) দুর্বী জিলাব	— ২৬ জন।
গোৱালপাবা জিলাব	— ৩০ জন।
কোকবাৰা জিলাব	— ১১ জন।
বঙাইগাঁও জিলাব	— ৯ জন।

শ্রীফণীভূষণ চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম সচিবালয়ত মুঠ ২৯৮২ জন তাৰে গোৱালপাবা জিলাত শতকৰা হিচাপত উলিয়ালৈ ২০৪ পাচে'ক্ট ইয় : গোৱালপাবপৰা দিয়া হয় মুঠ ৩০%। বঙাইগাঁও জিলাব সচিবালয়ত চাকৰী বাকৰীৰ কাৰণে অবিভক্ত গোৱালপাবা জিলাব অবহেলা কৰা হৈছে নেকি ? যদি হৈছে কি কাৰণত অবহেলা কৰা হৈছে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাৰ মে ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : অবহেলা কৰা নাই। পৰীক্ষা ভিত্তি কৰা হৈছে।

শ্রীফণীভূষণ চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে অবহেলা কৰা নাই। যদি কৰা নাই ভৱিষ্যতে সচিবালয়ত বা অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত চাকৰীৰ বাকৰীৰ কাৰণে গোৱালপাবা জিলাব পৰা যিসকল প্ৰার্থী থাকিব সেইসকলৰ ভিতৰত বিশেষ কৰা ব্যৱস্থা থাকিব নেকি ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মহকুমা ভিত্তি হলে দিয়া হৈব।

শ্রীফণীভূষণ চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মহকুমা ভিত্তি কোৱা নাই। বাজ্যপালৰ ভাষণত এৰাৰ কথা আছিল যে বৰাক উপত্যকাৰ খলুয়া বাইডক চাকৰী বাকৰীত অগ্রাধিকাৰ দিয়া হৈব। কিন্তু গোৱালপাবা জিলাতে কৰ আছে। বঙাইগাঁওত, অবিভক্ত গোৱালপাবা জিলাত চাকৰী বাকৰী ক্ষেত্ৰত বিশেষ স্বীকৃতি দিব মে ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতৰ অভিযোগ হৈছে যে বৰাক চাকৰীৰ প্ৰার্থী কৰ আছে বাজ্যখন্ত জন পৰীক্ষালৈ নিযুক্তি দিয়া হৈছে।

দেৱান জয়নাল আবেদিন : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে তাৰে নেকি যে বিধান সভা সচিবালয়ত যিবোৰ প্ৰার্থী আছে বাজ্যখন্ত জন সংখ্যা অমুসৰি খলুয়া প্ৰার্থী খুউব কৰ। অবিভক্ত গোৱালপাবা জিলাত ১৯৩ জনৰ

ভিতৰত মাঠোন এই জিলাৰ পৰা ৪২৭ জনেছে পায়। তেওঁতে ভাৱে নেকি যে এই জিলাখনত জনসংখ্যা বা ম'জুহ মুঠেই নাই।

শ্রীচিত্তেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মানবীয় অধিক মহোদয়, পৰীক্ষা বিলাক গুৱাহাটীত হয়। দূৰৰ পৰা খুটু কম সংখ্যক আৰ্থীহে পৰীক্ষালৈ আছে। নথ কাচাৰ আৰু কাচাৰৰ পৰা খুটু কমেই আছে।

দেৱান জয়নাল আৰ্দিন : মানবীয় অধিক মহোদয়, পপুলেশ্বন ভিত্তিত আৰ্থী বন্ধী কৰা হ'ব নেকি?

শ্রীচিত্তেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মানবীয় অধিক মহোদয়, এইটো কৰা হব।

শ্রীচন্দন কুমাৰ সৰকাৰ : মানবীয় অধিক মহোদয়, মই মানবীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে এতিয়ালৈকে কিমাৰক চাকৰী দিয়া চৈছে ?

শ্রীচিত্তেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মেই তথ্য মোৰ হাতত নাই। অধিক মহোদয়, সেই বিষয়ে পিচত জনাব।

(Starred question No. 34 was deferred)

Re : Bodo Land Issue.

Shri Parameswar Brahma asked :

* 5 Will the Chief Minister be pleased to state :

- What is the policy of the State Government to solve Bodo Land Issue ?
- Whether the State Government propose to coope-rate with the Centre in evolving a permanent solution of the Bodo Land Issue ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) replied :

- State Government will decide its policy on receipt of the report of the Three Members Expert Committee.
- Yes.

Shri Parameswar Brahma : Sir. what the Honourable Chief Minister has stated. I am not satisfied with his

reply. Because, what has been done till now and what has been told till now by the Government of India so far the Bodo Land Issue is concerned, the Chief Minister is contradicting in this way. What recommendations the Three Members Expert Committee will put forward to the Government, the Chief Minister stated sometimes back that the Government of Assam is not binding to accept the recommendations. Sir, if it is true, it will be very much embarrassing for the Bodo people, and in that case, the agitation which has been so vigorously launched by the Bodo people, kept under suspension they have to take immediate steps to start more vigorous movement. I want to request the Chief Minister to clarify that it will follow the recommendations of the Three Members Expert Committee to solve the Bodo Land Issue

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Sir, at the time of the formation of this Expert Committee, all these points were stated and clarified. I do not want to repeat it further. Only, we will have to wait till the recommendation of the Expert Committee are out.

Shri Promode Chandra Gogoi : Sir, whether the State Government has submitted any Memorandum before the Three Members Expert Committee is formed ? Whether this Memorandum is submitted to the Government of India, if it is so, what are the recommendations ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Sir, we have not submitted any Memorandum, nor we have decided to do so.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, the question is, what the State Government has to say to solve the Bodo Land Issue. To create a separate State out of present Assam,

there is a demand, what the Government has to say about it ?

Shri Hiteswar Saikia, (Chief Minister) : Sir, I have already stated about this in earlier statements. I have not any much to say. It was placed in the House also.

Re : S.C. and S. T. quota in Assam Police.

Shri Milan Boro, asked :

*36. Will the Chief Minister be pleased to state :

- (a) Whether the quota for S. T./S. C. has been filled up in the Assam Police ?
- (b) If not, what is the back-log ?
- (c) What special measure would be taken up to fill up this backlog ?

Shri Hiteswar Saikia, (Chief Minister) replied :

- (a) The S.T./S.C. quota has been filled up except a small back-log in respect of S. T. (Hills).
- (b) 2.31.% in respect of S. T. (H).
- (c) Government is considering a special drive for recruitment of S. T. (H) candidates.

ଶ୍ରୀଭବତ ନବହ : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ୧୯୯୦ ଚନ୍ଦ୍ର ବାଜ୍ୟ ଚବକାରେ ୫୦% ଜନ ନିବାସୀ ଜନଜାତୀୟ ଯୁଦ୍ଧକ ନିୟୁକ୍ତି ଦିଆହି ବୁଲି ଘୋଷଣା କରିଛି । ମେଇ ୫୦% ଜନ ଯୁଦ୍ଧକ ନିୟୁକ୍ତି ଦିଆ ହେବେ ନେ ?

ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ୱର ଶଟ୍ଟକୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏହିଟୋ କେତୀବୀ ଘୋଷଣା କରା ହେବି ।

ଶ୍ରୀଭବତ ନବହ : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ୧୯୯୦ ଚନ୍ଦ୍ର ।

ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ୱର ଶଟ୍ଟକୀୟା (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏହିଟୋ ମହି ଚାବ ଲାଗିବ ।

Shri Parameswar Brahma : Sir, will the Honourable Chief Minister follow the laid down rules for recruitment of SC

and ST candidates and its required quotas in appointing police personnels ?

Shri Hiteswar Saikia, (Chief Minister) : Yes Sir, so far new recruitments are concerned, due adherence to this backlog in reservation for ST and SC will be made.

Mr. Speaker : Now, the Question Hour is over.

UNDISPOSED STARRED QUESTION

(Starred question Nos. 37, 38, 39, were not called for want of time. However written replies deemed to have been laid on The Table as follows)

বিষয় : অর্থ সাহায্য

শ্রী শচাহাক আলীরে স্বাধিতে :

*৩৭। মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ করি জনাবনে :

(ক) চৰকাৰে সন্ত্রাপবাদীসকলৰ হাতত নিহত লোকসকলৰ পৰিয়াল বৰ্গলৈ

১ লাখ টকা অর্থ সাহায্য দিয়াৰ সিদ্ধান্ত লোড়টো সঁচানে ?

(খ) যদি সঁচা কিমান সংখ্যক লোক সন্ত্রাপবাদীসকলৰ হাতত নিহত হৈছিল ?

(গ) ১৯৮৩ চনৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে সন্ত্রাপবাদীসকলৰ দ্বাৰা যথে অধে আক্ৰান্ত হৈ নিহত হোৱা নিৰীহ লোকসকলৰ পৰিয়াল বৰ্গক উক্ত সিদ্ধান্তৰ ভিতৰত অনা হবনে ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী)ৰে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়, সঁচা।

(খ) ৮২১ জন।

(গ) বিবেচনা কৰা নাই।

বিষয় : গোলাঘাটিক পুৰ্ণ পৰ্যায়ৰ জিলা প্রদান

শ্রীহেমপ্রকাশ নাবায়ণে স্বাধিতে :

*৩৮। মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ করি জনাবনে :

(ক) প্ৰশাসনক বাটিজৰ কাষলৈ লৈ ঘোৱাৰ চৰকাৰৰ ঘোষিত নীতিৰ

আধাৰত গোলাঘাট জিলাক পুৰ্ণ পৰ্যায়ৰ এখন জিলাৰ আৱশ্যকীয়

সকলো প্রশাসনীয় বিভাগত পরিপূর্ণতাৰে পূৰ্ণ অৰ্যাদা প্ৰদান
কৰিবলৈ বাবন্ধা গ্ৰহণ কৰিবনৈ?

(খ) এই জিজাৰ তুখন ঠিলখযোগ্য অগৰ দেবগাঁও আৰু ৰোকাথাট
ছয়োখনকে মহকুমা ঘোষিত কৰিবনৈ?

আহিতেখৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) এই সম্পর্কে চৰকাৰে ইতিষ্ঠায়েই ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে আৰু যথেষ্ট
অগ্ৰগতি লাভ কৰা হৈছে।
(খ) চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে।

বিষয় : উগ্ৰপন্থীৰ আভাসমৰ্পণ

আজ্ঞয়নাথ শৰ্মাঙ্ক সুধিছে :

*৩৯' মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) সত্ত সংগ্ৰহ বাট্টপতি খাসন কালত আৰু বৰ্তমান চৰকাৰৰ দিনত
কিমান জন উগ্ৰপন্থীয়ে আভাসমৰ্পণ কৰিছে।
(খ) এনে আভাসমৰ্পণ কেনেকৈ কোন কোন আৰু ক'ত কৰিছে?
(গ) আভাসমৰ্পণ কৰা উৎসৱত সৰ্বমুঠ কিমানজন উগ্ৰপন্থীয়ে কি কি অন্ত
জো দিছে?
(ঘ) আলফাই আভাসমৰ্পণ কৰা উৎসৱত উত্তৰ লক্ষীয়পুৰ জিলাত অন্ত-
স্থিত কৰোতে তাত কোন কোন বিষয়া উপস্থিত আছিল আৰু
সৰ্বমুঠ থৰচ (জমগ বানচ, চাহ জলপান, হেলিকপ্টাৰ থৰচ
আদিত) কিমান?

আহিতেখৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) ১৬৫ জন উগ্ৰপন্থীয়ে আভাসমৰ্পণ কৰিছিল।
(খ) (নামৰ তালিকা অনুবন্ধ সূচী "ক"ত ৰখা হৈছে) (See the list
at Annexure III) ১৬২ জন সৈন্যবাহিনীয়ে ৩১।৩।৯। ইং তাৰিখে
দোলাঘাট চাহবাগিছাত পতা আভাসমৰ্পণ অনুস্থানত আভাসমৰ্পণ কৰে।
আদিপাংকৰ শৰ্মা আৰু মৃহুল বৰুৱাই ৩।৪।৯। ইং তাৰিখে পলাশ-
বাৰী আৰক্ষী চকীত আভাসমৰ্পণ কৰে। আবিদু পাটৰ ওৰফে
বিনোদ বৰদলৈয়ে ২।৬।৯। ইং তাৰিখে অকলাচল প্ৰদেশৰ আৰক্ষীৰ
ঞচৰত আভাসমৰ্পণ কৰে।

- (গ) নিম্ন উল্লিখিত অস্ত্র আৰু বিফেৰক পদাৰ্থ আঞ্চলিক পদাৰ্থ অনুস্থানত পোৰা হয়।
(১) এচ বি বি এল বন্দুক	— ১৬ টা
(২) এচ বি এম্ এল বন্দুক	— ১ টা
(৩) হাতে তৈয়াৰ কৰা বন্দুক	— ৪ টা
(৪) ২২ বোৰ পিষ্টল	— ১ টা
(৫) ৩৮ বোৰ পিষ্টল	— ১ টা
(৬) দিটোনেটৰ	— ৫০ টা
(৭) বিফেৰক পদাৰ্থ	— ৪৫ কেঃজি: (প্রায়)
(৮) চেফটি ফিউজ	— ২০ টা
(৯) হাত বোমা	— ১ টা
- (ঘ) উক্ত লক্ষ্মীমপুৰ জিলাত আলকাৰ আঞ্চলিক পদাৰ্থ অনুস্থানত কৰোতে অসমৰ বাজ্যপাল, তেখেতৰ গা-বক্ষী, বাজ্যপালৰ উপদেষ্টা-হয় সৰ্বশ্রী কে, এন প্ৰসাদ আৰু লি, পি, শ্ৰীবাস্তু, গৃহ আয়ুক্ত আৰু আৰক্ষী সঞ্চালক প্ৰধান তালৈ গৈছিল। ইয়াৰ বোপৰি সৈন্যবাহি-নীৰ কেইজনমান বিষয়াও তাত উপস্থিত আছিল। বাজ্য বেকাৰৰ বিষয়া বৰ্গই মিয়ামুয়ায়ী দৈনিক ভাট্টা পাইছিল। উক্ত অনুস্থানত চাহ-জলপানৰ কোনো খৰচ হোৱা নাছিল আৰু বাজ্য চৰকাৰৰ কালৰপৰা হেলিকণ্টাৰো অধিগ্ৰহণ কৰা হোৱা নাছিল।
- (Starred question No. 40 was deferred)

UNSTARRED QUESTION AND ANSWERS

বিষয় : অস্ত্র-শস্ত্ৰ উদ্ধাৰ

শ্ৰীজয়নাথ শৰ্মাই স্মৃথিহৈ :

১২। যাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

- (ক) যোৱা ১৯৮৬ চনৰপৰা ১৯৯১ চনৰ পহিলা আগষ্টলৈ বাজ্যখনত সন্দেহ-সূক্ষ্ম উগ্ৰগন্তী আলকা, আৰ্মকা আৰু আবচুবপৰা কিমান অস্ত্র-শস্ত্ৰ পুলিচে, বা সৈন্য বাহিনীৰে বা অৰ্জি সামৰিক বাহিনীৰ লোকে উদ্ধাৰ কৰিলে ?

- (x) উক্তাৰ হোৱা অন্ত শন্তি কাৰ পৰা কোন তাৰিখে কি কি উক্তাৰ কৰিছিল, তালিকা এখন সদনত দাখিল কৰিব।
- (g) উক্তাৰ হোৱা অন্ত-শন্তি বত'মান ক'ত আছে?
- (ৰ) উক্ত সময়চালাৰ ভিতৰত উগ্ৰপন্থীয়ে কিমান আৰু কি কি অন্ত-শন্তি কাঢ়ি নিছে?

আহিতেখৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) উগ্ৰপন্থীৰ পৰা উক্তাৰ কৰা মুঠ অন্ত-শন্তি অনুবন্ধ “খ”ত দিয়া হৈছে।
(See at Annexure IV)
- (খ) আৰু (g) ৰাঙ্গহৰা স্বার্থ আৰু গোপনীয়তাৰ খাটিৰত জনাৰ পৰা নেয়ায়।
- (ঘ) উগ্ৰপন্থীয়ে কাঢ়ি মিয়া মুঠ অন্ত-শন্তি অনুবন্ধ “গ”ত সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। (See at Annexure V)

Re : Recruitment of Tribal or Bodo Youths

✓ Shri Karendra Basumatary asked :

13. Will the Chief Minister be pleased to state :

- (a) Whether un-employed Tribal or Bodo youths will be absorbed during the year 1991-92 in Police and Battalion services as per declared policy of the present Government?
- (b) If so, how many tribal youths will get service?
- (c) Whether separate quota for tribal youths will be created for the above appointment?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) replied :

- (a) Yes.
- (b) It would depend on vacancy position.
- (c) A separate quota is already maintained for appointment of ST(P) and ST(H) as per statutory Act.
(unstarred question Nos. 14 & 15 were deferred)

বিষয় : সাংস্কৃতিক কেন্দ্র কাৰ্য্যালয়

শ্রীবিনোদ গোৱালাই সুধিছে :

১৬. মাননীয় সাংস্কৃতিক বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?
- সকলথাৰ সমষ্টিৰ সকলথাৰ সাংস্কৃতিক কেন্দ্র কাৰ্য্যালয় মণ্ড্ৰ হৈ থকা চৰকাৰৰ অবগত নে ?
  - যদি অবগত কীয় কেন্দ্ৰটো মুকলি কৰা নাই মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?
- শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :
- হয়।
  - অতি সোনকালে কেন্দ্ৰটো মুকলি কৰাৰ ব্যতস্থা লোৱা হৈছে।

Re : Schemes for Sports & Cultural Affairs

Shri Karendra Basumatary asked :

17. Will the Minister, Sports & Cultural Affairs be pleased to state :
- Any new Schemes taken by the Government during the financial Year 1991-92 for sports & Cultural Affairs ?
  - Whether the Government has taken up any Schemes for development of Sports & Cultural ?
  - If So, the schemes ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) replied :

- In the Sports & Youth Welfare Department no new Scheme has been taken up during the year 1991-92.

In the Cultural Affairs Department 1 (one) new scheme has been taken up namely "Choreography workshop on dance & Music" for development of Art and Culture of the state.

- (b) Yes.
- (c) There are 8 (eight) no of schemes under Sports & Youth Welfare Department and 27 (twenty seven) no of Schemes under Cultural Affairs Department.

(See at Annexure VI & VII)

(unstarred question Nos. 18 & 19 were deferred) ✓

বিষয়ঃ মহকুমা স্থাপন

শ্রী এছাহাক আলীরে স্বাধীনে :

২০. মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ করি জনাবনে :

(ক) চৰকাৰে অসমৰ কোন ঠাইত নতুনকৈ মহকুমা স্থাপন কৰাৰ সিদ্ধান্ত লৈছে ?

(খ) পশ্চিম বৰপেটাৰ বৰং চৰ অঞ্চলক সামৰি লৈ কলগাছিক কেন্দ্ৰ কৰি মহকুমা স্থাপন কৰাৰ বিষয়ে চৰকাৰে কি সিদ্ধান্ত লৈছে ?

শ্রী হিতেন্দ্ৰ শৈকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) নতুন মহকুমা স্থাপনৰ কোনো সিদ্ধান্ত এভিয়া গ্ৰহণ কৰা নাই।

(খ) এনে কোনো সিদ্ধান্ত গোৱা হোৱা নাই।

(unstarred question No. 21 was deferred & unstarred question No. 22 was disallowed)

Re : Bodo Land Issue

Shri Karendra Basumatary asked :

23. Will the Chief Minister be pleased to state :

- (a) Whether Government consider that the Bodo Land Issue cou'd be solved within the framework of the Indian Constitution ?
- (b) If so, the policy taken by the Government in this regard ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) replied :

- (a) Yes.
- (b) State Government will decide its policy on receipt of the report from the three member expert committee.

(unstarred question No. 24 was deferred)

Re : House set on fire ✓

Sri Tajendra Narzary asked :

25. Will the Chief Minister be pleased to state :
- The Names of persons whose house-hold properties were set on fire during the course of Bodo agitation ?
  - The extent of damage in terms of money ?
  - Whether Government propose to rehabilitate them ?
  - If so, when ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) replied :

- Funds as per requisition of D.C's were placed with them for distribution as per norms.
- Detail information on the above question have not yet been received from D.C's concerned.
- These have already been called for.
- Reply will be furnished on receipt of information.

NO CONFIDENCE MOTION

Mr. Speaker : I have received a motion of no confidence under Rule 133(I) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly from Hon'ble Member Shri Zoi Nath Sarmah expressing want of confidences in the Ministry headed by the Hon'ble Chief Minister, Shri Hiteswar Saikia.

I find the motion in order. I now call upon Hon'ble Member Shri Sarmah to move.

Shri Zoi Nath Sarmah : Sir, I beg leave of the House to raise a no confidence motion as given in my notice today:

Mr. Speaker : I read the motion "That the House do now express its no-confidence in the present Council of

Ministers as the Ministers led by Mr. Hiteswar Saikia has failed in respect of :

- (a) Solving the burning issues of the State.
- (b) Checking the price rise of the essential commodities.
- (c) Gearing up the Administrative machinery for all round development of the State.
- (d) Checking the rampant corruption in every walk of life.
- (e) Maintaining the "Law and order in the State."

I now request those Honourable Members who are in favour of the leave being granted to rise in their places.

(18 Honourable Members belonging to AGP were on their legs) Leave is granted. A date will be fixed in due course in consultation with the Business Advisory Committee.

I have also received a notice for Adjournment Motion moved by Honourable Members, Sarvashri Promode Gogoi, Bhrigu Kumar Phukan, Chandra Mohan Patowary, Sasa-kamal Handique, Jaina Abedin and Holiram Terang. I now request Honourable member, Shri Promode Gogoi to move.

Adjournment Motion

Shri Promode Gogoi : Mr. Speaker, Sir, An adjournment motion under Rule 56 relates to an occurrence of the State which took place yesterday. we are facing a grave situation, Sir. Yesterday as you know Mr. T. S. Raju, one of the hostages was killed and his body was found near the railway crossing in Simaluguri and secondly, Sir, yesterday in the early morning at 7.30 A.M. youngman, Bipul Mahanta was shot dead in his own house and till today the administration, both civil and Polices they have failed to arrest any person who killed Mr. Mahanta. This is not only the instance of a recent occurrence it is also an issue of great

public importance. Sir, you have seen in the newspaper today that the families of those who are now hostages have approached the President of India to intervene in the situation. We know the agony of the family members of those hostages and we also know the agony of the family members of late Mr. Raju who was never involved in any political affairs of the State. He was an Asstt Engineer (Production), ONGC. As a result of the killing of Mr. Raju, Sir, I have got the information that ONGC employees including the officers, they have decided to go for an indefinite strike from today in the whole country and the result of the strike will be disastrous. This is not only the problem of Assam rather it is the problem of our whole country. If there is complete halt in the drilling operation and refining of Oil what will happen in the country, this we can easily understand. Therefore, it is a matter of great importance and secondly as you know, Sir, there is repercussion in Delhi also as reported in a section of press. The news that has come in the Sentinel today, it says— “A delegation comprising Hindi-speaking people from Assam today submitted a memorandum to the President and the Home Minister, seeking safety of their lives and properties in the troubled state. Led by former Members of Parliament R. S. Khirhar and K. P. Pandey, the delegation later met Congress-I general Secy. and Parliamentary affairs Minister Ghulam Nabi Azad and demanded the removal of state Chief Minister, Hiteswar Saikia, who it alleged, had failed to check the activities of ULFA militants....” Therefore, Sir, you can understand the gravity

of the situation which has not only effected the normal life and activities of the people of this State but also of the whole country. A demand has also been made for removal of the Chief Minister or the removal of the Government. This is of course to be decided by their party High command. We are not pressing the demand at this stage. But we are aware of the gravity of the situation and therefore, we feel, the House be adjourned to discuss this situation arising out of the killing of Shri Raju and Shri Mahanta. Till today there are 7 more hostages in ULFA's custody, and nobody knows what will be their fate tomorrow. Therefore, Sir, this is a definite matter and of urgent public importance. Sir, it fulfils all the conditions required under Rule 57. Rule 57 (i) says— "not more than one such motion shall be made at the same sitting". Sir, this is the only motion that is being moved today. There are no other motion realating to this issue. Rule 57(ii) says— "not more than one matter can be discussed on the same motion, and the motion must be restricted to a specific matter of recent occurrence." Sir, our motion relates to the situation that took place only yesterday and we have not added any other matter in our motion of adjournment. Thirdly, Rule 57 (iii) says— "the motion must not revice discussion on a matter which has been discussed in the same session." Sir, we did not discuss the hostages issue or the killing of these two innocent persons on any day after the session had begun during this period. Fourthly, Rule 57 (iv) says— "the motion must not anticipate a matter which has been previously appointed for consideration or with reference to which a

9 Sept.

notice of motion has been previously given, regard being had to the probability of the matter anticipated being brought before the House within a reasonable time. "and (v) says— "the motion must not deal with a matter on which a resolution could not be moved." —There was no scope to move a resolution on such a situation. Therefore, it is a fit case to be moved in an adjournment motion. Rule 57 (vi) says— "the motion shall not deal with any matter which is under adjudication by a Court of law having jurisdiction in any part of India." This question is also not under the jurisdiction of any court of law in the country. Rule 57(vii) says— "the motion shall not raise a question of privilege...." We have not raised any question of privilege. Rule 57 (viii) says— "that it must not relate to a matter which is not primarily the concern of the Government of the State. Sir ; our matter primarily concerns the State Government. Therefore, our motion fulfils all the conditions required under rule 57 of the Rules of procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly.

Mr. Speaker, Sir, lastly I want to appeal to you and through you to all the Honourable members both in the opposition and the Treasury banches to consider the matter that has arisen today due to killing of citizens. Irrespective of our party differences and other reasons, we should try to find out a solution so that the crisis can be overcome. Therefore Sir, in the last session, we appealed to you to call a Secret session so that all the members belonging to the opposition and treasury benchan express their view

freely and frankly and arrive at a consensus as to how to over come this crisis. But Mr. Speaker Sir, you did not agree to this suggestion. Even to-day we feel there is a big gap between the approach of the Government and the approach of the different political parties. I feel that in the situation that has been prevailing we should try to find out a common approach and I am confident if there is a common approach we can find a solution to the hostage problem and the problem of TADA detenues and they can be released on good terms. Sir, we represent the people of Assam and also different constituencies and we want to see that the State of Assam be happy and its people live in happiness in future. Mr. Speaker Sir, if we do not rise to the occasion and if army is deployed what will happen ? I do not like to ellaborate on this issue now. if a discussion is allowed I shall ellaborate on these points Sir, you are aware that certain quarter made an effort to find out a solution, but that was sabotaged at different levels. Previous Governor of Assam Shri D. D. Thakur had made a sincere effort to find out a solution and he contacted the emmisary of the ULFA and they responded and a letter was written by the ULFA to the Governor of Assam agreeing to the proposal without any precondition to start a dialogue with Government of India but that was stopped. The former Governor was shocked to know that. Secondly Sir, I do not know whether it is true or not. A news has come out in the Indian Express on 8th September, 1991. I shall only read out that— "Saikia foils Pilot's bid to talk to ULFA" by Devsagar Singh dated New Delhi

September, 1991. "The Minister of State for Communications, Mr. Rajesh Pilot's attempts to secretly mediate between ULFA militants and the Assam Government were foiled by the Chief Minister, Mr. Hiteswar Saikia, and other Assam leaders". I do not know whether this information is correct or not, but it was published from Delhi and it has got widest publicity in the country. Mr. Speaker Sir, through you to all members particularly treasury bench I appeal that let us try jointly to overcome this crisis. I am sure if we make an effort we can find out the solution and save Assam from agony and disaster. Therefore Sir, this is a fit case for adjournment motion where all the members of the different political parties can participate and express their views freely towards finding out a solution and overcome this crisis and save the people and the state from agony and disaster. Thank you sir.

***শ্রীহিনীম টেবাং :** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি কেইবাটাও দল মিলি এটা সভা স্থগীত প্রস্তাৱ আনিছো, এইটো কাৰণে আনিছো যে যোৱা কালি আৰু পৰহি আলফা আৰু অসম চৰকাৰৰ মাজত মধ্যস্থতা কৰা এজন ডেকা যুৱক বিপুল মহস্তক হত্যা কৰা হৈছিল। তেওঁক ঘৰতে আৰু আলফাৰ লগত পনবন্দী হৈ থকা তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ আয়োগৰ সহকাৰী অভিযন্তা টি, এছ, ৰাজুক হত্যা কৰা হৈছে। চাৰ, আজি অসমৰ আটাইতকৈ জলস্ত সমস্তা আলফা সমস্যা, পনবন্দী সমস্যা। আলফা আৰু অসম চৰকাৰ টনা আঞ্জোৰা এই ঘটনাত এজন মধ্যস্থতাকাৰীক হত্যা কৰা হৈছে, পনবন্দীক হত্যা কৰা হৈছে তেনে অৱস্থাত আলোচনা কিয় থৰ নোৱাৰে। চৰকাৰৰ এটা নীতি আছে যে অনেকৰা পৰিস্থিতিত আমি শান্তি প্ৰতিষ্ঠা কৰিব। বৰ্তমান যিমান অভ্যাচাৰ হৈছে অসমত আগতে কোনো দিনে হোৱা নাই। আমি অসমৰ ৰাইজৰ প্ৰতি-

* Speech not corrected.

নিধি ইয়াত অসমৰ বাইজৰ ভাগ্য নির্গম কৰা হয়, শাস্তি প্রতিষ্ঠা কৰা হয়। আজি আমি এই হত্যাকাণ্ডৰ বিষয়ে কিয় আলোচনা কৰিব নোৱাৰো? এনে খৰণৰ হত্যাকাণ্ড বাঢ়িবলৈ দিব নোৱাৰি। সেই কাৰণে আমি বিচাৰো আজি সদনৰ যি অন্যান্য কাৰ্যসূচী আছে তাক স্থগীত বাধি বিষয়টো আলোচনা হওক। এই বিষয়ে আমাৰ মাননীয় সদস্য ত্ৰীপ্ৰমোদ গণ্গে ডাঙৰীয়াই কৈছেই —আমি ইয়াৰ উপৰত গোপন বৈঠক বিচাৰিছো কিন্তু দিয়া হোৱা নাই। যিহেতু দিয়া হোৱা নাই আজি আমি সভা স্থগীত প্ৰস্তাৱ কিয় আলোচনা হব নোৱাৰো। মই মাত্ৰ এটা কথা কৰ বিচাৰিছো, ইয়াৰ উত্তৰত চৰকাৰৰ ফালবপৰা কোৱা হব এইটো সাধাৰণ কথা এনে খৰণৰ ঘটনা চলি আছে, এইবোৰ চলি ধকা ঘটনা বুলি এটা যুক্তি দিব পাৰে। কিন্তু কালিলৈ আকো এজন মাৰি পেলাব, গতিকে বিষয়টো সদনত আমি আলোচনা কৰিব লাগে। এনেকুৱা সমস্যাৰ কি সমাধান দিব পৰা যায় এইটো আলোচনা নকৰিলে বা দায়িত্ব এৰাই ঘোষাটো অমুচিত। গতিকে মই অধ্যক্ষ মহোদয়ক অমুৰোধ কৰো যে বিষয়টো আলোচনা কৰিবলৈ দিব লাগে।

Dewan Joinal Abedin : Mr. Speaker Sir, we have moved an adjournment motion on the dastardly incident of the murder of Shri T. S. Raju, an Engineer of ONGC and Shri Bipul Mahanta that took place only yesterday. Now Sir, the Rule 56 of the Rules of procedure and conduct of Business in Assam Legislative Assembly allows the demand for adjournment motion. The issue is a definite matter of public importance. Various political parties have moved for adjournment motion as it is very important so far as the State is concerned. It is also important for the country as a whole. It is a definite matter of recent occurrence of yesterday only. Our Chief Minister had also rightly said that the hostage issue is the most important issue before the Government today. Now, Sir, the people of Assam and for that matter the people of the country as a whole are looking towards the amicable settlement of this issue. The

9 Sept.

Government is facing this issue for the last two month. The issue has arisen on the very day taking over of the Government. Different political parties had been asked to give their suggestions on this critical issue confronting the State. We have extended all co-operation to the Government for amicable settlement of this burning issue. We have felt the sentiment of the people of the State. Sir, unfortunately, we are shocked to know about the incident that occurred yesterday. We were expecting an amicable solution of the problem. It has now belived our expectation. Honourable Member, Shri Gogoi has said that one of the hostages has been killed. Due to this shocking incident, you can easily imagine the condition of the relatives of other hostages. They have moved to the Centre, to the Prime Minister and even to the president of the Country. Apart from that, different sections of the people of the State have similarly approached the Central Government seeking the safety of their life and property. So, Sir, this is a very serious matter of public importance. It is so important that the Government itself is solely occupied with the problem. It is also a problem of all political parties of the State. As a result of this problem, we should seriously ponder over this problem and find out solution at the earliest possible time. With the passage of time, the problem is taking a more and more serious turn. Therefore, we should not sit idle over this issue. We should postpone the day's business and discuss the issue threadbare to find out the ways and means. I would, therefore, submit that this matter is not only of public importance,

it is of recent occurrence also. This move meets all the conditions necessary for adjournment motion. It has been rightly said that it fulfills all the conditions laid down under Rule 56 and 57. It is a specific matter and not more than one such motion has been moved. It has not revived discussion in the same session. We are not going for any anticipation; This is not a matter on which Resolution could not be moved. It is a very important matter and a Resolution could be moved on it. It is not under adjudication of the Court of Law. It has not raised a question of privilege. It is very much the concern of the State Government. Therefore, Sir, I would like to submit that the adjournment motion may kindly be admitted and allowed to discuss the matter.

***শ্রীভূগুক্তমার ফুরন :** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভার কার্য-পরিচালনা বিধির ৫৭ নং নিয়ম অনুসৰি অসম বিধান সভার আজি এটা সভা স্থগিত প্রস্তাব উত্থাপন করিছে। যিটো ঘটনাৰ ওপৰত এই সভা স্থগিত প্রস্তাবটো উত্থাপন কৰা হৈছে আৰু তাৰ পৰিৰোচিতত ঘিৰিনি যুক্তি দাঙি ধৰা হৈছে সেই ফালৰ পৰা এই সভা স্থগিত প্রস্তাবটো গৃহিত হব লাগে। সভাস্থগিত প্রস্তাবত উল্লেখ কৰা বিষয়টো এটা অতি শুণিদিষ্ট বিষয় আৰু অতিশয় গুৰুত্বপূৰ্ণ। পনৰন্দীক হত্যা কৰাটো কেতিয়াও দৈনন্দিন ঘটি থকা ঘটনা হব নোৱাৰে। এইটো এটা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় আৰু এই বিষয়টোৱে যোৱা তুমাহ ধৰি ৰাজ্যখনত অতিশয় অবিশ্বাস্যতাৰ সৃষ্টি কৰি আহিছে। এই বিষয়টো আমি আগৰ অধিবেশনটো আলোচনা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। আমাক যদি কেতিয়াই এই বিষয়টো আলোচনা কৰিবলৈ দিলেহোঁতেন তেনেহলে হয়টো অতিয়া যিটো দুর্ভাগ্যজনক ঘটনা ঘটিল এইটো ঘটিবলৈ নাপালেহোঁতেন।

যি কি নহওঁক আজি এই বিষয়টো আলোচনাৰ বাবে আমি আপোনাৰ অনুমতি বিচাৰিছো। পনৰন্দীসকলক কেন্দ্ৰ কৰি যোৱা কালি যি হত্যাকাণ্ড সংঘটিত হল সেই হত্যাকাণ্ডত অকল ৰাজ্যখনেই নহয় সমগ্ৰ দেশখনত প্ৰতি-

---

* Speech not corrected.

ক্রিয়ার সৃষ্টি হৈছে। এই অচল অবস্থার ওব পৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত বিষয়টো দলীয় স্বার্থকৈ উদ্বৃত্তি বাধি সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়ি যাৰ লাগে। মই অনুভৱ কৰিছো আৰু নিশ্চিত হৈ পৰিছো যে বাজ্যখনৰ আইন শৃংখলা পৰিস্থিতিৰ শোচনীয় ভাৱে অৱনতি ঘটিছে। জনসাধাৰণক নিৰাপত্তা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰ শোচনীয় ভাৱে ব্যৰ্থ হৈছে। এই কথা চৰকাৰে বহুবাৰ প্ৰকাশ কৰি আছিছে। এনে এটা অৱস্থাৰ অৱস্থাৰ ঘটাৰৰ কাৰণে আজি এই সভা-স্থগীত প্ৰস্তাৱৰ সদনত আলোচনাৰ যথেষ্ট প্ৰয়োজনীয়তা আছে বুলি মই অনুভৱ কৰিছো। বাজ্যখনৰ আইন শৃংখলাৰ পৰিস্থিতিৰ বিষয়ে কৰি বিচাৰিছো যে বৰ্তমান পৰিস্থিতিত যি সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছে ই এক বাজনৈতিক সমস্যা আৰু ইয়াক বাজনৈতিক ভাৱে সমাধান কৰিব লাগিব। বাজ্যখনত বিকল্প বাস্তুপত্ৰৰ শাসনৰ কথা চিহ্ন কৰিবলৈ গলে মই ভাৰো পৰিস্থিতি আৰু জটিল কৰি তুলিব। ইয়াৰ বাবে শাসনাধিক্ষ দল জগৌয়া হৰ। এনে সিদ্ধান্তৰ পৰা বিবত থাকিব লাগে বুলি অনুভৱ কৰিছো। গতিকে অধ্যক্ষ মহোদয়ে বিষয়টো আলোচনা কৰিবলৈ দিব বুলি অনুৰোধ জনালো।

*শ্ৰীশঙ্খ কুমাৰ সন্দিকৈ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সভাস্থগীত প্ৰস্তাৱটো দাখিল কৰা হৈছে নিৰ্দিষ্ট নিয়ম নীতিৰ মাজেদি। তাৰোপৰি কল ৫৮ ধাৰাত পদ্ধতিৰ নিৰ্দেশনা আছে। সেই পদ্ধতি মতে এই নটিচ বা জাননী দাখিল কৰা হৈছে। সভাস্থগীত প্ৰস্তাৱ সাধাৰণতে আইন শৃংখলাৰ বক্ষা প্ৰশ্নৰ লগত নিৰ্দিষ্ট ঘটনাক কেন্দ্ৰ কৰি টি, এচ, বাজু আৰু বিগুজ মহস্তক হত্যা কৰাৰ লগতে বাকী ৭ জন পনৰণীৰ জীৱনৰ নিৰাপত্তাৰ প্ৰশ্ন জড়িত হৈ আছে। বাজ্যখনৰ জনসাধাৰণ আতংক, উদ্বেগ আৰু উত্তেজনাৰ মাজত সময় অতিবাহিত কৰিব লাগিছে। সেই কাৰণে সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱৰ অৱকাশৰ কৰিছো। মই ভাৰো সদনৰ অভ্যন্ত কাৰ্যামূলী স্থগিত বাধি এই 'গুৰুত্বপূৰ্ণ' বিষয়টো আলোচনা কৰিব লাগে। কাৰণ আমি খবৰ কাগজত দেখা পাইছো টি. এচ. বাজুৰ ঘৃতাৰ লগে লগে অ, এন, জি, চিৰ কৰ্মচাৰীসকলে ধৰ্মবট কৰিবলৈ লৈছে। কাৰ বদ্ধ বৰাৰ হুমকি দিছে। ই এটা আইন শৃংখলাৰ লগতে অৰ্থমৈতিক সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিব। দেশৰ অগ্রগতিত সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিব। গতিকে আজি এই প্ৰশ্নটো আটাইতকৈ 'গুৰুত্বপূৰ্ণ' আৰু জনস্ত। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জন্ম্য কৰিছে এই সমস্যা।

*Speech not corrected

অকল ইয়াতে সীমাবন্ধ হৈ থকা নাই। অসমৰ বিভিন্ন ভাষাভাষী বাইজ, হিন্দী ভাষী বাইজ গৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওপৰত দাবী কৰিছে যে শইকীয়া মন্ত্ৰীসভাৰ খাৰিজ কৰিব লাগে। এই কথা আমি বাতৰি কাগজত দেখা পাইছো। অৱশ্যে এইটো কংগ্ৰেছ দলৰ আভ্যন্তৰীণ বিষয়। ইয়াৰ পৰা এই কথা স্পষ্ট হৈ পৰিছে যে অসম চৰকাৰৰ ওপৰত সকলো শ্ৰেণীৰ বাইজে আস্থা হেকৰাই পেলাইছে। গতিকে ঘই ভাৰো ই এটা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়। এই প্ৰশ্নৰ লগত মানুহৰ জীৱনৰ নিৰাপত্তাৰ প্ৰশ্ন জড়িত হৈ আছে। এই গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়টো বাজনৈতিক স্বার্থৰ উদ্বৃত্ত বাখি বাজনৈতিক মোকাবিলা কৰাৰ কাৰণে আলোচনা কৰিব লাগিব। যোৱা অধিবেশনত সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱটো দাখিল কৰিছিলো। সেই সময়ত বিশ্ববিদ্যালয় চৌহদত যি চাত্ৰক হত্যা কৰা হৈছিল, সেই বিষয়ত আমি আশা বাধিছিলো চৰকাৰৰ বিবোধী দলক আস্থাত বাখিব, সংকীৰ্ণ বাজনৈতিক চিন্তাধাৰা বাবে দিব। শুকলি ভাৱে আলোচনা কৰি সদনৰ মজিয়াত সমস্তা সমাধান কৰাৰ পথ খোলাৰ। এই সভাস্থগিত প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ নহল আৰু আলোচনা কৰিবলৈ নাপালো। আজি গুৱাহাটীৰ বুকুত পুৱা ৭-৩০ বজাত বিগুল মইত্বক হত্যা কৰা হ'ল। টি, এচ, বাজু বাজনৈতিক ধাৰ্কা নহয় আৰু অসমৰ বাজনৈতিক লগত জড়িত নহয়। অন্যান্য প্ৰদেশৰ পনঃনদী হৈ থকা পৰিয়াল বৰ্গই আশংকাত আছে। অ, এন, জি, চিৰ মহিলা কৰ্মচাৰীয়ে আবেদন জনাইছে, এই কথা বাতৰি কাগজত গম পাইছো। যি কেউজন পনঃনদী জীৱিত আছে বুলি গম পাইছো সেই সকলৰ ভৱিষ্যত কি হব? মৃত্যুদণ্ড নিদিবৰ বাবে, জীৱাই বাখিবৰ বাবে আবেদন জনাইছে। মই ভাৱে বাজনৈতিক সমস্তা বাজনৈতিক ভাৱে আলোচনা কৰিবৰ কাৰণে সভাস্থগিত প্ৰস্তাৱটো গ্ৰহণ কৰিব লাগে। সংকীৰ্ণ বাজনৈতিক স্বার্থৰ উদ্বৃত্ত থাকি এই সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱটো আলোচনাৰ বাবে গ্ৰহণ কৰিব লাগে। মই ভাৱে চৰকাৰে এই প্ৰস্তাৱটো গ্ৰহণ কৰিবৰ বাবে ইচ্ছুক হব। মই আশা বাধিলো চৰকাৰে এই সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱটো আলোচনা কৰিবলৈ দিব।

*শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী : অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি সদনত অসমৰ ভয়ানক পৰিস্থিতিৰ ওপৰত যি সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱ উৎপালন কৰা হৈছে মই আশা বাধিছো অসমৰ বাইজৰ স্বার্থত সভাস্থগিত প্ৰস্তাৱৰ প্ৰতি সহাৰি জনাই এই গোটেই

বিষয়টো খৰচি মাৰি আলোচনা কৰি এটা সমাধান স্মৃতি উপনীতি হোৱাত
সহায় কৰিব বুলি আশা বাখিছো। এই ক্ষেত্ৰত আপোনাক নিবেদন জনাও যে
আজি সদনত পনৰন্দী এচ, এচ, ডি, চি আৰু বড়ো সমস্যা আলোচনা কৰিবৰ
কাৰণে বিৰোধী পক্ষৰ পৰা বাৰষ্বাৰ কোৱা হৈছিল যে দৰকাৰ হলে গোপন
বৈঠক কৰক। এইবিলাক কথাত সহাবি জনোৱা হোৱা নাই। সভাস্থগতি প্ৰস্তাৱৰ
যুক্তিসূত্রতাৰ এটা কথা কৰ বিচাৰিছো যে যিদিন মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে বিৰোধী
পক্ষৰ সকলক লৈ এখন সভা আহৰণ কৰিছিল আৰু সেই সভাত সৰ্বসম্মতি-
ক্ৰমে সিদ্ধান্ত হৈছিল যে সকলো টাড়া বন্দীক মুক্তি দিয়া হলে তাৰ বিনিয়ত
পনৰন্দীক মুক্তি দিয়ক। সৰ্বদায়ী সভাৰ সিদ্ধান্তৰ প্ৰতি চৰকাৰে আওকান
কৰাৰ ফলত এই পৰিস্থিতিৰ অৱনতি হল। এই কথাটো মোৰ মনত ভাৱ
হৈছে যে পনৰন্দী কেইজনক মুক্তি কৰাৰ বাবে চৰকাৰ আগ্ৰহী নহয়। কাৰণ
প্ৰথম দিনৰ অধিবেশনত মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে প্ৰশ্নাত্বত এই কথাটো কৈছে যে আলোচনাত,
অসমৰ সমস্যা সমাধান কৰাৰ বাবে তেখেতক সম্পূৰ্ণ কৰ্তৃত্ব দিছে আৰু দিল্লীৰ
লগত আলোচনা কৰি আছে। এতিয়া মোৰ মনত ভাৱ হৈছে যে এই সমস্যা চৰ-
কাৰে নিজে জটিল কৰি তুলিছে।

The Speaker Mavalankar said, "The crucial test always
is as to whether the question proposed to be raised has
arisen suddenly and created an emergent situation of such
a character that there is *prima facie* case of urgency and
the House must therefore leave aside all other business
and take up the consideration of the urgent matter at the
appointed hour. The urgency must be of such a character
that the matter really brookes no delay and should be
discussed on the same day the notice has been given"
এদিয়ে বিবিঢ় সম্পর্কত দুটা কথা দাঙি ধৰিব বিচাৰিছো— The Speaker
Mavalankar said— "(a) relate to a single specific matter
(b) not to be couched in general terms nor cover a great
number of cases and (c) have a factual basis"

এইটো স্পষ্টভাৱে স্পৌত্রীকৰণ মৌলিকাহি ৪৪৪ আৰু ৪৪৫ পৃষ্ঠাত কৈ গৈছে।

এই বিষয়টা আটাইতকৈ গুরুত্বপূর্ণ বিষয়। আজি অসমত আন সমস্যাও আছে। অর্থনৈতিক সমস্যা, মূল্য বৃদ্ধি সমস্যা এই সকলো আছে। কিন্তু নিরাপত্তা ছীনতাৰ অভাৱে এই সকলো বিলাককে তল পেলাইছে বুলি আমি সকলোৱে ভাৱো। আৰু এইখনিতে এডমিচিবিলিটিৰ ঘিটো কথা উঠিছ, এই এডজৰ্মেন্ট মোচনৰ ক্ষেত্ৰত এটা ডেফিনিট মেটাৰ লাগে। ইয়াতকৈ বেচি কি ডেফিনিট মেটাৰ হব পাৰে। এই ডেফিনিট মেটাৰৰ ক্ষেত্ৰত সুন্দৰকৈ ইঞ্জি দিয়া আছে।

The Speaker Mavalankar said. "A matter is urgent only if it is of very recent occurrence and must be raised at the first available opportunity. Matters arising during the period when the House is not in session should be raised on the first day the House meet" ... (at page 451 of Practice and Procedure of Parliament by Shri M. N. Kaul and Shri A. S. L Shaikdher)

ফেকচুৱেল বেচিচৰ কথা আমি কৰ নালাগে। সেই বাবে মই কওঁ যে যিহেতুকে ইয়াত এটা ডেফিনিট মেটাৰ আছে সেয়ে সম্ভা স্থগিত অস্ত্রাবণ্টো অনুমোদন জনাৰ লাগে অসমৰ বাটজৰ স্বার্থৰ বাবে। আৰু এটা কথা কৰ খুজিছো—*the matter is recent and yesterday it happened.* এই মেটাৰটো ও বিচেষ্টই হৈছে। এইটো যোৱা কালিৰ ঘটনা। আমি অহা কালিলৈও যোৱা নাই। গতিকে ইয়াতকৈ আৰু বেচি বিচেষ্ট কি হব পাৰে। এইখনিতে মই এটা কথা কৰ বিচাৰিছো যে, এডমিচিবিলিটি অৱ মেটাৰৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াত স্পষ্টকৈ লিখা আছে যে—*the matter must be of Public importance.* মানবীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এইখনিতে আপোনাৰ জৰিয়তে অনু-ৰোধ কৰিব খোজো। যে অসমৰ বৃহত স্বার্থৰ খাটিবত এই এডজৰ্মেন্ট মোচনটো অনুমোদন দিব লাগে। অসমৰ বিভিন্ন সমষ্টিৰ পৰা বাইজৰ গ্রতিনিধি হৈ আমি আহিছো। বাইজৰ দুখ দুর্গতিৰ সময়ত আমি যদি আলোচনা নকৰো তেন্তে আমি কেৱল মিউনিচিপালিটিৰ বিল পাচ কৰিলে বাইজৰ দুখ দুর্গতি দূৰ কৰা নহ'ব। বাইজৰ বাবেও আমি ভাৱিব লাগিব। অধ্যক্ষ মহোদয় অপুনিগু কথাটো বিবেচনা কৰি চাওক। আমি দেখুৱাই দিছো। আজিৰ কাৰ্যাবৰ্বণীত মাত্ৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ফাইনেন্সিয়েল ষ্টেটমেন্টটোৰ বাহিৰে বিশেষ একো গুৰুত দিব-লগীয়া আইটেম নাই। তাৰোপৰি তেখেতে কি ষ্টেটমেন্ট দিব। পকেটত পইচা

নাথাকিলে কি ফাইনেলিয়েল ষ্টেটমেন্ট দিব আমি সেইটো সকলোরে জানো। গতিকে ইয়াব ওপৰত ষ্টেটমেন্ট দিয়াতকৈ দেশৰ বিস্তৌয় পৰিস্থিতি কি হব, সেইটোহে আচল কথা। এটা কথাৰে আমি পৰিস্থিতিটো বুজাই দিব পাৰো যে, কাৰোবাৰ কলিজাত কেলোৰ হৈছে তাক আকো খৰৰ চিকিৎসা কৰিছে। এইখনিতে মই এটা কথা কৰ খুজিছো যে ডেভিহেট কৰি আছে। অৰ্থাৎ ফালবি কাটি গৈ আছে। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে কৈছে এমনেষ্টি ইন্টাৰমেচেন্সৰ কোনো বিষয়াক তেওঁ চিনি নাপায়। কিন্তু মই জনাত এমনেষ্টি ইন্টাৰমেচেন্সৰ শ্ৰীঅজিত বেজ নামৰ এজন বিষয়া, যিজন ১৯৮৩ চনত মুখ্যমন্ত্ৰীৰ শাসন কালত আৰ্টফেডৰ মেনেজিং ডাইৰেক্টৰ আছিল। এতিয়া সুবিধা বুজি তেখেতে নিচিয়া হৈ পৰিছ। এইখনিতে মই এটা কথা পঢ়ি দিছো— যিখন মুখ্যমন্ত্ৰীৰে চিঠি ৮ জুনাই তাৰিখে ৰেডিও টি. ভিৰ জৰিয়তে প্ৰচাৰ কৰা হৈছিল। এই চিঠি-খনৰ পৰাই গৱ পোৱা যায় কি দৰে ইচ্ছাকৃত ভাৱে ফালবি কাটি ঘোৱাৰ ষেষ। কৰা হৈছে। তেখেতে নিজেই কৈছে যে— এই আমন্ত্ৰণ প্ৰসংগতে গুৰুত্ব ধৰণৰ অভিযোগ নথকা আসকা কৰ্মী আৰু সমৰ্থকক মুকলি কৰি তেওঁলোকৰ পিতৃ মাতৃৰ কাৰণে ঘূৰাই পঠিশুৱাৰ কথা কৈছিলো। সেই মতেই তেওঁলোকক মুকলি কৰি দিবলৈ আজি নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে। ইয়াব পাচত তেখেতে কৈছে— “কিন্তু আমি এইখনিতে বৈ যাৰ খোজা নাই।” এইখনিতে আচল কথা। “বাতৰি কাকতৰ জৰিয়তে সংগঠনটোৱে ৬ জন কৰ্মীৰ মুক্তি বিচাৰিষে কিন্তু শাস্তিৰ স্বার্থত আৰু আলোচনাৰ পৰিবেশ গঢ়ি তুলিবলৈ বুলি আমি আটাইকে মুকলি কৰি দিবলৈ টিবাং কৰিছো।” এইদৰে ডিবেষ্টৰ অৱ ইন্ফৰমেচন আৰু পাৰিলিক ৰিলেচন কাৰ্য্যালয়ৰ জৰিয়তে ৰাইজক জনোৱাৰ পাচত বাৰগেটিৰিং কৰি কিছু লোকৰ প্ৰাণনাশ কৰাৰ কথাটো আমি বুজিব পৰা নাই। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীহলিবাম টেৰঁ মহোদয়ে চিন্তিত হৈ থ্ৰু কালত সুধিষে যে অপহৰণ কৰি নিয়া বাক্সিমফলক এৰি দিলৈ যিদৰে আলফা কৰ্মসূকলক এৰি দিব বুলি কোৱা হৈছে, সেইদৰে আমাৰ বড়ো সকলেও অপহৰণ কৰিলৈ দোষী সকলক এৰি দিব নেকি? মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই উত্তৰত কৈছে ‘চেষ্টা কৰিম’। ইয়াব পৰা অনুমান কৰিব পাৰি যে তেখেতে সমস্যা সমাধান কৰিব বিচৰা নাই। সমস্যাৰ জটিলতাহে আমিৰ বিচাৰিষে। গতিকে আমি সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱ-টোৰ প্ৰতি যিথিনি যুক্তি যুক্ততা দাঙি ধৰিব লাগে সেইখনি দাঙি ধৰিছো।

গতিকে মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি সদনত যিথিনি বিষয় আলোচনা করার কাবণে আছিছে তাৰ ভিতৰত যিটো বিষয়ে ছেটমেন্ট দাখিল কৰাব বিষয়টো আছিছে সেইটোৰ বাহিৰে আলোচনা কৰাবণে কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা ইয়াত আলোচনা কৰাবণে বিষয় নাই। বিশ্বীয় ব্যক্তিগতি কি হ'ব সেইটো জনা আছে কিয়নো এপইচাও নাই। বিশ্বীয় বিষয়ৰ আলোচনাটো পিচতো আনিব পাৰিব। গতিকে এইবিলাক কথা এতিয়া বাদ দি সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱটো আনিব লাগে কিয়নো সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱটোৰ বিষয়টো প্ৰতিজন লোকৰ লগত ঘটি আছে আৰু অসমৰ মানুহৰ লগত সম্পর্ক আছে সেয়ে সভা-স্থগিত প্ৰস্তাৱটো সদনত আলোচনা কৰাব কাবণে মোৰ বক্তৰ্য ডাঙি ধৰি সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Speakar : Now Honourable Parliamentary Affairs Minister will speak.

আগোলোক বাজবংশী (সংসদী পৰিকল্পনা মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱটো সদনত অৱাৰ সন্দৰ্ভত মাননীয় সদস্যসকলে নিজ নিজ বক্তৰ্য উপাপন কৰি নিজৰ নিজৰ অনুভূতি প্ৰকাশ কৰিছে আৰু বৰ্তমান পৰিস্থিতিৰ সাপেক্ষে যিথিনি কথা ডাঙি ধৰিছে তাৰ ওপৰত আমাৰ ফালৰ পৰা বক্তৰ্য ডাঙি ধৰিব বিচাৰিছো। প্ৰস্তাৱটো হৈছে—

"The House do now adjourn to discuss the grave situation arising out of killing of hostages and other citizens on 8th September, 1991 and failure of the Government to protect lives and properties of the citizens".

গতিকে ইয়াত ছুটা কথা আছে। এটা হৈছে গ্ৰেড চিটুৱেশ্যেন আনটো হৈছে ফেইলাৰ অৱ দি গভৰ্ণমেন্ট। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যি তজন ব্যক্তিক হত্যা কৰিলে সেই সম্পর্কত আমাৰ ফালৰ পৰা আমি বিৰোধিতা কৰাই নহয় এনে ঘটনা যাতে ভবিষ্যতে সংঘটিত হব নোৱাৰে ইতিমধ্যে আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কাগজে-পত্ৰে নিজা মত প্ৰকাশ কৰিছে সেই কাবণে আমি হত্যাকাণ্ডটো সমৰ্থন কৰা নাই। কিন্তু কথাটো হৈছে হত্যাকাণ্ডৰ ওপৰত উন্মুক্ত হোৱা পৰিস্থিতি আমি আলোচনা কৰিব বিচৰা হৈছে নেকি আৰু সেই কথাটো সদনত আনিব কাবণে সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱ আছিছে। কিন্তু সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱ সদনত আনিব কাবণে আমাৰ সদনৰ কিছুমান নিয়মাবলী আছে। কেনে ধৰণৰ বিষয়-

বন্ধুর ওপৰত সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱ আনিব লাগে বা আনিব পাৰে তাৰ কাৰণে আমাৰ সদনৰ নিয়মাৰলৌক স্পষ্টভাৱে নিৰ্দেশনা দিয়া আছে আৰু সেই নিৰ্দেশনা মতে যদি এই প্ৰস্তাৱটো অহা নাই তেনে ক্ষেত্ৰত এই প্ৰস্তাৱটোৰ ওপৰত যিমানেই সহানুভূতিশীল নহ'ক লাগে এই প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰিব পৰা নহ'ব। কি পটভূমিত প্ৰস্তাৱটো আনিব বিচৰা হৈছে সেইটো বিচাৰ কৰি চাৰ লাগিব। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱ অনাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ কলচ অৱ প্ৰচিড়িয়াৰচ কণ্ঠাটি অৱ বিজিনেচৰ কল-৫৭ত কেইটামান কথা দিছে, যই আটাই-কেইটা পঢ়ি দিব বিচৰা নাই। যদি কলচত কেইটামান কথা যদি ফুসফিল কৰে আৰু কেইটামান নক'ৰে তেড়িয়াহলে I quote from Rule 57, Sub-section 3.

"The motion must not revive discussion of a matter which has been discussed in the same session."

প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰি মাননীয় সদস্য ক্রীভৃতি কুমাৰ ফুকন দেৱে কৈছে যে আইন শৃংখলাৰ অৱনতি ঘটিছে এই বিষয়টো বিধান সভাত আলোচনা কৰিব লাগে। কিন্তু এই বিষয়ে প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে আগতেই কেইবাবাৰো আলোচনাত অংশ গ্ৰহণ কৰি বক্তৃত্ব ডাঙি ধৰিছে। এতিয়া এনেকুৱা এটা অৱস্থা হৈছে যে প্ৰতি দিনেই আমাৰ মুখ্যত অসমৰ কথা ওজাই আছে আৰু কোনো দিনে অসমৰ আলোচনা নক'ৰাকৈ সদনত বাদ পৰা নাই। অকল সেইটোৱেই নহয়—

"Matters which are coming before the House from day to day by way of questions, Half-an-hour discussion etc. can not be raised through an adjournment motion"

মই উল্লেখ কৰিছা আনকি আমাৰ যি জিৰো আৱাৰচৰ আলোচনা আৰু স্পেচিয়েল মোচনত যি আলোচনা প্ৰায়বিলাকৰ ক্ষেত্ৰতেই আলফাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰি থকা হৈছে। গতিকে সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱ আমি নতুনকৈ আলোচনা কৰা ভাৰোপৰি অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য ডাঙৰীয়াই কৈছে যে এইটো আজিব ঘটনা নহয়, দুয়াহতকৈ বেচি দিন হ'ল এই ঘটনাৰ। এটা বিষয়লৈ আলোচনা কৰোতে এই ক্ষেত্ৰত তেখেতসকলে আৰু এটা যুক্তি ডাঙি ধৰিছে। যোৱা কালি হত্যাকাণ্ড হোৱাৰ পাচত আমাৰ 'অ', এন, জি, চিত ধৰ্ম-ঘট হ'ব আৰু তাৰ প্ৰতিক্ৰিয়া সুত্ৰৰ প্ৰসাৰী হ'ব। কিন্তু ৰোলত যিটো আছে সেই মতে অ, এন, জি, চিৰ কৰ্মসূক্ষমৰ বক্ষনা-বেক্ষন দিয়াৰ দায়িত্ব অসম চৰকাৰৰ কিন্তু

তাত যদি কিবা ধৰণৰ ট্রাইক, ধৰ্মঘট হৈ আইন শৃংখলাৰ উশৃংখল সৃষ্টি হয় তেক্ষিয়াহলে সেই দায়িত্ব কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ। সেই কাৰণে মই চাৰ-ৰোল-এ ত বিটো দিয়া আছে সেই মডে—

Sub Rule 8 ... "It must not relate to a matter which is not primarily concerned of the State Government".

গতিকে ল এশু অর্ডারব শপৰত হেখেতসকলে আলোচনা কৰিবলৈ যিটো
মোচন আনিব বিচাৰিছে সেইটো—

Regarding law and order they can raise issues. In this connection, I would like to quote from Kaul and Sakder.

"If it relates to question taken by authorities under due administration of law".

গতিকে এইটো চিতুয়েচেন আমি ক্রিয়েট কবিলে নহব। সকলোৱে কৈছে
যে বিষয়টো পাৱিক ইম্পৰটেল আছে, হয় আছে। পাৱিক ইম্পৰটেল থকা
বিষয়ত সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱ আনিব পাৰে কিন্তু পাৱিক ইম্পৰটেল বুলি কলে
বহুত ধৰণৰ কথা আছে। গতিকে এইবিলাক কথা সদায়ে হৈ আছে। গতিকেই
পাৱিক ইম্পৰটেল থকা বস্তু নহয়। বিষয়টোত পাৱিক ইম্পৰটেল নাই বুলি
কোৱা নাই কিন্তু সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱ আনিব পৰা পটভূমিত তাৰ পাৱিক
ইম্পৰটেল নাই। কাউল আৰু চাকধৰৰ মতে। গতিকে বিষয়টো বিচেট ও কাৰ্য্যেট
নহয়। মোক ক্ষমা কৰিব যিসকলে সদায় আলফাৰ কথা কয় সেইসকলৰ ফালেই
চাই কৈছে। গতিকে এনে ধৰণৰ পাৱিক ইম্পৰটেলৰ ওপৰত সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱ
আহিব নোৱাৰে। গতিকে যিটো পটভূমিত হত্যাৰ কথা কৈছে সেই পটভূমিত
আলফাৰ কথা ৰাজনীতিৰ কথা আলোচনা কৰিবই লাগিব। আজি দুমাছে
তেওঁলোকক পনবন্দী কৰি বথা হৈছে তাৰ পিচত হত্যা কৰাটো অতি কৰণ
যাৰ কাৰণে আমি সকলোৱে এই হত্যা কাণ্ডক গবিহনা দিছো। এই হত্যাৰ
পাছত নিশ্চয় ৰি-একচনেং হৰ। গতিকে মই ভাৰো বিষয়টো সভা স্থগিত
প্ৰস্তাৱত নপৰে।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ ଗଣେ : ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାଦୟ, ମାନନୀୟ ସଂସଦୀ ପରିକ୍ରମା ମନ୍ତ୍ରୀଯେ
ଯ ଯୁକ୍ତି ଦିଲେ ଏହି ଯୁକ୍ତିତ ଆମି ସଜାକେ ହଥ ପାଇଛୋ । ତେଥେତେ ମୋର ପରମ
ବନ୍ଦୁ ଆକୁ ସଦନର ଏକନ ଅତି ଜେଠ ସଦୟ ତେଥେତେ କିଛିମାନ ତଳୁଡ଼ । ଯୁକ୍ତିରେ
ଏନେକୁବୀଳ ଶ୍ରୀକୃତପୂର୍ଣ୍ଣ ବିସ୍ୟଟୋର ପରା ଆତରି ଯୋରାଟୋ ଆକୁ ଉପଲୁଡ଼ କଥା ଫୋରାଟୋ
ଉଚିତ ନହ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀଗୋଲକ ବାଜବଂଶୀ (ମନ୍ତ୍ରୀ) : I strongly object to the words upolonga. ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏହି ଉପଲୁଙ୍ଗା ଶବ୍ଦଟୋତ ଆପଣି ଜନାଇଛୋ, ମହି କୋନୋ ଉପଲୁଙ୍ଗା କଥା କୋରା ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀପ୍ରମୋଦ ଗାଗୈ : ମାନନ୍ଦୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମହି ମାନନ୍ଦୀୟ ସଂସଦୀୟ ମନ୍ତ୍ରୀର ଉତ୍ସବର ପ୍ରତ୍ୱର୍ବତ କବ ବିଚାରିଛୋ ପ୍ରଥମେ ତେଥେତେ କୈଛେ ଯେ ବିଷୟଟୋ ଏଟା ବିଷୟର ଓପରତ ଅନା ହେବେ । ହୟ ମୋଚନଟୋ ଏଟା ଦିଶର ଓପରତ ଅନୀ ହେବେ । ଗତିକେ ବିଷୟଟୋର ଓପରତ ଚବକାବ ଆଇନ ଶୃଂଖଳାର କ୍ଷେତ୍ରର ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇବାରେ କାବଣ ଯୋରା କାଲି ଏହି ମହା ନଗବୀର ଚାନ୍ଦମାରୀ ପୁଲିଚ ଥାନାର ଓଚରତ ବାତିପୁରା ୭୩୦ ବଜାତ ଶ୍ରୀବିପୁଲ ମହାନ୍ତକ ସବର ଭିତରରେ ହତ୍ୟା କରିଲେ । ଇଯାତକେ କି ବିଚେନ୍ତ ଓକାବେଳେ ହବ ପାରେ । ଗତିକେ ବିଷୟଟୋ ସଦନତ ଆଲୋଚନା କରାତ କି ଆପଣି କରିବଲଗୀଥା ଆହେ । କାବଣ ସଟନାଟୋ ସଟିଛେ ୮ ତାବିଥେ ଯୋରା କାଲି । ଇଯାତ ଏଟା ପ୍ରକାଶ ଉଠିବ ପାରେ ଯେ ସିଦ୍ଧିନାାଓ ମହାନ୍ତକ ହାତ୍ସେଜର କଥାଟୋ ଉଲିୟାଇଛିଲ କିନ୍ତୁ ମେହି ହାତ୍ସେଜରେ ଏଜନର ମୃତ୍ୟୁ ହେବେ ଗତିକେ ହାତ୍ସେଜର ଓପରତ ସଙ୍ଗ ସ୍ଵଗିତ ପ୍ରକାଶ ଆମିର ମୋରାବେ ବୁଲି କେନେକୈ କବ ପାରେ । ଏତିଆଓ ତେଣୁଲୋକର ହାତତ ୮ ଜନ ପନବନ୍ଦୀ ଆହେ ଆକ ମେହି ୮ ଜନର ଯୋରା କାଲି ଏଜନକ ମୃତ ଅବସ୍ଥାରେ ପୋରା ହେବେ ଆକ ପୋରା ହେବେ ସ୍ଵର୍ଗ ମାନନ୍ଦୀୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟର ସମ୍ମିତି ସବର ଓଚରତ ମାତ୍ର ୨ କି; ମିଃ ଆତ୍ମବତ । ଆନହାତେ ଗୁରୁହାଟୀ ମହାନଗବୀର ଭିତରରେ ଚାନ୍ଦମାରୀ ପୁଲିଚ ଥାନାର ଓଚରତେ ଏଟା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସଟନା ସଟିଛେ । ସଂସଦୀ ପରିଚକ୍ରମୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ, ଏମ, ଜି, ଚିବ ଯିଟୋ ଧର୍ମସଟ ସେଇଟୋ ବାଜା ଚବକାବର ବିଷୟ ବନ୍ଦ ମହୟ ବୁଲି କୈଛେ । କିନ୍ତୁ ଆମି ଗମ ପୋରା ଅତେ ଓ, ଏମ, ଜି, ଚିବ ଏହି ସଟନାଟୋକ ଲୈ ଆକଳ ଅମ୍ବତେ ନହୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ଭାବତର୍ବର୍ଷରେ ତାବ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହେବେ । କାବଣ ତେଣୁଲୋକେ ଅମ୍ବତେ ନହୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ଭାବତର୍ବର୍ଷରେ ଅନିନ୍ଦିଷ୍ଟକାଳଲୈ ଧର୍ମ-ସଟ କରିବ ବୁଲି ଜାନିବ ପାରିଛୋ । ଏତିଆଓ ଓ, ଏମ, ଜି, ଚିବ ୪ ଜନ ବିଷୟା ତେଣୁଲୋକର ପନବନ୍ଦୀ ହିଚାରେ ଆହେ । ତେଣୁଲୋକକ ଜୀବନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପାବ ବିଚାରିଛେ । ତେଣୁଲୋକକ ଜୀବନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଆମିର ମୋରାବିଲେ ଗୋଟେଇ ଭାବତର୍ବର୍ଷରେ ଏଟା ଡାକ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହବ । ଏହି ଚାରିଜନ ପନବନ୍ଦୀ ହେବେ ଶ୍ରୀ ଏଚ. ଏଚ. ଗୁପ୍ତା, କୁଳ ପାଲ, ଶ୍ରୀକେଚି ମାହାନ୍ତି ଆକ ଶ୍ରୀବାନ୍ଧବ । ଗତିକେ ଏଣୁଲୋକ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଦେଶର ଲୋକ, ଗତିକେ ବିଭିନ୍ନ ଠାଇତ ନିଶ୍ଚଯ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହବ । ଇତିମଧ୍ୟେ ଆମି ଖବରର କାଗଜର ଦେବିରେ ଯେ ଶ୍ରୀମାହାନ୍ତିର ପରିବାବେ ଯୋରା କାଲି ବାଟ୍ରିପତିକ ଦେଖା କରିଛେ ଆକ ତେଣୁ ହାତତ ଆବକ ପତ୍ର ଦି ବାଟ୍ରିପତିର ହାତକ୍ଷେତ୍ର ବିଚାରିଛେ ଗତିକେ ଯିମକ୍କଳ ପନବନ୍ଦୀ ଆହେ ତେଣୁଲୋକର ପରିଯାଳର ମାନ୍ସିକତା କି ଆମି ଅନୁଭବ କରିବ ପରା

নাই ? তেওঁলোকৰ প্রতি কি আমাৰ সহায়তা নাই ? মন্ত্ৰী মহোদয়ে বিষয়টো আলোচনা কৰিব মুখুজ্জিব পাৰে কিন্তু যিবিলাক কথাৰ অৱতাৰণা কৰিছে ই সচাকৈ তেখেতৰ দৰে এজন জেষ্ঠ মন্ত্ৰীৰ পৰা আশা কৰা নাহিলো। আইন সূৎখলাৰ কথা কগতে ও, এন, জি, চিৰ ধৰ্মষ্ট ইয়াৰ ভিতৰত নপৰে বুলি কৈছে। ও, এন, জি, চি কম্পালেক্টোৰ ভিতৰত আমাৰ কৰণীয় নাথাকিব পাৰে কিন্তু তেওঁলোকৰ বিষয়ক মৃত অবস্থাত বাহিৰত পালে তাৰ কাৰণে কি চৰকাৰৰ দায়িত্ব নাই নেকি ? আমাৰ যিবিলাক নীতি নিয়ম আছে সেই নীতি নিয়ম-বিলাকক কেতিয়াৰা কেতিয়াৰা আমাৰ অস্তৰায় হয় নেকি ? মোৰ বোধেৰে এই নীতি নিয়মবিলাকে সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱৰ বাধাৰ সৃষ্টি কৰা নাই।

অধ্যক্ষ ডাঙুৰীয়া, আপোনাক মই নিবেদন কৰিব বিচাৰিছোঁ। আমি সদনৰ প্ৰতিনিধি, আপুনি আমাৰ অধ্যক্ষ। আজি সমগ্ৰ অসমৰ মাঝৰে সদনৰ ফাগে ঢাই আছে, আমি জীৱন্ত মাঝৰে প্ৰতিনিধি কৰিব বিচাৰিছোঁ, আমি মৃত দেহাৰ প্ৰতিনিধি কৰিব বিচাৰা নাই। অধ্যক্ষ ডাঙুৰীয়া আমাৰ বিশ্বাস আপুনিও রিবিচাৰে এই সদনৰ অধ্যক্ষ ঢিচাবে। সেই কাৰণে আমি ঘোৱাবাৰ সদনৰ এটা গোপন অধিবেশন বিচাৰিছিলোঁ যাতে চৰকাৰে নিজৰ কথা কৰ পাৰে আৰু আমিৰ আমাৰ কথা কৰ পাৰো। বৰ্তমান সময়ত চৰকাৰৰ যি চিন্তা ধাৰা তাৰ লগত বিভিন্ন বিৰোধী দলৰ যি চিন্তাধাৰা তাৰ প্ৰাৰ্থক আছে : মাননীয় পাটোৱাবী ডাঙুৰীয়াৰ বক্তব্যৰ গুৰৰত মাননীয় মন্ত্ৰী ৰাজৱংশী ভাঙুৰীয়াই যি নিয়মৰ কথা পাঠ কৰি দেখুৱাইছে তাৰ লগত তাৰ পিচৰ কাৰ্য কলাপৰ সামঞ্জস্য নাই। এই গোটেই কথাহিলাক গভীৰ আলোচনা কৰিব নিবিচাৰোঁ। আমাৰ কথা হৈছে চৰকাৰে পনবন্দীসকলক জীৱন্ত অবস্থাত উদ্বাৰ কৰক, আৰু আমাৰ দৃঢ় বিশ্বাস আমি সকলোৱে প্ৰচেষ্টা কৰিলে এই সমস্যাৰ সমাধান কৰাটো অসমৰ নহব, তাৰ কাৰণে জাগিব মাথো উমৈহৰীয় প্ৰচেষ্টা। আজি যদি আমি এই বিষয়টো আলোচনা কৰিব নিবিচাৰো তেতিয়াহলে ইতিহাসে কেতিয়াও আমাক ক্ষমা নকৰিব, অসমৰ ভৱিষ্যত যুৱকসকলে আমাৰ গুৰৰত বিচাৰ কৰাৰ অধিকাৰ আছে। আমাৰ বায়ে চুৰান্ত বায় নহব। আমাৰ সমস্যা এইদৰে চলি থাকিলো সামৰিক বাহিনী অয়োগ কৰি আমাৰ যুৱকসকলৰ কৰৰ তৈয়াৰ হওক, এনে অবস্থা চৰকাৰে বিচাৰে নেকি ? সামৰিক বাহিনীয়ে এইবাৰ আমাৰ যুৱকসকলক তিনিটা ভাগত ভাগ কৰি কেটেগৰি (এ), (বি), আৰু (চি)। যিসকল (এ) কেটেগৰি, সেইসকলক এনকাউন্টাৰত হত্যা কৰিব। অধ্যক্ষ ডাঙুৰীয়া, দিগীলা চকত ৫ জন

যুরুকক বি, এচ, এফে ধবি আনি হত্যা কৰিলে। সামৰিক বাহিনীয়ে আমাৰ যুৱক সকলক হত্যা কৰক এইটো আমি নিবিচাৰো। (বি) কেটেগৰিত পৰা যুৱকসকলক ধবি আনি হাত ভৰি বাক্ষি পঞ্জু কৰি দিব আৰু (চি) কেটেগৰিত যুৱকসকলক ইলেক্ট্ৰিক চক আদি দি নৃশংগ ভাৰে হত্যা কৰিব, যিবিলাক সামৰিক বাহিনীয়ে আগতে কৰি আহিছে। এইবিলাক আমি নিবিচাৰো, আমাৰ দৃঢ় বিশ্বাস চৰকাৰেও নিবিচাৰো। মেষ্টি কাৰণে মই অমুৰোধ জনাইছো, চৰকাৰে এই বিষয়টো মান সম্মাৰ প্ৰশ্ন হিচাবে লব নালাগে। আমি আলোচনাৰ মাজেৰে বাজনৈতিক মতানৈক্য দূৰ কৰি অসমখনক কেনেকৈ ত্ৰই বিপদৰ পৰা উদ্বাৰ কৰিব পৰা যায় তাৰ বাবে উমৈহতীয়াভাৱে চিন্তা কৰাৰ দৰকাৰ।

যোৱাৰাৰ অধিবেশনত আপুনি গোপন অধিবেশনৰ কথাটো গ্ৰাহ্য নকৰিলে। এই সদনতো আপোনাক বহুবাৰ কোৱা হৈছে। আগতে আমি শিলঙ্কি এইদৰে গোপন অধিবেশন পাতি মাজ নিশালৈকে আলোচনা কৰাৰ পৰম্পৰা আছে। অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, আপুনি আমাৰ পৰিচালক, ভাৰতৰ্যৰ মাছুহে অসমৰ অধিবেশনৰফলে চাই আছে, এই অধিবেশনে কি কৰিব? মেষ্টি কাৰণে অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া বিনীত ভাবে আপোনাক নিবেদন কৰিছো এই বিষয়টো আলোচনাৰ কাৰণে আপুনি অনুমতি দিয়ক। হয়তো আপুনি কন আজি বাজেট আছে, বাজেটৰ পিচত আলোচনা কৰিসেও হ'ব, সময়ৰ ব্যৱস্থাটো আপোনাৰ গুপ্তত। এই সদনৰ সকলো সদস্যই আপোনাক নিবেদন জনাইছো এই বিপদৰ পৰা, আতংকৰ পৰা অসমক বচাৰ লাগিব। সকলোৰে আন্তৰিক প্ৰচষ্টাবে বিষয়টো সমাধান কৰা একান্ত প্ৰয়োজন।

আচন্তমোহন পাটোৱাৰীঃ অধ্যক্ষ মহোদ, আজি আমাৰ গণে ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ নিচিনাকৈ এই সদনৰ জ্যেষ্ঠ মাননীয় মন্ত্ৰীজনে যিখিনি যুক্তি দেখুৱালে সেই বিষয়ত মই সচাকৈ হতাশ হৈছো। তেখেত যোৱা বাৰ সদনৰ বিৱৰণী দলৰ লিডাৰ আছিল। বৰ্তমান অসমৰ যি পৰিস্থিতি কি হ'ব কি নহ'ব এনে অৱস্থাত তেখেত কল ৫৬ আৰু ৫৭ৰ জড়িয়তে যি যুক্তি ডাঙি ধৰিছে সেই গোটেইবিলাক নপঢ়ো। সেই কলৰ দুই টো মিলিছে। কল ৫৬-৫৭ এইটো প্ৰতিজন দেখুৱাইছে নেকি যে এটা নিমিলিঙ্গই এলাগ কৰিব নোৱাৰে, মই এইটো জানিব বিচাৰিছো। According to the Rules of Proceedure of Business in the Assam Legislative Assembly 56, 57 that if

one condition is not fulfilled the motion will not be allowed
এই কথাটো তেখেতে স্পষ্ট করি দিয়া ভাল।

মাননীয় অধ্যক্ষ: আপুনি আর কব মালাগে।

On the Adjournment Motion. I have Heard the Valuable deliberations. Now I reserved my Ruling.

শ্রীহিতেশ্বর শঙ্কুয়া (মুখ্যমন্ত্রী): অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি কংসিং দিয়াৰ আগতে মই দুষাবহান কথা কৰ পাৰোনে?

মাননীয় অধ্যক্ষ: হয় কওক।

*শ্রীহিতেশ্বর শঙ্কুয়া (মুখ্যমন্ত্রী): অধ্যক্ষ মহোদয়, শ্রীগণ্ডি ডাঙৰীয়াই এটা কথা উল্লেখ কৰিছে আৰু তেখেতে 'ইনিউয়ান এক্সপ্ৰেছ'ত প্ৰকাশিত এটা নিউজৰ কথা কৈছে। এই কথাটো সত্য নহয়। যোৱা কালি দিল্লীৰ পৰা এই নিউজৰ সম্পর্কত বাজেশ পাইলটে ফোন কৰিছিল। তেখেতে যে আহিব এইটো কোনেও নাজানে। তেখেতে এইটো কলে যে আমি গৃহ মন্ত্ৰীৰ লগত এই বিষয়টো আলোচনা কৰিছো আৰু তেনেকৈ ইয়াচৈ আহি আলফাৰ লগত আলোচনা কৰাৰ কোনো কথা নাই। এই নিউজটো কোনে কেনেকৈ কৰিছে মই নাজানো। তেখেতে কলে যে আমি বিষয়টো আলোচনাহে কৰিছিলো কিন্তু আমি যাৰ বুলি বা তেওঁলোকৰ লগত কোনো কথা পাত্ৰিম বুলি কোৱা নাই। দ্বিতীয়তে তেখেতে কৈছে যে আমি আলোচনা কৰিবৰ বাবে আগ্ৰহী নহয়। আমাৰ আগ্ৰহ আছে। মই আজি পুনৰ কৰ খোজো যে ব্যক্তি হিচাবে যদি কোনোবাটি আলোচনা কৰি এই সমস্যাৰ সমাধান কৰিব পাৰে তেতিয়া তাত আমাৰ কোনো আপত্তি নাই। শ্রীমহন্ত ডাঙৰীয়াৰ ঘৃত্যাকৃত অথবিটিৰ কথা কোৱা হৈছে। আমাৰ মূল লক্ষ্য হৈছে কেনেকৈ এই ৮ জন পনবন্দীক জীয়াই ওভোটাই আনিব পাৰি মেইটোহে আচল কথা এইটো সকলোৱাৰ উপলক্ষি কৰিব লাগে। তৃতীয়তে আমি কোনো দল হিচাবে নহয় সকলোৱে আলোচনা কৰি সমস্যাটো সমাধান কৰিব লাগে। শ্রীপাটোৱাৰী ডাঙৰীয়াই আটাইখিনি পনবন্দীকে মুক্তি দিয়াৰ বিষয়ে যিথিনি কথা কৈছে সেই ক্ষেত্ৰত মই যোৱা ৮ জুনই তাৰিখেও কৈছিলো যে আমি বাকী থকা টাডা বন্দীখিনিকো মুক্তি দিম যদিহে তেওঁলোকে আটাইখিনি পনবন্দীকে এৰি দিয়ে আৰু আলোচনালৈ আছে। শ্রীবৰা ডাঙৰীয়াই কৰা এটা শ্ৰেণীৰ উত্তৰত মই কৈছিলো যে তেওঁলোক আলোচনালৈ আহিলে আমি

* Speech not corrected.

বেঙ্গল উচাই দিম। সেই কাবণে এই ক্ষেত্রত আমাৰ আন্তৰিকতা আছে। আমি নিষ্পটা সম্মান হিচাবে লোৱা নাই। এই ব্যক্তি কেইজনক যদি কোনো-বাই জীয়াই জীয়াই আনিব পাৰে আমি তেওঁলোকৰ লগত আলোচনা কৰিবলৈ আস্তি আছো।

***শ্রীকৃষ্ণকান্ত সহকৰ :** অধাক্ষ মহোদয়, এই সমস্যাটো আজি আমাৰ কাৰণে গ্ৰটা জটিল সমস্যা। আজি অ, এন, জি, চিৰ এজন ইঞ্জিনিয়াৰ মাৰিবলৈ আৰু ইয়তো মাৰিব। কিন্তু মই চৰকাৰক সতৰ্ক কৰি দিব খুজিছো যে তেওঁলোকে যদি আৰু এজনক মাৰে তেনেহলে অহা কেইদিনমাৰ ভিতৰতে আমাৰ ইয়াত প্ৰেছিডেট কল হব। যদি সেইটোৱেই হয় তেনেহলে আমি আকো এটা নতুন সমস্যাৰ সম্মুখীন হব লাগিব। আমি ঘোৱা ১৯৮০ চনত আমাৰ বহুতো তিৰো-তাৰ সতীত্ব বাখিব পৰা নাছিলো। সেই সময়ত ডেকা লৰা ঘৰত থাকিব পৰা নাছিল। আজি অসমৰ যিটা পৰিস্থিতি হৈছে সেই পৰিস্থিতিত আজি গালফাই যিসকল বন্দী কৰি দৈছে তেওঁলোকক যদি খালাচ কৰি দিব মোৰাবো তেনেহলে গোটেই ভাৰতবৰ্ষট আমাৰ দোৰাৰোপ কৰিব। গতিকে আমি আজি বাতি হলেও চেক্ষণ চেচন কৰিব লাগে। আমাৰ কোনোবাই কিজানি আঙকাৰ লগত আলোচনা কৰিব পাৰেই। সেই কাৰণে আজি বাতিয়েই এখন কন্ফি-ডেনচিয়েল মিটিং পাতিবৰ কাৰণে আপুনি আদেশ দিব লাগে।

Mr. Speaker : Thank you very much. I have heard the deliberations made by Honourable Members, Shri Haliram Terang Shri Patowari, Shri Phukan, Shri Sasakamal Handique and Shri Lahkar. I have also heard the deliberation made by Honourable Minister of Parliamentary affairs and also the deliberations made by Honourable Chief Minister. On whatever you have deliberated, I have reserved my ruling.

Now, on zero hour businesses, I have received 9 notices Out of these, I have selected three only. One Notice from Honourable Member, Shri Bharat Chandra Narah regarding (ASOM) Requesting the Jatia Mukti Bahini (ASOM) to

*Speech not corrected.

take help financially on which a letter written by the Chief Minister, Shri Hiteswar Saikia to the Deputy Central Labour Minister, Shri Paban Sing Ghatowar is published in almost all the newspapers.

Now, I call upon the Honourable Member, Shri Narah to speak on the matter.

Discussion During Zero Hour

***শ্রীভূত চল্দি নবহ :** অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়টো এতিয়া আৰু নতুন হৈ থকা নাই, যথেষ্ট পুৰণি হৈছে। বিষয়টো ইতিমধ্যে বাতৰি কাকতো প্ৰকাশ পাইছে আৰু সেই বিষয়ত মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াট স্পষ্টীকৰণ দিছে আৰু বাতৰি কাকতো প্ৰতিবাদ টোকাও পঢ়িয়াইছে। এই ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় শ্ৰম বিভাগৰ উপ-মন্ত্ৰী ত্ৰীযুক্ত পৱন সিং ঘাটোৱাৰ দেৱেণ্ড স্পষ্টীকৰণ দিছে। সেই কাৰণে এতিয়া এই বিষয়টোৰ ওপৰত চৰকাৰৰ পৰা স্পষ্টীকৰণ বিচাৰি উৎপান কৰিব বিচাৰি নাই। কিন্তু বাতৰি কাকতো এই চিঠিখনৰ এটা মকল কপি প্ৰকাশ হৈছে। সেই বিষয়টোহে মই আজি উৎপান কৰি মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো যে এই চিঠিখন মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই দেখা নাই বুলি কৈছে। সেইদৰে পৱন সিং ঘাটোৱাৰ ডাঙৰীয়াও সেইখন দেখা নাই বুলি কৈছে। স্পষ্টীকৰণত এই কথা কোৱা হৈছে যে তেখেতসকলৰ ভাৱ মূৰ্তী নষ্ট কৰিবৰ কাৰণেহে এই চিঠিখন কোনোবাটি জাল কৰিছে। মোৰ প্ৰশ্ন হল এই চিঠিখন কোনে লিখিলৈ আৰু কোনে লিখিব পাৰে সেই বিষয়ে চৰকাৰে তদন্ত কৰিলেন নাই। চিঠিখন শুলোৱা আজি এসপ্লাইবো বেছি হৈছে। এই বিষয়টোত যিহেতু বাজ্য চৰকাৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ উভয়ে জড়িত হৈ আছে আৰু বাজ্য কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ উভয়ৰে তদন্ত বা অনুসন্ধান কৰা যথেষ্ট এজেন্সি আছে সেই কাৰণে বিষয়টো বাজ্য চৰকাৰ বা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে তদন্ত কৰিলে নে নাই। যদি তদন্ত কৰিছে তেনহলৈ ইয়াৰ নায়কজনক আবিষ্কাৰ কৰিব পাৰিলৈ নে নাই। এই জাল চিঠিৰ নায়কজন চৰকাৰৰ ভিত্তৰ মাঝুহ নে চৰকাৰী কৰ্মচাৰী নে বাহিৰৰ মাঝুহ সেই কথাটো মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে আৱাক সদনত জনাৰ লাগে। কিয়নো আমি জানো যে এই বিষয়টো অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। আজি বাজ্যখনত বহুতো নিৰ্দোষী লোকক

*Speech not corrected

হত্তা করা হৈ আছে আৰু তেনেকুৱা এটা সময়তে এই ঘটনাটোও সংঘটিত হৈছে। আজি দুদিনমান আগতে নগাঁওৰ এজন প্রফেচাৰক আসফাই হত্যা কৰা নাই বুলি স্পষ্টি কৰণ দিছে। তেওঁলোকে আৰু উল্লেখ কৰিছে যে এই ঘটনা জাতীয় মুক্তি বাহিনীৰ বাহিনীৰ আন কাৰণে নহয়। এই অভিযোগ আৰু প্ৰতি অভিযোগৰ ক্ষেত্ৰত এই চিঠিখনৰ যথেষ্ট গুৰুত্ব আছে। সেই কাৰণে চৰকাৰে এই চিঠিখনৰ বিষয়ে তদন্ত কৰিছে নে নাই আৰু তাৰ নায়কজনক আবিষ্কাৰ কৰিব পাৰিছে নে নাই আৰু যদি কৰিছে তেনেহলে বিষয়টো সদৰক অবগত কৰিব লাগে বুলি ভাৰিয়েই মষ্টি বিষয়টো 'জিৰ আৰাৰত মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

***শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) :** অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু শ্রীপুৰন সিং ঘাটোৱাৰে এই চিঠিখনৰ সত্যাসত্য অস্থীকাৰ কৰিছো। ইয়াৰ যিটো বাইটিং পেড মেইটোও গণগোলৈয়া। আমাৰ সচিবালয়ৰ যিটো ডি. অ. বাইটিং পেড সেইটোত জি, ইউ, ড্ৰিউ, পিচত ক্ৰমিক নং দিয়া থাকে। কিন্তু সেইটোত খেলি মেলি আছে। গতিকে এই কথাখিৰ সত্যতা নাই। এই চিঠিখনত কিছুমান অবাস্থাৰ কথা দি আমাৰ ভাৰ মূৰ্তি নষ্ট কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। আপোনালোকে জানে যে যোৱা নিৰ্বাচনৰ সময়তো কাকতত এখন চিঠি প্ৰকাশ পাইছিল যে চাৰুৱা আৰু নগাঁওত কংগ্ৰেছ দলে ন-অগপ দলৰ লগত কিবা সম্পর্ক কৰিছে। কিন্তু কথাটো একেবাৰে মিছা। গতিকে বিষয়টো তদন্ত কৰিবলৈ দিয়া হৈছে।

***শ্রীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ :** অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ বাইজে এই কথাটো জনা উচিত। তেখেতে কৈছে যে মই লিখা নাই। মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ভাৰ মূৰ্তি আৰু শ্রীঘাটোৱাৰ ভাঙৰীয়াৰ ভাৱ মূৰ্তি নষ্ট কৰাৰ কাৰণে কোনে এইখন লিখিছে আমি আবিষ্কাৰ কৰিব লাগে। তেখেতে এটা নিৰ্দিষ্ট সময় সীমা দিব পাৰিব নেকি?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : শীঘ্ৰেই দিম। সময় সীমা দিয়া মক্ষীল।

***শ্রীহিতেশ্বৰ ডেকা :** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য ভৰত নৰহ দেৱৰ প্ৰশ়াৰ উত্তৰত মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যি উত্তৰ দিছে তাত এটা গুৰুত্ব-পূৰ্ণ প্ৰসংগ আনিছে। মেইটো দৈছে নিৰ্বাচনৰ পূৰ্বে কংগ্ৰেছ আই দলৰ লগত ন-অগপৰ সম্পর্ক স্থাপনৰ কথা কোন চক্ৰই শলিয়াইছে? এই সম্পর্কত মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে তদন্ত কৰা হব বুলি কৈছে। এই সম্পর্কত তদন্ত কৰিবৰ বাবে দিয়া হৈছেনেকি?

শ্রী হিতেন্দ্র শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : মেইটো ইন্টেলিজেন্স অসম তদন্ত করিবলৈ দিয়া হৈছে।

Mr. Speaker : I have received another Zero Hour notice from the Honourable Member, Shri Sashakamal Handique on 6. 9. 91 on the newsitem published in 'Ajir Asom' dated 6. 9. 91 under the caption

“আই-অ-চিৰ, মান্দলিক কাৰ্য্যালয় স্থানান্তৰ”

Now, I call upon the Honourable Member, Shri Handique to speak on the matter.

***শ্রীশশ কমল সন্দিকৈ :** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি নিশ্চয় জানে যে, অসম বাইজ্ব সাধাৰণ চেন্টিমেন্ট আছে। আজি অসম পৰা চাহ বাহি-বলৈ বণ্ণানী কৰা হয় কিন্তু সকলোবিলাক অনুস্থান প্ৰতিষ্ঠান আজি বাহিৰলৈ নিয়া হৈছে। তাৰ বাবে আজি ডিক্রগড়, তিনিচুকীয়া আদি ঠাইৰ মালুহৰ মনত এটা প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি হৈছে। কিয়নো এই মান্দলিক কাৰ্য্যালয়সমূহ নিৱোগৰ ক্ষেত্ৰত অসম ল'বা বঞ্চিত হৈছে। এই মান্দলিক কাৰ্য্যালয়বিলাক যদি অসম পৰা অন্যান্য ঠাইলৈ যায় তেনেহলে অসম আইন শৃংখলা নাইকীয়া হব। এই মান্দলিক কাৰ্য্যালয় বিলাক অসম ভিতৰতে গোলাঘাট বা নগাও আদি জিলাত পাতিব পাৰিলৈ হয়। অসম বাছাঘাট ভাল নহয়, যাতায়তৰ অৱস্থা ভাল নহয়। কিন্তু নানা অজুহাতত অসম পৰা এই কাৰ্য্যালয় বিলাক বাহিৰলৈ লৈ গৈছে। অসম বাইজ্ব চেন্টিমেন্ট আছে। অসমত উৎপাদিত হোৱা সামগ্ৰীসমূহৰ কল কাৰখনা আছে, উদ্যোগ আছে। ডিমাপুৰত পাতিব বিচাৰিষে যদি এটা সুকীয়াকৈ কৰক কিন্তু গোলাঘাট, যোৰহাট আদিতো পাতক। মই এই সম্পৰ্কত চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি চৰকাৰে এটা সঠিক দৃষ্টিভঙ্গী লব বুলি আশা কৰিলো।

শ্রী বিজিত শইকীয়া (উদ্যোগ মন্ত্রী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়টোৱ ওপৰত বিতং তথ্যপাতি বিচৰা হৈছে। এই সদনতে মাননীয় সদস্যৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ অনুগত কৰিম।

Mr. Speaker : I have received another Zero Hour notice from the Honourble Members, Shri Prafulla Kumar Mahanta

*Speech not corrected

on 8.9.91 on a newsitem published in 'Sandhya Batory' and 'Mahanagar' dated 7.9.91 and in other newspapers published from Gauhati dated 8.9.91 under the caption—

“ওদালগুৰিব উপপ্রতি সমাহৰ্তাৰ নৃশংগভাৱে হত্যা”

Now, I call upon the Honourble Member, Shri Mahanta to speak on the matter.

★**শ্রী অফুল কুমাৰ মহন্ত:** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা ৬ তাৰিখৰ
পৰা অসমত ধটা বিশেষ কেইটামান গুৰুত্বপূৰ্ণ ষটনা সম্পর্কত মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি
আকৰ্ষণ কৰিবলৈ বিচাৰিছো। এটা সম্পর্কত আননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা
এটা বিবৃতি পাম বুলি আশা কৰিছো। যোৱা ৭ তাৰিখৰ “সন্ধ্যা বাতৰি”
কাকতত এনে ধৰণৰ এটা বাতৰি পৰিবেশন কৰা হৈছিল। নলবাৰীত এজন শিক্ষক
অপহৰণ আৰু ওদালগুৰিব উপপ্রতি সমাহৰ্তাৰ নিৰ্দৃষ্টিভাৱে হত্যা কৰিসো। বাতৰিত
প্ৰকাশ যে, দৰং জিলাৰ ওদালগুৰিব উপ প্ৰতি সমাহৰ্তাৰ হলিবাম বৰাক উগ্-
পন্থীয়ে নৃশংসভাৱে ঘপিয়াই হত্যা কৰে। আৰক্ষী সূত্ৰৰ পৰা জানিব পৰা মতে
ওদালগুৰিব উপপ্রতি সমাহৰ্তাৰ বৰাব যুক্তদেহটো নিজ ওদালগুৰিব (পুৰণ থানা)
এখন খস্য পথাৰৰ পৰা উক্তাৰ কৰা হয়। আৰক্ষী সূত্ৰই আজি তৃপৰীয়া সাঙ্গা
বাতৰিব প্ৰতিবেদকৰ ওচৰত প্ৰকাশ কৰা মতে উপপ্রতি সমাহৰ্তাৰ হলিবাম বৰাব
মৃত দেহটো হাত ভৰি বক্তা আৰু কাপোৰেৰে চকু মুখ বক্তা অৱস্থাত উক্তাৰ
কৰা হয়। উল্লেখযোগ্য যে, ওদালগুৰিব উপপ্রতি সমাহৰ্তাৰ জনক যোৱা ৪ ছেপ্টেম্বৰত
উগ্-পন্থীয়ে অপহৰণ কৰিছিল। আৰক্ষী সূত্ৰই প্ৰকাশ কৰা মতে উপপ্রতি সমা-
হৰ্তাৰ জনক অপহৰণ কৰি নৃশংসভাৱে হত্যা কৰা ষটনাত বড়ো ছিকিউটিট ফছ'
জড়িত ধৰা বুলি সন্দেহ কৰা হৈছে। অনিহাতে নলবাৰী জিলাৰ দলুয়া মধ্য
ইংৰাজী বিদ্যালয়ৰ শিক্ষক দৌমেশ বৈশ্যক সন্দেহযুক্ত আলফাৰ হুজন কৰ্মীয়ে
যোৱা ৪ ছেপ্টেম্বৰত অপহৰণ কৰি নিছে। নগবাৰী আৰক্ষী সূত্ৰটি আজি প্ৰকাশ
কৰামতে এখন মটৰ চাইকেলত অহা হুজন আলফাৰ কৰ্মীয়ে যোৱা ৪ ছেপ্টেম্বৰত
দৌমেশ বৈশ্যক অপহৰণ কৰি নিছে। ইতিমধ্যে নলবাৰী উপ আৰক্ষী অধীক্ষকে
কালি ষটনাৰ বুজ জোৱাৰ লগতে ভুম্বত লোাই আছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে ৮ ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখৰ ‘ইণ্ডিয়ান এক্সপ্ৰেছ’ বাতৰি

কাকত্তো এই কথা প্রকাশ পাইছে। পুলিচৰ সূত্ৰৰ লগত এই সূত্ৰ নিমিলে।

Mr. Haliram Bora who was kidnapped by suspected ULFA extremists last week killed in Udaguri on Saturday Official sources also confirmed it.

এই খবরটো ‘ইণ্ডিয়ান এক্সপ্রেছ’ বাতৰি কাকত্তো প্রকাশ পাইছে। এই বাতৰিৰ লগত সম্পৰ্ক থকা কেইটামান গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় মই চৰকাৰৰ ওচৰত দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰাৰ বিচাৰিছো। ঘোৱা ২২-৮-৯১ তাৰিখে বৰমা আঞ্চলিক কমিটি আবছু, তেঙ্গলোকে এখন চিঠি লিখিছে দেশনাগৰী ভাষাত। মই এই চিঠিখন অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰি আনিছো। চিঠিখন কৰেন বড়োলৈ লিখিছে। মই ছুলাইন-মান পঢ়ি দিছো। ‘পোৰতে বৰমা আঞ্চলিক কমিটী, আবছুৰ পৰা দিয়া চিঠিখন গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা কৰিলো। বৰ্তমান আপোনালোক পি, টি, চিৰ প্ৰকৃত নেতৃত্ব দৰে হৈ আছে। এই প্ৰকৃত পি, টি, চিৰ নেতা বলি অনতিপৰমে ত্যাগ অকৰে তেনেহলে এদিন হলেও আপোনালোকৰ দলবাৰী গাঁও আবছুৰে আঞ্চলন কৰিব আৰু তাত আপোনালোকক বিচাৰি উলিয়াই গুলীয়াই হত্যা কৰা হৰ। আৰু তাত কেইবজনকো গুলীয়াই হত্যা কৰা হৰ। এইদৰে চিঠিখনত হত্যাৰ ভাবুকি আছে।

আন এখন চিঠিত বামপথৰ ব্ৰহ্ম বাঙালীপাৰাই লিখিছে ত্ৰীঅতুল স্বৰ্গীয়াৰী নেহেক আঞ্চলিক উচ্চ বিদ্যালয়ৰ শিক্ষকলৈ। এইখন চিঠিৰ দেশনাগৰী ভাষাত লিখিছিল। মই অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰি আনিছো। চিঠিখনত প্ৰথমে লিখিছে যে, প্ৰথমে মোৰ বৈপ্লানিক মনৰ মৰম আৰু শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো। মিষ্টাৰ এ, বস্মতাৰী আপোনাৰ হাঁহি উঠিছেনেকি? হাঁহক, মই আপোনাক হঠাৰ নিচিনা দেখিছো। শেষত কৈছে ৰে, আপুনি এজন শিক্ষক নহয়নে? তেত্ৰিৱা হলে আপুনি কিয় বাজনৈতিক দলৰ লগত হলিগলি কৰিছে। আবছুৰ গুলিত চাকৰ মিচিনা মৰিব থুজিছেনেকি? আপুনি ভাৱক ১০০১ ষটা বদ্ধত ইয়াৰ কাৰ বুকৰ তেজেৰে পাৰে আজিৰ পৰা ঘূৰ্ছ দিবলৈ সাজু হওক। চিঠিখনৰ বিশেষ দ্রষ্টব্যত লিখিছে যে, আপুনি অনতিপৰমে ১৫০০ শ টকা দিবই লাগিব।

এনেকৈয়ে আৰু এখন চিঠি আছে মই পঢ়ি দিছো। আপোনালোকৰ জ্ঞাতাৰে আৰু যিহিত ব্যৱস্থা লোৱাৰ বাবে। বৰমা বৰিমাখাৰ আবছুৰ বিনয় ব্ৰক্ষাই লিখিছে নেহেক উচ্চ ইংৰাজী বিদ্যালয়ৰ বড়ো শিক্ষক সম্মৈলন লিখিছে, যে

প্রত্যেকব পৰা ১০০১ টকা কৰি বৰিমাখা বড়ো ছাত্ৰ সংগঠনে পাঁচলৈ আশা কৰে। এই চিঠিখন দিছে ১৯/৮/৯১ তাৰিখে আৰু টকা দিবলৈ কৈছে ৫/৯/৯১ তাৰিখে। বৰমা মাইবা জাৰিপাৰাত গৈ টকা দিব লাগিব। গভীক এতিয়া জনসাধাৰণ আতঙ্কৰ মাজত বসবাস কৰিবলগীয়া হৈছে। ঘোৱা কালি বাত্তিপুৰা যিটো ঘটনা ঘটিস সেই সম্পর্কত আজি সদনত ষথেষ্ট আলোচনা হৈছে। গভীকে এই সমস্যা বিলাক সমাধান কৰাৰ বাবে আমাৰ চৰকাৰে অনতিপলম্বে ব্যবস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে প্ৰচেষ্টা হাতত লব লাগিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে অলপতে নগাও ভৰণ কৰোতে আলফাৰ শীৰ্ষ স্থানীয় নেতাৰ লগত টেলিফোনত কথা-বতৰা পাতিছে বুলি আমি নিৰ্ভৰ-মোগ্য ভাবে গম পাইছো। পনবন্দীসকলৰ মুক্তি সম্পৰ্কত আলফাৰ লগত মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে টেলিফোনত কি কি কথা বাৰ্তা হৈছিল সেই বিষয়ে আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে জনাব লাগে, সদনক জানিবলৈ দিব লাগে। অসমৰ জনসাধাৰণক এই বিষয় জানিবলৈ দিব লাগে। আজি অসমৰ জনসাধাৰণ এক শংকিত পৰিষ্ঠিতিত জীৱন কঢ়াৰ লগা হৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি এটা তৰা বিহীন প্ৰস্তুত উত্তৰত মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে জনাইছে যে ১৯৯১ চনৰ আগষ্ট মাহলৈকে অসম উগ্ৰপন্থীয়ে পুলিচ বাহিনীৰ হাতবপৰা ছেন্গান-কাৰিবাইন ১৪ টা, বাইফল ১১২ টা, পিটল ১১৪ টা, চটগান ক'ট্ৰী মেড গান ১৯৫ টা, ডি, বি, আৰ, এল ৩২৫ টা, এচ, বি, আৰ, এল ১০৩ টা, এচ, বি, এম, এল গান ৩ টা, এচ, এল, অ'ৰ ১ টা আৰ টুৱেলত বৰ' গান ১০ টা কাঢ়ি নিছে বুলি উল্লেখ কৰিছে। আনহাতে এমুনিচন নিছে লিভ কাৰ্টিজ ৪৬৫ টা আৰ মেগাজিন নিছে ৫ টা। এই প্ৰস্তুতা কিয় তৰা চিহ্নিত প্ৰস্তুত হিচাবে দিয়া নহল বুকি নেপালো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ‘আবছু’ৰ লগতো কথা বতৰা পাতিছে বুলি জানো, কেইবাবাৰো আবছুক প্ৰাক্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী বাজীৱ গান্ধীৰ ওচৰলৈকে কেইবাৰাৰো লৈ গৈ আলাপ আলোচনা কৰা বুলি গম পাও। কিন্তু ইমানবোৰ আলাপ আলোচনা কৰাৰ মূৰকতো আমি ত্ৰীনমৰ ব্ৰহ্ম চৌধুৰীৰ দৰে নেতাক আজি হেকৰাৰ লগ হৈছে। প্ৰাক্তন বিধ্যাকৰণৰ লগত থকা দৃজন চিকিৎসিট গার্ড ও জীৱন ড্যাগ কৰিবলগীয়া হৈছে। পুৰাৰ বাতৰি কাৰকত মেলিলেই কেন্দ্ৰল হত্যা আৰ অপহৰণৰ বাতৰিহে দেখিবলৈ পাও। বাজ্যখনত আজি যি সমস্যা দেখা দিছে ইয়াক সমাধান কৰিবৰ কাৰণে, জনসাধাৰণৰ মনৰ পৰা বিৰাজ কৰা অনিশ্চয়তা দুৰ কৰিবৰ কাৰণে, জনসাধাৰণৰ জ্ঞাতাৰ্থে সদনত চৰকাৰে এটা

বিবৃতি দিয়া উচিত। আজি ষদি 'অ', এন, জি, চিত ট্রাইক হলে আইন শংখ্যা-জনক পরিস্থিতি সৃষ্টি হব পাবে— ইয়াৰ লগত অন্যান্য বিষয়ো আহি পৰিব পাবে। অ সিদিনা ওডালগুৰিত এজন এচ, ডি, চি উগ্রপস্থীৰ হাতত নিহত হৈছে, কিছুদিনৰ আগতে বেলচৰত এজন এচ, ডি, চিক মানুহে মৰিয়াই মাৰি পেলালে। মাহত দুজনকৈ এচ, ডি. চিক মাৰিলে অহা ৫ বছৰত কিমানক হজ্যা কৰা হব? আজি অসমৰ পৰিস্থিতি এক গভীৰ চিন্তাৰ বিষয় হৈ পৰিছে। এই বিষয়ে এক স্থিৰ সিদ্ধান্তৰ প্ৰয়োজন হৈছে। হোম মিনিষ্টাৰ এক নিৰ্ভৰযোগ্য সূত্ৰৰ আমি জানিব পাৰিছো যে আলফাই কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত পোনগটীয়া ভাৰে আলোচনা কৰিব বিচাৰে। কিন্তু বাজ্য চৰকাৰে এই ক্ষেত্ৰত বাধা দিয়াৰ দৰে হৈছে। বাজ্য চৰকাৰে আলফাই পোনগটীয়াকৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা শোৱাটো নিবিচাৰে। আগতে বাজ্যপাল শ্ৰীদেৱী দাস ঠাকুৰ থাকোতে তেখেতৰ উদ্যোগত আলফা আৰু চৰকাৰৰ মাজত এই আলোচনাৰ বাবে ঘোগ-সূত্ৰ তৈয়াৰ কৰা হৈছিল। সেই উদ্যোগৰ জৰিয়তেই এতিয়াৰ চৰকাৰে আলোচনা কৰিব বিচাৰিষে মেকি সেই বিষয়েও মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে এই সদনৰ জৰিয়তে অসমৰ জনসাধাৰণক জামিবলৈ দিব লাগে। আমি পৰহি আলফাৰ হাতত পণবন্দী হৈ থকা শ্ৰীবাজুক হেকৰালো। এতিয়াও আলফাৰ হাতত ৭ জনকৈ পণবন্দী আছে। চৰকাৰী বিষয়া কৰ্মচাৰী সকলক আজি বাজ্য চৰকাৰ বা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যথোচিত চিকিৎসিত দিব পৰা নাই। বাতৰি কাৰ্কতত প্ৰকাশ পোৱা ঘটনা সমূহৰ বিষয়ে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে স্পষ্টীকৰণ বা বিবৃতি দি অসমৰ জন-সাধাৰণক জনাব লাগে যে চৰকাৰে এই জলস্ত সমস্যাৰ সমাধানৰ কাৰণে কি ব্যৱহাৰ গ্ৰহণ কৰিছে বা হাতত লৈছে। যোৱা এমাৰ ভিতৰত আমি ২ জনকৈ এচ, ডি, চিক হেকৰালো। অহা ৫টো বছৰত আৰু কিৱান বিষয়াক হেকৰাব লাগিব সেইটো কথাগু টাব লাগিব। সদনতে স্বাঙ্গ মন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে কোকৰাবাবলৈ স্বাঙ্গ বিষয়া ধাৰ নোথোজে জীৱনৰ আশংকাত। স্বাভাৱিকতে চৰকাৰৰ এই ক্ষেত্ৰত গধুৰ দায়িত্ব আছে। আজিৰ বাজ্যখনৰ এই স্বাতংকগ্ৰস্ত চৰকাৰৰ এই ক্ষেত্ৰত গধুৰ দায়িত্ব আছে। আজিৰ বাজ্যখনৰ এই স্বাতংকগ্ৰস্ত পৰিস্থিতি দূৰ কৰিব লাগিব। জনসাধাৰণৰ হাতত অভুতপূৰ্ব ক্ষমতা আছে বুলি কৈইবাজনো সদস্যাই উল্লেখ কৰিছে। আমি এই কথাটো উলাই কৰা উচিত নহ'ব। সদৰত এই বিষয়টোৰ শুপৰত বাজ্যৰ বৰ্তমান পৰিস্থিতিৰ শুপৰত যথেষ্ট নহ'ব। সদৰত এই বিষয়টোৰ শুপৰত বাজ্যৰ বৰ্তমান পৰিস্থিতিৰ শুপৰত যথেষ্ট আলোচনা কৰা হৈছে। বাতৰি কাৰ্কতত প্ৰকাশ পোৱা এই কথাৰোৰ শুপৰত মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীৰ স্পষ্ট দৃষ্টি আৰু কৰিব বিচাৰিষো আৰু তেখেতে সদনত

এটা বিবৃতি দি অসমৰ জনসাধাৰণক সকলো কথা স্পষ্টভাৱে জনাব বুলি আশা কৰিছো।

* শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধিক্ষ মহোদয়, শ্রীমহন্ত ডাঙৰীয়াই বিষয়া শ্রীহিলিবাম বৰা আৰু শিক্ষক শ্রীবৈশ্য সম্পর্কে যি দুটা বিষয় আলোচনা কৰাৰ কাৰণে উৎখাপন কৰিছে সেই বিষয়ে চৰকাৰ অবগত। শ্রীবৰাৰ মৃত্যু সম্পর্কত বাতৰি কাৰ্য্যত যি কথা ওলাইছে সেয়া সত্য আৰু শ্রীবৈশ্যৰ বিষয়ে ওলাই কথাও সত্য। দুয়োটা কেছতেই আৰক্ষী বিভাগে তদন্ত চলাই আছে। যোৱা ৫/৯/৯১ তাৰিখে শ্রীহিলিবাম বৰাক উড়লগুৰি কট কমপ্লেক্সৰ পৰা সন্ধা প্ৰায় ৫ বজাৰত অপহৰণ কৰি নিয়ে আৰু ৬/৯/৯১ তাৰিখে শ্রীহিলিবাম বৰাৰ মৃত্যুৰ নিজ উড়লগুৰি আৰু পুৰণি থানা গাঁৱৰ মাৰ্জৰ ধাননি পথাৰ এখনত পোৱা হৈছে। তেখেতৰ হাত আৰু চকু বন্ধা অবস্থাত আৰু ডিতি ‘কাটগাৰ্ক’ থকা অবস্থাত পোৱা গৈছে। দুয়োটা কেচ পুলিচে অমুসন্ধান কৰি আছে। শ্রীবৰাৰ পৰিয়ালক চৰকাৰে ১ লাখ টকাৰ মঙ্গুৰী দিয়াৰ কথা ঘোষণা কৰিছে। শ্রীমহন্ত ডাঙৰীয়াই এটা কথা উল্লেখ কৰিছে যিটোৱে ৰাজ্যৰ জনসাধাৰণৰ মাজত সন্দেহৰ সৃষ্টি কৰিব—সেইটো হৈছে আলফাট কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰাত মাস্তি হৈছে, সেইটো সত্য নহয়। আগতে ‘আছু’ৰ লগত আলোচনা হওতেই শ্রীমহন্তই কৈছিল যে শ্রীশইকীয়া (শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া) আলোচনাত থাকিলে তেওঁ আলোচনাত নবহে বুলি। মই ১৯৮৫ চনত বোম্বাইৰ কংগ্ৰেছ অধিবেশনৰ পৰা উভটি আহোতে দিলীত প্ৰয়াত প্ৰধান মন্ত্ৰী শ্রীমতী ইন্দিৰা গান্ধীক কৈছিলো যে অসমৰ স্বার্থৰ হকে, অসমৰ ভালৰ হকে মোক বাদ দি যদি আছুৱে আলোচনা কৰিব খোজে তাত মোৰ আপন্তি নাই বুলি জনাইছিলো আৰু সেই মতেই আলোচনা অনুষ্ঠিত হৈছিল। অসমৰ স্বার্থৰ কাৰণে, অসমৰ জনসাধাৰণৰ স্বার্থৰ কাৰণে মই তেতিয়া অসম বিধান সভা ভগ কৰাৰ বাবেও মাস্তি হৈছিলো।

১৯৮৫ চনত আছুৰ লগত যেতিয়া আলোচনা হৈছিল তেতিয়াও এই কথাটো উঠিছিল আৰু অসম চৰকাৰে মোক বাদ দিণ আলোচনা কৰিছিল। অসমৰ শাস্তি প্ৰতিষ্ঠাৰ কাৰণে আমি গান্ধী এৰি দিছিলো। কিন্তু অসমৰ বাইজে শাস্তি পালনে ? কিন্তু যোৱা ৫টো বছৰে অসমৰ মাঝাহে শাস্তিৰ মুখ দেখা নাপালো। যদি কোমোৰাই কৰ খোজে যে আমি অসমলৈ শাস্তি আনি দিম

* Speech not Corrected.

তেতিয়া আমাৰ ক'বলগীয়া নাই। যদি কোনোবাই ভাবে যে আমাৰক বাদ দি 'আলফাৰ' লগত আলোচনা কৰি সমস্যা সমাধান কৰি দিম তেতিয়াও আমাৰ ক'বলগীয়া নাই। অসমৰ বাইজে আজি আমাৰক বিধান সভালৈ পঠিয়াইছে কাৰণে আমি চৰকাৰ গঠন কৰিছো। আজি আলফাৰ লগত আলোচনা কৰাটো মান-সম্বন্ধ'ৰ কথা বুলি খৰি লোৱা নাই।

* শ্রীজয়নাথ শৰ্ম্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে আবেগিক ভাবে কেইটামান কথা উৎখাপন কৰিছে আৰু সেই কথাটো বাজ্য-থনৰ স্বৰ্থৰ লগত পোনপটীয়া ভাবে জড়িত আছে। আজি তেওঁতে আলফাৰ লগত আলোচনা কৰাৰ কাৰণে ব্যৰ্থ হৈছে। (সদনত হস্তসূল) মোক ক'বলৈ দিয়ক। আপুনিষে ব্যৰ্থ হৈছে সেইটো আজি প্ৰমাণ হৈছে। (সদনত হস্তসূল) আমাৰ পোনপটীয়া প্ৰশ্ন এইটোৱেই যে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এইটো কথা ক'ব নেকি যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত 'আলফা'ই পোনপটীয়াকৈ আলোচনা কৰক। বাজ্য চৰকাৰ এই ক্ষেত্ৰত ব্যৰ্থ হৈছে।

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যিসকলে ভাবিষে যে অসম চৰকাৰক বাদ দি আলোচনা কৰিব খুজিষে তাত আমাৰ ক'বলগীয়া একো নাই।

* শ্রীজয়নাথ শৰ্ম্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যদি আপোনালোকে ওকো কৰিব গোৱাবে পোনপটীয়া ভাৱে বাইজক কৈ দিয়ক। (সদনত হস্তসূল)

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : আছুৰ ছাত্ৰ সন্তাই ১৯৮৫ চনত চৰ্ত আৰোপ কৰিদিল যে অসম চৰকাৰ থাকিলে তেওঁলোক আলোচনাত নৰহে। আমি তেতিয়া কৈছিলো যে অসম চৰকাৰক বাদ দি যদি শাস্তি আনিব পাৰে আনক। আৰু এতিয়াও আমি সেইটোকে ক'ব খুজিষো যে আমাৰক বাদ দি যদি পোনপটীয়াকৈ আলোচনা হয় হঙ্ক।

শ্রীপ্ৰফুল কুমাৰ মহন্ত : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী ড'ঙৰীয়াই নগাঁও জিলাত আলফাৰ বিষয়বৰীয়াৰ লগত টেলিফোন ঘোগে কথা-বাত'। হৈছিল বুলি জানিব পাৰিছো। আছল প্ৰশ্নৰ পৰা মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এৰি গৈছে যিটো আজি জীৱন-মৰণৰ সমস্যা হৈছে।

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, নগাঁও জিলাত 'আলফা'ৰ লগত তেমেধৰণৰ কোনো টেলিফোন ঘোগে কথা-বাত'। হোৱা নাই।

* Speech not corrected.

Mr. Haliram Bora who was kidnapped by suspected ULFA extremists last week killed in Udalguri on Saturday. Official sources also confirmed it.

Shri Parameswar Brahma : Sir, Mr. Mahanta has in his statement cited the incident of snatching the Sten Gun in Kokrajhar. Which has not been committed by ABSU activities. We have already condemned the snatching of Sten Gun and the murder of Shri Samar Brahma Choudhury. I firmly say ABSU is not involved in it. It is implicated that ABSU has been harassing the officers. I say, we have no policy of harassing the officers. During the regime of Shri Mahanta, the officers drew salary without attending office. We hope, this Government stop this trend. I contradict the statement of Shri Mahanta and say that we are not in any way involved in this murder of Shri Brahma Choudhury. AGP is conspiring to create a trouble in the Bodo areas.

শ্রী হিতেশ্বর শঙ্কুয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আবছু বিষয়াৰ সংগত আমি কথা পাতিছিলো তেওঁয়া তেখেতে দিনাই কৰিছিলো।

শ্রী প্রফুল্ল কুমাৰ মহস্ত : ইতিমধ্যে আমি অধ্যক্ষ মহোদয়ক অৰ্পণ কৰিছো।

ANNOUNCEMENT FROM THE CHAIR

Mr. Speaker. Now the other Zero Hour notices which I have received from the Honourable Members :

1. Shri Zew Ram Boro
2. Shri Chandra Mohan Patowari
3. Shri Nizamuddin Khan
4. Shri Hiteswar Deka
5. Shri Zoi Nath Sarmah
6. Shri Nagen Sarmah

In regard to these Notices, they were not selected on some technical defects. Photo Copy of the rules were not given.

In regard to this, I have ruling for information of all the Honourable Members.

This is for the information of the Honourable Members of the House that in the matter of Rule 54, 301 or questions including Short Notice Questions arising out of any news item published in the news papers or any notification of the Government, the Honourable Members may kindly enclose a photostat or a true copy of the concerning news item or notification. I, most unwillingly have to reject many questions, notices under Rule 54, 301 etc. for want of copies of such news items or notifications. So, I request, once again to all the Honourable Members to enclose a photostat or a true copy of the news items, notifications, if referred, in future, otherwise the notice or the notice will not be possible for consideration for admissibility."

So, I request all the Honourable Members to enclose the photostat copy, otherwise, it will not be possible for us to consider the notices:

***শ্রীচন্দ্রমোহন পাটোড়ারী :** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, জিবো আৰাবত উথাপন কৰিবলৈ নোটিচৰ এটা কপি দিছিলো।

***শ্রীচন্দন কুমাৰ সবকাৰ :** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এজন বিধায়কে মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ বিষয়ে অভিযোগ আনিছে সেই অভিযোগটো সদনত উথাপন কৰিব সাগে। মন্ত্ৰীজনক ঘদি প্ৰমাণ কৰি দিব পাৰে তেন্তে মন্ত্ৰীয়ে পদত্যাগ কৰিব ঘদি নোৱাৰে তেতিয়া বিধায়কজনে পদত্যাগ কৰিব লাগিব।

---

* Speech not corrected.

***শ্রীজয়নাথ শর্মা :** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রীয়ে বেয়া কাম কৰিব
আৰু মই বিজাইন দিম। মই মন্ত্রীজনৰ নাম কৈ দিছো— নগেন নেত্রে
মহিলাগৰাকীৰ নাম ধচমিন বেগম। মহিলা গৰাকীক ৩ দিন বাখিছে। ডি. চি
লৈ লিখিচে জইট চেক্রেটাৰীক গাড়ী লাগে। ডি. চি. যে গাড়ী দিছে। মহিলা
গৰাকীক ভিনাৰ খুৱাইছে। এই বিষয়ে ইনকুণ্ডাৰী হব লাগে।

(সদনত হস্তুল হয়, কাৰো মাত শুনা নাঘায়)

***ডাঃ অর্ধেন্দু দে (মন্ত্রী) :** অধ্যক্ষ মহোদয়, তাৰিখটো কৈ দিব লাগে।

***শ্রীজয়নাথ শর্মা :** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৪, ১৫ আৰু ১৬ আগষ্টলৈকে
বাখিছে। ১৫ আগষ্টত পতকা তুলিছে।

Mr. Speaker : I am on the leg, please take your seat.
I will give my rulling.

***শ্রীজয়নাথ শর্মা :** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সদন কমিটী এখন পাঞ্চ দিব
লাগে। কথাটো সঁচা হয় নে নহয় প্ৰয়ান কৰিব লাগে।

(সদনত হস্তুল)

Dr. Ardhendu Dey (Minister) : It is a matter of
privilege Sir.

মাননীয় অধ্যক্ষ : আপোনালোকক অনুবোধ কৰি কৈছো যে যেতিয়া আসনত
বহিবলৈ কোৱা হয় তেতিয়া বহিব লাগে। আসনখনৰ সন্মান বক্ষা কৰিব লাগে।
এই বিষয়ে নোটিচ পাইছো তাত কি লিখিছে মই চোৱা নাই। মই শোলাই
অহাৰ আগমুভৰ্ত দিছে। সেয়ে চাবলৈ সময় নাপালো।

(সদনত হস্তুলৰ পৰিবেশ হয়)

***শ্রীজয় নাথ শর্মা :** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইনকুণ্ডাৰী হব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় : আপোনালোকক বহিবলৈ কৈছো বহক।

***শ্রীজয়নাথ শর্মা :** ব্যৱহাৰ কৰা গাড়ীখনৰ নামাৰ কৈছো— এ. এচ. অ.
আই. ১০০৩২।

মাননীয় অধ্যক্ষ : এজন মাননীয় সদস্যই এজন মন্ত্রীৰ বিকল্পে যি অভিয গৰ
নোটিচ দিচে— সেই নোটিচৰ বিষয়ে মাননীয় সদস্য চলন কুমাৰ সৰকাৰে
উত্থাপন কৰিছে সেইখন মই পঢ়ি চাম।

* Speech not corrected.

★শ্রীজয় নাথ শর্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, দুটা জুকৰী বিষয় আছে—
বিধায়ক সঙ্কল বাইজৰ প্রতিনিধি। গতিকে বিধায়ক সঙ্কল ভালদৰে চলিব লাগে।
বাইজৰ হৈ কাম কৰিব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ : এই বিষয়টো চাম বুলি কৈছো।

Mr. Speaker : I have requested all the members to take their seats and this is my last request. I will give due consideration. I have received two notices on breach of privilege from Shri Zoi Nath Sarma and Shri Nagen Sarma under Rule 158. These notices are under consideration.

★শ্রীজয়নাথ শর্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কাইলৈ আমি মোভ কৰিব পাৰিম।

মাননীয় অধ্যক্ষ : গোচৰটোৰ বিষয়ে মই চাৰলৈ সময় পোৱা নাই।
I could not go through. I will give due consideration.

★শ্রীজয়নাথ শর্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজিৰ ভিতৰত বাজেট
উত্থাপন কৰাৰ আগে আগে আলোচনা কৰিবলৈ দিব লাগে। বাজেটৰ বিষয়ে
নতুন দৈনিক কাকত এখনত ওলাইছে। “বাজ্যখনৰ চলিত বিস্তীয় বছৰটোৰ সকলো
হিচাব মুখ্য মন্ত্ৰী হিছেশ্বৰ শইকীয়াই বাজেটত উত্থাপন কৰিব। আয় ২৪১
কোটি টকা ঘাটি বাজেট দেখুওৱা হব বুলি ধাৰণা হৈছে।” আমি সদনত বাজেটৰ
কাগজ পোৱাৰ আগতে বেলেগ বাতৰিত কেনেকৈ ওসাল।

Mr. Speaker : I, now go to item No. 2. Shri Zoi Nath Sarma to call the attention of the Minister, Fishery under Rule 54.

Shri Zoi Nath Sarma : Honourable Member, Mr. Nagen Sarma will speak on this matter.

Calling Attention Notice

*শ্রীনগেন শর্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা গুৰুত্পূৰ্ণ বিষয়
অসম বিধান সভাৰ কার্যাপৰিচালনা নিয়মাবলী ৬ নং অধীনত আলোচনা কৰিব
বিচাৰচো। অসম অনুমুচীত জাতি অনুমুচীত জনজাতিৰ কল্যানৰ বাবে মীন

---

*Speech not Corrected

9th Sept.

বিভাগৰ তৰফৰ পৰা দৰিজ সীমাৰেখাৰ ওপৰত থকা লোকসকলক বছৰি সূতা যোগান ধৰা হয় আৰু ১৯৯০-৯১ চনত এই মঞ্চুৰী প্ৰায় ১৮ লাখ টকা আঁহিল। এই ১৮ লাখ টকাৰ মঞ্চুৰী দৰিজ সীমা বেখাৰ তলৰ লোকসকলক নিদিয়ে। কিন্তু এই ধন তেওঁলোকৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ কাৰণেহে দিয়া হৈছিল। ১৯৯০-৯১ চনৰ বছৰটোত যেনে ধৰণে সূতা দিব লাগিছিল তেনে ধৰণে দিয়া হোৱা নাই। দেখা গৈছে যে ১৯৯০-৯১ চনৰ এই টকাখিনি এগৰাকী প্ৰতল প্ৰত্যাপী সঞ্চালকৰ হেঁচাত বাখিছে। পিচত বাষ্টৰ্পতি শাসন অহাৰ সুবিধা লৈ এই সঞ্চালক গৰাকীয়ে কোনো ধৰণৰ নিবিদা আহ্বান নকৰি এজন ব্যৱসায়ীক এই ১৮ লাখ টকা পৰিমাণৰ সূতা যোগান ধৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়ে। আচলতে বিভাগীয় নিয়ম নীতি মতে নিৰ্দেশ দিব লাগে কিন্তু সেইটো নহল। সেই নিয়ম অনুসৰি ‘এপ্রভ’ লিষ্টৰ সূতা আছে। ইয়াৰ ১ নং আৰু ২ নং সূতা বিতৰণ কৰিব লাগে। এই সূতা তেওঁলোকক ‘স্পেচিফিক’ হিচাবে যোগান ধৰিব লাগে কিন্তু যোগান ধৰা নহল। এই ১৮ লাখ টকা পৰিমাণৰ সূতা এজন বিশেষ ব্যৱসায়ীক যোগান ধৰিবলৈ দিয়া হ'ল। কিন্তু এই সূতা গুড়ামত পৰি থকা হ'ল ব্যৱহাৰৰ উপযোগী নহল। এই সূতা বিতৰণ কৰাৰ পিচত হিতাধিকাৰী সকলে আবেদন জনালে যে এই সূতা গ্ৰহণযোগ্য নহয়। নতুনকৈ সূতা দিয়াৰ কাৰণে জনোৱাত সঞ্চালক গৰাকীয়ে ধৰকি দিছে। ইয়াৰ পিচত লিখিত ভাবে জনোৱাত সঞ্চালক গৰাকীয়ে মন্ত্ৰীৰ স্বাক্ষৰৰ কাৰণে দাখিল কৰিছে। ইয়াৰ পিচত এই সঞ্চালক গৰাকীয়ে কোনো ধৰণৰ ব্যৱহাৰ গ্ৰহণ কৰা নাই। প্ৰকৃতাৰ্থত যদি অনুসূচীত জাতি আৰু অনুসূচীত জনজাতিৰ মন্দলৰ কাৰণে কাম কৰা হয় তেওঁতিয়াহ'লৈ নিষ্ঠয় তেওঁলোকক সা-সুবিধা দিব লাগে। যিবিলাক দিব লাগে সেই বিলাক উন্নত মানৰ হোৱা উচিত। এনে ধৰণৰ ব্যৱহাৰ চলালৈ যে নিবিদা আহ্বান নকৰাকৈ বস্তু লৈছে আৰু বিতৰণ কৰিছে। হিতাধিকাৰী সকলে ইয়াৰ বিকল্পে প্ৰতিবাদ কৰিছে যদিও চৰকাৰে কোনো ব্যৱহাৰ গ্ৰহণ কৰা নাই। যিগৰাকী সঞ্চালকে ১৮ লাখ টকাৰ সূতা বিতৰণ কৰিছে তেওঁলোকৰ বিকল্পে চৰকাৰে কি ব্যৱহাৰ লৈছে? চৰকাৰে আজিৰ সদনতে ইয়াৰ উন্নৰ দিব বুলি মই আশা কৰিছো।

* শ্ৰীগোপীনাথ দাস (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ অহোদয়, ২৮।৮।৯১ তাৰিখৰ
‘অগ্ৰদৃত’ত গৱেষণা “গঠৰ লাখ টকাৰ নাইলন প্ৰাপ্তিক হ'ল” শীৰ্ষক বাতৰিটো
আমাৰ দৃষ্টিগোচৰ হৈছে। মৎস্যজীৱি অনুসূচীত জাতিৰ সাহাৰ্যৰ বাবে ৪৭

* Speech not corrected.

লাখ টকা আৰু নদীকাৰীয়া জনজাতি লোকৰ বাবে ১,০০ লাখ মুঠ ১৮,০০ লাখ টকা ১৯৮৯-৯০ চনত পোৱা হয়। ইয়াৰ ভিতৰত সূতাৰ বাবে ১৫৩১ লাখ টকা আৰু নগণ সাহায্যৰ বাবে ২৬৯ লাখ টকা। এতিয়ালৈ মুঠ ৮,৩৬৩১ টকাৰ নাইলন সূতা জিলা আৰু মহকুমাত যোগান পোৱা হয় আৰু জিলা মীন উন্নয়ন বিষয়া/মহকুমা উন্নয়ন বিষয়া প্ৰমাণ-পত্ৰৰ ভিত্তিত যোগানকাৰীক টকা আদায় দিয়া হয়।

২৮ আগষ্টৰ ‘অগন্তু’ৰ বাতবিব ভিত্তিত যোগান ধৰা সূতাৰ বিতৰণ বন্ধ বাধিবলৈ নিৰ্দিগ দিয়া হৈছে আৰু অভিযোগ সম্পর্কে তদন্তৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

(বিৱৃতি অসংশোধিত)

Matter Under Rule 301

Mr. Speaker : Now item No. 3, Matter Under Rule 301 Shri C. N. Mazumdar.

শ্রীচিত্তেন্দ্র নাথ মজুমদাৰ :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আসামে বন সম্পদ বিশেষ কৰে মূল্যবান যেসব কাঠ অবৈধতাৰে বাইৱে পাচাৰ হচ্ছে সে সম্পদ এৱ আগে এই সদনে অনেক আসোচনা হয়েছে। বিভিন্ন পত্ৰ-পত্ৰিকাতেও এ নিয়ে নানা মতামত প্ৰকাশিত হয়েছে। আমি এ ব্যাপারে সৱকাৰের দৃষ্টি আৰু-ৰং কৰে বলতে চাই যে শুৰু বৱাক ভেলিতেই বিগত ৭/৮ বৎসৱ যাৰৎ কোটি টাকা মূল্যৰ বন সম্পদ অবাধে কিছুলাক আসামেৰ বাইৱে ভাৱতৌৰ বেল যোগ পাচাৰ কৰাচ্ছ। বিভিন্ন মূল্যবান কাঠ বিশেষ কৰে মেণ্টণ কাঠ কিছু অসং ব্যবনায়ীয় আধ্যমে এখান থেকে পার্শ্ব'বৰ্তী রাজ্য মিজোৱামে চলে যাচ্ছে এবং সেখান থেকে ট্রানজিট পারমিট নিয়ে এইসব কাঠ পুনৰায় আসাম থেকে বিভিন্ন রাজ্যে পাচাৰ হচ্ছে। আমি যতটুকু জানি এই সব কাঠ বৱাক উপত্য-কাৰ বিভিন্ন বেল ষ্টেচন'ৰ মাধ্যমে উন্নিয়া, গুজৱাট, প্ৰভৃতি রাজ্যে অবাধে পাচাৰ কৰাৰ বিভিন্ন বেল ষ্টেচন'ৰ মাধ্যমে উন্নিয়া, গুজৱাট, প্ৰভৃতি রাজ্যে অবাধে পাচাৰ কৰা হচ্ছে। এই কাজ্যৰ জন্য একটা বিৱাট চক্ৰ এই অঞ্চলে গড়ে উঠেছে। কিন্তু এই অবাধ পাচাৰ বন কৰাৰ জন্য আমাদেৱ সৱকাৰ সচেতন বলে আমাৰ মনে হয় না। যদি সৱকাৰ বা আমাদেৱ বন বিভাগ এ ব্যাপারে একটু সচেতন হতেন তাহলে নিশ্চয় এইসব মূল্যবান কাঠ অনায়াসে অন্য রাজ্যে পাচাৰ হতে হতেন তাহলে নিশ্চয় এইসব মূল্যবান কাঠ অনায়াসে অন্য রাজ্যে পাচাৰ হতে পাৱতো না। মিজোৱামৰ টেনজিট পারমিট নিয়ে আসামেৰ কাঠ বাইৱে চলে

যাওয়ায় এ বাবদ কোন রায়েলটি ও আসাম চরকার পাছে না। বিভাগীয় ক্রতৃপক্ষ একটু তৎপর হলেই এই রাজস্ব আমার লাভ করতে সক্ষম হবো। রেল বিভাগের সঙ্গে একটু যোগাযোগ করলেই জানা যাবে যে বরাক ভেঙি থেকে কাঠটা কাঠ কোন কোন রাজ্যে চলে যাচ্ছে রাতের অক্ষকারে লাগা, মনাছেড়া, শিলচৰ এবং বদরপুর রেল টেকন দিয়ে প্রতিদিন এইসব মুস্যাবান কাঠ উরিব্যা, পুজুরাতে চলে যাচ্ছে। হাইলাকান্দির এস ডি পি ও এই অবৈধ কারবার বন্ধ করার জন্য একটু তৎপর হয়েছিলেন। কিন্তু অতি দুর্খের বিষয় সেজন্য তাকে হাইলাকান্দি থেকে বদলী হয়েছে। কিন্তু বন বিভাগের কর্মকর্তা যারা এই অবৈধ কাজে মত দিয়ে যাচ্ছে তাদের কোন শাস্তি বিভাগ থেকে দেওয়া হচ্ছে না। এ বিষয়ে একতা তদন্ত হওয়া দরকার বলে আমি মনে করি। তাছাড়া বরাক ভেঙির বিভিন্ন থানায় কয়েকশ সেগুন কাঠের লগ বজদিন যাবৎ জন্ম করে রাখা হয়েছে।

(ইন্টার্প্রেশন - কোন কোন থানায় রয়েছে নাম উল্লেখ করুন)

চার, হাইলাকান্দি:ত আছে ২২০ টি লগ যার মুগ্য প্রায় ৬ লক্ষ টাকা হবে। করিমগঞ্জে রয়েছে ১১০ টি লগ, কাটলিছেরায় রয়েছে ১০০ টি লগ যার মূল্য হবে প্রায় ২ লক্ষ টাকা। আর লালাতে রয়েছে ১০০ টি লগ যার মূল্য হবে প্রায় দেড় লক্ষ টাকা। এইসব লগ দীর্ঘদৌন ধার পরে থাকায় এবং টিক মত বর্ণ্য করতে নাপারায় লক্ষ লক্ষ টাকার সম্পদ নষ্ট হতে চাপছে এবং সরকার রাজস্ব থেকে বক্ষিত হয়েছে। এই ব্যাপারে যে সব বিভাগীয় কর্মসূচী জড়িত রয়েছে তাদের যথাবিচিত শাস্তি দেওয়ার জন্য আবি মন্ত্রী মহোদয়ের নিকট দাবী রাখছি। আশা করি মন্ত্রী মহোদয় এব্যাপারে একটা তদন্ত করে বিহিত ব্যবস্থা গ্রহণ করে আসামের মূল্যবান বন সম্পদ বক্ষা করার জন্য সচেষ্ট হবেন।

৩. আইনতের শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙবীয়া, বরাক ভেঙির পরা বেশেরে অসমৰ বাহিরলৈ গৈ কাঠ আৰু বনজ সম্পদ যোৱাতো বন বিভাগে জানে। এই বনজ সম্পদ বিলাক অসমৰ বন বিভাগৰ অনুজ্ঞা পত্ৰ (Transit Pass) ত নিয়া হয়। নিয়মিত অনুজ্ঞা পত্ৰ (Transit Pass) থকা কাঠ বিক্রী কৰোটাই বা কিমোটাই অসমৰ বাহিরলৈ নিয়াত কোনো বাধা নাই। বনজ সম্পদ তথা বন ভালদৰে বক্ষা কৰিবৰ বাবে ১৮৯১ চনৰ Assam Forest Manual থন পুৰুষাই সংশোধন কৰি বৰ্তমান সময়ৰ অনুবিধা বিলাক আত্মাৰ অচেষ্টা চলোৱা হৈছে। বে আইনীভাৱে অনা কাঠ আৰু অন্যান্য বনজ সম্পদ বিভাগীয় আইনমতে ব্যৱস্থা লোৱা হয় আৰু জন্ম কৰা কাঠ আৰু বনজ

সম্পদ বিক্রী কৰি বন বিভাগে বাজেত আহবণ কৰে। এইখনিতে উল্লেখ কৰিব
পাৰি যে মিজোৱাম, মণিপুৰ আৰু ত্ৰিপুৰাৰ বনজ সম্পদ বৰাক ভে঳ীৰ মাজেদি
অসমৰ বাহিৰলৈ বেল আৰু পৰিবহনৰ ঘোগে পঠিওৱা হয়। মাননীয় সদম্য
গৰাকীৰ অভিযোগ তদন্ত কৰাৰ পিচত ব্যৱস্থা লোৱা হৈব।

শ্রীচিত্তেন্দ্ৰ নাথ মজুমদাৰ: অধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয় যে উল্লেখ
দিয়েছেন এতে তিনিও এই বাপাৱটিক অৰ্দেখ বসে অভিহিত কৰেছেন। শাল,
সেগুনৰ মতো মূল্যবান কাঠ অন্যান্য নামে আৰু বাহিৰে পাচাৰ কৱা হচ্ছে।
এইসব কাৰণত গত ৭/৮ বছৰ ধাৰণ চলে আসছে। যে গুলি কাঠ ধৰা হয়েছে
সেগুলিৱটো হিচাৰ আমৰা এখনে পেয়েচি। কিন্তু তাৰ তুসনায় কৃতগুণ যে
বাহিৰে পাচাৰ হয়ে গিয়েছে তাৰ হিচাৰ কৱা সন্তুষ্ট নহয়। সুতৰাং এদিকে মন্ত্ৰী
মহোদয় বিশেষ নজৰ দিবেন কি?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এনে অভিযোগ
আছে, আমাৰ কাঠ বাহিৰলৈ ‘শৈল’ ম বি নিয়া হয়। বিষয়টো চোৱা হৈব।

শ্রীভৰত চৰ্জন নৰহ: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি অসম বিধান সভাৰ
বাহিৰত মূল্য বৃদ্ধিৰ বিকল্পে অসম মহিলা পৰিষদে ধৰ্মস্থিৰ কৰি আছে। এইটো
বাজ্যখনৰ অতিকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়। সেই কাৰণে ‘কল’ ১৫তে মূল্যবৃদ্ধিৰ বিষয়ে
উল্লেখ আছে। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে বাজেত উথাপন কৰাৰ ঘণ্টে সময় আছে
গতিকে এই গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়টা আলোচনা কৰিব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ: ধিহেতু আজি বাজেট আছে মেয়ে এইটো আজি নহৰ।
পিচত আলোচনা কৰা হৈব।

Now item No. 4, Shri Hiteswar Saikia, Chief Minister to present the Annual Financial Statement (Budget Estimates) of the Government of Assam for the year, 1991-92.

শ্রীজয়নাথ শৰ্মা: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে
বাজেট উথাপন কৰাৰ আগতে মই যিথন নটিচ' দিচো তাৰ বিষয়ে আলোচনা
হৈব লাগে। কাৰণ বাজেট আগতে ‘লিক’ হৈছে। বাজেটৰ বিষয়ে বাতৰি
কাকতত দিয়ৰ পিচত সদৰত উথাপন কৰাৰ কি কাৰণ আছ?

মাননীয় অধ্যক্ষ : এতিয়া মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে বাজেট উৎসাহন কৰিব।

শ্রী প্রফুল্ল কুমার মহন্ত : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বাজেট উৎসাহন কৰাবাবে আমাক সদনে বিশ্বাসত লব লাগে। এই বাজেট বাতৰি কাকতভ শঙ্খাই গৈছে। এই বিষয়ে কোনো স্পষ্টী কৰণ দিয়া নাই। তাৰ প্ৰতিবাদত আমি সদন ত্যাগ কৰিলো। (হস্তীয়া ১২২৭ মিনিটত অসম গণপৰিষদ দলে সদন ত্যাগ কৰে।)

Presentation of the Annual financial statement (Budget Estimates) of the Assam for the year 1991-92

শ্রীহিতেশ্বৰ শহীকৌয়া (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই পৰিব্ৰজা সদনত ১৯৯১-৯২ চনৰ বাজেট প্ৰাক্কলন দাঙি ধৰিবলৈ পাই মই আনন্দ পাইছো।

ৰাজ্যৰ অপৰ্যুপিতি

আগৰ কেইবছৰ তুলনাত ১৯৯০-৯১ চনৰ বছৰটোত বাজ্যখনৰ সামগ্ৰিক অৰ্থনৈতিক অইস্তা সামান্য পৰিমাণে উল্লত আছিল। বৰষুণৰ পৰিমাণ ভাসেথিনি অস্তুস তোৱাৰ বাবে আৰু বৰ ভয়াবহ ধৰণে বানপানীও নোহোৱাৰ সুবিধাত বছৰটোত শীতকালীন, গ্ৰীষ্মচালীন আৰু শৰৎকালীন ধাৰৰ উৎপাদন চাউলৰ হিচাপত আগৰ বছৰৰ ২৭৯৬ লাখ টনৰ বিপৰীতে ৩২৭৫ লাখ টন হয়গৈ। বছৰটোত মৰাপাট, সবিয়হ আৰু আনুব উৎপাদনো সম্মোৰ্যজনক ভাবে বৃদ্ধি পায়। পিছে সামগ্ৰিকভাৱে গোটেইখন দেশৰ লগত তুলনা কৰি চালে বাজ্যখনৰ কুৰিথওৰ উল্লতিয়ে সম্মোৰ নোপজায়। ১৯৮৭-৮৮ আৰু ১৯৮৯-৯০ চনৰ বছৰ ছটাত সামগ্ৰিক ভাবে দেশৰ ১৫১.৩ আৰু ১৮৬ৰ বিপৰীতে বাজ্যখনত কুমি উৎপাদনৰ সূচী আছিল যথাক্রমে ১৫৪.৪৪ আৰু ১৫৬ (ভিত্তি ১৯৬৯-৭০ = ১০০)। ঔদ্যোগিক আৰু খনিজ উৎপাদনৰ দিশত খাকৱা তেল, পেট্ৰুল-জাত সামগ্ৰী, কয়লা আৰু প্ৰাকৃতিক গেচৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ সামগ্ৰীৰ উৎপাদন ১৯৯০ চনত ভাসেথিনি কমি আহিছিল। অৱশ্যে চেনি, সবিয়হ তেল, মৰাপাটৰ সামগ্ৰী আৰু কাগজৰ লেখীয়া কেইটামান সক সুৰা খণ্ডত উৎপাদনৰ পৰিমাণ ১৯৯০ চনত ১৮৯ লৈ (ভিত্তি ১৯৭০ = ১০০) সামান্য পৰিমাণে বাঢ়িছিল।

তথাপি ই বাঞ্ছীয় পর্যায়ের বৃদ্ধির তুলনাত তেমেই কম আছিল। সামগ্রিকভাবে দেশখনের ঔদ্যোগিক উৎপাদন সূচী ১৯৮৯-৯০ চনের ১৯৬৪ৰ পৰা ১৯৯০-৯১ চনত ২১২% লৈ (ভিত্তি ১৯৮০-৮১ = ১০০) বৃদ্ধি পাইছিল।

বাজিয়ক ষষ্ঠৰ উৎপাদন

ক্রত হিটাপমতে চলিত মূল্যত ১৯৮৮-৮৯ চনের ৬৫৬৩.২৩ কোটি টকাৰ পৰা শুল্ক বাজিয়ক ষষ্ঠৰ উৎপাদন ১৭.৩ শতাংশ হাৰত বাঢ়ি ১৯৮৯-৯০ চনত ৭৬১৮.৭৪ কোটি টকা হয়গৈ। স্থিব মূল্যত (১৯৮০-৮১ চনৰ) হিটাপ কৰিলে এই পৰিমাণ ১৯৮৮-৮৯ চনে ৩৫৯০.২৫ কোটি টকাৰ পৰা ১১.৩ শতাংশ হাৰত বাঢ়ি ১৯৮৯-৯০ চনত ৩৩৯৬.৪৫ কোটি টকা হয়গৈ। একেছোৱা সময়ত চলিত মূল্যত জনমূৰি বাজিয়ক ষষ্ঠৰ উৎপাদনো ১৪.৬ শতাংশ হাৰত ১৯৮৮-৮৯ চনে ২৭৭২ টকাৰ পৰা ১৯৮৯-৯০ চনত ৩১৭৮ টকালৈ বৃদ্ধি পায়। স্থিব মূল্যত (১৯৮০-৮১) ইয়াৰ পৰিমাণ ১৯৮৮-৮৯ চনে ১৫১৬ টকাৰ পৰা ৮.৮ শতাংশ হাৰত বাঢ়ি ১৯৮৯-৯০ চনত ১৬৫০ টকা হয়গৈ। চলিত মূল্যত সামগ্রিকভাবে দেশখনত জনমূৰি আয় ১৯৮৮-৮৯ চনে ৩৮৭৫ টকাৰ পৰা বাঢ়ি ১৯৮৯-৯০ চনত ৪২৫২ টকা হয়গৈ।

মূল্য পৰিস্থিতি

বাজ্যখনত সাধাৰণভাৱে মূল্যমানৰ ওপৰত হেঁচা পৰিয়েই আছিল আৰু ১৯৮৯ ব তুলনাত ১৯৯০ চনলৈ পাইকাৰী মূল্যসূচী ১০.৯ শতাংশৰ বিপুল হাৰত বাঢ়ি গৈছিল। একেদৰেই গ্ৰাহক মূল্য সূচীও ১৯৮৯ৰ তুলনাত ১৯৯০ চনলৈ ৬.৮ শতাংশ হাৰত বাঢ়িছিল।

১৯৯১-৯২ চনৰ বাব্ধিক পৰিকল্পনা

এই পৰিত্র সদনক জনাবলৈ পাই যই সুখী হৈছো যে ১৯৯১-৯২ চনত বাজ্যখনৰ বাব্ধিক পৰিকল্পনাৰ বাবদ ৮০৫ কোটি টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। ই ১৯৯০-৯১ চনৰ ৬৭৫ কোটি টকাৰ পৰিকল্পনাৰ তুলনাত শতকৰা ১৯.২৫ ভাগ বেছি। পৰ্যাপ্ত পৰিকল্পনা, জন-জাতীয় উপ-পৰিকল্পনা আৰু অনুসূচীত জাতিৰ সংযোগী পৰিকল্পনাৰ ক্ষেত্ৰতো নিৰ্দিষ্ট কৰা টকাৰ পৰিমাণ ভালেখিনি বঢ়োৱা হৈছে। পৰ্যাপ্ত পৰিকল্পনাৰ বাবদ ১৯৯০-৯১ চনৰ ৪৭.৯০ কোটি টকাৰ পৰা ১৯৯১-৯২-

চনৰ বাবে ৫৬৪৮ কোটি টকালৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছে। এফেন্দৰে জনজাতীয় উপ-পৰিকল্পনাৰ ক্ষেত্ৰতো যোৱা বছৰৰ ৬৮%০ কোটি টকাৰ পৰা ৭৯.৭৯ কোটি টকালৈ আৰু অমূল্যটীক্ত জাতিৰ সংযোগী পৰিকল্পনাৰ বেলিকা ৪২.১২ কোটি টকালৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছে। চূড়ান্ত সিদ্ধান্ত শাপেক্ষে সংযোগী বিশেষ কেন্দ্ৰীয় সাহাৰ্যৰ জৰিয়তে পাৰ্বত্য পৰিকল্পনা, জনজাতীয় উপ-পৰিকল্পনা আৰু অমূল্যটীক্ত জাতিৰ সংযোগী পৰিকল্পনাৰ নিৰ্দ্বাৰিত ব্যয়ৰ পৰিমাণ ক্ৰমে ৪০.৬৬ কোটি, ১০.২৬ কোটি আৰু ২.৪১ কোটি টকাকৈ আৰু বাঢ়িব বুলি হিটাপত ধৰা হৈছে। এই গোটেই পৰিকল্পনাৰ ব্যয় সম্পূৰ্ণভাৱে কেন্দ্ৰীয় বহন কৰিব। বাড়িক পৰিকল্পনাৰ বাবে ধাৰ্য কৰা ৮০% কেটি কেন্দ্ৰীয় সাহাৰ্যৰ ৫০.২৩ কোটি টকা হ'ল নথি বিত্ত আয়োগে অমূল্যোদন কৰা বাছত পৰিকল্পনা মঞ্জুৰী। বাকীখনি বাণ্ডীয় উন্নয়ন পৰিবদ্ধে অমূল্যোদন কৰা মতে শক্তকৰা ৯০ ভাগ মঞ্জুৰী হিচাপে আৰু দহভাগ খণ্ড হিচাপে কেন্দ্ৰীয় আগবঢ়াব।

পৰিকল্পনা নীতি

বাড়িক পৰিকল্পনাৰ অধীনত শক্তি খণ্ডত সৰ্বেচ্ছ অগ্রাধিকাৰ দিয়া হৈছে। আৰু ইয়াৰ বাবে মুঠ পৰিকল্পনা ব্যয়ৰ শক্তকৰা ২৪.৭০ ভাগ অৰ্থাৎ ১৯.০৮% কোটি টকা ধৰা হৈছে। ইয়াৰ পিচতেই অগ্রাধিকাৰ দিয়া হৈছে সামাজিক সেৱা খণ্ডত। মুঠ পৰিকল্পনা ব্যয়ৰ শক্তকৰা ২২.৯৬ ভাগ অৰ্থাৎ ১৮৪.৪৮ কোটি টকা এই খণ্ডৰ বাবে নিৰ্দ্বাৰণ কৰা হৈছে। কৃষি আৰু আমুৰসংক্ৰ খণ্ডৰ বাবে ১২% কোটি (১৪.৯%) আৰু জলসিঞ্চন তথা বান-বিহুন্তৰ বাবে ১০.২৫ কোটি (১৩.০৭%) টকা নিকলণ কৰা হৈছে।

গ্রামোন্নয়ন

দাবিদ্য সীমাৰেখাৰ তলত চৌহান নিৰ্ধার কৰা তথীয়া গাঁওবাসী বাইজৰ অনুস্থাৰ উন্নতি সাধনেই হ'ল গ্রামোন্নয়ন আঁচনি সমূহৰ মুখ্য উদ্দেশ্য। কৃষি, কৃত্ৰ উদ্যোগ, পৰিবহন আৰু যোগাযোগ তথা স্বাস্থ্য সেৱাৰ সামগ্ৰিক উন্নয়নৰ জৰিয়তে গাঁওবাসী বাইজৰ জীৱন আৰু অঙ্গস্থা উন্নত কৰাটোৱে হব আমাৰ লক্ষ্য। এই কাৰ্যাই গাঁওবাসী বাইজৰ চহৰ অভিযুক্ত হোৱা ব্যাপক প্ৰজনন ফলপ্ৰসূ ভাৱে ৰোধ কৰাৰ লগতে প্ৰবজনন সৌত বিপৰীতমুখী কৰি চহৰ অঞ্চলত জনসংখ্যাৰ হেচা কৰাৰ। সম্পত্তি সংহত গ্রাম বিকাশ আঁচনি আৰু

জন্মহৰ বোজগাৰ যোজনা নামৰ দণ্ডিত্ব দুৰ্বীকৰণৰ ঘাই আঁচনি তুখনেই গাঁও উল্লম্ভন কাৰ্যসূচীসমূহৰ মূল কাৰ্যসূচী।

সংহত গ্রাম্য বিকাশ আঁচনিৰ উদ্দেশ্য হ'ল চিনাক্ত কৰি লোৱা পৰিয়াল বৰ্গক সাহার্যসমূলক আনুষ্ঠানিক বিতৌয় ঝণ সহায়েৰে কাৰ্যক্ষম আঁচনিৰ যোগেদি আঞ্চানিয়েগৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া। যোৱা বছৰটোত ৫০,৩৪৫ টা পৰিয়ালক এনে সাহার্য দিয়া হৈছে আৰু ১১.৭১ কোটি টকাৰ অৰ্থসাহার্য বিতৰণ কৰা হয়।

পূৰ্বৰ এন, আৰ, ই, পি, আৰ আৰ, এল, ট, জি, পি, নামৰ আঁচনি তুখন এফেলগ কৰি জন্মহৰ বোজগ ব যোজনাখন কৰা হৈছে। এই আঁচনিৰ মূল উদ্দেশ্য হ'ল, দিন মজুবিৰ ভিত্তিত কৰ্ম সংস্থান সৃষ্টি কৰি স্থায়ী সমৃহীয়া সম্পদ গঢ়ি তোলা। যোৱা বছৰত প্ৰায় ৫৬ কোটি টকাৰ ব্যয় কৰি ১২৬ লাখ শ্ৰম দিনৰ নিয়েগ সৃষ্টি কৰা হৈছিল। এনেদৰে গঢ়ি তোলা সমৃহীয়া সম্পদৰ ভিতৰত আছে ৯৩৫ টা স্কুলস্ব, ২২০৮ কি: মি: দৈৰ্ঘ্যৰ গ্রাম্য সংযোগী পথ, ৫৭৫ টা স্বাস্থ্য সম্মত গ্রাম্য শৌচাগাৰ আৰু ২২৯৯ টা ইন্দিৰা আবাস যোজনাৰ কৰা ঘৰ।

তত্পৰি ট্ৰাইচেম আঁচনিৰ অধীনত গ্রাম্য নিবন্ধনা যুক্তৰ কাৰণে আত্ম-নিযুক্তিৰ সা-স্বিধা আগবঢ়োৱা হৈছে। গ্রাম্যাঞ্চলৰ মহিলা আৰু শিশু বিকাশ আঁচনিৰ (DWCR) অধীনত গাঁও অঞ্চলৰ মহিলা আৰু শিশু সকলৰ বিকাশতো বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হয়। প্ৰতিথন জিলা/জিলা পৰিষদৰ এলেক্ষন ১০ লাখ টকাকৈ খৰচ কৰি একোখন আদৰ্শ গাঁও গঢ়ি তোলাৰ আঁচনি চলিত বছৰৰ পৰিকল্পনাত সন্তুষ্টি কৰাটো হ'ল এই বাৰৰ গ্রামোৱন আঁচনিৰ এক উজ্জ্বল দিশ।

সমৰ্পণ

ৰাজ্যাখনত সমবায় আন্দোলন ব্যাপক আৰু শক্তিশালী কৰি তোলাটো চৰকাৰৰ এক প্ৰধান প্ৰচেষ্টা হ'ব। ১৯৯১-৯২ চনৰ ৰাজ্যিক পৰিকল্পনাত সমবায় ক্ষেত্ৰত অল্লমাদিত ধনৰ পৰিমাণ ১১০০ কোটি টকা। তত্পৰি জন-জাতীয় উপ-পৰিকল্পনাৰ কাৰণে ৪০ লাখ টকাৰ বিশেষ কেন্দ্ৰীয় সাহায্যৰ লগতে সমৰ্পণ খণ্ডত নিয়োগ সৃষ্টিৰ আঁচনিৰ বাবে অতিবিক্ত ২৯০ কোটি টকাৰ আবটন দিয়া হৈছে। কৃষি কেন্দ্ৰিক আঁচনি আৰু সমবায় খণ্ডান ব্যৱস্থাৰ উল্লতিৰ শৈলৰত আৰোপ কৰা গুৰুত্ব প্ৰতি লক্ষ্য কৰি মজুতকৰণ ব্যৱস্থা আৰু

পণ্যাবৰ কাৰণে তথা কৃষি বিক্রীয় প্ৰতিষ্ঠান সমূহত বিনিয়োগৰ কাৰণে ৬২ লাখ টকা আচুতীয়াকৈ ধাৰ্য কৰা হৈছে। চলিত বছৰত ১৩২৭ কোটি টকাৰ ব্যয়েৰে ছেটফেডে ইয়াৰ বনস্পতি প্ৰকল্পটাৰ ৬২৫ টি পি টিৰ পৰা ১২৫ টি পি টিলৈ প্ৰসাৰণৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

বন

বান্ধীয় নীতি হিচাপে গৃহীত হোৱা বন সংৰক্ষণ আৰু পাৰিপার্শ্বিক ভাৰসাম্য বক্ষাৰ আন্তৰ্জাতিক চিন্তাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত বনভূমিক বাজহ উপাৰ্জনৰ এক প্ৰধান সমল হিচাপে গণ্য কৰাটো অন্ততঃ সদ্যহতে বন্ধ হৈছে। এই সাধাৰণ উপলব্ধিৰ আধাৰতে চলিত বছৰটোত গভীৰ আৰু বিস্তৃত ভাবে বনাঞ্চল প্ৰসাৰণত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হ'ব। ছন পৰা মাটিত বৃক্ষৰোপণ কৰা, আৰ্থিক পৰিমাণে সমৃহীয়া এলোকা আৰু চৰকাৰী পটিত মাটি বৃক্ষৰোপণেৰে সামৰি লোৱা, ব্যক্তিগত বৃক্ষৰোপণত উদগনি দিয়া, অমুসূচিত জাতি আৰু জনজাতিৰ কল্যাণৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ এই ক্ষেত্ৰত লোৱা ব্যৱস্থাৰ কেতবোৰ অংগ হ'ব। বন্যপ্ৰাণী সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত বন্যপ্ৰাণীৰ সামগ্ৰিক উন্নতি সাধন আৰু বৃক্ষাবেক্ষন নীতিৰ অংগ হিচাপে অতুলনীয় আৰু বিপৰণ প্ৰজাতি সমূহৰ সুৰক্ষাত গুৰুত্ব দিয়া হ'ব।

এই খণ্ডৰ বাবে চলিত বছৰৰ পৰিকল্পনাত ২২৩৩ কোটি টকা ধৰা হৈছে। চলিত বছৰৰ আঁচনি সমূহৰ ভিতৰত আছে ৫'১৫ কোটি হেক্টৰ মটিত বৃক্ষ-ৰোপণ, এটা বন সুৰক্ষা বাহিনী গঠন, বনগাঁও সমূহৰ গাঠনিগত তথা অন্যান্য সামুদ্রিক উন্নতি সাধন আৰু টেলি-সংযোগৰ এটা ব্যৱস্থা গঢ়ি তোলা আদি।

ভূমি বাজহ আৰু ভূমি নীতি

ভূমি বাজহ সংগ্ৰহ কম-বেছি পৰিমাণে স্থৰিব আৰু সামগ্ৰিক প্ৰয়োজনৰ তুলনাত বহুখনি কম হৈ আছে। উপযুক্তিৰ অহা প্ৰবল বানপানীয়েই বাজহ সংগ্ৰহ কম হোৱাৰ কাৰণ বুলি ধৰা হয়। আমহাতে জনসংখ্যা বৃদ্ধি ঔদ্যোগী-কৰণ আৰু প্ৰাকৃতিক দুৰ্ঘটনাৰ ফল স্বৰূপে বৰ্তমানে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা ভূমিখণ্ডৰ ওপৰত হেচা অধিক বাঢ়ি গৈছে। বাজ্যখনৰ ক্রত উন্নয়ন আৰু সংগ্ৰহৰ দুবল শ্ৰেণীৰ স্বার্থৰক্ষাৰ বিবেচনাত সকলো শ্ৰেণীৰ ভূমিৰ সমবিকল্পণ আৰু যথোচিত ব্যৱহাৰ সুনিশ্চিত কৰাটো চৰকাৰৰ প্ৰচেষ্টা হ'ব। এনেবোৰ উদ্দেশ্য আগত বাৰ্ষি ১৯৯১-৯২ চনৰ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ১১,৯২০ টা পৰিয়ালক ছন্যতম প্ৰয়োজন আঁচনিৰ অধীনত দৰ সজা মাটি দিব পৰাকৈ আৰ্থিক সাহায্য

দিবলৈ ২৯৮ কোটি টকাৰ আবণ্টন বথা হৈছে। এইবাৰ বাধিক পৰিকল্পনাত চৰ অঞ্চলৰ জৰী বৰ নতুন আঁচনি এখনো অন্তভুক্ত কৰা হৈছে। ৰাজহ সংগ্ৰহ ব্যৱস্থা সুৰক্ষা কৰিবলৈ আৰু ভূমি ৰাজহৰ নথি-পত্ৰৰ অধুনিকৰণৰ বাবে শোণিতপুৰ জিলাত কম্পিউটাৰৰ ব্যৱহাৰ আবণ্টন কৰা হৈছে আৰু বৰ্তমানৰ পট্টা সমূহৰ ঠিক্কিত পৰ্যাক্ৰমে পাছবুকত পট্টা দিয়া হ'ব।

বান-নিয়ন্ত্ৰণ

বানপানীৰ ফলত হোৱা জৌৱন আৰু সম্পত্তি নাশৰ বিশ্ববণ আৰু বান নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে বিস্তৃত ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োজনৰ ওপৰত এই পৰিত্ৰ সদনত বছৰাৰ আলোকপাত কৰা হৈছে। চলিত বছৰটো মে' মাহত বৰাক উপত্যকাত আৰু ৰাজ্যৰ বাকী অংশত জুলাই মাহত হোৱা বানপানীত ৪০ লাখৰো অধিক লোক ক্ষতিগ্রস্ত হয়, ৮০ জন লোকে প্ৰাণ হেকৱায়, হেজাৰ হেজাৰ ঘৰ-বাৰীয়া ব্যাপক পৰিমাণৰ খেতি-পথাৰ আৰু ৰাজহৰা সম্পত্তি বিনষ্ট হয়। ব্যাপক হাৰত নিয়মীয়াকৈ হোৱা এনে ক্ষতিব ভাৰ বহন কৰিবলৈ ৰাজ্যখনৰ বিস্তীয় অৱস্থা অপৰাবণ। ৰাজ্যখনৰ সীমিত বিস্তীয় ক্ষমতাবে দুর্দশাগ্রস্ত লোক সকলক সাহার্য দিয়া হৈছে যদিও কাৰ্য্যকৰীভাৱে বানপানী ৰোধ কৰিবৰ কাৰণে লগা ব্যৱস্থা লোৱাটো ৰাজ্য চৰকাৰৰ শক্তি আৰু সামৰ্থ্যৰ বাহিৰত। সেই কাৰণে ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু বৰাক অৱবাহিকাৰ বাবে ব্ৰহ্মপুত্ৰ ব'র্ডে প্ৰস্তুত কৰি দাখিল কৰা মাছাব প্লান খৰচকীয়াভাৱে কণায়ণ কৰিবৰ কাৰণে পুঁজি দিবলৈ কেন্দ্ৰক দৈৰান কৰাটোতেই ৰাজ্য চৰকাৰে সৰ্বোচ্চ অগ্রাধিকাৰ দিব। চলিত বছৰটোত দুৰ্যোগ সাহার্য পুঁজিৰ পৰা বান সাহায্যৰ বাবে সৰ্বমুঠ ১৫৮১ কোটি টকা খৰচ কৰা হয়। ১৯৯১-৯২ বছৰৰ পৰিকল্পনাত বান নিয়ন্ত্ৰণৰ শিক্ষান্ত সাধাৰণ অঞ্চলৰ বাবে থকা ১৩৯২ কোটি টকা আৰু পাৰ্বত্য এলেক্ষনৰ বাবে থকা ৭৫ লাখ টকা কিছুমান নতুন মথাটুৰি নিৰ্মাণ, ভূমিঅগ্ন বোধ কৰা, নলা-নৰ্দমা খন্দা আৰু বৰ্তমানে থকা কেতুবাৰ মথাটুৰি মজবুত কৰিবৰ বাবে দ্বয় কৰিবলৈ গ্ৰস্তাৰ কৰা হৈছে। ইয়াৰ ফলত ০০৪ লাখ হেক্টেৰ পৰিমাণৰ অঞ্চল উপকৃত হ'ব। কেইটামান নতুন মথাটুৰি নিৰ্মাণ, নতুন সুৰক্ষা ব্যৱস্থা আৰু শুল্ক নিৰ্মাণৰ বাবে ২৫ কোটি মান টকাৰ কেন্দ্ৰীয় খণ্ড সাহার্য আশা কৰা হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা ০০৯ লাখ হেক্টেৰ অঞ্চল উপকৃত হ'ব।

শিক্ষা

শিক্ষার ফেতুল নিরক্ষৰতা দূরীকৰণৰ লক্ষ্য আগত বাধি হাতত সোৱা অ'ন্তৰ্ভুক্ত আৰু অনান্তৰ্ভুক্ত উভয় বিধিৰ শিক্ষা আঁচনিত ল'বা-ছোৱালী তথা বিভিন্ন বয়সৰ অন্যাম শ্ৰেণীৰ সোকৰ বাবে শিক্ষাৰ সা-সুবিধা আগবঢ়োৱাই হ'ব আম'ব প্ৰচেষ্ট। বাস্তীৰ শিক্ষা মৌহীৰ লগত সামঞ্জস্য বাধি শিক্ষাৰ সামগ্ৰীক মানৰ উন্নয়ন আৰু ইয়াৰ আধুনিকীকৰণত অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হ'ব। সকলো প্ৰাথমিক বিদ্যালয়লৈ বিনামূলীয়া পাঠ্যপুঁথি আৰু সা-সঁজুলিৰ যোগান, জলপানীৰ দাম, অনুসূচীত জাতি আৰু জনজাতীয় চাতৰ-চাতৰীৰ বাবে বিশেষ জঙ্গানীৰ ব্যৱস্থাৰে উদগণি দিয়া তথা প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ মেধাবী শিক্ষকক পুৰস্কাৰ প্ৰদান আদিয়েও অগ্ৰাধিকাৰ পাই থাকিব। ১৯৯০-৯১ চনৰ ৭২৯৫ কোটি টকাৰ পৰা ১৯৯১-৯২ চনত পৰিকল্পনাৰ ধন ৮৮-২৭ কোটি টকালৈ বৃদ্ধি কৰি মাধ্যমিক পৰ্যায়ৰ বৃত্তিগত আৰু বিজ্ঞান শিক্ষাৰ আঁচনি অধিক ব্যাপক কৰি তোলা হ'ব।

কলা আৰু সংস্কৃতি

অসমৰ জনজাতীয় কৃষি, লোক আৰু পৰম্পৰাগত নৃত্য-গীতৰ সংৰক্ষণ আৰু প্ৰচাৰত যথাযোগ্য গুৰুত্ব আবোপ কৰি ৰজ্যখনৰ কলা-সংস্কৃতিৰ বিকাশৰ অধৈ বিভিন্ন আঁচনি কৰায়ণ কৰা হ'ব। আমাৰ চহকী সাংস্কৃতিক ঐতিহ্যৰ সংৰক্ষণ আৰু বৰ্কণাবেক্ষণৰ কাৰণে পুথি প্ৰকাশ, গীত-মাত্ৰ বানীবৰ্কণ, তথ্যচিত্ৰ নিৰ্মাণ আদিৰ কামো ইয়াৰ ভিতৰত সামৰি সোৱা হ'ব। পৰম্পৰাৰ সংস্কৃতিৰ লগত ঘনিষ্ঠ পৰিচিতিৰ উদ্দেশ্যে ৰাজ্যখনৰ বাহিৰে ভিতৰে অধিক সমনাই সাংস্কৃতিক দলৰ আদান-প্ৰদানত উৎসাহ দিয়া হ'ব।

স্বাস্থ্য

প্ৰতিখন জিলা আৰু প্ৰতিখন অঞ্চলৰ সদৰত ক্ৰমে একোখনকৈ ২০০ খন আৰু ১০০ খন বিছনাযুক্ত চিকিৎসালয় স্থাপনৰ প্ৰয়োজন। চলিত বছৰত বিশ্বনাথ চাৰিআলিত ১০০ খন বিছনাযুক্ত এখন চিকিৎসালয় মুকলি কৰাৰ প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও আৰু ৪ খন ১০০ খন বিছনাযুক্ত আৰু ৭ খন ২০০ খন বিছনাযুক্ত চিকিৎসালয়ৰ বাবে ঘৰ নিৰ্মাণৰ কাম এই বছৰতে হাতত লোৱা হ'ব। অগতে ডিফু আৰু হাফনঙ্গ ১০০ বিছনাযুক্ত চিকিৎসালয় দুখনক ২০০ বিছনাযুক্ত কৰা হ'ব। গ্ৰাম্য স্বাস্থ্য সেৱাৰ ফেতুল থকা গুৰুত্ব অব্যাহত ৰখা

ତ'ବ । ଗାଁ ଅନ୍ଧାର ପାର୍ବତ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଦୁଇନତ ୧୦ ଟାକେ ଧରି ମୁଠ ୫୦ ଟା ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ଵସ୍ଥାକେନ୍ଦ୍ର ଆକୁ ଏକେଦରେ ପାର୍ବତ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାତ ଏଟାକେ ଧରି ଦହୋଡା ସମୂହୀଯା ସାହ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ପତାବେ ପ୍ରସ୍ତାର କରା ହେଛେ । ମେଲେବୀଯା, ସଙ୍କ୍ଷା, କୁଠ ଆଦି ସୌଚାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟାଧିର ବିନ୍ଦୁଗ ଆକୁ ଦୃଷ୍ଟିହିନ୍ତା ନିବାରଣ ଆଦି ବାଣ୍ଡୀୟ କାର୍ଯ୍ୟମୂଳୀ କପାଳଣତ ଅଧିକ ଶ୍ରୀମତ୍ ଆବୋଧ କରା ହ'ବ । ସାହ୍ୟ ଶିତାନତ ପରିକଲ୍ପନା ବ୍ୟୟ ୧୯୯୦-୯୧ ଚନ୍ଦ୍ର ୨୭'୯୦ କୋଟି ଟକାର ପରା ୧୯୯୧-୯୨ ଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ଷଟୋତ ୩୦'୧୦ କୋଟି ଟକାଲୈ ସନ୍ଦିକ କରିବାଲେ ପ୍ରସ୍ତାର କରା ହେଛେ ।

ଉଦ୍ୟୋଗ

ଉଦ୍ୟୋଗ ଖଣ୍ଡତ ସ୍ଵ-ନିଯ়ୋଜନର ସୋଗେଦି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣେ ନିଯୋଗର ସ୍ଵବିଧା ମୁଣ୍ଡି କବାର ଉପବିଷ୍ଟ ବାଜ୍ୟଥିନର କିଞ୍ଚିତ ଔଦ୍ୟୋଗୀକରଣର ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ବାଖି ଚବକାରେ ନତୁମ ଉଦ୍ୟୋଗ ନୀତି, ୧୯୯୧ ବଚନା କରିଛେ । ସ୍ଥାନୀୟ ନାଟନି, ପାବିପାର୍ଶ୍ଵକତା ଆକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାବେ ପାବ ପରା କେଚାମାଲର ଭେଟୀତ ଉଦ୍ୟୋଗର ବିକାଶ ଆକୁ ବିଷ୍ଟାବେଇ ନତୁମ ଉଦ୍ୟୋଗ ନୀତିର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଦିଗତ ବର୍ଷଟୋତ ୨୭୪୬ ଟା କୁନ୍ଦ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୋଟ ସ୍ଥାପନ କରା ହେଛିଲ ଆକୁ ଇଯାର ଜରିଯିତେ ୧୧,୩୧୫ ଜନ ଲୋକର କର୍ମ ସଂସ୍ଥାନ ପ୍ରଲାଭିଛିଲ । ଇଯାର ବିପରୀତେ ଚଲିତ ବର୍ଷତ ୧୬,୮୦୦ ଜନର ନିଯୋଗ ସନ୍ତୋରନାରେ ୨୮୦୦ ଟା ଗୋଟ ସ୍ଥାପନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ବଖା ହେଛେ । ହସ୍ତ ଶିଳ୍ପର ଖଣ୍ଡତ ୧୯୯୦-୯୧ ସର୍ବତ ୬୧୫୮ ଗବାକୀ କାରଣିଲୀର ନିଯୋଗର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ୨୨୦୧ ଟା କାରକ ଶିଳ୍ପ ଭିତ୍ତିକ ଗୋଟ ସ୍ଥାପନ କରା ହେଛିଲ । ୧୯୯୧-୯୨ ଚନ୍ଦ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଛେ ୨୩,୭୦୦ ଜନର ନିଯୋଗ ସନ୍ତୋରନାରେ ୨୪୦୦ ଟା ଗୋଟ ସ୍ଥାପନ କରା । ଔଦ୍ୟୋଗୀକରଣର କ୍ଷେତ୍ରର ମୌଳିକ ଗାଁଥିନିଗତ ସା-ସ୍ଵବିଧା ମୁଣ୍ଡିର ଦିଶତ ପ୍ରଥାନ ଶ୍ରୀମତ୍ ଦିଯା ହେଛେ । ଆକୁ ଏହି ଉଦ୍ୟୋଗ ପୁରୁଣର ହକେ ଗାଁଥିନିଗତ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ସ୍ଥାପନ କବାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଓ ହାତତ ଲୋକା ହେଛେ । ଡିଗବୈତ ଏଥିନ ନତୁମ ଔଦ୍ୟୋଗିକ ପାମ ସ୍ଥାପନର କଥା ବିବେଚନା କରି ଥିଲା ହେଛେ । ଏଭାବେଷ୍ଟ ଚାଇକେଲ ଲିମିଟେଡକ ଏଥିନ ପୂର୍ଣ୍ଣାଂଶ୍ୟ ପ୍ରାଣ୍ତିକ ଔଦ୍ୟୋଗିକ ପାଇସେ କାମାନ୍ତରିତ କବାର ବିଷୟଟୋରେ ବିବେଚନାଧିନ ହେ ଆଛେ । ୩୦ କୋଟି ଟକାଲୈ ଆନୁମାନିକ ବ୍ୟଯତ ଦୁଟା ଗ୍ରୂପ ଚେନ୍ଟାର ପତାର କ୍ଷେତ୍ରର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚବକାର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ପୋରା ହେଛେ । ଔଦ୍ୟୋଗୀକରଣର କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧମାନ କାମ ସମ୍ପାଦନ କରାର ଉଦ୍ୟୋଗେ ୧୯୯୦-୯୧ ଚନ୍ଦ୍ର ୫୬'୩୨ କୋଟି ଟକାର ଠାଇତ ୧୯୯୧-୯୨ ଚନ୍ଦ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ୬୩'୩୫ କୋଟି ଟକା ଧରା ହେଛେ ।

পিছপৰা সম্প্ৰদায়ৰ কল্যাণ

অসমৰ চাহ-জনজাতি আৰু প্ৰাক্তন চাহ-জনজাতিকে ধৰি অন্যান্য পিছপৰা সম্প্ৰদায় অনুসূচীত জাতি আৰু ভৈয়ামৰ জনজাতীয় সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলৰ ধৰ্বতকীয়া আৰ্থ-সামাজিক উন্নয়নৰ বাবে চৰকাৰৰ বিশেষ মনযোগ দি আছিছে। বত'মান বিশ্বীয় বছৰৰ বাজেটত বাজিক পৰিবহননাৰ বাবে ধাৰ্য কৰা ধনৰ ৭৯৭১ কোটি টকা আৰু বিশেষ কেন্দ্ৰীয় সাহায্যৰ অন্য ১০২৬ কোটি টকা জনজাতীয় উপ-পৰিবহননাত নিৰ্দিষ্ট কৰিবলৈ প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে। চলিত বিশ্বীয় বছৰটোত অনুসূচীত জাতিৰ বাবে বিশেষ সংযোগী পৰিবহননাৰ অধীনত প্ৰস্তাৱিত বাজেট ঘৰছা হ'ল বাজিক পৰিবহননাৰ ধনৰ পৰা ৪৮২১ কোটি টকা আৰু বিশেষ কেন্দ্ৰীয় সাহায্যৰ পৰা ২৪১ কোটি টকা। সামাজিক সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত আধিক্যিক স্বাস্থ্য সেৱা, খোৱা পানী যোগান আৰু বিশেষকৈ অনুসূচীত জাতি আৰু জনজাতিৰ বাবে আধিক্যিক শিক্ষাকে ধৰি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অগ্ৰাধিক ব দিয়া হৈছে। অনুসূচীত জাতি, জনজাতি আৰু চাহ বহুবা আৰু প্ৰাক্তন চাহ বহুবা সম্প্ৰদায়কে ধৰি অন্যান্য পিছপৰা সম্প্ৰদায়ৰ পৰিয়ালক আৰু বিশেষকৈ তেওঁলোকৰ ভিতৰত দাবিদ্যু সীৱাৰ্থেৰ তচ্ছত থকা সকলক অসম-নিয়োজনৰ ক্ষেত্ৰত অধিক্যিতৰ গৃহৰ দিয়া হ'ব।

নিয়োগ

বাজ্যখনত ক্ৰমবন্ধ'আন নিবহুৱা সমস্যাটো এতিয়াও অতিশয় উদ্বেগৰ কাৰণ হৈ আছে। আৰু সেয়ে, বত'মান চৰকাৰৰ দায়িত্বাবলোৱাৰে পৰা ই চৰকাৰৰ মনোযোগ অধিকাৰ কৰি আছিছে। নিয়োগ সম্ভাৱনা সৃষ্টিয়ে জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু শিক্ষাৰ অসাৰৰ লগত ভাৰসাম্য কৰিব পৰা নাই। দৰ্বাচসতে একালে যেতিয়া সংস্থান প্ৰাৰ্থীৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈ আছে, আনহাতে তেনেকৈয়ে এতিয়া-লৈকে হাতত পৰা শেহতীয়া তথ্যসততে ১৯৮৯-৯০ চনৰ ভিতৰত সংগঠিত খণ্ডত নিয়োজিত লোকৰ মুঠ সংখ্যা কঞিহে গৈছিল। বাজ্যৰ নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰৰ চলিত পঞ্জীত কৰ্ম প্ৰাৰ্থীৰ সংখ্যা ১৯৮৯ চনৰ ৯৭৭ লাখৰ পৰা ১৯৯০ জুনাই মাহলৈকে ১০২১ লাখলৈ বৃদ্ধি পায়। আনহাতে বাজ্যখনৰ বাতুৰুৱা আৰু ব্যক্তিগত হয়োবিধিৰ সংগঠিত খণ্ডত মুঠ নিয়োগৰ সংখ্যা ১৯৮৯ চনৰ মাচ' মাহৰ ৯৯৫ লাখৰ বিপৰীতে ১৯৯০ চনৰ মাচ' মাহত আছিল মাত্ৰ ৯৮৮

লাখছে। ইয়াৰে এটা অতিশয় উদ্বেগজনক দিশ হ'ল কৈয়ে যে কৰ্মপ্রার্থী সকলৰ
৫৭ শতাংশই আছিল শিক্ষিত নিঃচুৰু। এটা নির্ধাৰিত সময়ৰ ভিতৰতে
সকলো নিঃচুৰু লোকৰ সংহান নিশ্চিত কৰিবলৈ চৰকাৰ বন্দপৰিকৰ।

চুক্তি কৰায়ণ ✓

১৯৮৫ চনৰ অসম চুক্তিখনৰ কৰায়ণে অগ্রাধিকাৰ পাই থাকিব। এফালে
ঘৰেকৈ বিদেশী নাগৰিকৰ চিনাকুকৰণ আৰু বিত্তৰণৰ ব্যৱস্থামতে জোৰেৰে
প্ৰচেষ্টা চলোৱা হৈছে, তেনেকৈয়ে অসম আন্দোলন সংক্ৰান্তত বাকী থকা
গোচৰ সমূহ উঠাই লোৱাৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ আৰু কোনো বৈষম্য নথাকৈ
ক্ষতিগ্রস্ত লোক আৰু ডেঙ্গলোকৰ আঞ্জীয় স্বজনক সাহায্য দিবলৈ বিশেষ ভাবে
যত্ন কৰা হৈছে। বাজ্যখনৰ সাংস্কৃতিক, সামাজিক আৰু ভাষিক স্বীকৌতীৰ
বক্ষা, সংবক্ষণ আৰু বিকাশৰ বাবে লোৱা কেইটামান ব্যৱস্থা হ'ল শ্ৰীমন্ত শংকৰ-
দেৱ কলাক্ষেত্ৰৰ স্থাপন আৰু জ্যোতি চিত্ৰবনৰ সম্প্ৰসাৰণ। জ্যোতি চিত্ৰবনৰ
সম্প্ৰসাৰণৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বিত্তীয় সাহায্য দিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি
দিছে। বাজ্য চৰকাৰে আশা কৰিছে যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া
আৰু ইতিমধ্যে আগবঢ়াৰা অৰ্থ সাহায্যেৰে রুমিলিগড়তে চতুৰ্থ তেলশোধনাগাৰৰ
আৰু ভাৰতীয় কাৰিকৰী প্ৰতিষ্ঠানৰ এটা শাখাৰ স্থাপন দুবৈৰ সমোন হৈ
নাথাকিবলৈ। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিস্তৰ সাহায্যেৰে শিলঘাট মৰাপাট কলৰ
কাৰ্য্যকৰী পুনৰ সংস্থাপন আৰু যোগীঘোপাৰ অশোক কাগজ কলৰ পুনৰুজ্জীৱনৰ
বাবেও বাজ্য চৰকাৰে ব্যৱস্থা লৈছে। ✓

বাজহুৱা প্ৰতিষ্ঠান

বাজ্য চৰকাৰৰ বাজহুৱা প্ৰতিষ্ঠান সমূহৰ নিৰাশাজনক অৱস্থা গভীৰ উহে-
গৰ দিয়া হৈ আছিছে। বাজ্য চৰকাৰে এটা প্ৰতিষ্ঠান সমূহত বিশাল পৰিমাণৰ
বিনিয়োগ কৰিছে যদিও তাৰ বিনিয়োগ যথেষ্ট লাভ অৰ্জন কৰিব পৰা নাই।

অসম ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ পৰিষদ

ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ পৰিষদো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। ঘাইকৈ কাম-কাজত দক্ষ-
তাৰ অভাৱ, অলাভদায়ক মাচুল ব্যৱস্থা, বিজুলী সংপ্ৰবাহ আৰু বিত্বণনত
অত্যাধিক লোকচান, নিৰ্মাণকাৰ্য্যত আৰু বিদ্যুৎ প্ৰেৰণৰ উৎপাদন আৰস্ত হোৱাত
বিলম্বৰ ফলত খৰচ বাঢ়ি যোৱা আৰু অন্যান্য তেনে কাৰণতে বিদ্যুৎ পৰিষদৰ

বিত্তীয় অরুদ্ধা নিরাশাজনক হৈছে। এই অরুদ্ধাটো সোনকালে ওৰ পেলাই তাত পৰিবৰ্তন অমা দৰকাৰ। আমকি চলিত বছৰতো বাজ্য চৰকাৰক দিব লগা ১৬২ কোটি টকাৰ সূন্দ আৰু ৩২ কোটি টকাৰ স্বাভাৱিক মূল্য হুাস বাদ দিও বাজ্যিক বিহুৎ পৰিষদৰ কৰ্ম আঁচনিত ১২৫৪০ কোটি টকাৰ ঘাটি থাকি যোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। বিহুৎ পৰিষদৰ কাম-কাজ চলাওতে যি অধিক পৰিমাণৰ খৰচ পৰে, সেই বিষয়টো পৃথকুপৃথকভাৱে ঢালি-জাৰি চোৱাৰ দৰকাৰ হৈ পৰিছে। পৰিষদৰ বিজুসীৰ মাচুলৰ গাঁথনিটোৰ সংশোধন কৰাৰ কথা চৰকাৰে বিবেচনা কৰি আছে। ১৯৯০-৯১ চনৰ ১৫৫৭৩ কোটি টকাৰ বিপৰীতে পৰিষদৰ ১৯৯১-৯২ চনৰ পৰিকল্পনাৰ বাবে ১৯৮১৭ কোটি টকা ধৰা হৈছে।

অসম পৰিবহন নিগম

পথ পৰিবহণ নিগমৰ কাম-কাজোঁ এই দিশৰ পৰা মুঠই সন্তোষজনক বুলিব নোৱাৰিব। ১৯৯০-৯১ চনলৈকে বাজ্য চৰকাৰে তাত ৮২ কোটি টকা মূলধনী অৰিহণা হিচাবে বিনিয়োগ কৰিছে। নিগমৰ ১৯৯১-৯২ চনৰ কৰ্ম আচনিত সূন্দ হিচাবে দেনা পৰা ৪'০৬ কোটি টকা খাগ দিয়া প্ৰতিষ্ঠানক দিব লগা ৩০ লাখ টকা আৰু ৩'১০ কোটি টকাৰ স্বাভাৱিক মূল্য হুাস নথৰাকৈও মুঠ ৮'৫৯ কোটি টকাৰ ঘাটি থাকি যোৱা দেখা গৈছে। ৮'৫৯ কোটি টকাৰ এই পৰিকল্পনা বহিৰ্ভূত ঘাটিৰিনি বাজ্যিক বাজেটৰ পৰাই পুৰোৱা প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে। নিগমৰ কাম-কাজৰ জৰিয়তে অহা আহুমানিক ২১ কোটিমান টকাৰ বাজহৰ বিপৰীতে কাম-কাজ খিনি কৰিবলৈ খৰচ হয় প্ৰায় ২৮ কোটি টকা। অৰ্থাৎ নিগম চলো-ৱাৰ বাবদ ৭ কোটি টকাৰ লোকচান হয়। এই হতাশাজনক অরুদ্ধাটো উন্নত কৰিবৰ বাবে ভাড়া বচোৱাৰ বিষয়ে চৰকাৰে চিন্তা কৰি আছে। ১৯৯০-৯১ চনৰ ৫'৫০ কোটি টকাৰ বিপৰীতে নিগমৰ ১৯৯১-৯২ চনৰ পৰিকল্পনা বাবদ ৫'৮৫ কোটি টকা ধাৰ্যা কৰা হৈছে। ততু খৰি বিশেষ পাৰ্বত্য পৰিকল্পনা আবণ্টনে ২৪ লাখ টকাত বৰ্থা হৈছে।

বিত্ত আঞ্চলিক

আৱনীয় সদম্য সকলে স্বৰূপ কৰিব পাৰে যে যোৱা বছৰৰ বাজেট উত্থাপন কৰাৰ সময়ত ১৯৯০ চনৰ মাচ' মাহত কেলীয় চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা অবস্থা বিত্ত আঞ্চলিক প্ৰতিবেদনৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা হৈছিল। অসমৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰা চালে সেই প্ৰতিবেদন খনক মুঠৰ ওপৰত উদাৰ বুলি কৰ নোৱাৰিব। আঞ্চলিক আমাৰ

ବାଜହର ପରିମାଣଟୋ ବଢ଼ାଇ ଦେଖୁରାଇଛେ ଆକୁ ଥର୍ଚର ପରିମାଣଟୋ କମାଇ ଥିବିଛେ । ଅମସକେ ଧରି ବିଶେଷ ଶ୍ରେଣୀର ବାଜାକେଇଥିନକ ଆସ-ବ୍ୟଯର ବିଧିଗତ ନିର୍କପନର ପରିଧି ପରା ବେଳେଗାକେ ବାଧିଛେ ସଦିଶ ଶେମ ଫଳାଫଳଟୋ ଥୁବ ବେଛି ବେଳେଗ ହୋରାଗୈ ନାଇ । ବାଜହ ସ୍ଵର୍ଗ ଆକୁ ବ୍ୟଯର ବେଲିକା ବିଶେଷ ଶ୍ରେଣୀଭୂତ ବାଜାକେଇଥିନକ ଉପରୁ ବାଜା ସମ୍ବନ୍ଧର ଲଗତ ଏକେ ମାପକାଟିରେ ଚୋରା ହେବେ । ୧୯୯୦-୯୫ ଚନର କାଳଚୋରାତ ବାଜହର ପରିମାଣ ବଞ୍ଚି ୧୧.୫ ଶତାଂଶକୈ ଆକୁ ବ୍ୟଯ ୭ ଶତାଂଶକୈ ସ୍ଵର୍ଗ ପାବ ବୁଲି ତାତ ଧରି ଲୋଗା ହେବେ ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କରବ ଭାଗ

ଆୟକର ବାଜହତ ଅମସର ଭାଗ ୮ମ ବିତ୍ତ ଆୟୋଗର ୨୭୮୯ ଶତାଂଶର ପରା ୨୬୩୧ ଶତାଂଶଲେ କରି ଆହିଛେ । ଏକେଦରେଇ ଆବକାବୀ ବାଜହର ବେଲିକାଓ ଅମସର ଭାଗ ୮ମ ବିତ୍ତ ଆୟୋଗର ୪୦୫୮ ଶତାଂଶର ପରା ୩୮୧୦ ଶତାଂଶଲେ ହ୍ରାସ ପାଇଛେ । ଏହି ହ୍ରାସର କଥାଟୋ ଶୁକ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ, କିମ୍ବନୋ କେନ୍ଦ୍ରର ପରା ହଣ୍ଡାନ୍ତବିତ ବାଜହର ବେଛିଥିନି ଆବକାବୀ କରବ ଅଂଶର ଜରିଯାତେହେ ଦିଯା ହୁଏ । ବିକ୍ରୀ କରବ ପରିବର୍ତ୍ତେ ପୋରା ଅତି-ବିତ୍ତ ଆବକାବୀ ଶୁକ୍ରର ବେଲିକା ଅବଶ୍ୟ ଅମସର ଅଂଶ ୨୫୬୬ ଶତାଂଶର ପରା ୨୭୪୩ ଶତାଂଶଲେ ବାଢ଼ିଛେ । କିନ୍ତୁ ଏହି ସାମାନ୍ୟ ପରିମାଣର ସ୍ଵର୍ଗିୟେ ସାମଗ୍ରିକ ପରିଚ୍ଛିତିଟୋ ଆମାର ଲାଭ ହୋଇକେ ସଲାବ ନୋହାବିଲେ ଆକୁ ତାବ ଫଳତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କରବ କ୍ଷେତ୍ରତ ଅମସର ଅଂଶ ମୁଠ ହିଚାପତ ୮ମ ବିତ୍ତ ଆୟୋଗର ୩୫୦୮ ଶତାଂଶର ପରା ୩୩୭୯ ଶତାଂଶଲେ ହ୍ରାସ ପାଲେ । ୮ମ ବିତ୍ତ ଆୟୋଗେ ସାମରା ୧୯୮୪-୮୯ ଚନର ୧,୨୫୨ କୋଟି ଟକାର ବିପରୀତେ ଏତିହା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କର ଆକୁ ଶୁକ୍ରତ ଆମାର ଭାଗତ ପରା ଅଂଶଟୋ ହେବିଗେ ୨,୯୭୦ କୋଟି ଟକା ।

ଶୁଠ ହଣ୍ଡାନ୍ତବ

କ୍ରମ ବିତ୍ତ ଆୟୋଗର ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କର, ପରିବଲନା ବହିଭୂତ ଅନୁଦାନ, ପରିବଲନା ଘାଟି ମଞ୍ଜୁବୀ ଆକୁ ସାହାର୍ୟଦାନତ ହୋଇବା ଥର୍ଚର ମଞ୍ଜୁବୀର ହିଚାପତ କେନ୍ଦ୍ରର ପରା ବାଜାଥିନଲେ ହଣ୍ଡାନ୍ତବିତ ହୋଇବା ଧନର ମୁଠ ପରିମାଣ ହେବିଗେ ୩୯୫୬.୩୦ କୋଟି ଟକା । ଶତାଂଶର ହିଚାପତ ଇତିକାବ ପରା ମୁଠ ଧନର ୩୭୩ ଶତାଂଶ ହେବିଗେ । ୮ମ ବିତ୍ତ ଆୟୋଗର ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଜରିଯାତେ ଏକେବୋବ ଶିତାନତେ କେନ୍ଦ୍ରର ପରା ପୋରା ବାଜାର ଅଂଶଟୋ ଆହିଲ ୪୦.୭ ଶତାଂଶ ଆକୁ ଟକାର ହିଚାପତ ୧୬୦୭.୪୮ କୋଟି ଟକା ।

ଲେଖତ ଲେଖନ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଆଗବ କେବାଥିମୋ ବିଜ୍ଞାନ ଆୟୋଗର ପରାମର୍ଶର ପରା ଅଂତର୍ବି ଗୈ ନରମ ବିଜ୍ଞାନ ଆୟୋଗେ ଅଶ୍ଵାସନର ମାନ ଉତ୍ତରତ କରାବ ଅଂଚନି ଧନ ବନ୍ଦ କରି ଦିଲେ । ଏକେଦରେ ଇ ଅମ୍ବର ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ତୁଥନଟେ ଦି ଅହା ବିଶେଷ ସମସ୍ୟା ମଞ୍ଚବୀରେ ବନ୍ଦ କରି ଦିଲେ । ନିଃନେଦିନେ ଇ ବିଭିନ୍ନ ବାଜ୍ୟର ଆକ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ମାଜତ ଥକା ବୈସମ୍ୟ ବଢ଼ୋରାତରେ ସହାୟ କରିବ । ଆନ ଏଟା ଅସ୍ତିତ୍ବର କଥା ହେଛେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ପରିକଳନା ଅଂଚନିର ବେଳିକା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟାୟବ ଧନ ଯତନାଇ ଦିଆବ ପୂର୍ବର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରା ଅଂତର୍ବି ଅହାଟୋ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପରିକଳନା ଅଂଚନିର ପରିଚାଳନାର ବ୍ୟାୟ ପୂର୍ବଗ କରିବିଲେ ଆଗବ ବିଜ୍ଞାନ ଆୟୋଗେ ଯୁଠ ପରିକଳନା ବ୍ୟାୟବ ୩୦ ଶତାଂଶ ବାଜହ ଶିତାନତ ଧରି ଦିଇଲି । ଏନେକୁବା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଧରବ ବାବେ ବିଜ୍ଞାନ ଆୟୋଗେ ବେଳେଗ କୋନୋ ଧନ ଧରା ନାହିଁ । ତାବ ପରିବର୍ତ୍ତେ ପରିକଳନାର ଅଧୀନତେଇ ତେନେବୋର କାମ-କାଜ ଚଲାଇ ଯୋରାବ କଥାହେ କୈଛୋ । କିନ୍ତୁ ତାବ ପିଛତୋ ପରିକଳନାର ବ୍ୟାୟ ଯିଥିନି ବଢ଼ାଇଛେ ମେଇଥିନି ଏହି ଧରଗର ଦାୟିତ୍ବ ବହଣ କରିବର ଜୋଖାବେ ସଥେଷ୍ଟ ନହୁଁ । ଚକାବୀ ଥଣ୍ଡତ ଆକ ବିଶେଷକେ ବାଜିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟତ ନିଯୋଗର କ୍ଷିତି ବୁନ୍ଦିକୋ ଆୟୋଗେ ବରକେ ସମାଲୋଚନା କରିଛେ ଆକ କୈଛେ ଯେ ୮ୟ ପରିକଳନାର କାଳଛୋରାତ ଚକାବୀ ଥଣ୍ଡତ ନିଯୋଗର ସଂଖ୍ୟା ଅମପୋ ବାଢ଼ିବ ନାହାଗେ । ଇଯାବ କମତ ବିଶେଷକେ ବାଜ୍ୟଥିନର ବ୍ୟାପକ ନିବ୍ୟାୟ ଆକ ଅନ୍ଧନିଯୋଜନର ସମୟାତ ମୁଦ୍ରବ ପ୍ରସାରୀ ଜଟିଲତା ସୃଷ୍ଟି ହବିଲେ ବାଧ୍ୟ ।

ପରିକଳନା-ବହିଭୂତ ବାଜହ ବ୍ୟାୟ

୧୯୯୦-୯୫ ଚନବ କାଳଛୋରାତ ପରିକଳନା-ବହିଭୂତ ବାଜହ ବ୍ୟାୟ ୭୨୯୪ କୋଟି ଟକା ହବିଲେ ବୁଲି ଆୟୋଗେ ହିଚାପତ ଧରିଛେ । ଆବଶ୍ରୀ, ପ୍ରତିପାଳନ, ବେତନ ଆଦିର ବେଳିକା ଏହାବ ବୋରାବାକେ ବାଢ଼ି ଯୋହା ଧରବ ବାବେ ହୋଇ ପ୍ରୋଜେନର ତୁଳନାତ ଏହି ପରିମାଣ ନିଚେଇ କମ ।

ଖଣ ବେହାଇ ଆକ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୂର୍ଘୋଗ

ଆମବ ବାଜହରେ ଝାଗର ବୋଜା ଆକ ସମ୍ପଦର ଅନ୍ତର୍ହାତେ ଚାଟ ପାଂଚ ବହବର ବାବେ ଆୟୋଗେ ଖଣ ପରିଶୋଧବ କାବଣେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କବା ୪୯.୬୨ କୋଟି ଟକା ତେନେଇ କମ । ତେନେକେଯେ ପାଂଚ ବହବର ସମୟଛୋରାତ ସାହାର୍ଯ୍ୟନାର ବାବେ ଆୟୋଗେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଟକାର ତୁଳନାତ ଅଭିଶଯ କମ ।

বাজ্যখন খণ্ড

বাজ্যখনৰ খণ্ডগ্রস্ততাৰ সমস্যাটো সময় ঘোৱাৰ লগে লগে অতিশয় জটিল হৈ পৰিবেছি। ১৯৯০ চনৰ মার্চ' মাহৰ শেষত বাজ্যখনৰ পৰিশোধ মোহোৱাকৈ থকা ঝণৰ পৰিমাণ ৩৮৩৭ কোটি টকা হৈছিলহি। খণ্ডৰ সামগ্ৰিক বোজা আৰু বাঢ়ি ১৯৯১ চনৰ মার্চ'ৰ শেষত ৪৫০৫ কোটি আৰু ১৯৯২ চনৰ মার্চ'ৰ শেষত ৪৬০০ কোটি টকা হৰ্বৈ বুলি অনুমান কৰা হৈছে। ১৯৮৯-৯০ চনৰ শেষত থকা ৩৮৩৭ কোটি টকাৰ ভিতৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা লোৱা খণ্ডৰ পৰিমাণ হৈছিলগৈ ৩০৯৬ কোটি টকা অৰ্থাৎ প্ৰায় ৮১ শতাংশ। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা লোৱা এই খণ্ডৰে আকৌ প্ৰায় ৪৮ শতাংশ, অৰ্থাৎ ১৪৯৪ কোটি টকা আছিল পৰিকল্পনাৰ বাবে অনা ঝণ। ১৯৮৯-৯০ চনত বাজ্যখনৰ জনযুৱি খণ্ডৰ হিচাবটো আছিল ১৯১৮ টকা। ইয়াৰ পৰিমাণ ১৯৯০-৯১ চনত ২২৫২ টকা আৰু ১৯৯১-৯২ চনত ২৩০০ টকালৈ বৃদ্ধি পাব বুলি অনুমান কৰা হৈছে।

খণ্ড পৰিশোধ

১৯৮৯-৯০ চনত খণ্ড পৰিশোধত হোৱা প্ৰকৃত খৰচৰ পৰিমাণ আছিল ৪৭৯ কোটি টকা। তাৰে ২১৪ কোটি টকা মূলধন পৰিশোধ কৰোতে আৰু ২৬৫ কোটি টকা সুদৰ হিচাবত খৰচ হৈছিল। কেৱল কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ঝণ পৰিশোধ কৰোতেই ৩৯৯ কোটি টকা ব্যয় হৈছিল, তাৰে ১৮৮ কোটি টকা খৰচ হৈছিল মূলধন পৰিশোধত আৰু বাকী ২১১ কোটি টকা খৰচ হৈছিল সুদৰ হিচাপত। ঝণ পৰিশোধ হোৱা খৰচৰ পৰিমাণ ১৯৯০-৯১ চনত ৫৪৪ কোটি টকালৈ আৰু ১৯৯১-৯২ চনত ৬৫৪ কোটি টকালৈকে বাঢ়ি যাব বুলি আনুমানিক হিচাপত পোৱা হৈছে। ১৯৯১-৯২ চনৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী হোৱাকৈ কেন্দ্ৰীয় সাহায্যৰ গাথনিকটো ৯০ শতাংশ অনুদান আৰু ১০ শতাংশ খণ্ডৰ হিচাপলৈ পৰিবৰ্তন কৰি আমাৰ প্ৰতি দেখুওৱা উদ্বৰ্তন বাবে এই সুযোগতে মই কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক ধন্যবাদ জনাইছো। এই পৰিবৰ্তিত ব্যৱস্থাৰ সুফল অনুশ্ৰে অহা বছৰবোৰত লাহে লাহে অনুভব কৰিব পৰা যাব।

দৰমহা আয়োগ

১৯৮৮ চনৰ অসম দৰমহা আয়োগে ১৯৯০ চনৰ ৮ মে তাৰিখে নিজৰ প্ৰতিবেদন চৰকাৰৰ ওচৰত দাখিল কৰে। য'ত প্ৰয়োজন বুলি ভবা হৈছে তাতে সামান্য সালসজনি কৰি বেতন আয়োগৰ অনুমোদনাৱলী চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিছে।

সংশোধিত বেতনক্রম, মুক্তি প্রাপ্তি বানচ, চহর ক্ষতিপূরণ বানচ আৰু পেঞ্চনাৰ সকলৈ চিকিৎসা বানচকে ধৰি পেঞ্চনৰ সা-সুবিধা সমূহ ১৯৮৯ চনৰ ১ জানুৱাৰী তাৰিখৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈছে আৰু বাকী সকলো সা-সুবিধা ১৯৯০ চনৰ ১ এপ্ৰিল তাৰিখৰ পৰা দিয়া হৈছে। চৰকাৰে মানি লোৱা নূন্যতম মাহিলী মূল দৰমহা হৈছে ৯০০ টকা আৰু উচ্চতম ৬৩০০ টকা। ইয়াৰ অনুপাত হফ্টগে ১:৭। সংশোধনৰ আগৰ বেতনক্রমৰ মূল দৰমহাৰ ২০ শতাংশত দৰমহা নিৰ্দিষ্ট বগৰ আগবঢ়োৱা হৈছে। ১২ মাহৰ গড় মূল্য সূচী শতাংশ বৃদ্ধিৰ বিপৰীতে বছৰত দুবাৰকৈ ১ জানুৱাৰী আৰু ১ জুনাইত পয়ায়ক্রমে মুক্তি প্রাপ্তি বানচ দিবলৈও দিয়া হৈছে। মাহিলী ২০ টকাৰ নিৰ্দিষ্ট পৰিমাণৰ চহৰ ক্ষতিপূৰণ বানচ দিয়া হৈছে। ৭.৫ শতাংশৰ (উচ্চতম ৩০০ টকা) বৰ পৰা ১২ শতাংশ (উচ্চতম ৬০০ টকা) লৈকে ঘৰভাড়া বানচো দিয়া হৈছে। নূন্যতম ৪৫০ টকা আৰু উচ্চতম ৩১৫০ টকাৰ ভিতৰত শেষৰ দহ মাহৰ গড় মূল দৰমহাৰ ৫০ শতাংশত পেন্সনৰ নিৰিখ গ্ৰহণ কৰা হৈছে। বৰ্তমানৰ পেন্সনৰ সকলক পেন্সনৰ ১৫ৰ পৰা ২০ শতাংশলৈকে নিৰিখত পেন্সন বৃদ্ধিৰ সুবিধা দিয়া হৈছে। পৰিয়াল পেন্সন পোৱা সকলকে ধৰি পেন্সনৰ সকললৈ কাম কৰি থকা চৰকাৰী চাকৰি-যালৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য একেটা নীতিতেই মুক্তি প্রাপ্তি দিয়া হৈছে। পৰিয়াল পেন্সনৰ নূন্যতম আৰু উচ্চতম নিৰিখ ক্রমে ৪৫০ টকা আৰু ৯০০ টকাত ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। মৃত্যু তথা অৱসৰকালীন প্ৰেচুইটিৰ উচ্চতম নিৰিখ ৩৬ হেজাৰ টকাৰ পৰা ৭২ হেজাৰ টকালৈ বচোৱা হৈছে।

১-১-৮৯ তাৰিখৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী হোৱা সংশোধনৰ বাবে বকেয়া হোৱা দৰমহা আৰু বানচ পৰ্য্যক্রমে মোকলাই দিয়া হৈছে। ১-১-৮৯ৰ পৰা ৩১-৭-৯০ তাৰিখৰ হিচাপত হোৱা বকেয়াৰ ৫০ শতাংশ আৰু ১-৮-৯০ তাৰিখৰ পিচৰ হিচাপত হোৱা বকেয়াৰ সমুদায় ধন নগদ আদায় দিয়া হৈছে। বেতন আয়োগৰ অনুমোদনাবলীৰ ফলত অঁসোৱাহৰ যিবোৰ অভিযোগ উঠিছে তাৰ পৰীক্ষা কৰিবলৈ শ্ৰী এচ, ডি, ফেনেৰ নেতৃত্বত এখন এজনীয়া কমিটি চৰকাৰে গঠন কৰিছে। কমিটিয়ে ইতিমধ্যে কাম আৰম্ভ কৰিছে।

বিস্তীৰ্ণ দৃশ্যপট

বছৰে বছৰে একেৰাহে বাঢ়ি যোৱা পৰিকল্পনা আবণ্টনৰ ফলত ঝুঁঁণ পৰিশোধনৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা অভুতপূৰ্ব ব্যয় বৃদ্ধিৰ লগতে ৭০ শতাংশ ঝুঁঁণৰ অসুবিধা-

জনক ব্যবস্থা কেরল কেন্দ্রীয় ঝণ সাহায্যে বান নিয়ন্ত্রণ অঁচনিৰ কপায়ণ, আইন শৃংখলা, শিক্ষা, স্বাস্থ্য আৰু অন্যান্য সামাজিক সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত ক্ৰতগতিবে হোৱা ব্যয় বৃদ্ধিৰ উপৰিও নিতো বাঢ়ি ঘোৱা মূল্যমানৰ পিছে পিছে বিশাল আকাৰ ধাৰণ কৰা বেতন ব্যয় আদিৰ সামগ্ৰিক ফসলতি স্বৰূপে বাজ্যখন সদ্বহতে এক জটিল বিভৌয় সংকটত পৰিষেছি। এই পৰিষিতিত কেৱল সম্পদ বৃদ্ধিৰ আন্তৰিক চেষ্টাই নহয়, তে৳ৈকে স্থিতি কৰা সম্পদৰ দক্ষতাপূৰ্ণ ব্যৱহাৰৰো দৰকাৰ। বাজ্যৰ বাজহৰ এক ঘাই উৎস হৈছে বিক্ৰীকৰ। কিন্তু পেট্ৰুলজাত সামগ্ৰী চাহ আৰু প্লাইটেড বাজ্যখনৰ এই তিনিবিধ প্ৰধান উৎপাদনৰ পৰা অতিৰিক্ত সম্পদ আহৰণৰ সুবিধা নাই। ততশ্বি চুবুৰীয়া অঞ্চলত কৰ মুক্ত আৰু নিম নিৰিখৰ কৰৰ এলেকা থকাৰ বাবে সা-সামগ্ৰী বাহিৰলৈ গুলাই ঘোৱাৰ আশংকাই বিক্ৰী-কৰৰ নিৰিখ বচেঁৰাত আমাক বাধা দিয়ে। আবকাৰী শুল্কৰ ক্ষেত্ৰতো একেই অৱস্থা। তেলৰ বয়েলটি বাজ্যখনৰ কৰ-বহিভু'ত বাজহৰ আন এটা ঘাই উৎস। কিন্তু তৈপক্ষেত্ৰ (নিয়ন্ত্ৰণ আৰু বিকাশ) আইন, ১৯৪৮ আৰু কেন্দ্রীয় বিক্ৰীকৰ আইন, ১৯৫৬ এই আইন দুখনে বাজ্যখনৰ গুপৰত আৰোপ কৰা বাধ্যবাধকতাৰ বাবে উৎসও কম বেছি পৰিমাণে স্থিতিৰ ধৰণৰ হৈ পৰিষেছি।

এনেবোৰ অসুবিধা সত্ৰেও অপচয় বোধত আৰু বকেয়া কৰ তথা বাজহ সংগ্ৰহত জোৰ দি সম্পদ বচাই তোলাৰ উদ্দেশ্যে সৰ্বাঙ্গক প্ৰচেষ্টা চলাই যাবলৈ চৰকাৰ বদ্ধপৰিকৰ। ১৯৮০-৮১ বছৰটোত বিক্ৰীকৰ সংগ্ৰহৰ পৰিমাণ আছিল প্ৰায় ৩১ কোটি টক। ১৯৯০-৯১ বছৰটোত সংগ্ৰহৰ পৰিমাণ ২৫৩ কোটি টকালৈ বৃদ্ধি পায়। ১৯৯১-৯২ বছৰটোৰ বাবে সংগ্ৰহৰ লক্ষ্য হৈছে ২৯০ কোটি টক। অৰ্থাৎ আগৰ বছৰটোতকৈ ১৪ শতাংশ বেছি কৰ সংগ্ৰহৰ লক্ষ্য লোৱা হৈছে। তেনে ধৰণে, বাজ্যক কৰ সংগ্ৰহৰ পৰিমাণ ১৯৮০-৮১ বছৰত পোৱা ৬৬ কোটি টকাৰ বিপৰীতে ১৯৯০-৯১ বছৰত ৪১৭ কোটি টকালৈ বৃদ্ধি পাইছে। ১৯৯১-৯২ বছৰটোৰ বাবে লক্ষ্য নিৰ্দিষ্টণ কৰা হৈছে ৫০৪ কোটি টক। অৰ্থাৎ আগ-টো বছৰৰ তুলনাত ২১ শতাংশ বেছি।

খাকৰা তেলৰ বয়েলটি প্ৰতি টনত ১৯২ টকাৰ পৰা ৩১৪ টকালৈ বৃদ্ধি পাইছে। এই বৃদ্ধি ১৯৮৭ চনৰ পহিলা এপ্ৰিলৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী হৈছে। অসমত বছৰি ৫ নিযুত মেট্ৰিক টন খাকৰা তেল উৎপন্ন হৰ। গতিকে বয়েলটিৰ হাৰ সংশোধনৰ পিছত বছৰি ৬০ কোটিমান টকা অতিৰিক্ত সম্পদ আমাৰ বাজ্যলৈ

आहे। इयाव भित्रते, १९९० चनव पहिला एप्रिलव पर्वा कार्याक्रमी होणाऱ्येके बऱ्हेलटीव हाव आको एवा व संशोधन कविवलगीया है आहे। एই उद्देश्य भावत चवकावे एथन कमिटी गठन करि दिले। समये समये है थाकिवलगीया बऱ्हेलटीव हाव संशोधनव वावे निर्दिष्ट सूत्र एই कमिटिये उत्तावन कविव याते संशोधनीव ब्यरस्ता तदर्थ भित्रित है थाकिवलगीया नहय। केमेकुवा समयव मूवे मूवे संशोधनी हव लागे सेहि विषयेव कमिटिये पर्वार्मर्श दिव। कमिटिये १९९१ चनव ३० चेप्पेवर भित्रते प्रतिवेदन दाखिल कवाव कथा। आनंदाते, वाज्य चवकावेण एই संक्रान्त निजव मतामत आक आवकपत्र आदि चूडान्त कवाव वावे मुख्य सचिवव नेतृत्वत एक उच्च पर्यायव कमिटी गठन करि दिले।

एतिया आहो वन विभागव योगेदि पोर्वा वाजहव कथालै। १९८०-८१ बचवटोत वन विभागव योगेदि आहवण करा वाजहव परिमाण आहिस १२ कोटी टका। तावे पर्वा क्रमावये वाढी आहि १९८४-८५ बचवटोत सर्वोच्च २५ कोटी टकालै वृद्धि पाय। किंतु तावे पिछवे पर्वा वन वाजहव परिमाण कवि आहिवले थवे आक १९९०-९१ बचवटोत १२ कोटी टकालै नामि आहे। वन वाजहव अने ड्रूत ह्रास मानि लव नोवावि। आनकि प्राकृतिक भावसामय वक्काव विवेचनात हलेवे एमेकुवा ह्रासव कावण ग्रहणयोग्य नहय। आमि भावेवे काठ, वालि, शिलव उपवत थका वाजहव परिमाण वृद्धि कवाव योगेदियेहि वन-वाजहव परिमाण वढाई तोलाव यथेहि सन्तारना आहे। अने सन्तारनाक भालदवे कामत खूट्रालै १९९१-९२ बचवटोत वन वाजहव परिमाण १८ कोटी टकालै वृद्धि पाव पावे।

व्यव संकोचन

सकलो पर्यायाते यि कोनो मूलव विनिययत विष्टीय अलूशासन वजवण कवाव आक परिकल्पना बहिर्भूत व्यय एकेवावे नियमतकै वथाव दवकाव यादिव सांप्रतिक अर्थनीतित विवाज करा युद्धाञ्जीतिजनित परिस्थितिये दवमहा आक मजुबी दियाव क्रेत्रत, मूलधनी सम्पदवोव चोराचितात, खाल परिशोधत आक वाजहवा खणव अतिष्ठान वोवलै धनव योगान धवात सामग्रज्याविहीन भावे थवच कविवलै चवकावक वाध्य कवाइছे। वाज्य चवकावव नियन्त्रणव वाहिवव किळु कावणत आइन-शृंखला वक्काव क्रेत्रतो व्ययव परिमाण क्रमावये वृद्धि पाइছे।

दरमळा

युद्धाञ्जीतिव क्रमत अर्थनीतिव उपवत पर्वा हेचाई वाज्य चवकावव कर्मचावी सकलक वर्द्धित हावत दा-दवमहाव दावी तूलिवलै वाध्य कवाइছे। केञ्चीव चव-

কাৰণ কৰ্মচাৰী সকলৰ দা-দৰমহা বচনোৱাৰ সিদ্ধান্তই ৰাজ্যিক চৰক বী কৰ্মচাৰী সকলৰ দাৰীৰ প্ৰতি উদগৱি ঘোগাইছে। অৱশ্যেত বাজ্য চৰকাৰেও কৰ্মচাৰীসকলৰ দা-দৰমহা বচনোৱাৰ দাৰী মানি নলৈ নোৱাৰে।

বক্ষণাৰেক্ষণ

বাজ্য চৰকাৰৰ যিয়োৰ মূলধনী সম্পদ আছে, সেইবোৰ বহু কালজোৱা বহু খৰচৰ দ্বাৰা গঢ়ি তোলা সম্পদ। সেয়েহে সেইবোৰৰ বক্ষণাৰেক্ষণৰ বিষয়টো অৱহেলা কৰা বিধৰ নহয়, কাৰণ সেইবোৰ ভাড়ি পেলাই নতুনকৈ সাজিবলৈ সম্পদ পোৱাটো টান। কিন্তু সেই বিলাকৰ বক্ষণাৰেক্ষণৰ বিত্ত আয়োগে দিয়া ধনৰ পৰিমাণ প্ৰয়োজনতকৈ কম হৈ আছে। বিশেষকৈ প্ৰতি বছৰে বান পানীয়ে বিপুল পৰিমাণে ক্ষতি সাধন কৰাৰ বাবে উক্ত ধনেৰে আমাক নাটো। কিন্তু আয়োগে অমুমাদন কৰাতকৈ বেছি ধন বাজ্য চৰকাৰে সেই সম্পদবোৰৰ সঠিক বক্ষণাৰেক্ষণৰ উদ্দেশ্যে ব্যৱ কৰিব লগীয়া হয়, যাৰ দ্বাৰা সম্পদৰ নিশ্চকতীয়া ভঁৰালৰ অৱস্থা অধিক নিশ্চকতীয়াহে হয়গৈ।

বাজ্য চৰকাৰে বাজহৰা উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠানবোৰত বহু ধন বিনিয়োগ কৰে। কিন্তু তাৰে বেছিভাগেই আশা কৰা মতে লাভৰ মুখ দেখুৰাৰ নোৱাৰে। সেই উদ্যোগ সমূহৰ অন্তৰ্ভুক্তিৰ ভিতৰতে ভাল কৰি দিব পৰা নাবায়। আনহাতে, উদ্যোগ সমূহৰ অন্তৰ্ভুক্তিৰ ভিতৰতে ভাল কৰি দিব পৰা নাবায়। আনহাতে, সেইবোৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা আমি অৰ্থীকাৰ কৰিব নোৱাৰো। যিয়ে নহওক, বাজহৰা উদ্যোগ এনে দুৰ্বল লগা অৱস্থাক লৈ চৰকাৰ বাকুকৈয়ে উদ্বিগ্ন। চৰকাৰে ভাবে যে চৰকাৰী ধনৰ মঞ্জুৰীৰ ওপৰত ক্ৰমবৰ্দ্ধিত নিভৰশীলতা গুচাৰলৈ এই বাজহৰা উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠান সমূহ নতুন ক্ষেত্ৰ সজাই-পৰাই তোলাৰ বাবে এক বিস্তৃত কাৰ্য্যসূচী গ্ৰহণ কৰাৰ দৰকাৰ হৈছে।

বাঢ়ি অহা ব্যয়ৰ দায়িত্ব আৰু উন্নয়নৰ দায়বদ্ধতাই এৰাৰ নোৱাৰা ব্যয় আৰু উন্নয়নমূলক কাম-কাজৰ বাবে ধনৰ ঘোগান অব্যাহত ব্যৱহাৰলৈ চৰকাৰক বাজহৰা ঝুঁগ গ্ৰহণৰ পথ লবলৈ বাধ্য কৰাইছে। তাৰ কলম্বৰকৈপে বাজ্যখন গধুৰ ঝুঁগৰ বোঝাত চেপা থাই থাকিবলগীয়া হৈছে। অতদিনে যিটো ধৰণে বাজ্যখনক পৰিকল্পনা বিস্তীয় সাহায্য দি থকা হৈছিল, কৰলৈ গলৈ থাইকৈ সেই বিৰূপ ব্যৱস্থাৰ ফলতেই বাস্তুবিৰূপে বাজ্যখন এক ‘ঝুঁগৰ ফল’ত পৰি আছে। ১৯৯১-৯২ বছৰতেই বাস্তুবিৰূপে বাজ্যখন এক ‘ঝুঁগৰ ফল’ত পৰি আছে। ১৯৯১-৯২ বছৰতে পৰা অসমক ৯০:১০ অনুপাতত মঞ্জুৰী আৰু ঝুঁগ ধৰি পৰিকল্পনা সাহায্য দিয়াৰ ধৰণ সলনি কৰিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যি সিদ্ধান্ত লৈছে, সেইটো অতি আদৰণীয় ব্যৱস্থা হৈছে। তথাপিৰি, আগবংশোৰ পৰিকল্পনাৰ সময়ৰে পৰা আদৰণ

দিব মোৰাবাকৈ থকা সমুদায় ঝাগৰ ক্ষেত্ৰতো যদি একেধৰণৰ ব্যৱস্থা প্ৰয়াজ্য নহয়, তেনেহলে পৰিবৰ্ত্তিত এই ব্যৱস্থাটিয়েও বাজ্যখনৰ বাজকোষক তত্ত্বালিকে আৰশ্যকীয় ধৰণে উৎকৃত কৰিব নোৱাৰিব।

বাজ্যখনৰ বিত্তীয় অৱস্থাৰ যিথন ছবি ইয়াত দাঙি ধৰা হ'ল সেই ছবিখন নিঃসন্দেহে এক ভয়াবহ পৰিস্থিতিৰ ছবি। অবশ্যে এই পৰিস্থিতি আয়ত্তৰ বাহি-
বত নহয়। মাননীয় সদস্য সকলক মই আশ্বাস দিব পাৰো যে ইয়াৰ এক সমাধান
উলিয়াবলৈ কেৱলীয় চৰকাৰৰ সেতে আমি সততে যোগাযোগ অব্যাহত বাধিম।
বহলাই নকলেও হ'ব যে কেবল কেৱলীয় চৰকাৰৰ ওপৰতে নির্ভৰ কৰি আমি বহি-
থাকিলৈই নহব। আমি চৰকাৰী ব্যয়ৰ ক্ষেত্ৰত অত্যন্ত সাৰধানতা অৱশ্যন্ত কৰিব
লাগিল, অপব্যয় ৰোধ কৰিব লাগিব আৰু লাগে লাগে বাজহ সংগ্ৰহ বঢ়াই তুলিবলৈ
সৰ্বতোপ্রকাৰে চেষ্টা কৰিব লাগিব। বাজনৈতিক দল-মত নিৰ্বিশেষে, এই ক্ষেত্ৰত
আই মাননীয় সদস্যসকলৰ আটাইৰে পৰা সহযোগিতা বিচাৰিছো আৰু মই বিশ্বত
যে ঐক্যবন্ধভাৱে কাম কৰি এই প্ৰত্যাহৰণ আমি গ্ৰহণ কৰিবলৈ সকল হমহ'ক।

অ'ভাৰড্রাফট

বছৰৰ পিছত বছৰ ধৰি, কল্পবিহীন অভাৰড্রাফটৰ সমস্যাটো বাজ্য চৰকাৰৰ
বাবে বিশেষ উদ্বেগৰ কাৰণ হৈ আছিছে। বাঢ়ি অহা উন্নয়নমূলক দায়-দায়িত্বৰ
বিপৰীতে বাজ্যখনৰ বাজহৰ পৰিমাণ সংগতিপূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰাটোৱেই এই অন্ত-
স্থাব আচল কাৰণ। বিজাৰ্ড বেংক অফ ইণ্ডিয়াৰ পৰিসংখ্যা মতে ১৯৮৬ চনৰ
৩১ মাচ'ত বিত্তীয় ঘাটি আছিল ১১ কোটি টক।। এই ঘাটি ১৯৯০ চনৰ ৩, মাচ'ত
১৯৭ কোটি টকালৈ বাঢ়ি উঠে আৰু ১৯৯১ চনৰ মাচ'ৰ শেষলৈ ১৩৬ কোটি
টক। হয়গে। সেয়ে চলিত বছৰটো বুজন পৰিমাণৰ ঘাটিৰে আৰম্ভ হোৱাত বাজ্যৰ
বিত্তীয় অৱস্থাত অসহনীয় হেঁটা পৰিছে।

আগতে অভাৰড্রাফটৰ জোৰা মাৰিবলৈ কেৱলীয় চৰকাৰে মধ্যকালীন ঝণ
দিছিল, কিন্তু ১৯৮৬ চনৰ পৰা এই ব্যৱস্থা উঠাই দিয়া হৈছে। অবশ্যে ১৯৯০-
৯১ বছৰটোত বাজ্য চৰকাৰে ১৪৮ কোটি টকাৰ মধ্যকালীন ঝণ এটা পাইছিল
তথাপিও বুজন পৰিমাণৰ ঘাটিৰে মোৰা বছৰটোৰ সামৰণি পৰে। চলিত বছৰত
আৰম্ভণৰে পৰাই এই সমস্যাটোৱে দেখা দিছে। ইয়াৰ ঘাই কাৰণ হৈছে আগৰ
বছৰটোৰ বৃহৎ পৰিমাণৰ ঘাটি এই বছৰলৈ বাগৰি অহা। এপ্রিলৰ পৰা

জুলাইসেকে মাজে মাজে অভাবড্রাফট সমস্যাটি দেখা দিছে যদিও ইয়াৰ মাজতে কেন্দ্ৰৰ পৰা আমি পাবলগীয়া কিছু ধন আগতীয়াকৈ মোকোলাই দিয়াত, জুলাই মাহত কেন্দ্ৰক পৰিশোধ কৰিবলগীয়া মুঠ ১০১ কোটি টকাৰ খণ্ডৰ কিস্তিৰ সময় ছেপেষ্টৰসৈকে পিছুগাই দিয়াত আৰু বিস্ত মন্ত্রালয়ৰ পৰা কিছু অর্থো-পায়ম্বৰক আগধন লাভ কৰাত এই সমস্যাৰ পৰা হাত সাৰি থাকিব পৰা গৈছে। আমাৰ প্ৰতি এনে স্মৃবিবেচনা দেখুওৱাৰ বাবে বিস্ত মন্ত্রালয়ৰ গুচৰত আমি কৃতজ্ঞ। পিছে, ইয়াৰ লগত মই এইটোও কৈ খব বিচাৰো যে সমস্যাটো প্ৰকৃতাৰ্থত সমাধান হোৱাগৈ নাই; গাপ দি খোৱাহ হৈছে আৰু সেয়েহে মাত্ৰাধিক খৰচ এৰাই চলিবলৈ অহা মাহবোৰত অত্যন্ত সামাধানতা অৱলম্বন কৰাৰ প্ৰয়োজন হ'ব।

অতিবিক্তি সম্পদ আহৰণ নিৰ্দিষ্ট ভূমিৰ উপৰত কৰ।

অতিবিক্তি সম্পদ আহৰণ কৰাটো অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ প্ৰয়োজনীয় কথা। ৰাজ্যখনৰ সংকটজনক বিস্তীৰ্ণ পৰিস্থিতিলৈ চাই, মই আগতে উনুকিয়াই অহা অস্মৃবিধাৰোৰ থকা সত্ত্বেও অতিবিক্তি সম্পদ আহৰণৰ বাবে ব্যৱস্থা হাতত লবই জাগিব। স্বাৰণযোগ্য যে চাহ-খেতি কৰাৰ কাৰণে আৰু কয়লা নিষ্কাষণৰ বাবে ব্যৱস্থত হোৱা ঘাটিৰ উপৰত এক বছৰেকীয়া কৰ লগোৱাৰ উদ্দেশ্যে যোৰী বছৰ এই পত্ৰিক সদনত অসম কৰ (নিৰ্দিষ্ট ভূমিৰ উপৰত) আইন ১৯৯০ নামেৰে এখন আইন গৃহীত হৈছিল। এই ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা বছৰি ৬৮ কোটি টকাৰ অতিবিক্তি বাজহ পাব পৰা হ'ব বুলি আশা কৰা হৈছিল। কিন্তু ইয়াৰ বৈধতাৰ প্ৰতি উচ্চতম ন্যায়ালয়ত প্ৰত্যাহৰণ জনোৱাত ই কামত অহা নাছিল। মই সদনক জনাবলৈ পাই সুখী হৈছো যে ন্যায়ালয়ে এতিয়া পূৰ্বৰ স্থগিতাদেশত কিছু সালসলনি ঘটাইছে। ফলস্বৰূপে চলিত বছৰত আমি আচলতে পাবলগীয়া কিছু সালসলনি ঘটাইছে। আনহাতে যোৰ্কৰ্দমাৰ ফলত আমি পাবলগীয়া ৰাজহথিনি যাতে বৰ্ক হৈ নথাকে তাৰ বাবে বিষয়টো সোনকালে ন্যায়ালয়ৰ দ্বাৰা নিষ্পত্তি কৰোৱাৰ অৰ্থে আমি ইতিমধ্যে ব্যৱস্থা হাতত লৈছো।

গ্রাম্য উন্নয়ন উপকর তেলৰ বয়েলট

মাননীয় সদস্যসকলে ছাঁগে মনত পেলাৰ পাৰিব যে ১৯৮৮ চনত এই পৰিক্ৰমাৰ সদনে খনিজ তেল উদ্ঘাটন কৰা মাটিৰ ওপৰত বছৰেকীয়া উপকৰ বহুবাবলৈ অসম গ্রাম্য উন্নয়ন উপকৰ আইন, ১৯৮৮ বুলি এটি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছিল। ১৯৮৯ চনৰ পহিলা জানুৱাৰীৰ পৰা বলৱৎ হোৱাকৈ প্ৰণয়ন কৰা এই ব্যৱস্থাৰ যোগেদি বাজ্যখনে ধৰি ১৯৬ কোটি টকাৰ অতিৰিক্ত বাজহ পাৰ বুলি আশা কৰা হৈছিল। পিছে উচ্চতম ন্যায়ালয়ত প্ৰত্যাহৰণ জনোৱাত এই ব্যৱস্থাৰ কাৰ্য্যত পৰিণত নহল। সদ্যহতে বিষয়টো ন্যায়ালয়ৰ শুনানীৰ অপেক্ষাত আছে। অৱশ্যে সদনক জনাবলৈ পাই মই সুধী হৈছো যে ইতিমধ্যে ভাৰত চৰকাৰৰ খনিজ তেলৰ বয়েলটি অতি যেটিৰ উন্নত ১৯২ টকাৰ পৰা ৩১৪ টকালৈ বুদ্ধি কৰিছে যি টা কথা মই আগতেও উল্লেখ কৰিছো। ১৯৮৭ চনৰ পহিলা এপ্ৰিলৰ পৰা বলৱৎ হোৱা এই সংশোধনীৰ ফলত বাজ্যখনে বছৰি ৬০ কোটি টকাৰ অতিৰিক্ত বাজহ পোৱাৰ বাট মুকলি হৈছে। আমি বিচৰাতকৈ এয়া কিছু কম যদিও ভাৰত চৰকাৰে এতিয়া ১৯৯০ চনৰ পহিলা এপ্ৰিলৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী হোৱাকৈ তেলৰ বয়েলটি সংশোধনৰ ব্যৱস্থা হাতত লোৱাত আমি সুধী হৈছো। বাজ্যখনৰ ন্যায়সংগত দাবী আৰু প্ৰাপ্যৰ স্বার্থক সুৰক্ষা দিবলৈ আমাৰ ফালৰ পৰা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি থকা হৈছে।

কঢ়লাৰ বয়েলটি

সম্মানিত সদনে নিশ্চয় জানিব পাৰিছেই যে অলপতে ভাৰত চৰকাৰে কঢ়লাৰ বয়েলটি বঢ়াই দিছে। কিন্তু অসম আৰু পশ্চিম বংগৰ ক্ষেত্ৰত বঢ়াই দিয়া হোৱা নাই। মই আগতেই উল্লেখ কৰিছো যে আমাৰ বাজ্যখনত কয়লা উৎপাদন হোৱা মাটিৰ ওপৰত আমি এটা কৰ বহুবাবলৈ আগ বাঢ়িছো। এইটো কাৰণতে অসমৰ ক্ষেত্ৰত কয়লাৰ বয়েলটি বঢ়োৱা নাই। যিবিলাক বাজাত কয়লাৰ ওপৰত বহুবো কৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ দ্বাৰা নাকচ কৰা হৈছে, সেইবিলাক বাজ্যৰ বাজহৰ সুৰক্ষা দিবলৈহে উক্ত বয়েলটিৰ হাৰ বঢ়োৱা হৈছে। সেই কাৰণতে আমি বিষয়টো চালি-জাৰি কৰি আছো। আমি কয়লা উৎপাদন হোৱা মাটিৰ ওপৰত যি কৰ বহুবাবলৈ আগ বাঢ়িছো তাৰ সলনি যদি কয়লাৰ বৰ্দ্ধিত

বয়েলটির হাব গ্রহণ কৰো, তেনেহলে ভাল হব নে বেয়া হব? আমাৰ বাবে কোনটো স্মৃতিজনক হব? অৱশ্যে আমাৰ কৰ বছওৱাৰ যি অধিকাৰ আছে, সেই ক্ষেত্ৰত কোনো আপোচ কৰিবলৈ যোৱাটো আমাৰ উদ্দেশ্য নহয় আৰু যি কাৰণতেই নহওক হিয় ইয়াৰ বৈধতাৰ বিষয়টো সম্পত্তি আদালতত বিচাৰাধীন হৈ আছে।

কৃষি আয়কৰ

ৰাজ্যখনৰ এটা অন্যতম গুৰুত্বপূৰ্ণ ৰাজহৰ উৎস হৈছে চাহৰ পৰা পোৱা কৃষি আয় কৰ। যোৱা কিছু কালৰ ভিতৰত চাহৰ অত্যাধিক মূল্যবৃদ্ধি ঘটাত এই উদোগত যথেষ্ট লাভ হৈছিল আৰু সেই সামৰে এটা অংশ আদায় কৰাৰ উদ্দেশ্যৰে এই সদনৰ অনুমোদন ক্ৰমে চাহৰ ওপৰত কৃষি আয়কৰৰ পৰিমাণ সাময়িকভাৱে বढ়াই দিয়া হৈছিল। যিবোৰ কাৰণত আয়কৰৰ হাৰ বৰ্ঢ়ালগীয়া হৈছিল, সেই পৰিস্থিতিৰ বিশেষ কোনো পৰিবৰ্তন এতিয়ালৈকে হোৱা নাই। সেয়েহে, অতিৰিক্ত সম্পদ আহৰণৰ ব্যবস্থা হিচাপে বৰ্দ্ধিত কৃষি আয়কৰৰ হাৰ চলিত বছৰতো আমি অব্যাহত ৰখাৰ সিদ্ধান্ত লৈছো। ইয়াৰ বাবে যাবতীয় বিধানৰ ব্যৱস্থা সদনৰ চলিত অধিবেশনতে উত্থাপন কৰা হ'ব। অস্তাৰিত ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে অতিৰিক্ত ৭ কোটি টকাৰ বাজহ আছিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

মটৰ গাড়ী কৰ আৰু ষাট্ৰী আৰু সামগ্ৰী কৰৰ পুনৰ্বিন্যাস

ৰাজহৰ অপচয় বোধ কৰাৰ উদ্দেশ্য যাত্ৰী আৰু সামগ্ৰী কৰৰ ফির্দুবণ আৰু সংগ্ৰহৰ পদ্ধতি নিয়াৰি কৰাৰ বাবে আৰু একে উদ্দেশ্যৰে মটৰ গাড়ী কৰৰ পুনৰ্বিন্যাস ঘটোৱাৰ বাবে আমি কেতোৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ সিদ্ধান্ত লৈছো। ইয়াৰ বাবে সদনৰ অনুমোদন দৰকাৰ হব। যাবতীয় বিধান ব্যৱস্থা সদনৰ এটা অধিবেশনতে উত্থাপন কৰা হব। এই ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা ৪ কোটিৰো বেচি টকাৰ অতিৰিক্ত বাজহ পোৱা ষাট্ৰী আশা কৰা হৈছে।

পঞ্জীয়ন মাচুল

১৯৯০ চনৰ পতিলা জাহুৱাৰীৰ পৰা প্ৰযোজ্য হোৱাকৈ বাজ্যখনৰ পঞ্জীয়ন মাচুলৰ নিৰিখ সুনীৰ্ধ বিৰতিৰ পিছত বढ়াই দিয়া হৈছে। চলিত বছৰে পৰা প্ৰতি বছৰে আমি এই বাস্তুৰ দ্বাৰা এক কোটিৰো অধিক টকাৰ অতিৰিক্ত বাজহ সংগ্ৰহ কৰিব পাৰিব বুলি ভাবিছো।

ভূমি বাজহ

স্বরনযোগ্য যে এই পবিত্র সদনে যোৱা বছৰত আৰু এখন আইন গ্ৰহণ কৰিছিল। মেইথন হ'ল—অমু ভূমি বাজহ পুনৰ নিকৰ'বণ (সংশোধন) আইন, ১৯৯০। ইয়াৰ উদ্দেশ্য আছিল ভূমি বাজহৰ হাৰ সংশোধন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত থকা কেতোৰ বাধা-বিশেষ শিথিল কৰা। মেই আইন কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিবলৈ ইতিব্ৰহ্মেই ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে আৰু সোনকালেই ব্যৱস্থাবলী চূড়ান্ত কৰা হ'ব। ইয়াৰ যোগেদিও প্ৰায় বছৰি এক কোটিমান টকাৰ অভিবিক্ত বাজহ চৰকাৰৰ হাতলৈ আহিব বুলি ভৱা হৈছে।

কুন্দু সঞ্চয়

সদ্যহতে কুন্দু সঞ্চয় ঝাঁচনিবোৰ অভি ভৱপ্ৰিয় হৈ উঠিছে আৰু ভিতৰুৱা গাৰঁব বাইজকেো আকৰ্ষিত কৰিছে। যোৱা কিছু বছৰ ধৰি কুন্দু সঞ্চয়ৰ যোগেদি সংগ্ৰহৰ পৰিমাণ বিশেষভাৱে বাঢ়ি উঠা দেখা গৈছে। যোৱা বছৰটোত কুন্দু সঞ্চয়ৰ যোগেদি মুঠ সংগ্ৰহৰ পৰিমাণ ১৬২ কোটি টকা হৈছিলগৈ। চলিত বছৰৰ বাবে লক্ষ্য ১৭০ কোটি টকা নিকৰ'বণ কৰা হৈছে। বৰ্তমানে দেখা পোৱা সংগ্ৰহৰ ধাৰাৰ পৰা আশা কৰা হৈছে যে উক্ত লক্ষ্য অভিক্ৰম কৰিব পৰা যাব। ১৯৯১ চনৰ এপ্ৰিলৰ পৰা জুনাইলৈকে ৬৪ কোটি টকা সংগ্ৰহ কৰা হৈছে। ইয়াৰ বিপৰীতে যোৱা বছৰত এইখনি সময়ৰ ভিতৰত ৩৭ কোটি টকাতে সংগৃহীত হৈছিল।

আনুষ্ঠানিক বিত্ত

উন্নয়নৰ গতি খৰতকীয়া কৰিবৰ বাবে সম্পদ আহৰণৰ ক্ষেত্ৰত বেংকসমূহকে ধৰি বিত্তীয় প্ৰতিষ্ঠান বিলাকৰ এক বিশেষ ভূমিকা আছে যদিও আমাৰ বাজ্য-খনত তুলনামূলক ভাৱে বেংকৰ শাৰ্থাৰ সংখ্যা কম। ৩১-১২-৯০ তাৰিখত অসমত অনুমূলিক বেংকৰ শাৰ্থা আছিল মুঠতে ১২৭৯ টা। গড় হিচাপত মেই তাৰিখত বাজ্যখনত একোটা বেংক-শাৰ্থাই সামৰি লোৱা জনসংখ্যা আছিল ১৭৪৩১ জন। তাৰ বিপৰীতে সংগ্ৰহ দেশৰ বাবে গড় জনসংখ্যা আছিল ১২,০০০ জন। উক্ত তাৰিখত বিভিন্ন বেংকত নতুন শাৰ্থা খুলিবৰ কাৰণে দিয়া প্ৰায় ৫৯ খন অনুজ্ঞা পত্ৰ পৰি আছিল। উক্ত পত্ৰ থকা অনুজ্ঞা-পত্ৰবোৰ সোনকালেই কাৰ্য্যত খুটুৰা-বলৈ প্ৰচেষ্টা চলাই থকা হৈছে। বেংকৰ আণদানৰ পৰিমাণো সম্মোহনক হৈ

উঠিব পৰা নাই। ১৯৯০ চনৰ ডিচেম্বৰত জমা আৰু খণ্ড অনুপাত আমাৰ বাজ্যত আছিল ৫৩'৬৬ শতাংশ যি সময়ত বাট্টীয় অনুপাত আছিল ৬০ শতাংশ। এতিয়া তৃণমূল পর্যায়লৈকে অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ বাবে খণ্ড যোগান বঢ়াই তোলাৰ অৰ্থে বিভীষণ প্ৰতিষ্ঠান সমূহৰ মৈতে নিবিড় সম্পর্ক গঢ়ি তোলাৰ চেষ্টা কৰি থকা হৈছে।

প্ৰকৃত হিচাপ, ১৯৮৯-৯০

অধ্যক্ষ মহোদয়, মট এতিয়া হিচাপ আৰু বাজেট প্ৰাকলনলৈ আহিব থুঞ্জিছো। লেন-দেনৰ সংক্ষিপ্ত বিৱৰণটো পৰিশিষ্ট দেখুওৱা হৈছে। ১৯৯০ চনৰ মাচ' মাহত এই সদনত ১৯৯০-৯১ চনৰ বাজেট উৎপন্ন কৰোতে ১৯৮৯-৯০ চনৰ বাবে কৰা সংশোধিত প্ৰাকলনত ৪৯ কোটি টকাৰ আৰম্ভণী ৰাহি দেখুওৱা হৈছিল। কিন্তু পিছলৈ মহাগাননিকে কেতবোৰ হিচাপ-পত্ৰ খিলাই লোৱাৰ পিছত ১৯৮৯-৯০ চনৰ প্ৰকৃত আৰম্ভণী হিচাপটো হয়গৈ ৮২'৪১ কোটি টকা ঘাটিবহে।

১৯৮৯-৯০ চনৰ সংশোধিত প্ৰাকলনত বাজহ শিতানত ১৩২ কোটি টকাৰ ঘাটি খলাইছিল। কিন্তু এতিয়া বাজহ শিতানত প্ৰকৃত ঘাটিৰ পৰিমাণ হৈছেগৈ ১৩৬'৭০ কোটি টকা, অৰ্থাত ১৯৮৯-৯০ চনত এই শিতানত ঘাটিৰ পৰিমাণ বাঢ়িল। অবশ্যে মূলধনী শিতানৰ লেন-দেনৰ ক্ষেত্ৰত এই বছৰত শংশোধিত প্ৰাকলনত আশা কৰা ১৫২ কোটি টকাৰ বিপৰীতে ২১৮'২২ কোটি টকাৰ ৰাহি খলাইছিল। বাজ্যখনৰ জটিল বিভীষণ পৰিস্থিতিলৈ চাই থৰচ পাত্ৰিৰ ওপৰত চৰকাৰে আবোপ কৰা নিষ্পত্তিৰ ফলতেই ঘাটিকৈ আশা কৰা ৰাহিৰ পৰিমাণত এই হুদি হয়।

১৯৮৯-৯০ চনৰ বছৰটোৰ সামগ্ৰিক লেন-দেনৰ প্ৰকৃত ফলাফল হয়গৈ ১০৪'৮২ কোটি টকাৰ শুল্ক উদ্বৃত্ত। অবশ্যে ৮২'৪১ কোটি টকাৰ আৰম্ভণী ঘাটিখিনি হিচাপত ধৰি ললে বছৰটোৰ প্ৰকৃত সামৰণী ৰাহিৰ পৰিমাণ হয়গৈ ২২'৪১ কোটি টকাহে।

সংশোধিত, ১৯৯০-৯১

পোৰতে কৰা বাজেট প্ৰাকলন মতে ১৯৯০-৯১ চনত বছৰটোৰ ভিতৰত সামগ্ৰিকভাৱে ২৮৮'৮৭ কোটি টকাৰ ঘাটি হ'ব বুলি ভৱা হৈছিল আৰু আশা কৰা ৯৩'৬৪ কোটি টকাৰ আৰম্ভণী উদ্বৃত্ত হিচাপত ধৰি ১৯৫'২৩ কোটি টকাৰ

ঘটিবে বছৰটা শুব্দ পৰিবৰ্গৈ বুলি প্ৰথমতে কৰা হৈছিল। সংশোধিত প্ৰাকলন-মতে মেষই বছৰত সামগ্ৰিক ঘাটিব পৰিমাণ ১৯'০৯ কোটি টকা হয়ে আৰু ২২'৪১ কোটি টকাৰ আৰম্ভণী উন্নৰ্ত্তিনি হিচাপত ধৰি সোৱাৰ পিছত ৭১'৬৭ কোটি টকাৰ ঘাটিবে বছৰটোৰ শুব্দ পৰে।

ঘাইকৈ বাকী পৰি থকা তেলৰ বহেলটি পোৱাৰ বাবে আৰু বাজ্যিক কৰৰ সংগ্ৰহ উন্নত হোৱাৰ ফলত ১৯৯০-৯১ চনত বাঞ্ছত শিতানত সংশোধিত প্ৰাকলন মতে মূল বাজেট প্ৰাকলনতকৈ ২৫৩ কোটি টকাৰ বৃদ্ধি পৰিলক্ষিত হয়। আনহাতে ঘাইকৈ বেতন সংশোধন, বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ বেতন ক্রম কাৰ্য্যকৰী কৰা আদিব বাবে হোৱা অতিবিকৃত আয়ৰ ফলত ১৯৯০-৯১ চনৰ বাজহ শিতানত ব্যয়ৰ পৰিমাণো ১৭৯'১৪ কোটি টকা বৃদ্ধি পোৱা দেখা যায়। সেয়ে সংশোধিত প্ৰাকলনত বাজহ শিতানত অৰ্থশেষত ১৮৮ কোটি টকাৰ ঘাটিহে ঘোষায়ৈগৈ।

যোৱা বছৰত অৰ্থাৎ ১৯৯০-৯১ চনৰ সংশোধিত প্ৰাকলনত একত্ৰিত নিধিৰ ভিতৰত মূলধনী শিতানতো আয় আৰু ব্যয় উভয় ক্ষেত্ৰতে বথাক্রমে ২৬৯'৬৪ আৰু ১৭২'২১ কোটি টকাৰ বৃদ্ধি দেখা যায়। মূলধনী শিতানত মুঠ লেন-দেনৰ হিচাপত বাজেট প্ৰাকলনত ওলোৱা ৫৬ কোটি টকা ঘাটিব বিপৰীতে ৪১'৮১ কোটি টকাৰ বাহি পৰিলক্ষিত হয়ে গৈ। বছৰটোৰ ভিতৰত লেন-দেনৰ সামগ্ৰিক শুল্ক ফলাফলো বাজেট প্ৰাকলনত ধৰা ২৮৮'৮৭ কোটি টকাৰ ঘাটিব বিপৰীতে সংশোধিত প্ৰাকলনত ১৪'০৯ কোটি টকাৰ ঘাটি হয়হি। অৰ্থাৎ বাজেট প্ৰাকলনতকৈ ১৯৯০-৯১ চনৰ বছৰটোত প্ৰকৃততে ২৯৪'৭৮ কোটি টকাৰ উন্নতি হোৱা দেখা যায়। ২২'৪১ কোটি টকাৰ আৰম্ভণী বাহি হিচাপত ধৰিলে ১৯৯০-৯১ চনৰ সংশোধিত প্ৰাকলনত ৭১'৬৭ কোটি টকাৰ সামগ্ৰী ঘাটি ওলায়ৈগৈ।

বাজেট, ১৯৯১-৯২

১৯৯০-৯১ চনৰ সংশোধিত প্ৰাকলনৰ ১৮২৩'৭১ কোটি টকাৰ বিপৰীতে ১৯৯১-৯২ চনৰ বাজেটত ২৪৯৯'০৬ টকাৰ বাজহ আপ্তি আশা কৰা হৈছে। যোৱা বছৰৰ অৰ্থাৎ ১৯৯০-৯১ চনৰ সংশোধিত প্ৰাকলনৰ তুলনাত হোৱা ৬৭৫'৩৫ কোটি টকাৰ এই বৃদ্ধি ঘাইকৈ হৈছে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা অহা সাহায্য অনুদান, বাজিক কৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় কৰৰ ভাগ বঢ়াৰ ফলতে।

୧୯୯୧-୨୨ ଚନର ବାଜେଟ ପ୍ରାକ୍ଲନର ସାଂଖ୍ୟାତ ଅର୍ଥାତ୍ ଖର୍ଚ ଧରା ହେଛେ ୨୨୬୫.୬୫ କୋଟି ଟକା । ଇ ଯୋଗୀ ସହବର ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୯୦-୯୧ ଚନର ଶଂଖୋଧିତ ପ୍ରାକ୍ଲନର ଅମ୍ଲାରୀ ଖର୍ଚଙ୍କୁ ୨୫୩.୨୨ କୋଟି ଟକା ଅଧିକ । ଏହି ହିଚାପତ ସାଂଖ୍ୟାତ ୨୩୩.୨୧ କୋଟି ଟକାର ସନ୍ତାବ୍ୟ ବାହି ଗୋଟିଏ । ଯୁଲଥନୀ ଶିତାନତ ଆନ୍ତିର ଆନ୍ତିର ମାନିକ ପରିମାନଟୋ ହେବେଗେ ୯୬୪.୫୩ କୋଟି ଟକା । ଇ ଯୋଗୀ ସହବର ଶଂଖୋଧିତ ପ୍ରାକ୍ଲନର ୧୪୪୩.୭୫ କୋଟି ଟକାଙ୍କୁ କମ ଆକ ପରିମାନଟୋ କମି ଗୈଛେ । ପରିକଲ୍ପନା ପୁଣିର କ୍ଷେତ୍ରତ ଅମ୍ଲାରୀ ଆକ ଶଖର ଅଳୁପାତ ୩୦ : ୭୦ ବ ପରା ୧୦ : ୧୦ ଲୈ ସମନି କରାବ ବାବେ । ଯୁଲଥନୀ ଶିତାନତ ୧୪୭୫.୩୦ କୋଟି ଟକାର ବ୍ୟଯ ହ'ବ ବୁଲି ଅଳୁମାନ କରା ହେଛେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯୁଲଥନୀ ଶିତାନତ ୫୧୦.୭୭ କୋଟି ଟକାର ଘାଟି ପରିବଗେ । ଏହି ହିଚାପତ ସହବର ମୂଳ୍ୟର ଲେନ-ଦେନର ପିଛତ ୨୪୧.୪୫ କୋଟି ଟକାର ଘାଟି ବସଗେ ଲାଗେ । ୭୧.୬୭ କୋଟି ଟକାର ଆବଶ୍ୟକୀ ଘାଟିଥିନିଓ ହିଚାପ ସାମବି ଲାଗେ ୧୯୯୧-୨୨ ଚନର ସହବରୋତ ୩୧୩.୧୨ କୋଟି ଟକାର ଘାଟିରେ ଓ ପରିବଗେ ବୁଲି ଭବା ହେଛେ ।

ଏହିଥିନିତେ ମନତ ପେଲାବ ପାରି ଯେ ୧୯୯୧-୨୨ ଚନର ସହବର ବାବେ ସଂସଦତ ୬ ମାହର ଲେଖାମୁଦ୍ରାନ ଉତ୍ଥାପନ କରୋଡ଼େ ସାମଗ୍ରିକ ଘାଟିର ପରିମାଣ ୩୫୩.୭୯ କୋଟି ଟକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହସଗୈ ବୁଲି ଅଳୁମାନ କରା ହେବିଲା । ଏହି ପରିବତ ସଦନତ ସଦ୍ୟହତେ ଦାଙ୍ଗ ଧରା ଗୋଟେଇ ସହବର ବାଜେଟର ପରିଚିତିଟୋ ଅଳପ ଉପର ହେ ସାମଗ୍ରିକ ଘାଟିର ଆନ୍ତିର ମାନିକ ପରିମାନଟୋ ୩୧୩.୧୨ କୋଟି ଟକା ହେବେହି ।

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏହିଥିନିକେ କୈ ମହି ୧୯୯୧-୨୨ ଚନର ବାଜେଟଖନ ଏହି ପରିବତ ସଦନର ବିବେଚନାର ବାବେ ଆଗବଢାଇ ଦିଛୋ ।

ଗ୍ରୀବଣିକ୍ଷାଟ୍

ଲେନ-ଦେନ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିରବତ୍

(ହେଜାବ ଟକାର ହିଚାପତ)

ଅର୍ଥତ ୧୯୮୯-୯୦	ବାଜେଟ ୧୯୯୦-୯୧	ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନ ୧୯୯୦-୯୧	ବାଜେଟ ଆକଳନ ୧୯୯୧-୯୨
------------------	------------------	----------------------------	--------------------------

କ ॥ ଆସ୍ତି

୧। ଏକତ୍ରିତ ପୁଁଙ୍ଗୀ

ବାଜାହ ହିଚାପ	୧୫୩୨,୦୭,୪୭	୧୫୬୯,୯୪,୦୧	୧୮୨୩,୭୧,୫୪	୨୪୯୯,୦୬,୬୦
ମୂଳଧନ ହିଚାପ	୧୧୦୨,୯୦,୪୦	୧୧୭୪,୧୧,୧୩	୧୪୪୩,୭୫,୩୦	୯୬୫,୫୨,୬୧
ମୁଁ	୨୬୩୪,୯୭,୮୭	୨୭୪୪,୦୫,୧୪	୩୨୬୭,୮୬,୭୪	୩୪୬୩,୫୮,୯୧

୨। ଆକଷ୍ମିକ

ନିଧି ହିଚାପ	.....	.....	୫୫,୮୧,୦୦	୮,୮୧,୦୦
------------	-------	-------	----------	---------

୩। ବାଜାହରୀ

ହିଚାପ	୧୫୭୬,୫୩,୯୫	୧୩୬୭,୪୩,୦୦	୧୩୯୭,୪୩,୦୦	୧୩୭୬,୫୬,୦୦
-------	------------	------------	------------	------------

ମର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ମୁଁ (୧+୨+୩)	୪୨୧୧,୫୧,୮୨	୪୧୧୧,୪୮,୧୪	୪୭୨୦,୭୦,୭୪	୪୮୪୪,୫୫,୯୧
-------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

ଘ ॥ ସମ୍ଭାବ

୧। ଏକତ୍ରିତ ପୁଁଙ୍ଗୀ

ବାଜାହ ହିଚାପ	୧୬୬୮,୭୭,୮୩	୧୮୩୩,୧୮,୭୯	୨୦୧୨,୪୨,୭୬	୨୨୬୫,୬୩ ୯୨
ମୂଳଧନ ହିଚାପ	୮୮୪,୬୮,୦୦	୧୨୨୯,୭୩,୪୬	୧୪୦୧,୯୩,୭୪	୧୪୭୫,୨୯ ୯୯
ମୁଁ	୨୫୫୩,୪୫,୮୩	୩୦୬୨,୯୨,୨୯	୩୪୧୪,୭୬,୫୦	୩୭୪୦,୯୪,୪୭

୨। ଆକଷ୍ମିକ

ନିଧି ହିଚାପ	୫,୮୧,୦୦	.....	୫୦,୦୦,୦୦	.....
------------	---------	-------	----------	-------

୩। ବାଜାହରୀ

ହିଚାପ	୧୫୪୭,୪୩,୦୨	୧୩୩୭,୪୩,୦୦	୧୩୫୦,୪୩,୦୦	୧୩୩୫,୦୬,୦୦
-------	------------	------------	------------	------------

ମର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ମୁଁ (୧+୨+୩)	୪୧୦୬,୬୯ ୮୫	୪୪୦୦,୩୫,୨୫	୪୮୧୪,୭୯,୫୦	୫୦୮୬,୦୦,୪୭
-------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

ଘ ॥ ବର୍ତ୍ତନ୍ତ୍ରୋତ୍ତମା

ଭିତରେ ଲେନ-ଦେନ

ବାହି (+)/ଘାଟି (-) (+) ୧୦୪,୮୧,୯୭ (-) ୨୮୮,୮୭,୧୧ (-) ୯୪,୦୮,୭୬ (-) ୨୪୧,୪୪,୫୬

ଘ ॥ ଆବସ୍ତାଣିବ ହିଚାପ

ବାହି (+)/ଘାଟି (-) (-) ୮୨,୪୦,୬୬ (+) ୯୩,୬୪,୪୭ (+) ୨୨,୪୧,୩୧ (-) ୭୧,୬୭,୪୫

ଗ ॥ ସାମବତିବ ହିଚାପ

ବାହି (+)/ଘାଟି (-) (+) ୨୨,୪୧,୩୧ (-) ୧୯୫,୨୨,୬୪ (-) ୭୧,୬୭,୪୯ (-) ୧୧୩,୧୨,୦୧

* Shri Haliram Terang : Mr. Speaker Sir, there is a Point of Order. Along with the budget papers as usual separate budgets for Karbi Anglong and N. C. Hills have been placed.

This is obligatory on the part of the Government to place the Budget and I believe the Annual Financial Statement have been placed according Rule 202 of the Constitution. In the Constitution, there is a Sixth Schedule part. In this part, it is stated, the receipts and expenditure pertaining to Autonomous districts has to be shown Separately in the Annual Financial Statement. The estimated receipts and expenditure pertaining to the Autonomous districts shall first be placed before the District Council for discussion. After such discussion, the Annual Financial Statement shall be placed in the Legislature. I have checked the provision of the Constitution, which clearly states that the receipts and expenditure for Autonomous districts has to be first placed before the District Council and then only it can be incorporated in the Annual Financial Statement of the state. This practice is prevalent in regard to Karbi Anglong and N. C. Hills. Now, we have seen there is no synopsis of discussion made in the District Councils of Karbi Anglong and N. C. Hills. I know, this Budget paper has not been delivered to the District Councils. In this respect, the Government has violated the Constitution. This is very much irregular and unconstitutional. Sir, I would like you to give a ruling on this. I would also like the Minister-in-charge of Finance

---

* Speech not corrected.

who happens to be the Chief Minister to give reply to this.

Though it is not obligatory to pass the Budget paper in the District Councils, it is obligatory to send the Budget papers for discussion in the District Councils. So, this Government has violated the provision of the Constitution.

Shri Chandra Mohan Patowary : Mr. Speaker Sir, I support the contention of Shri Holiram Terang.

Mr. Speaker : In this matter, no discussion should be raised.

Shri Chandra Mohan Patowary : Mr. Speaker Sir, this is only for clarification. It is apparent, the Government has violated the Constitutional provision. In regard to Budget, there is a news item appeared in 'Dainik Asom' under the caption.

এইখনিতে মই আজিৰ 'দৈনিক অসম' কাৰ্যত প্ৰকাশিত এটা বাতৰিৰ অতি আপোনাৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো। ইয়াত এনে ধৰণ লিখিছে—“আজি বাজেট”। বাজ্যখনৰ চলিত বিভিন্ন বৰ্ষৰ বিভৌয়াৰ্দ্ধৰ বাবে আজি বিধান সভাৰ বিস্তৰণৰ দায়িত্বত থকা মুখ্যমন্ত্ৰী ত্ৰিহিতেশ্বৰ শইকীয়াই বাজেট উৎখাপন কৰিব। এইবাৰ প্ৰায় ২৪১ কোটি টকাৰ ঘাটি বাজেট দাঙি ধৰা হব পাৰে বুলি ধাৰণা কৰা হৈছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ : টেবাণে যিটো কথা ক'লে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে কিবা ক'ব বেকি?

Shri Chandra Mohan Patowary : Mr. Speaker Sir, My point is that the budget matter before coming to the Assembly, how can the matter be appeared in a News paper. It is a clear violation of the Constitution.

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Mr. Speaker Sir, the estimated receipts and expenditure pertaining to Karbi Anglong & N.C. Hills were placed in the original budget.

Shri Holiram Terang : Mr. Speaker Sir, was the budget for 12 months or for 6 months ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : It is for 12 months.

Shri Holiram Terang : Mr. Speaker, Sir that was passed in the Parliament, but why this was not placed in the District Councils which are elected bodies of the two districts.

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Mr. Speaker Sir, it is only for vote on account.

Mr. Speaker : You will get sufficient time for getting clarification of your point. Would you like to extend the time of the House.

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) : Only for 10 minutes.

STATEMENT BY CHIEF MINISTER

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଆପୁନି ଜାନେ ଯେ ନତୁନ ମନ୍ତ୍ରୀ ସଭାଇ ଶପତ ଗ୍ରହଣ କରାବୁ
୨୪ ସଂଟା ପାଇଁ ମହାତେଇ ବାଜ୍ୟ ଚବ୍ରକାରବ ବାଜିହଙ୍ଗା ଖଣ୍ଡର ୧୫ ଜନ ବିଷୟା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ
ଆଲକ୍ଷଣିୟ ଅପରିହାଶ କରିଲେ । ତାରେ ଏକନକ ଅପରିହାଶ ଦିନାଟି ମୁକ୍ତି କରି ଦିଇଯା
ହୁଲ ସଦିଓ ବାକୀ ୧୩ ଜନଙ୍କ ସଂଗଠନଟାରେ ପଣବନ୍ଦୀ ହିଚାପେ ଆଟକ କରି ବାଖିଲେ ।

এইদৰেই আৰম্ভ হোৱা পণ্ডিতীৰ এই সমস্যাটো এতিয়াও কিন্দ্ৰে অৱৈধাংসিত হৈ আগচ সেটি বিষয়ে মাননীয় সদস্যসকল অৱগত হৈয়েই আছে। ঘাষকৈ কি কাৰণত সমস্যাটোৰ এতিয়াও ওৰ পৰাগৈ নাই তাৰ এটা বিশ্লিষণো ইই এই চেগতে দাঙি দৰিদ্ৰ খুজিবো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, অপহৃতৰ ঘটনাৰ পিছৰে পৰাই পণ্ডিতীৰ মুক্তিৰ বাবে বাতৰি কাকতৰ জৰিহতে সংগঠনটোৱে কেতোৰ চৰ্ত উৎখাপন কৰি আহিছে। কিন্তু সেই ক্ষেত্ৰত সংগঠনটোৰ স্থিতি সঘনে সলনি হৈ আছিল আৰু আচৰণো স্থিৰ বা নিশ্চিত নাছিল। উদাহৰণ স্বৰূপে, পোনকে আলফাই চৰ্ত দিছিল যে চৰকাৰে ছজন টাড়া বন্দীক জেলৰ পৰা মুকলি কৰি দিলে তেওঁলোকে পণ্ডিতী কৰি বথা এজন ছোভিয়েট থনি বিশেষজ্ঞকে ধৰি তুজন পণ্ডিতীক এবি দিব। সংগঠনটোৱে নিজে দিয়া চৰ্ত অনুসৰিয়েই চৰকাৰে ছজন টাড়া বন্দীক মুকলি কৰি দিলে। কিন্তু তাৰ বিবিময়ত আলফাই জনালে যে তেওঁলোকে এবি দিব বুলি কোৱা ছোভিয়েট বিশেষজ্ঞকে তেওঁলোকৰ শিখিবতে বিহত হৈছে। দ্বিতীয়-জন পণ্ডিতী অৱশ্যে মুকলি হৈ আছিল। ইয়াৰ পিছতে! আলফাৰ চৰ্ত অনুসৰিয়েই ২৪ জন টাড়া বন্দীৰ বিনিময়ত আৰু ৩ জন পণ্ডিতী মুকলি হ'ল। কিন্তু ইয়াৰ পিছতে মুঠ ৮ জন বিয়া-কৰ্মচাৰী সংগঠনটোৰ পণ্ডিতী হৈ থাকিয়েই গ'ল।

পণ্ডিতীৰ তাৎক্ষণিক সমস্যাটোৰ উপৰিও সামগ্ৰিক ভাৱে আলফা সমস্যাটোৰ ক্ষেত্ৰত সমাধানৰ এটা প্ৰচেষ্টা চলাবলৈ বৰ্তমান চৰকাৰে আন্তৰিকভাৱে যত্ন কৰি আহিছে। এনে এটা সমস্যাৰ সমাধান কেবল আলাপ-আলোচনাৰ জৰিয়তেহে সন্তুষ্ট বুলি চৰকাৰে বিশ্বাস কৰে আৰু আলোচনাৰ পৰিবেশ এটা সৃষ্টি হওক বুলিয়েই চৰকাৰে প্ৰথমবে পৰাই আলফাৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট ধৈৰ্য, ক্ষমা আৰু উদাবতাৰ নীতি লৈ আহিছে। এই সন্দৰ্ভতে ৮ জুলাই তাৰিখে চৰকাৰে সাধাৰণ ক্ষমতা দানৰ প্ৰস্তাৱ এটাৰ আগবঢ়াইছিল আৰু হৃষ্টা পৰ্যায়ত সেই প্ৰস্তাৱ কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কথা ঘোষণা কৰিছিল। প্ৰথম পৰ্যায়ত গুৰুতৰ ধৰণৰ অভিযোগ মথকা আলফা কৰ্মী আৰু সহৰ্থকক কাৰাগারৰ পৰা মুকলি কৰি দিয়াৰ বিৰ্দেশ লগে লগেই দিয়া হৈছিল। হিংসাৰ পথ পৰিহাৰ কৰি আলোচনাৰ বাবে আগ্ৰহ দেখুৰালে দ্বিতীয় পৰ্যায়ত সংগঠনটোৰ বাকীসকল টাড়া বন্দীকো মোকোলাই দিয়া হ'ব বুলি ঘোষণা কৰা হৈছিল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই পশ্চিম সদনৰ যোৱা অধিবেশনত বাজ্যপালে দিয়া

ভাষণে, চৰকাৰৰ এই সিদ্ধান্তৰ কথা দোহৰা হৈছিল। দুটা পৰ্যায়ত সাধাৰণ ক্ষমাদানৰ উপৰিও আলফাৰ সৈতে ফগপ্ৰসূ আলোচনাৰ স্বার্থত প্ৰয়োজন হ'লৈ সংগঠনটোৱ ওপৰত ধকা নিষেধাজ্ঞা অত্যাহাৰ কৰিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক অনু-বোধ কৰা হ'ব বুলিও বাজাপাশৰ ভাষণত কোৱা হৈছিল। কিন্তু পৰিচাপৰ কথা মে আলফা সংগঠনৰ পৰা এই ক্ষেত্ৰত কোনো সঁহাৰি পোৱা নগল। বৰঞ্চ পিছলৈ সংগঠনটোৱে বাতৰি কাকতৰ জৰিয়তে অন্তুত আৰু অদ্বৃত্ত ধৰণৰ কেড়বোৰ চৰ্ত আগবঢ়ালে আৰু ২৭ আগষ্টৰ ভিতৰত সেই চৰ্তবোৰ পূৰ্ব নকৰিলে পণবন্দী কৈইজনক এজন এজনকৈ হত্যা কৰাৰ ভাবুকি দিলে। অন্যান্য চৰ্তব সংগতে আলফাহি চৰ্ত দিছিল যে বাজাখনত চলি ধকা যিকোনো ধৰণৰ গ্ৰেণাব কাৰ্য্য বন্ধ কৰি দিব লাগিব আৰু শেহজীয়াকৈ গ্ৰেণাৰ হোৱা সকলক মুক্তিৰ দিব লাগিব। এনে চৰ্ত' যানি লোৱাটো স্বাভাৱিকতেই কোনো চৰকাৰৰ বাবে সন্তুষ্ট নহয়। নিৰ্দিষ্ট অপৰাধৰ ক্ষেত্ৰত আৰু বিশেষকৈ হাতে-লোতে ধৰা অপৰাধীক গ্ৰেণাৰ নকৰা বা গ্ৰেণাৰ কৰিলেও এৰি দিয়াৰ চৰ্ত' মানিবলৈ গ'লে আইন-শৃংখলা জলাঞ্জলি দিয়াৰ দৰে হ'লৈগৈ। সদমৰ অঙ্গতিৰ বাবে মই জনাব খোজা যে বত্মান মন্ত্ৰীসভা গঠন হোৱাৰে পৰা যোৱা ৬ ছেপেন্টেৰ তাৰিখলৈ সকলক আলফাৰ সদস্য বুলি জানিব পৰা গৈছে। এনে পৰিপ্ৰেক্ষিততে চৰকাৰৰ স্থানৰ বিষয়ে দুৰ্দৰ্শন আৰু আকাশবাণীৰ জৰিয়তে বাইজক বিতংকৈ জনোৱা হৈছিল। চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কোৱা হৈছিল যে সদিচ্ছা কেতিয়াও শৃংখলা ঘূৰাই অন্বে বাবে প্ৰয়োজন হ'লৈ চৰকাৰে কঠোৰ ব্যৱস্থা নোলোৱাকৈ থাকিব নোৱাৰে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এমনেষ্টি ইন্ট বানচনেলৰ অসম শাখা বুলি অভিহিত সংগঠন টেক্টাৰ বিষয়ে যোৱা সপ্তাহত এই সদনত কেইটো গৰাকীও মাননীয় সদস্যই উল্লেখ কৰিছিল। এই সংগঠনৰ তৰকৰ পৰা দিয়া বুলি কোৱা চিঠি ২৭ আগষ্ট উল্লেখ কৰিছিল। এই সংগঠনৰ তৰকৰ পৰা দিয়া বুলি কোৱা চিঠি ২৭ আগষ্ট তাৰিখৰ আগত্ত্বাতে আমাৰ হাতত পৰিছিলাহি। কিন্তু ব্যক্তিগতভাৱে তেনেই কাৰণে এই চিঠিক আৰি আওকান কৰিছিলো আৰু ২৭ আগষ্টৰ সন্ধিয়ালৈ প্ৰচাৰিত চৰকাৰী ঘোষণাত এই বিষয়ে কোনো ধৰণৰ উল্লেখৰ প্ৰয়োজন আমি

বোধ করা নাছিলো। কিন্তু তাবে পিছতেই সেই সংগঠনৰ আহ্বানতেই সহাবি জনাই আলফাই নিজৰ চৰম সীমা ৪৮ ষণ্টা পিছুৱাই দিয়াত সংগঠনটোৰ প্ৰস্তাৱসমূহ চালি-জাৰি চাবলৈ আমিও একপ্ৰকাৰ বাধ্য হৈ পৰিলো। আলোচনা কালত আৰু লিখিতভাৱেও সংগঠনটোৱে আগবঢ়োৱা সমাধান সূত্ৰটো আছিল অনেকবণৰ :—

চৰকাৰে কেইজনমান টাড়া বন্দীক মুকলি কৰি দি সদিচ্ছা দেখুৱাৰ আৰু আলফাইও এজন বা ততোধিক পৰবন্দীক এবি বি তাত সহাবি জনাব। উভয় পক্ষই পৰবৰ্তী সময়ত আমুপাতিকভাৱে টাড়া বন্দী আৰু পৰবন্দীক মুকলি কৰি দি থাকিব, তুমো পক্ষই নিজ নিজ অভিধান বন্ধ বাধিব ইত্যাদি। এই সমাধান সৃতত সহাবি জনাই চৰকাৰে লগে লগে দহজন টাড়াবন্দীক বেলেগ বেলেগ জেলৰপৰা মোকোলাই দিয়াৰ নিৰ্দেশ দিলে আৰু সেইমতে তেওঁলোক মুকলি হ'ল। কিন্তু আলফাই তাৰ বিনিগ্ৰহত পৰবন্দী মোকোলাই দিয়াৰ পৰিবৰ্তে নতুনকৈ দহজন টাড়াবন্দীৰ নাম দাখিল কৰি তেওঁলোকবো মুক্তিৰ দাবী কৰিলো। আৰু নতুন সময় সীমাৰ চৰ্ত্তু আৰোপ কৰিলো। সেই সময় সীমা পাবলৈ সময় থাকোতেই সেই তালিকাত নতুন নতুন নামো পুনৰ সংযোজিত হ'ল। নতুনকৈ মুক্তি বিচৰা এই লোকসকল আছিল ঘাইকৈ যোৱা কিছুদিনত নিৰ্দিষ্ট অপৰাধত গ্ৰেপ্তাৰ হোৱা লোক আৰু তেওঁলোকৰ ভিতৰত মেঘালয় আৰু নগালেণ্ড পুলিচে আটক কৰা বন্দীও আছিল। আলফাৰ এই আকোবগোজ মনোভূতৰ পৰা চৰকাৰে অনুভূতি কৰিলো যে চৰকাৰে আগবঢ়োৱা ক্ষমা আৰু উদাৰতাৰ তথা আলোচনাৰ জৰিয়তে সমস্যা সমাধানৰ বাবে সংগঠনটোৰ কোনো আগ্ৰহ নাই আৰু সেয়ে অনিশ্চয়তাৰ অৱস্থাটোৱ ওৰ পেজাৰলৈ প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা নিজৰ কালৰ পৰাই লব লাগিব। এই পৰিপ্ৰেক্ষিততে ৪ ছেণ্টেমৰ তাৰিখৰ এটা প্ৰেছ টোকাৰ জৰিয়তে নিজৰ ক্ষমা আৰু উদাৰতাৰ নীতি পৰ্যালোচনা কৰি শাস্তি শৃংখলা বক্ষাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা লবলৈ আগবঢ়াৰ কথা ঘোষণা কৰিলো। এইখনিতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে কালি ৰাতিপুৰা এমনেষ্টি ইটাৰনেচনেলৰ নামত আলফা আৰু চৰকাৰৰ লগত মধ্যস্থতা কৰা ত্ৰীবিপুল মহিস্ত নামৰ প্ৰাকৃন শু্ব-চাত্ৰ নেতোজনকো হত্যা কৰা হৈছে। শেহতীয়াভাৱে সংগঠনটোৰ হাতত পৰবন্দী হৈ থকা শ্ৰী টি. এছ. ৰাজু নামৰ অ'-এন-জি-চিৰি বিষয়াজনৰ ঘৃত দেহটো শনি-বাৰে নিশা শিমলুণ্ডৰিব ওচৰত বেল আলিব দাতিত পোৱা হয়। পৰবন্দী হৈ থকা আন কেইজনৰ কোনো বাতৰি এতিয়ালৈ পোৱা হোৱা নাই।

অধ্যক্ষ মহোদয়, নতুন চৰকাৰখন ক্ষমতালৈ অছাৰ পিছত আলফা সমস্যা সমাধানৰ অৰ্থে আমি বিভিন্ন বাজৈনৈতিক দলৰ উপরিও বাজ্যখনৰ বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ লোকৰ সৈতে আলোচনা হওতে সকলোৱেই আলাপ-আলোচনাৰ মাধ্যমেৰে সমস্যাটোৰ সমাধান হোৱাটো বিচাৰিছিল আৰু তাৰ বাবে সততে সাজু ধকাৰ কথা আমি বাবে বাবে বিভিন্ন প্ৰচাৰ মাধ্যমস্বাগে প্ৰচাৰ কৰি আছিছিলো। আনকি কেন্দ্ৰৰ সৈতে আলফাই আলোচনা কৰিব বিচাৰিলেও আমাৰ সেই বিষয়ত কোনো আপত্তি নাই বুলি জনাইছিলো। আলফা সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত আমি কোনো ধৰণৰ মান মৰ্যাদাৰ প্ৰশ্ন উথাপন কৰিবলৈ বিচৰা নাই বাবেই আমি এইদৰে আগবঢ়িছো। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত আলফাৰ ফালৰ পৰা কোনো ধৰণৰ সঁাৰি পোষা নগ'ল। এতিয়াও যদি সংগঠনটোৱে আলোচনাৰ বাবে আগ বাটি আছে, তাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পৰিবেশ সৃষ্টিৰ বাবে পৰাখিনি কৰিবলৈ আমি আন্তৰিকভাৱে চেষ্টা নকৰাকৈ নাথাকো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আলফাৰ অবিৰত কাৰ্য্যকলাপৰ সমস্যাটো দৰাচলতে পণ্ডনীৰ সমস্যাটোৰ মাজতে সীমাবদ্ধ হৈ থকা নাই। পণ্ডনীসকলৰ নিবাপন মুক্তিৰ বাবে চৰকাৰৰ সীমাহীন উদ্বেগৰ কথা আমি বাৰষাৰ দোহাৰি আছিছো আৰু তেওঁলোকৰ মুক্তিৰ বাবে যথাসাধ্য প্ৰচেষ্টা আমি চলাইছো আৰু চলাই থাকিম। কিন্তু একে সময়তে বাজ্যখনত এতিয়াৰ হিংসাত্মক ঘটনাসমূহো আমি চলি থাকিবলৈ দিব নোৱাবো। গভীৰ বেদনাৰে মই সদনক জনাবলগ্নীয়া হৈছে যে যোৱা এক জুসাইৰ পৰা ৬ ছেণ্টেৰ তাৰিখলৈ আলফা উগ্ৰপন্থীৰ হাতত ২৪ জন লোকৰ মৃত্যু ঘটিছে। ৭৪ জন লোক অপহৃত হৈছে। জোৰ জুলুম কৰি ধন সংগ্ৰহ কৰাৰ দৰে ঘটনাবোৰতো আছেই। আমাৰ হাতত থকা তথ্য অতি আলফাৰ হাতত নিহত হোৱা সকলৰ ভিতৰত আছে বাৰজন সাধাৰণ নাগৰিক, আঠজন কংগ্ৰেছ কৰ্মীকে ধৰি মুঠ দহজন বাজৈনৈতিক কৰ্মী, এজন চোভিছেট বিশেষজ্ঞ আৰু এজন আৰক্ষী লোক। তেনেকৈয়ে অপহৃত ৭৪ জন বাক্তিৰ ভিতৰত ৪৫ জনেই সাধাৰণ নাগৰিক, পাঁচজন বাজৈনৈতিক কৰ্মী আৰু বাকীসকল বিভিন্ন খণ্ডৰ বিষয়া কৰ্মচাৰী। চৰকাৰে এনে এটা অৱস্থা চলি আৰু বাকীসকল বিভিন্ন খণ্ডৰ বিষয়া কৰ্মচাৰী। চৰকাৰে এনে এটা অৱস্থা লোৱাৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছেই।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আলফাৰ সমস্যাটো পিছে ইয়াৰ পিছতো আমি এই

হিংসাত্মক ঘটনাসমূহের মাজতে সীমিত করি বাধিব নোরাবো, কিয়নো, এই সমস্যাটোরে লাহে লাহে এক অতিশয় জটিল আৰু ভয়াবহ কপ জবলৈ ধৰাৰ বিষয়ে আমি নিশ্চিত হ'ব পাৰিছোহি। সংগঠনৰ নেতৃত্বই একাধিক বিদেশী বাহ্যিক লগত স্থাপন কৰা ভয়াবহ সম্পর্কৰ কেতবোৰ ইংগিত পোহৰলৈ আছিছে। উদাহৰণস্বৰূপে, মেঘালয়ৰ বাঘমাৰাত তিনিজন এন-এছ-চি-এন উগ্রপন্থীক গ্রেপ্তাৰ কৰি তেওঁলোকৰ হাতৰ পৰা উদ্বাৰ কৰা নথি-পত্ৰই সন্দেহাতীতভাৱে প্ৰমান কৰি দিছে যে আলফা সংগঠনলৈ বাংলাদেশে অন্তৰ্ভুক্ত যোগান ধৰিছে আৰু প্ৰশিক্ষনৰ সা-স্মৰিধাও কৰি দিছে। প্ৰসংগক্রমে মই সদৰক জনাব খোজো যে আলফা সংগঠনৰ স্বয়ন্ত্ৰ সৰ্বোচ্চ নেতৃগৰাকীৰ ব্যক্তিগত ডায়েৰী এখন চৰকাৰৰ হাতত পৰিছেহি আৰু বাংলাদেশ, চীন আৰু পাকিস্তানৰ লগত সংগঠনটোৰ সম্পর্কৰ বিষয়ে তাৰ পৰাই ষথেষ্ট বিশদভাৱে জানিব পৰা গৈছে। যোৱা এপ্ৰিল মাহতে বাংলাদেশত প্ৰশিক্ষন কেন্দ্ৰ পতাৰ বাবে স্বয়ন্ত্ৰ নেতৃগৰাকী বাংলাদেশলৈ যোৱাৰ বিষয়ে আমি নিশ্চিও হ'ব পাৰিছো। বাংলাদেশৰ পৰা উচ্চতি অহাৰ পথত মেঘালয় আৰক্ষীয়ে তুজন আলফা কৰ্মীক গ্ৰেপ্তাৰ কৰাৰ পৰাও বাংলাদেশৰ সৈতে সংগঠনটোৰ সম্পর্কৰ কথাই প্ৰতিপন্ন হৈছে। এই গ্ৰেপ্তাৰ হোৱা কৰ্মী তুজনৰ একন গুৱাহাটীত মানবেন্দ্ৰ শৰ্মাৰ হত্যাকে ধৰি ভালেমান জৰন্য অপৰাধৰ সন্গত জড়িত। তেওঁলোকক জেৱা কৰি নথি-পত্ৰৰ পৰাও জানিব পৰা হৈছে। যে বাংলাদেশৰ আদমপুৰতো আলফাৰ প্ৰশিক্ষণ শিবিৰ এটা চলি আছে আৰু তাৰ দায়িত্বত আছে গুৱাহাটীত জি, এল, হৰলালকাৰ হত্যাকাৰী বুলি অভিযুক্ত আলফা নেতৃজন। তেওঁলোকক জেৱা কৰি চৰকাৰৈ পোৱা তথ্যমতে আলফাৰ নেতৃসকলে বাংলাদেশলৈ সঘনাই গৈ আছে আৰু ঢাকাত অনেক বিশিষ্ট লোকৰ সৈতে সংযোগ স্থাপন কৰাৰ উপৰিও সেই দেশৰ পৰা অন্তৰ্ভুক্ত সংগ্ৰহ কৰিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা ১ জুনাইৰ পৰা এতিহালৈ বিভিন্ন অপৰাধ সংক্ৰান্ত গ্ৰেপ্তাৰ হোৱা সকলৰ ভিতৰত ১৮ জন আলফাৰ উচ্চ পৰ্যায়ৰ কৰ্মী আৰু নেতৃ আছে। তেওঁলোকক জেৱা কৰি থকা হৈছে আৰু ভালেমান তথ্যও সংগ্ৰহীত হৈছে। তেওঁলোকৰ পৰাই জানিব পৰা গৈছে যে আলফাৰ স্বয়ন্ত্ৰ যুখ্য মেনাধিমায়কজনে চীন দেশৰ লগতো ঘনিষ্ঠ সম্পর্ক স্থাপন কৰিছে আৰু সেই দেশৰ ইউনান প্ৰদেশত প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থাও কৰি লৈছে।

মাননীয় সদস্যসকল নিশ্চয় আমাৰ মৈতে একমত হ'ব যে বিদেশী ৰাষ্ট্ৰৰ সৈতে আলফা সংগঠনৰ গ্ৰন্থ সম্পর্ক আৰু ভয়াবহ মিত্ৰতাৰ আলফা সমস্যাটোক আৰু অধিক ডটিল কৰি পেলাইছে। তৎস্বত্তেও, সংগঠনটোৰ সদস্য-সকলৰ মনৰ পৰিবত'ন হ'ব বুলি আগা কৰি তেওঁলোকৰ ক্ষেত্ৰত অতদিনে আমি ধৈৰ্য্য, ক্ষমা আৰু উদাৰতা বীতি এটাই গ্ৰহণ কৰি আছিছো। অসমৰ বৃজন সখ্যক লোকে আইন-শৃংখলা নিঃস্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত কঠোৰ হ'বলৈ আমাৰ জনাই অহা স্বত্তেও সাধাৰণ নাগৰিক সকল কেনেবাকৈ তাৰা-শাস্তি হ'ব পাৰে বুলিয়েই আৰি যোৱা হুমাহে বাট চালো আৰু আলোচনাৰ মেজত আলাপ-আলোচনাৰ জৰিয়তে সংখ্যাটোৰ সমাধান কৰিবলৈ পৰম আনন্দবিকতাৰে চেষ্টা ও চলালো। কিন্তু আলফাৰ জৰিয়তে বিদেশী শক্তিয়ে আমাৰ দেশ আৰু ৰাজ্য-বিকল্পে বড়-যন্ত্ৰ চলাবলৈ সোৱা দেখি আৰু ক্ৰমাগতভাৱে বাঢ়ি অহা হিংসা আৰু সন্ত্রাসৰ ঘটনাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত চৰকাৰে অধিক সময়লৈ আশাৰে বাট চাই থাকিব নোৱাৰে। এই পৰিপ্ৰেক্ষিততে শাস্তি-শৃংখলা ঘৰাই অনাৰ বাবে আৰক্ষী বাহিনীক সহায় কৰিবলৈ সামৰিক বাহিনী অনাৰ কথাও সক্ৰিয় ভাৱে চিন্তা কৰিবলগীয়া হৈছেহি। কিয়নো ৰাজ্যখনৰ শাস্তি-শৃংখলা আৰু ৰাইজৰ নিৰাপত্তা আমি কোমোপধ্যেই বিস্তৃত হ'বলৈ দিব নোৱাৰো আৰু তাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা চৰকাৰে গ্ৰহণ নকৰাকৈ থাকিব নোৱাৰে। মই আশা কৰিছো সদস্য মাননীয় সদস্য সকলে এই দৃষ্টিকোণৰ পৰা চৰকাৰৰ মনোভাৱ আৰু কাৰ্য্যব্যৱস্থাৰ বিচাৰ-বিশ্লেষণ কৰিব আৰু শাস্তি-শৃংখলা বক্ষাৰ বাবে চৰকাৰে হাতত লোৱা ব্যৱস্থাত অল্লমেদন জনাই যাব।

Shri Promode Gogoi : Mr. Speaker Sir, copies of the statement may be circulated to all Members of the House.

Mr. Speaker : Now, the House stands adjourned till 9.00 A.M. on Wednesday the 11th September, 1991.

ADJOURNMENT

The House, rose at 1.45 P.M. and stood adjourned till 9 A.M. on Wednesday, the 11th September, 1991.

S. N. Deka,

Secretary,

Dispur

The 9th Sept., 1991

Assam Legislative Ass. mby.

9th Sept.

ANNEXURE I

১-৭-১১ ইঁ তাৰিখৰ পৰা ৬-৮-১১ ইঁ তাৰিখলৈকে গুৰ্য্যমন্ত্ৰীৰ সাহায্য
পুঁজিৰ পৰা আগবঢ়োৱা আধিক সাহায্যৰ পৰিমাণ আৰু ব্যৰ্জিত তালিকা।

ক্রমিক নং	(ব্যক্তি) নাম ও ঠিকনা	পৰিমাণ	মতামত
১	শ্রীশিখা দাস গুপ্তা, উত্তৰ কাছাৰ	১০,০০০	টকা
২	, ভৱেন নার্জি, প্রাক্তন এম.এস.এ	২০,০০০	,
	কামৰূপ		
৩	„ টুলেন হাজৰিকা, শিৰসাগৰ	১,০০০	,
৪	„ বৰীজ্জ নাথ দাস, কামৰূপ	২,০০০	,
৫	„ অভীমা নাথ, বৰপেটা	১০,০০০	,
৬	„ মীনাক্ষী বাগচী, গুৱাহাটী	৫,০০০	,
৭	„ ভৰত চন্দ্ৰ দাস, কামৰূপ	১০,০০০	,
৮	„ বীৰেন দাস, বৰপেটা	১০,০০০	,
৯	„ ভৰামন দাস, বৰপেটা	২,০০০	,
১০	„ অভাত চন্দ্ৰ দত্ত, মলবাৰী	৫,০০০	,
১১	„ গৌতম তালুকদাৰ, মলবাৰী	১,০০০	,
১২	„ ধনবাম ডেকা, উত্তৰ গুৱাহাটী	৫,০০০	,
১৩	„ সন্ধীবাৰণী বৃঢ়াগোহাঁষ্টি, গুৱাহাটী	১০,০০০	,
১৪	„ সুবেন চন্দ্ৰ দাস, নগাঁও	১,০০০	,
১৫	মহিবুদ্ধিন আহমেদ, শিৰসাগৰ	১,০০০	,
১৬	শ্রীকানাই বাম, মুজাফ্ফরকাৰী	৫,০০০	,
	অসম সচিবালয়		
১৭	„ কুলজিৎ সিং, গুৱাহাটী-২১	১,০০০	,
১৮	„ খিবেশৰ মুদৈ, গুৱাহাটী	১০,০০০	,
১৯	„ অজিত কুমাৰ শৰ্মা, গুৱাহাটী	১০,০০০	,
২০	শ্রীমতী মাকন শইকীয়া, গোলাঘাট	২০,০০০	,
২১	মহাকাছা আলি, নগাঁও	৫,০০০	,
২২	শ্রীজ্ঞানেশ্বৰ নাথ, দৰং	১,০০০	,
২৩	„ জীৱন বৰা, তেজপুৰ	২,০০০	,

ক্রমিক নং	(ব্যক্তি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ	মতাবলী
২৪	শ্রীজগৎ চন্দ্র বৰা, শোণিতপুর	৫,০০০	টকা
২৫	,, চানিবাম বৰা, গোলাঘাট	১,০০০	"
২৬	,, গোলাপ সন্দৈকৈ, গোলাঘাট	২,০০০	"
২৭	,, গোলক চন্দ্র শৰ্মা, নলবাৰী	২,০০০	"
২৮	শ্রীমতী ৰাজকুমাৰী বহু, যোৰহাট	২,০০০	"
২৯	শ্রীহাবিবৰ নাবি, কাছাৰ	১,০০০	"
৩০	,, হৰি চন্দ্ৰ নাথ, নগাঁও	১,০০০	"
৩১	,, পুনৰ্বাম নাথ, যোৰহাট	১০,০০০	"
৩২	শ্রীমতী হিমা বৰা, যোৰহাট	২,০০০	"
৩৩	শ্রীগুণাদা বাভা, হাতৌগাঁও, গুৱাহাটী	৫০	"
৩৪	,, জয়কান্ত নাথ, কামৰূপ	১ ০০	"
৩৫	,, প্রিনতি বন্ধুমতোৰী, শোণিতপুর	১০,০০০	"
৩৬	,, গৌতম ঠাকুৰীয়া, বোম্পাট	৫,০০০	"
৩৭	,, প্ৰদীপ কুমাৰ গণে, গুৱাহাটী	৫,০০০	"
৩৮	,, হিবা দাস, দিখপুৰ	৫,০০০	"
৩৯	,, উমা বেনার্জী	৫,০০০	"
৪০	,, কিবণ বৰষ'কুৰ, তিনিচুকীয়া	১০,০০০	"
৪১	,, দেবেন ডেকা, নগাঁও	১০,০০০	"
৪২	,, হুলাছ চন্দ্ৰ সৰকাৰ, নি: ব: সহায়ক	১০,০০০	"
৪৩	শ্রীমতী কানন বালা ৰাজখোৱা, গোলাঘাট	৫,০০০	"
৪৪	ম: ফজল জালি, নগাঁও	১০,০০০	"
৪৫	শ্রীময়ছ ইসান বৰা, শিলচৰ	১,০০০	"
৪৬	,, কুমুম দুৱৰী, নলবাৰী	১০,০০০	"
৪৭	,, ভৰানী লহকৰ, গুৱাহাটী	১০,০০০	"
৪৮	চৈয়দা মুনিমা বেগম, শিৰসাগৰ	১,০০০	"
৪৯	শ্রীবৰেন্দ্ৰ জাস, বিধায়ক, গোৱালপারা	১০,০০০	"
৫০	,, মানিক পাটৰ, কামৰূপ	১০,০০০	"
৫১	,, পৰিত্র গণে, ডিঙ্গড়	১০,০০০	"

9th Sept.

ক্রমিক নং	(ব্যক্তি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ	মনুমেন্ট
৫২	ক্রীয়কাক খাকল ইচলাঘ, ধূবুরী	১০,০০০	টকা
৫৩	" নিহাৰ বেগোৱা, গোৱালপাথা	৫০০	,
৫৪	" জাভেদ আলী, ধূবুরী	১০,০০০	,
৫৫	" কাস্তুৰী মেধি, কামৰূপ	১,০০০	,
৫৬	" পুৱাৰাম ভঁৰালী, দৰং	৫,০০০	,
৫৭	" কৃষ্ণ শীল, তিনিচুকীয়া	১০,০০০	,
৫৮	" বিপিন চন্দ্ৰ দাস, কামৰূপ	১০,০০০	,
৫৯	" গৌৰী দত্ত, বৰপেটা	৫,০০০	,
৬০	" আবুল মাজুম, নলবাৰী	৫,০০০	,
৬১	" লাইবাৰ আলী, নলবাৰী	১,০০০	,
৬২	" মৰ্কবিল আলী, কামৰূপ	১,০০০	,
৬৩	" আৰ, কে, শৰ্মা, গুৱাহাটী	১০,০০০	,
৬৪	" বোহিত পলহাতি, যোৰহাট	৫,০০০	,
৬৫	" আব্দুৰ বহুমান, এৰ.এছ. আই, এড, বি	১০,০০০	,
৬৬	" শোনাই বালা কলিতা, কামৰূপ	৫,০০০	,
৬৭	" ভৱদেৱ গোস্বামী, গুৱাহাটী	৫০০০	,
৬৮	" কুমুদ চন্দ্ৰ নাথ, দৰং	৫০০০	,
৬৯	" হজৰত আলী, বৰপেটা	৪,০০০	,
৭০	" মফিজুল আহমেদ, নগাঁও	৩,০০০	,
৭১	" লাল খান, কামৰূপ	১,০০০	
৭২	, জীবেশ্বৰ দাস, গুৱাহাটী	১০,০০০	
৭৩	, কুশকান্ত গোস্বামী, চামুণ্ডি	৫,০০০	
৭৪	, আৰফন আলি, বৰপেটা	৫,০০০	
৭৫	, শৰৎ শইকীয়া, গুৱাহাটী	৫,০০০	
৭৬	" ইঙ্কটিয়াৰ আলি ইব্রাহীম, দৰং	৫,০০০	
৭৭	, পোনা শইকীয়া, শিৰসাগৰ	৩০০০	
৭৮	" শজ নায়ক, কিংটাটিৰাম চাহ বাগিছা।	১০,০০০	
৭৯	" পদ্ম বৰা, যোৰহাট	১০,০০০	

ক্রমিক নং	(বাস্তি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ	মন্তব্য
৮০	উগায়ুক্ত, নলবাবী	২,১৫,০০০	
৮১	, মহ: ছিবাজুল হক, নগাঁও	৩,০০০	টিকা
৮২	, এ, আজিব, বৰপেটা	২,০০০	
৮৩	, মাজাম আলি, অভায়াপুরী	৫,০০০	
৮৪	, লটিকা শইকীয়া অচা, কোকবাবাৰ	৫,০০০	
৮৫	, সত্যেন্দ্র লক্ষকৰ, বঙ্গিয়া	৫,০০০	
৮৬	, কুমাৰী ভালু, নগাঁও	৫,০০০	
৮৭	, পিতাম্বৰ গণে, শিৰসাংগৰ	১,০০০	
৮৮	, ফনিধৰ শইকীয়া, শিৰসাংগৰ	১,০০০	
৮৯	" বচ্ছেদ্বৰ শৰ্মা, গুৱাহাটী	৫,০০০	
৯০	" তপন দামঞ্চপু, তিনিচুকীয়া	১০,০০০	
৯১	" মহ: আমেৰাৰ ছচেইন, নগাঁও	১০,০০০	
৯২	" অগিতা মিত্র, ছিঙছৰ	১০,০০০	
৯৩	" শিশিৰ কুণ্ড, বঙাইপুর	৩,০০০	
৯৪	" তাৰা প্ৰসাদ গণে, শিৰসাংগৰ	২,০০০	
৯৫	" তাৰেন বৰা, শিৰসাংগৰ	৩,০০০	
৯৬	" বৰেশ চন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য, গুৱাহাটী	৫,০০০	
৯৭	" ভাৰত চন্দ্ৰ বৰা, শিৰসাংগৰ	৩,০০০	
৯৮	" ভান্দুধৰ মাথ, কাহিলীপাৰা	২,০০০	
৯৯	" কেৱালি মজুমদাৰ, গুৱাহাটী	৫,০০০	
১০০	" তিকুন শইকীয়া, তেজপুৰ	৫,০০০	
১০১	" ত্ৰিপু গণে, তেজপুৰ	৫,০৪০	
১০২	" জিতেন বৰগোহাঁষ্টি, শিৰসাংগৰ	৫,০০০	
১০৩	" তৰুন চন্দ্ৰ শৰ্মা, দৰং	১০,০০০	
১০৪	" হৰেকুম ভৰালী, বৰপেটা	৩,০০০	
১০৫	" লৈলাধৰ চেতিয়া, মাৰ্ঘেৰিটা	৫,০০০	
১০৬	" ছাজিবাৰ নেচা, বৰপেটা	৫,০০০	
১০৭	" মঙ্গলুৰাম বড়ো, বৰপেটা	৫,০০০	

ক্রমিক নং	(ব্যক্তি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ	মতামত
১০৮	মহ: ধাইবুদ্দিন আলি, বৰপেটা	২,০০০	টকা
১০৯	শ্রীযোগমায়া দেৱী, শোণিতপুর	৩,০০০	
১১০	" কৃগণা দেৱী, শোণিতপুর	৩,০০০	
১১১	" অনিতা বৰুৱা, যোৰহাট	৩,০০০	
১১২	" ডিল্লোয়ের গণে, যোৰহাট	৩,০০০	
১১৩	" হেমেন শৰ্মা, বৰপেটা	১,০০০	
১১৪	" ফেরুন শইকীয়া, শোণিতপুর	৫,০০০	
১১৫	" সবজু প্ৰসাদ ত্ৰিবেণী, গুৱাহাটী	১০,০০০	
১১৬	" হিবণ্য কোৱাৰ, নাঞ্জিৰা	১,০০০	
১১৭	" গনেশ গণে, গুৱাহাটী	১০,০০০	
১১৮	" অনিল বৰা, নগাঞ্জ	৫,০০০	
১১৯	" মোন্টাবৰ ছছেইন, গোহালপাৰা	৫,০০০	
১২০	" শশ্বৰ কাকতি, বৰপেটা	১৫,০০০	
১২১	" মনজুৰ আলি আহমেদ, নলবাৰী	২,০০০	
১২২	" ভাগ্য বালা বড়ো, কামৰূপ	৮,০০০	
১২৩	মহ: আব্দুল বচিন, নগাঞ্জ	৮,০০০	
১২৪	শ্রীচুনিত চৰু ঘোষ, গুৱাহাটী	৮,০০০	
১২৫	" গঙ্গাচৰণ বায়, বঙাটিগাঞ্জ	৮,০০০	
১২৬	? উমেশ পাঠক, গুৱাহাটী	৮,০০০	
১২৭	" অৱেশৰ শইকীয়া, লক্ষ্মীগঠপুর	৮,০০০	
১২৮	" হৰকান্ত শৰ্মা, নগাঞ্জ	৮,০০০	
১২৯	" অহেম্ব গোস্বামী, নলবাৰী	৮,০০০	
১৩০	" সত্যজিত মজুমদাৰ, গুৱাহাটী	৮,০৯০	
১৩১	" উমাকান্ত হাজৰিকা, কামৰূপ	৮,০০০	
১৩২	" গঙ্গাবাম দাস, কামৰূপ	৮,০০০	
১৩৩	" জুবেদা বেগম, নলবাৰী	৮,০০০	
১৩৪	" তামিনা বেগম, দৰং	৮,০০০	
১৩৫	মহ: আব্দুল ছছেইন, নগাঞ্জ	৮,০০০	

ক্রমিক নং	(বাঙ্গি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ	মতান্তর
১৩৬	মহঃ আয়ুব আলি, নগাঁও	৪,০০০	টকা
১৩৭	শ্রীবশুধৰ চহৰীয়া, মঙ্গলদৈ	৪,০০০	"
১৩৮	" বিবেগ বকুলা, নগাঁও	৪,০০০	"
১৩৯	" গৰ্বাম ডেকা, কামৰূপ	৪,০০০	"
১৪০	" ভবেন অহস্ত, নগাঁও	৪,০০০	"
১৪১	" গোলাপী দাস, দৰং	৪,০০০	"
১৪২	মহঃ কমকদিম, গুৱাহাটী-৭	৪,০০০	"
১৪৩	শ্রীহাজিৰ খাতুন, বৰপেটা	৪,০০০	"
১৪৪	" তৰুণ বৰ্মণ, মলবাৰী	৪,০০০	"
১৪৫	" প্ৰমোদ চন্দ্ৰ দাস, কামৰূপ	৪,০০০	"
১৪৬	" চিন্তৰঞ্জন দত্ত, গুৱাহাটী	৪,০০০	"
১৪৭	" চাক ঠাকুৰীয়া, মলবাৰী	১০,০০০	"
১৪৮	" মন বাহাদুৰ ছেত্রী, শোণিতপুৰ	৫,০০০	"
১৪৯	" পদ্ম বাহাদুৰ ছেত্রী, শোণিতপুৰ	২,০০০	"
১৫০	" দিবাৰু ডেকা, ছিপাঘাৰ	৫,০০০	"
১৫১	শ্রীকুলেন ডেকা, চিপাঘাৰ	৫,০০০	"
১৫২	শ্রীমতী চন্দ্ৰা শইকীয়া, তিনিচুকীয়া	১০,০০০	"
১৫৩	মহঃ ক্ষিয়াছুৰ বহমান, বৰপেটা	২,০০০	"
১৫৪	শ্রীমতী চৈয়দা টাদিকা, নাজিৰা	৪,০০০	"
১৫৫	শ্রীআনন্দ শৰ্মা, মৰিগাৰ্ঁ	২,০০০	"
১৫৬	" শুকৰাম কুৰ্মা, কুৰ্মাৰষ্টী	৩,০০০	"
১৫৭	" পদ্ম শইকীয়া, শিবসাগৰ	২,০০০	"
১৫৮	মহঃ ভাইটি হক, শিবসাগৰ	৩,০০০	"
১৫৯	শ্রীবিজুলনি সন্দিকৈ, গহপুৰ	৫,০০০	"
১৬০	শ্রীমতী আইকন হাজৰিকা, কলাবাৰী	১,০০০	"
১৬১	শ্রীৰোহিত লহকৰ, মলবাৰী	৩,০০০	"
১৬২	শ্রীমতী মনোমাই শইকীয়া, নগাঁও	৪,০০০	"
১৬৩	শ্রীজেউতি ভুঞ্জা, ডিমু	৪,০০০	"

9th Sept.

ক্রমিক নং	(ব্যক্তি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ	মতামত
১৬৪	শ্রীতুলাদৈ দত্ত, ঘোৰহাট	৪,০০০	টকা
১৬৫	" চৈপুৰাম বাজখোৱা, শোণিতপুৰ	৫,০০০	"
১৬৬	" ধৰীবাম তাতি, শোণিতপুৰ	৪,০০০	"
১৬৭	" ঠাকুৰ বায়ন, বৰপেটা	৪,০০০	"
১৬৮	মহ: আটিকুল ইছলাম, সক্ষীমপুৰ	৪,০০০	"
১৬৯	শ্রীমুচৰ্মা দাস, ঘোৰহাট	২,০০০	"
১৭০	" শঙ্কৰ দাস, বনগাঁও	৫,০০০	"
১৭১	" বিজয় শঙ্কৰ ভৰাসী, গুৱাহাটী	১,০০০	"
১৭২	" চন্দ্ৰকান্ত দাস, উ: গুৱাহাটী	১,০০০	"
১৭৩	" জ্যোতিষ বৰুৱা, গুৱাহাটী	১০,০০০	"
১৭৪	" ঢাচনা ডাঙৰিকা, নাজিৰা	৫,০০০	"
১৭৫	" ডোক বাহাতুৰ ছেতী, নগাঁও	১০,০০০	"
১৭৬	" বিমল দিহিঙীয়া, নাজিৰা	১,০০০	"
১৭৭	" বিশ্বপতি উপাধ্যায়, শোণিতপুৰ	২,০০০	"
১৭৮	" কমল শৰ্মা, নাজিৰা	২,০০০	"
১৭৯	" কলামনি সন্দৈকে, ঘোৰহাট	৫,০০০	"
১৮০	" কাৰ্তিক চন্দ্ৰ কানহা, নাজিৰা	১০,০০০	"
১৮১	" মুৰ্ধ্যকান্তি দাস, কাৰ্বিআংসং	৫,০০০	"
১৮২	" দুৰ্গাৰাম কলিত, মসবাৰী	৫,০০০	"
১৮৩	" আকুল জলিল আনচাৰী, নগাঁও	৫,০০০	,
১৮৪	" দণ্ডি কুকন, নাজিৰা	১,০০০	"
১৮৫	" শিৰনাথ বৰা, ঘোৰহাট	৩,০০০	"
১৮৬	" শুগ্ৰীতি বালা দাস, গুৱাহাটী	৩,০০০	"
১৮৭	" কানঙ্গো চান্দ, শিৰসাগৰ	৩,০০০	"
১৮৮	" ভূপেন আৰাঙ্কৰা, তিনিচুকীয়া	৫,০০০	"
১৮৯	মহ: আনিষ্ঠুৰ বহমান, বৰপেটা	১,০০০	"
১৯০	মহ: মুৰ আহমেদ আলি, হাজো	২,০০০	"
১৯১	শ্রীহাবিচুল্দিন আহমেদ, নগাঁও	৫,০০০	টকা

ক্রমিক নং	(ব্যক্তি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ	মতামত
১৯২	শ্রীচনথ তাঁতি, শিরসাগব	১,০০০	টকা
১৯৩	" নির মদল, বিহুবৰ. তিনিআলি	১,০০০	"
১৯৪	মহ: হামির আলি, শিরসাগব	১,০০০	"
১৯৫	শ্রীমুজিবন নেছা, শিরসাগব	১,০০০	"
১৯৬	মহ: কুতুবুদ্দিন আহমেদ, মঙ্গলদৈ	১,০০০	"
১৯৭	শ্রীহাচান আলি, দৰং	১,০০০	"
১৯৮	" হুছেইন আলি, দৰং	১,০০০	"
১৯৯	" এম, এইচ হাজৰিকা, উ: লক্ষ্মীমপুর	১০,০০০	"
২০০	" তীর্থ গণে, শিরসাগব	১,০০০	"
২০১	" বাইলতা দাস, নলবাৰী	৫,০০০	"
২০২	" গুণাকাস্ত বাজখোৱা, শিরসাগব	১০,০০০	"
২০৩	" মাধৱ তালুকদাৰ, দিশপুৰ	১০,০০০	"
২০৪	" মহেশ চন্দ্ৰ হাজৰিকা, ঘোৰহাট	১,০০০	"
২০৫	" এফ, চি দেৱ, সত্রাধিকাৰ,	১০,০০০	"
	মধুপুৰ সত্ৰ, কোচবিহাৰ (পশ্চিমবঙ্গ)		
২০৬	কার্তিক বৰ্মন, অসম প্ৰদেশ কং (ই)	৩,০০০	"
২০৭	শ্রীমতী বাগী শইকীয়া, শিরসাগব	৫,০০০	"
২০৮	শ্রীগুৰ্জীকাস্ত বৰুৱা, শোণিতপুৰ	৫,০০০	"
২০৯	" বিবিত্তি শৰ্মা, অসম সচিবালয়	১০,০০০	"
২১০	" শৰৎ চন্দ্ৰ ৰাভা, কামৰূপ	১০,০০০	"
২১১	মহ: মুজিবুৰ বহমান, হাজো	৫,০০০	"
২১২	শ্রীযোগেন সদিকৈ, শিরসাগব	১০,০০০	"
২১৩	মহ: আব্দুল হামিদ, নগাঁও	৮,০০০	"
২১৪	শ্রীপাৰবিন চুলতানা, নগাঁও	৮,০০০	"
২১৫	" গিৰিশ চন্দ্ৰ বৰদলৈ, নগাঁও	৮,০০০	"
২১৬	" শৰৎ বৰ্মন, নলবাৰী	৮,০০০	"
২১৭	মহ: ছাইকুদ্দিন, শোণিতপুৰ	৩,০০০	"
২১৮	শ্রীবৰজাহান আলি, চৰৌয়া	৫,০০০	"

9th Sept.

ক্রমিক নং	(ব্যক্তি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ	মতামত
২১৯	শ্রীমির আলি, নাজিবা	১০,০০০	টক।
২২০	" বৌইফুল্দিন আহমেদ, সোণগুৱা	৫,০০০	"
২২১	" হাকিম আলি, নাজিবা	৫,০০০	"
২২২	" জিনা ফুকন, শ্রিবসাগৰ	৮,০০০	"
২২৩	ড° মহেশ্বর নেওগ, গুৱাহাটী	১০,০০০	"
২২৪	শ্রীশান্তী হাজৰিকা, মুবিগাঁও	৮,০০০	"
২২৫	, ছাহারুন নেছা, মুবিগাঁও	৮,০০০	"
২২৬	, অযুত চন্দ্ৰ উৰালী, মজলসদৈ	৮,০০০	"
২২৭	, হেমকান্ত দাস, বৰপেটা	৮,০০০	"
২২৮	, ডিক্ষুঁথেখ, শাস্তিপুৰ,	৫,০০০	"
২২৯	, মোণাবাই ডেকা, দৰং	৮,০০০	"
২৩০	, বাহারুল ইচ্ছাম, কামৰূপ	৮,০০০	"
২৩১	মহ: আব্দুল কাদিৰ, নগাঁও	৮,০০০	"
২৩২	আটকেশ্বৰ বাজবংশী, দৰং	৮,০০০	"
২৩৩	" ত্ৰেলোক্য নাথ দাস, দৰং	৮,০০০	"
২৩৪	" ভালু ঘোষ, গুৱাহাটী	৮,০০০	"
২৩৫	" উদয় কলিতা, নলবাৰী	৮,০০০	"
২৩৬	" ফনীধৰ দৈমাৰী, বৰপেটা	৮,০০০	"
২৩৭	" লক্ষ্মীশ্বৰ দাস, গুৱাহাটী	৮,০০০	"
২৩৮	" বিযুত বাম বায়, বৰপেটা	৮,০০০	"
২৩৯	মহ: জাফান আলি, বঙ্গী	৮,০০০	"
২৪০	শ্রীমুর্যকান্ত শৰ্মা, কামৰূপ	৮,০০০	"
২৪১	মহ: খৰছিদ আলি, নলবাৰী	৮,০০০	"
২৪২	শ্রীনূপেন বৰ্মণ, নলবাৰী	৮,০০০	"
২৪৩	মহ: ছিবোজ আলি, নগাঁও	৮,০০০	"
২৪৪	শ্রীহৰেণ চন্দ্ৰ ডেকা, কামৰূপ	৮,০০০	"
২৪৫	" দেবেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা, নলবাৰী	৮,০০০	"
২৪৬	" বিবেন ডেকা, নলবাৰী	৮,০০০	"

ক্রমিকনং	(ব্যক্তি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ	মতান্বত
২৪৭	শ্রীবমেন চন্দ্ৰ দাস, বৰপেটা	৮,০০০	টকা
২৪৮	" অমূল্য বায়, গুৱাহাটী-১৬	৮,০০০	"
২৪৯	মহঃ ছছেইন আলি, মৰিগাঁও	৮,০০০	"
২৫০	মহঃ ইবছাদ আলি, নগাঁও	৮,০০০	"
২৫১	মোছা বকুলি বিবি, মৰিগাঁও	৮,০০০	"
২৫২	শ্রীসোমকান্ত ভুঞ্জা, নগাঁও	৮,০০০	"
২৫৩	" সুবল চন্দ্ৰ বয়, নগাঁও	৮,০০০	"
২৫৪	মহঃ আব্দুল কাদিৰ, নগাঁও	৮,০০০	"
২৫৫	শ্রীনেত্ৰধৰ দাস শোণিতপুৰ	৮,০০০	"
২৫৬	? ভূমিধৰ কলিতা, কামৰূপ	৮,০০০	"
২৫৭	" অঞ্জলি কলিতা, কামৰূপ	৮,০০০	"
২৫৮	" শুভেগ মেধি, নলবাৰী	৮,০০০	"
২৫৯	" পাৰ্বতী বাজবংশী, নলবাৰী	৮,০০০	"
২৬০	" ধীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ সিনহা, দিশপুৰ	৮,০০০	"
২৬১	মহঃ হাফিজুল্লিম, নগাঁও	৮,০০০	"
২৬২	শ্রীশুৰেন তালুকদাৰ, বৰপেটা	৮,০০০	"
২৬৩	" খণেন শৰ্মা, কামৰূপ	৮,০০০	"
২৬৪	" নীলা বাড়া, কামৰূপ	৮,০০০	"
২৬৫	" বাতিৰাম বড়ো, নলবাৰী	৮,০০০	"
২৬৬	মহঃ শুচমান আলি, নগাঁও	৮,০০০	"
২৬৭	শ্রীশ্যামোৰালা তালুকদাৰ, নলবাৰী	৮,০০০	"
২৬৮	মহঃ চাহছুল্লিম আহমেদ, দৰং	৮,০০০	"
২৬৯	শ্রীজাবেদ আলি, মৰিগাঁও	৮,০০০	"
২৭০	" অভিজিত দত্ত, মৰিগাঁও	৮,০০০	"
২৭১	" ৰমনী কলিতা, ছিপাবাৰ	৮,০০০	"
২৭২	" ভূপেন্দ্ৰ কুমাৰ মজুমদাৰ, কামৰূপ	৮,০০০	"
২৭৩	" হৰনাথ হাজৰিকা, শোণিতপুৰ	৮,০০০	"
২৭৪	মহঃ তাহছুল আলি, নগাঁও	৮,০০০	"

ক্রমিক নং	(ব্যাক্তি) নাম ও ঠিকানা	পরিমাণ	মতামত
২৭৫	মহ: মহন্ত্যন্দ আলি, নগাঁও	৪,০০০	টক।
২৭৬	ত্রীবমা কাস্ত মঙ্গল, নগাঁও	৪,০০০	"
২৭৭	" ডিম্বেশ্বর শর্মা, বৰপেটা	৪,০০০	"
২৭৮	" নবীন চন্দ্ৰ বৰ্মন, লজবাৰী	৪,০০০	"
২৭৯	" অনিমা দেৱী, মৰিগাঁও	৪,০০০	"
২৮০	" কৃষ্ণক স্তু শর্মা, ৰঙিয়া	৪,০০০	"
২৮১	" কমকলতা দাস, গুৱাহাটী	১,০০০	"
২৮২	" ফলনা বৰা, গাঞ্জীবন্ধী	১০,০০০	"
২৮৩	" কমলেশ্বৰ ঠাকুৰীয়া, হালোগাঁও	৫,০০০	"
২৮৪	মহ: মোকাবাম ছচেইন, সোণাপুৰ	২,০০০	"
২৮৫	ত্রীখলিল খেখ, শোণিতপুৰ	২,০০০	"
২৮৬	" দুলাল চন্দ্ৰ দাস, শোণিতপুৰ	২,০০০	"
২৮৭	মহ: আলি আহমেদ, শোণিতপুৰ	৫,০০০	"
২৮৮	ত্রীকুমুদ বুঢ়াগোইছাই, যোৰহাট	২,০০০	"
২৮৯	" লক্ষ্মীমাই গগৈ, গুৱাহাটী-৬	২,০০০	"
২৯০	" হৰিকাস্ত মাথ, নগাঁও	১,০০০	"
২৯১	" দিনা সিং যাদুৱ, গোলাঘাট	৫,০০০	"
২৯২	মহ: ছিকধৰ বুহম আমিন আহমেদ, বৰপেটা	৩,০০০	"
২৯৩	ত্রীআব্দুল ছচেইন, বৰপেটা	৩,০০০	"
২৯৪	" বাবু আলি, বৰপেটা	৩,০০০	"
২৯৫	" আলি ছচেইন আহমেদ, বৰপেটা	৩,০০০	"
২৯৬	" শেখ চান্দিমোলা, ধূবুৰী	৩,০০০	"
২৯৭	" হচমত আলি, মৰিগাঁও	৩,০০০	"
২৯৮	" ফাতেমা ধাতুন বিবি, ধূবুৰী	৩,০০০	"
২৯৯	" ভদ্রকাস্ত বৰা, নগাঁও	৩,০০০	"
৩০০	" বেছুধৰ ডেকা, দৰং	৩,০০০	"
৩০১	" কে. এন. দত্ত, উঃ লক্ষ্মীপুৰ	৩,০০০	"
৩০২	" বিমান দত্ত, কলিমীগাঁও	৩,০০০	"

ক্রমিক নং	(ব্যক্তি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ	মতামত
৩০৩	শ্রীনারায়ণ শৰ্মা, গুৱাহাটী ৩	২,০০০	টকা
৩০৪	" মুকুট শইকীয়া, গুৱাহাটী	১,০০০	"
৩০৫	" বত্তকাস্ত কলিতা, কামৰূপ	৩,০০০	"
৩০৬	" তঙ্গলতা নাথ, কামৰূপ	১,০০০	"
৩০৭	" ফরিধৰ বঞ্চ, দিশপুর	১,০০০	"
৩০৮	" উর্দ্ধব বাম শইকীয়া, গুৱাহাটী	১,০০০	"
৩০৯	" ভাৰত বৰুৱা, দৰং	৩,০০০	"
৩১০	" মহেন্দ্র দস্ত, গুৱাহাটী	৩,০০০	"
৩১১	" চাপৰ বানু, নগাঁও	২,০০০	"
৩১২	" আমিনা খাতুন, নগাঁও	২,০০০	"
৩১৩	মহঃ আব্দুল চামাদ, বৰপেটা	১,০০০	"
৩১৪	মহঃ জাহানুদ্দিন আহমেদ, বৰপেটা	১,০০০	"
৩১৫	মহঃ কুপালুদ্দিন, বৰপেটা	২,০০০	"
৩১৬	শ্রীহিবালাল দাস, ধূবৰী	৫,০০০	"
৩১৭	" ধৰ্মেশ্বৰ গঁগৈ, যোৰহাট	১,০০০	"
৩১৮	" নবেশ চন্দ্ৰ দেৱ, গুৱাহাটী	২,০০০	"
৩১৯	" চন্দ্ৰ শইকীয়া, শিৱমাগৰ	৫,০০০	"
৩২০	" বৰিনা বাড়া, কামৰূপ	১,০০০	"
৩২১	" ধৰ্মেশ্বৰী দস্ত, দিশপুর	৫,০০০	"
৩২২	" কৰনা দেৱী, শোণিতপুৰ	৫,০০০	"
৩২৩	মহঃ চান্দিকু আলি, বৰপেটা	৫,০০০	"
৩২৪	শ্রীবেনুধৰ বৰা, গুৱাহাটী	৮,০০০	"
৩২৫	" চুৰাতুন নেছা, কাছাৰ	৫,০০০	"
৩২৬	" আলহাজ মহঃ আব্দুল আজিজ, শিৱমাগৰ	৫,০০০	"
৩২৭	" মানসী দেৱী, গুৱাহাটী ৬	১,০০০	"
৩২৮	" কপাতি ডেকা, কামৰূপ	৮,০০০	"
৩২৯	" কুমুদ চন্দ্ৰ তালুকদাৰ, বৰপেটা	৮,০০০	"
৩০০	" ঠাণ্ডা খান, বৰপেটা	৮,০০০	"

ক্রমিক নং	(ব্যক্তি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ	মতামত
৩৩১	শ্রীপবিশ্বোহন ঘণ্টস, তেজপুর	৪,০০০	টকা
৩৩২	" মনেশ্বর নেগুগ, যোবাহাট	৪,০০০	"
৩৩৩	মহং কামবুল ইছলাম লক্ষ্মু, হাইস্কাক্ষি	১৪,০০০	"
৩৩৪	শ্রাহিবেগ কলিতা, কামৰূপ	১,০০০	"
৩৩৫	" বিশ্বজিৎ কাকতি, গুৱাহাটী	৭,০০০	"
৩৩৬	" উগ্রকান্ত ঠাকুৰীয়া, কামৰূপ	৩,০০০	"
৩৩৭	" বিবেখ চন্দ্ৰ গঙ্গৈ, গোলাঘাট	৫,০০০	"
৩৩৮	" বৰদা প্ৰভা কলিতা, গুৱাহাটী	২,০০০	"
৩৩৯	মহঃ ইনামুল লছেইন, গুৱাহাটী	৫,০০০	"
৩৪০	শ্রীঅৰূপা দেৱী, গোলাঘাট	৪,০০০	"
৩৪১	" বাবিয়া ভুনিয়া, শিবসাগৰ	৫,০০০	"
৩৪২	" প্ৰসেনজিৎ বয়, কোকবাৰাব	৫,০০০	"
৩৪৩	" লক্ষ্মীপ্ৰিয়া দেৱী চাঁকাকতি, গুৱাহাটী-৬	৫,০০০	"
৩৪৪	" চামচন নাথাৰ, শিবসাগৰ	৫,০০০	"
৩৪৫	" প্ৰতিভা দেৱী, নলবাৰী	৪,০০০	"
৩৪৬	" ব্ৰহ্মেশ চন্দ্ৰ ডেকা, কামৰূপ	৪,০০০	"
৩৪৭	" নৰেন্দ্ৰ নাথ দাস, বৰপেটা	৪,০০০	"
৩৪৮	" দেবেশ্বৰ নাথ, সৰভোগ	৫,০০০	"
৩৪৯	" সুকুমাৰ চৰকাৰ, কামৰূপ	১,০০০	"
৩৫০	" বাজেন দাস, নলবাৰী	৪,০০০	"
৩৫১	" জাহেবা খাতুন, নগাঞ্জ	৪,০০০	"
৩৫২	" মহাদেৱ বায়ন, বৰপেটা	৪,০০০	"
৩৫৩	" প্ৰফুল্ল কুমাৰ দে, দিশপুৰ	১,০০০	"
৩৫৪	" ডাচু নাগ, গোলাঘাট	১,০০০	"
৩৫৫	" জয়েন্দো খাতুন, নগাঞ্জ	৪,০০০	"
৩৫৬	মহঃ আবুল কামাল, নগাঞ্জ	১,০০০	"
৩৫৭	মহঃ চাফিকু আলি, দিশপুৰ	৪,০০০	"
৩৫৮	শ্রীকৃষ্ণদা কলিতা, কামৰূপ	৪,০০০	"

ক্রমিকনং	(ব্যক্তি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ	মতান্বয়
৩৫৯	শ্রীতিলেখুর দত্ত, নগাঁও	৫,০০০	টিকা
৩৬০	" বামেখুর ত্রিপাঠি, তেজপুর	১০,০০০	"
৩৬১	" গুবিশ চন্দ্র লহকুর, নলবাৰী	৫,০০০	"
৩৬২	" গুবিশ চন্দ্র ডেকা, কামৰূপ	১,০০০	"
৩৬৩	? মিলা শইকীয়া, ধুবুৰী	১,০০০	"
৩৬৪	মহঃ আহমেদ আলি, শোণিতপুর	১,০০০	"
৩৬৫	মহঃ আব্দুল হি বেপারী, বাস্তুমোৰা	৫,০০০	"
৩৬৬	শ্রাদিহেশ্বৰী ভূঞ্জা, মৰিগাঁও	৫,০০০	"
৩৬৭	" গনেখুর কোৱাৰ, শিবসাগৰ	৫,০০০	"
৩৬৮	" সুখময় মালাকাৰ, গোলাঘাট	২,০০০	"
৩৬৯	? বিবিকি কুমাৰ বৈশ্য, গুৱাহাটী	১,০০০	"
৩৭০	" অৰবালু বেগম, কামৰূপ	১,০০০	"
৩৭১	" নবজ্যোতি বৰুৱা, শোণিতপুর	১,০০০	"
৩৭২	" প্ৰভা বেঞ্জবৰুৱা, দিখপুৰ	২,০০০	"
৩৭৩	" কাৰফুলি নেছা, বৰপেটা	৮,০০০	"
৩০৪	" নৰেন চন্দ্র শইকীয়া, নগাঁও	১,০০০	"
৩৭৫	" ভৰকালু বৰুৱা, উ: গুৱাহাটী	২,০০০	"
৩৭৬	" যামিনী মোহন বসুমতাৰী, বিজনী	৩,০০০	"
৩৭৭	মহঃ হাবিবুৰ বহমান, নগাঁও	৪,০০০	"
৩৭৮	শ্রাকাচিৰাম চাহ, গোলাঘাট	১,০০০	"
৩৭৯	মহঃ আব্দুল হাই, নগাঁও	১,০০০	"
৩৮০	মহঃ চহকুদিন আহমেদ, গুৱাহাটী	১,০০০	"
৩৮১	শ্রাভেন বৰা, গুৱাহাটী	১,০০০	"
৩৮২	মহঃ তামিজ আলি, গুৱাহাটী-১	১,০০০	"
৩৮৩	শ্রাযতিন শইকীয়া, যোৰহাট	৮,০০০	"
৩৮৪	মহঃ নেকিবুদ্দিন আহমেদ, শিবসাগৰ	৮,০০০	"
৩৮৫	শ্রীলাল বাহাহুৰ থাপা, শোণিতপুর	১,০০০	"
৩৮৬	ৰাম বাচান পাণ্ডে, শোণিতপুর	২,০০০	"

9th Sept.

ক্রমিক নং	(ব্যক্তি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ	মতাবলম্বন
৩৮৭	শ্রীখেমবাজ খাবছেং, শোণিতপুর	১,০০০	টকা
৩৮৮	" হৃষ্টব শইকীয়া, বালিগাঁও	৪,০০০	"
৩৮৯	" উপেন বড়ো, সচিবালয়	২,০০০	"
৩৯০	" দ্বিপেন দাস, গুৱাহাটী	১,০০০	"
৩৯১	" ডিষ্বেশ্ব গঁগৈ, শিৰসাগৰ	১,০০০	"
৩৯২	শ্রীচন্দ্ৰকান্ত সন্দিকৈ, মৰিগাঁও	৫,০০০	"
৩৯৩	" বালিকান্ত বৰহাৰ, শিৰসাগৰ	২,০০০	"
৩৯৪	" নলিনী কান্ত নাথ, শিৰসাগৰ	৪,০০০	"
৩৯৫	" বিমোদ গঁগৈ, শিৰসাগৰ	২,০০০	"
৩৯৬	,, কৰিতা কোৱাৰ, শিৰসাগৰ	২,০০০	"
			১৯,০৭,০০০ ,,

১/৭/৯১ ইং তাৰিখৰ পৰা ৩১/৮/৯১ ইং তাৰিখলৈ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ
সাহায্য পুঁজিৰ পৰা আগবঢ়োৱা আৰ্থিক সাহায্যৰ পৰিমাণ আৰু
সংগঠন, অনুস্থান আদিৰ তালিকা।

১।	সাধাৰণ সম্পাদক, প্ৰগ্ৰাহিত লয়াচ ফ'ৰাম,	২০,০০০	টকা
২।	সম্পাদক, বঙ্গলড় সুৰ্যোদয় সম্মাজ	২০,০০০	"
৩।	সভাপতি, ডিক্ৰিপ্তি (জিলা) কেন্দ্ৰীয় বয়ন শিল্প সমবায় সমিতি	৫,০০০	,
৪।	সম্পাদক, মহাপুৰুষ আৰু শুক ক্রীমস্তু শংকৰদেৱ বেলগুৰী সত্ৰ, শোণিতপুৰ	৫,০০০	"
৫।	সম্পাদক, নাজিবা কলেজ, শিৰসাগৰ	১,০০,০০০	"
৬।	সভাপতি, সদৌ অসম মনিপুৰী ছাত্ৰ সম্বৰ্ধা. অসম, কাঁচাৰ	৫,০০০	"
৭।	সম্পাদক, বিচেপচন কমিটি ৫২ তম দেশভৰ্তা তকলৰাম কুকন শতবাৰ্ষিকী সমিটি, গুৱাহাটী	৫,০০০	"
৮।	সভাপতি, সপ্ত অস্তিম তদন্ধৰ্য দিবস উৎযাপন কমিটি, গুৱাহাটী	১৫,০০০	"

ক্রমিক নং	(বাড়ি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ
১৯।	সম্পাদক, চামতা আঞ্চলিক ক্রীড়া সভা, নলবাবী	২০,০০০ টকা
১০।	চিকিৎসা সাহায্য পুঁজি, চি, চি, জে, দি, এ, (গুৱাহাটী মেডিকেল কলেজ) অসম	১০,০০০ "
১১।	সাধাৰণ সম্পাদক, মেছাগড় যুৰক সভা, শিৰসাগৰ	৩০,০০০ "
১২।	নাজিৰা নাট্য সমিতি, নাজিৰা	৩০,০০০ "
১৩।	সত্রাধিকাৰ, মজুসী কলাবাবী সত্ৰ	৩০,০০০ "
১৪।	সভাপতি, শ্রীক্রিগোপালদেৱ জন্মাষ্টমী আৰু সাংকৃতিক কেন্দ্ৰ, শিৰসাগৰ	৩০,০০০ "
১৫।	সভাপতি, মেছাগড় কৃষক যুৰক সমিতি	২০,০০০ "
১৬।	সভাপতি, আপাৰ নাজিৰা কৈহৰ্ষ্য নামঘৰ	১০,০০০ "
১৭।	সম্পাদক, লোকপ্ৰিয়া গোপীনাথ বৰদলৈ জন্ম শতবাহিকী উদ্যাপন সমিতি	১০,০০০ "
১৮।	সভাপতি, চেলেং পথাৰ এম, ই বিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতি, শিৰসাগৰ	১৫,০০০ "
১৯।	সভাপতি, সমিতি বামুণ পুখুৰী হাপজান বিদ্যালয়	৫,০০০ "
২০।	সম্পাদক, বামুণ পুখুৰী চাহ বাগিছী মহিলা সমিতি	২,০০০ "
২১।	সম্পাদক, হুমান বাগ বাগিছী কালীমন্দিৰ সমিতি	১,০০০ "
২২।	সম্পাদক, কলেজ কমিটি, সালবাবী কলেজ	২০,০০০ "
২৩।	সম্পাদক, বানুনা উচুংগী এম, ই বিদ্যালয়, শিৰসাগৰ	১০,০০০ "
২৪।	গুৱাহাটী স্পটচ ক্ল'ব, গুৱাহাটী	৫,০০০ "
২৫।	অধ্যক্ষ, খোৱাং কলেজ	১০,০০০ "
২৬।	প্রথান শিক্ষক, কলগাঁও এম, ই মাদ্রাজা, গেলেকী, শিৰসাগৰ	৫,০০০ "
২৭।	সম্পাদক, ন-আলি মাজুক নামঘৰ	৩,০০০ "
২৮।	সম্পাদক, ন-পুখুৰী এম, ডি, বিদ্যালয়	৫,০০০ "
২৯।	সম্পাদক, লাচুঙ্গি নামঘৰ	৩,০০০ "
৩০।	সম্পাদক, ৩৫৪ নং কলগাঁও এল পি বিদ্যালয়	৫,০০০ "
৩১।	সম্পাদক, খিলসাকো অহিজিদ কমিটি	৫,০০০ "
৩২।	অধ্যক্ষ, গেলেকী কলেজ, শিৰসাগৰ	১,০০,০০০ "

9th Sept.

ক্রমিক নং	(ব্যাক্তি) নাম ও ঠিকনা	পরিমাণ
৩৩।	সম্পাদক, ডিস্ট্রীক্ষণ ক্লাব, অসম, ছিলচৰ	২,০০,০০০ "
৩৪।	সম্পাদক, নামদণ্ডিয়া বালিয়া চাপৰি আদর্শ গ্রাহ বিদ্যালয়, নাজিৰা	৫,০০০ "
৩৫।	সম্পাদক, ১ নং হাৰকিনা গাঁও আচলবাৰী আষ্টান আৰু মুহূৰ্বা বন্তি মহিলা সমিতি	১,০০০ "
৩৬।	সম্পাদক, নাজিৰা ছেচন ভিনিআলি কালী মন্দিৰ	৩,০০০ "
৩৭।	সম্পাদক, চাইমন সিংহ মেম'বিয়েল ম'বাইল ফুটবল প্রতিযোগিতাৰ পৰি: কমিটি	১,০০০ "
৩৮।	সম্পাদক, খলিফা কুচি মজিদ কমিটি	৩,০০০ "
৩৯।	সম্পাদক, নাজিৰা চাৰকোল চাহ মজুতৰ সাংস্কৃতিক পৰিষদ	১০,০০০ "
৪০।	সম্পাদক, বান্টুঙ নগৰ ছোৱালী হাইস্কুল	৫,০০০ "
৪১।	গুৱেশ্বৰ মছাহাই গোসাই গাঁও বাথো কমিটি, গোসাইগাঁও	৫,০০০ "
৪২।	সম্পাদক, গোসাইগাঁও বাথো আফাং, কোকৰাবাৰ	৫,০০০ "
৪৩।	প্ৰধান শিক্ষক, কোকৰাবাৰ বামীকান্ত এম. ই বিদ্যালয়	৫,০০০ ,০
৪৪।	সভাপতি, আঞ্চলিক শ্রীকৃগনেশ পুজা সমিতি, লালমাটি	৫,০০০ ,০
৪৫।	সভাপতি, খাৰঘুলি সনাতন ধৰ্ম মন্দিৰ সমিতি, উত্তৰগুৱাটি	৫,০০০ ,০
৪৬।	প্ৰধান শিক্ষক, বৰটলা প্রা: বিদ্যালয়	৫,০০০ ,০
৪৭।	প্ৰধান শিক্ষক, আইডেউবাৰী এম ই বিদ্যালয়	৫,০০০ "
৪৮।	সম্পাদক, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ সংঘ, গুৱাহাটী	৫,০০০ "
৪৯।	সম্পাদক, কলিয়ানীঙ্গা কহিলুৰ সমাজ কল্যান	২,০০০ "
৫০।	প্ৰধান শিক্ষক, নাজিৰা বৰটলা হাইস্কুল	১০,০০০ "
৫১।	সম্পাদক, পটঙ্গা চাঁচ' সমিতি	৩,০০০ "
৫২।	বটজুৰা থান পৰিচালনা সমিতি, নগাঁও	১,০০,০০০ ??
		৯,৪২,০০০ "

ANNEXURE II

FORM 20
FINAL RESULT SHEET

[See Rule 56 (7)]

(To be used for recording the result of voting & Polling Station other than notified polling Station)

Election to the Loksabha _____

from the 7 Guwahati House of people _____ Constituency

PART II

(To be used both the Parliamentary and Assembly Elections)

Name of Assembly Segment (in the case of election from a

Parliamentary Constituency) _____

Total
electio
Asser

Name of Assembly Segment	Name of valid votes cast in favour of															
	Dr. Achyut Kumar Thakuria	Asraf Ali	Kirip Chaliha	Kuntala Deka	Janardan Bezbarua	Dhireswar Kalita	Nibaran Bora	Pabitra Kumar Choudhuri	Binoy Kumar Tamuli	Mahabir Singh	Medini Mohan Choudhuri	Ramani Kanta Barua	Ram Bilash	Sasadhar Das	Sailen Medhi	Satyendra Prasad Deka
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
86 Dhudhnoi S/T	55	8088	17611	146	16989	4777	3944	544	161	68	11242	568	188	215	567	209
48 Boko S/C	378	21,475	29,915	561	4694	2241	2897	1896	113	82	4833	625	368	172	2325	608
49 Chaygaon	31	6799	15322	147	16430	967	3810	213	145	35	1107	255	484	121	6671	1131
50 Palasbari	1166	7283	4351	1854	21428	1310	11,692	1843	235	116	550	267	634	382	790	1290
51 Jalukbari	80	25,653	13,195	419	4273	5875	9943	87	368	64	605	558	752	108	57	655
52 Dispur	325	3674	15,653	634	20,182	2,689	13,824	988	262	92	1006	919	378	258	1145	1574
53 Gau. East	68	6689	18,385	687	5593	2565	14894	367	310	55	915	254	279	180	2377	893
54 Gau. West	139	11,458	13,376	386	10,103	3799	13,912	660	996	365	1,536	232	532	386	1,128	953
55 Hajo	400	11,171	12,406	244	5845	3698	16,144	409	196	68	1114	484	362	329	8,246	550
60 Barkhetri	569	22,527	29,397	180	2429	2005	10,131	752	177	71	1,812	745	156	162	380	337
Total	3211	12,4817	169611	5249	1,17,921	29926	1,01191	7759	2918	1,016	24,730	4107	3633	2313	23686	8200

No. of votes recorded on postal Ballot Papers

7

17

—

9

2

5

1

1

1

1

2

2

HEET

11

(Statton other than notified polling Station)

Total No. of
election in the H.P.
Assembly Constituency/segment 1067490

Ramani Kanta Barua	Ram Bilash	Sasadhar Das	Sailen Medhi	Satyendra Prasad Deka	Sabya Sachi Rabha	Hiranya Bhatta- charjya	Total of valid votes	No. of Rejected votes	Total	No. of tendered votes.
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
568	188	215	567	209	283	3988	69,598	4,294	73,892	
625	368	172	2325	608	1034	2896	77,068	4,197	81,265	
255	484	121	6671	1131	9993	991	67,652	2720	70,372	
267	634	382	790	1290	3909	3166	69,257	2657	71,914	
558	752	108	57	655	254	7475	69,921	3858	73,279	
919	378	258	1145	1574	5218	5527	78,348	4810	83,158	
254	279	180	2377	893	284	9632	64,427	3094	67,521	
232	532	386	1,128	953	1020	8,842	69,823	4244	74067	
484	362	329	8,246	550	485	8,088	70,239	2,394	72,633	
745	156	162	380	337	211	3,136	75,177	2751	77,928	
4107	3633	2313	23686	8200	26691	53,741	711510	34519	7,46,029	
	1	2	2	3	9	60	7	67		

LIST OF SURRENDERED PERSONS

1. Ranjit Buzarbarua,
S/o Cheniram Buzarbaruah
Latheujorhatia gaon P.S. N. Lakhimpur
2. Ramen Saikia,
S/o Lt. Tipram Shulli of Bishnupur
P/s Bihpuria
Dist. Lakhimpur (Age-32 years)
3. Padmeswar Nath,
S/o Lt. Durna Ram Nath of Khoga
P/s North Lakhimpur (Age—20 years)
4. Pradip Borah,
S/o Joyram Borah of Dulpata
P/s North Lakhimpur (Age—17 years)
5. Joyenta Borah,
S/o Haliram Borah of Bishnupur
P/s Bihpuria (Age—18 years)
6. Rabat Hazarika,
S/o Shishu Ram Hazarika of Bishnupur
P/s Bihpuria (Age—24 years)
7. Baba Hazarika,
S/o Shiba Hazarika of Bishnupur
P.S. Bihpuria (Age—16 years)
8. Biren Hazarika,
S/o Lt. Akon Hazarika of Dhekiajuli
P.S. Bihpuria
Dist, Lakhimpur (Age—25 years)

9th Sept.

9. Babul Borah,
S/o Rabat Chandra Borah of Dhekiajuli
Bishnupur
P. S. Bihpuria (Age—21 years)
10. Pradip Hazarika,
S/o Bap Chandra Hazarika of Bishnupur
Dhekiajuli (age—19 years)
11. Sarat Bhuyan,
S/o Gautom Bhuyan of Dhekiajuli
P.S. Bihpuria (Age—24 years)
12. Biseswar Bora,
S/o Kukram Bora of Dhekiajuli, Bishnupur
P/S. Bihpuria (Age—17 years)
13. Dharmeswar Bora,
S/o Kanak Ch: Bora of Dhekiajuli, Bishnupur
P.S. Bihpuria (Age—19 years)
14. Krishna Knt. Bhuyan,
S/o Lt. Narayan Bhuyan of Bishnupur
P.S. Bihpuria (Age—20 years)
15. Anil Dutta,
S/o Bolo Dutta of Bishnupur
P.S. Bihpuria (Age—21 years)
16. Sulemon Khalko,
S/o Panloo Khalko, Bishnupur
P.S. Bihpuria (Age—22 years)
17. Tulan Bora,
S/o Lt. Khogeswar Bora, Dhekiajuli
P.S. Bihpuria (Age—22 years)

18. Mohendra Neog,
S/o Lt. Dharmeswar Neog, Gopalpur Gaon
P.S. N. Lakhimpur (Age—28 years)
19. Prodip Bora,
S/o Lila Ram Bora, Phulbari
P.S. N. Lakhimpur (Age—22 years)
20. Bodhan Saikia,
S/o Sri Ram Saikia of Gahpur
P.S. N. Lakhimpur (Age—22 years)
21. Binod Dewri,
S/o Penu Dewri of Bardoloni
P.S. Dhemaji Dist. Dhemaji (Age—20 years)
22. Probin Dewri,
S/o Notun Dewri of Shishi per Deori gaon
P.S. Dhemaji Dist. (Age—16 years)
23. Biswajyoti Chaliha,
S/o Deba Chaliha of Fulbari
P.S. Bihpuria (Age—21 years)
24. Tonkeswar Bora,
S/o Ghana knt. Bora of Bhuguria
P.S. N. Lakhimpur (Age—26 years)
25. Bharat Das,
S/o Bogiram Das of Bosagaon
P.S. N. Lakhimpur
26. Mohendra Das,
S/o Ghana Knt. Das of Bosagaon
P.S. N. Lakhimpur
27. Gopal Das
S/o Lt. Guju Das of Bosagaon
-do-

28. Fatik Das,
 S/o Dhenuram Das of Bosagaon
 -do-
29. Biren Das,
 S/o Dhenuram Das of Bosagaon
 -do-
30. Nitul Gohain,
 S/o Rupeswar Gohain of Raiya Bali
 P.S. N. Lakhimpur
- 31.. Gobin Bharali,
 S/o Jadu Ram Bharali of Bapakhat
 P.S. N. Lakhimpur
32. Rabindra Deori,
 S/o Chandra Deori of Sisipar Deorigoon
 P.S. Dhemaji
33. Fatik Das,
 S/o Latea Das of Bapakhat
 P.S. N. Laksimpur
34. Bidheya Das,
 S/o Deben Das of Bapakhat
 -do-
35. Tonkeswar Das,
 S/o Padmeswar Das of Bapakhat
 -do-
36. Rohini Bhuyan,
 S/o Nobin Bhuyan of Bapakhat
 -do-
37. Kumud Saikia,
 S/o Chandra Nath Saikia of Bapakhat
 P.S. N. Lakhimpur

38. Lohit Das,
S/o Lt. Bihuram Das
-do-
39. Ghana Sonowal,
S/o Puneswar Sonowal of Bhatisonowal gaon
P.S. N. Lakhimpur
40. Baba Sekundhar,
S/o Jyogeswar Sekundhar of Radhanpur
P.S. N. Lakhimpur
41. Bhogeswar Dutta,
S/o Lt. Begena Dutta of Fulbari Madhatpur
P.S. N. Lakhimpur
42. Prodip Ch. Bharali,
S/o Jogesh Ch. Bharali of Rangpuria
P.S. Dolohat
43. Basanta Borah,
S/o Lt. Bishnu Ram Borah of Phulbari
P.S. N. Lakhimpur
44. Depen Hazarika,
S/o Gunen Hazarika of Gopalpur
P.S. N. Lakhimpur
45. Babul Bormudary,
S/o Harah Bormudary of Dhemaji
P.S. N. Lakhimpur
46. Nirmal Borah,
S/o Indreswar Borah of Rangpuria
P.S. N. Lakhimpur
47. Debo Dutta,
S/o Bhubon Dutta of Dhemagarh
P.S. N. Lakhimpur

9th Sept.

48. Jiten Borah,
S/o Bhadreswar Borah of Dhemagarh
P.S. N. Lakhimpur
49. Anil Borah,
S/o Minaram Borah of Gupalpur
50. Gobin Nath,
S/o Thanu Ram Nath of Gopalpur
P.S. N. Lakhimpur
51. Munindra Borah,
S/o M^oheswar Borah of Dhemagarh
P.S. N. Lakhimpur
52. Robin Borah,
S/o Jugen Borah of No. 2 Dhemagarh
P.S. N. Lakhimpur
53. Bishnuram Borah,
S/o Gulok Ch. Borah of No. 2 Dhemagarh
P.S. N. Lakhimpur
54. Sarat Borah,
S/o Kamal Borah of N. 2. Dhemagarh
P.S. N. Lakhimpur
55. Ranjit Sarmah,
S/o Luto Knt. Sarmah of Phulbari
P.S. N. Lakhimpur
56. Manoranjan Borah,
S/o Radhamath Borah of Phulbari, Ranguria
P.S. N. Lakhimpur
57. Madhab Saikia;
S/o Samburam Saikia of No. 2 Dhemagarh
P.S. N. Lakhimpur

Annexure III

1991

58. Hema Bhuyan,
Jibon Bhuyan of Dhemagarh
P.S. N. Lakhimpur
59. Romen Hazarika,
S/o Umaram Hazarika of Gupalpur
P.S. N. Lakhimpur
60. Bolin Bhuyan,
S/o Rotiram Bhuyan of Dhemagarh
P.S. N. Lakhimpur
61. Bubu Moni Saikia,
S/o Gubin Saikia of Phulbari
P.S. N. Lakhimpur
62. Mridul Chabukdhara.
S/o Akon Chabukdhara of Madhabpur No, I
P.S. N. Lakhimpur
63. Dungeswar Borah,
S/o Lt. Maghi Ram Borah of No. 1 Naharani
P.S. N. Lakhimpur
64. Narayan Borah,
S/o Gopal Borah of Dholpata
P.S. N. Lakhimpur (Age—18 years)
65. Kula Borah,
S/o Tankeswar Borah of Kamalabari
P.S. N. Lakhimpur
66. Putul Saikia,
S/o Khageswar Saikia of Kamalabaria
P.S. N. Lakhimpur
67. Gonesh Dutta,
S/o Lt. Lakheswar Dutta of Kuhiabari
P.S. N. Lakhimpur (Age—22 years)

68. Tularam Gogoi,
 S/o Ranjoy Gogoi of Padmapur Ahumgaon
 P.S. Bihpuria (Age—31 years)
69. Soneswar Saikia,
 S/o Lt. Akan Saikia of Kuhiabari
 P.S. N. Lakhimpur
70. Pntul Borah,
 S/o Siba Borah of Panigaon
 P.S. N. Lakhimpur
71. Dijen Ch. Borah,
 S/o Priya Borah of Dulpatte
 P.S. N. Lakhimpur (Age—19 years)
72. Tarun Ch. Borah,
 S/o Lt. Roseswar Borah of Dhekiajuli Jari gaon
 P.S. Bihpuria
73. Niranjan Phukan of Phulbari
 P.S. N. Lakhimpur
74. Madhab Borah,
 S/o Goluk Borah of Phulbari No. II Majgaon
 P.S. N. Lakhimpur
75. Hen Ch. Hazarika,
 S/o Toseswar Hazarika of Pikhar Padumoi
76. Horen Hazarika,
 S/o Bapiram Hazarika of Pahumari
 P.S. N. Lakhimpur (Age—23 years)
77. Rabin Talukdar,
 S/o Upen Tolukdar of Jamuguri Ranchali
 Dhemaji (Age—20 years)
78. Deben Kalita,
 S/o Lt. Lila Knt. Kalita of Bishnupur Kalitagaon
 P.S. Dhemaji

79. Gobin Ch. Bora,
S/o Rabidhar Bora of Jamuguri Koch gaon
P.S. Dhemaji (Age—28 years)
80. Duleswar Bhuyan,
S/o Rabin Bhuyan of Matikhola
P.S. Dhemaji
81. Jatin Borgohain,
S/o Gathi Borgohain of Bongalmari
P.S. Dhemaji (Age 20 years)
82. Chandra Kalita,
S/o Lt. Bapu Ram Ralita of Bishnupur Kalita gaon
P.S. Dhemaji
83. Surja Payeng,
S/o Durna Payeng of Bali Mishing gaon
P.S. Silapathar (Age—22 years)
84. Dilip Borah,
S/o Gangadhar Bora of Kamalabari, Majuli
Rajguribari
P.S. Kamalabari Dist: Jorhat
85. Kan Dutta,
S/o Muda Dutta of Matikhana
P.S. Dhemaji
86. Hem Chandra Gogoi,
S/o Bogamon Gogoi of Niali Majgaon
P.S. N. Lakhimpur (Age—19 years)

9th Sept.

87. Arun Chandra Borah,
S/o Bhimson Borah of Naharbari
P.S. Dhemaji (Age—33 years)
88. Nabajyoti Pegu,
S/o Lt. Kashi Nath Pegu of Sishi Kalghar
P.S. Dhakuakhana Dist, Lakhimpur
89. Jogen Talukdar,
S/o Upen Talukdar of Gamuguri Panchi Ali
P.S. Dhemaji (Age—19 years)
90. Prabita Sonowal,
S/o Nandeswar Sonowal of Panigaon, Bharti
P.S. N. Lakhimpur (Age—18 years)
91. Tanging Mishing,
S/o Taring Mishing of Sishimukh
P.S. Dhakuakhana
92. Durlov Borgohain,
S/o Sabha Ram Borgohain of Panigaon
P.S. N. Lakhimpur
93. Krishna Knt. Phukan,
S/o Hem Ch. Phukan of Gohain Tekala gaon
P.S. N. Lakhimpur
94. Dudha Kayastha,
S/o Lt. Khageswar Kayastha of Nowbaisha
P.S. N. Laksimpur
95. Babul Borah,
S/o Lt. Ram Knt. Borah of Nowbaisha Lataigaon
P.S. N. Lakhimpur (Age—25 years)

96. Nanda Barua,
S/o Bhaba Barua of Naharbari
P.S. N. Lakhimpur
97. Megha Nath Neog,
S/o Kali Ram Neog of Naharbari
P.S. N. Lakhimpur (Age—22 years)
98. Rudra Knt. Borah,
S/o Nilomoni Baruah of Latho Jorhatia gaon
P.S. N. Lakhimpur
99. Khagendra Narayan Hazarika,
S/o Kula Bora of Dalpata
P.S. N. Lakhimpur
100. Kamal Borah,
S/o Kula Borah of Dalpata
P.S. N. Lakhimpur
101. Khagen Baruah,
S/o Liknath Baruah of Doolpata
P.S. N. Lakhimpur
102. Munindra Borah,
S/o Lt. Kasuguti Borah of Dulpata
P.S. N. Lakhimpur
103. Kamal Ch. Hazarika,
S/o Lt. Thagiram Hazarika of Pilkhana
P.S. Bihpuria
104. Kishore Kr. Baruah,
S/o Bhola Baruah of Dulpata
P.S. N. Lakhimpur

9th Sept

105. Mohendra Bhuyan,
 S/o Bhubon Ch. Bhuyan of Lathou Jorhatir gaon
 P.S. N. Lakhimpur
106. Dilip Hazarika,
 S/o Kamal Hazarika of Pilkhana
 P.S. Bihpuria
107. Diganta Saikia,
 S/o Bishnu Ram Saikia of Simaluguri
 P.S. N. Lakhimpur
108. Rajib Borah,
 S/o Prafulla Borah of Naharbari
 P.S. N. Lakhimpur
109. Jibon Barua,
 S/o Uma Barua of Santipur
 P.S. N. Lakhimpur
110. Gopal Borah,
 S/o Mina Ram Borah of Dolpata
 P.S. N. Lakhimpur
111. Basanta Sarmah,
 S/o Golap Sarma of Naharbari
 P.S. N. Lakhimpur
112. Khireswar Bora,
 S/o Lt. Lakhiram Borah of Santipur
 P.S. Bihpuria
113. Ananta Borah,
 S/o Nagen Borah of Pilkhana
 P.S. Bihpuria

114. Bipul Bora,
S/o Dulal Bora of Pilkhana Padumani
P.S. Bihpuria
115. Nipen Dutta
S/o Jogen Dutta of Kamaliabaria
P.S. N. Lakhimpur
116. Jibon Dutta,
S/o Moniram Dutta of Pilkhana
P.S. Bihpuria
117. Tileswar Saikia,
S/o Bagamon Saikia of Naharbari
P.S. N. Lakhimpur
118. Atul Nath,
S/o Moneswar Nath of Khaga
P.S. N. Lakhimpur
119. Bapdhan Saikia,
S/o Bapan Saikia of Pilkhana Santipur
P.S. Bihpuria
120. Dimba Borah,
S/o Indreswar Borah of Rangpuria
P.S. N. Lakhimpur
- 121 Deben Kakoti,
S/o Phanidhar Kakoti of Pilkana Padumani
P.S. Bihpuria
122. Anil Hazarika,
S/o Jogen Hazarika of Kamalabaria
P.S. N. Lakhimpur

9th Sept.

123. Anil Borah,
 S/o Rabindra Borah of Kamalabaria
 P.S. N. Lakhimpur
- 124 Pradip Hazarika;
 S/o Banshidhar Hazarika of Dhalpur
 P.S. Bihpuria
125. Bidhadhar Nath,
 S/o Roseswar Nath of Gopalpur
 P.S. N. Lakhimpur
126. Kandap Saikia,
 S/o Sonaram Saikia of Kashajuli
 P.S. Bihpuria
127. Golap Ch. Koch,
 S/o Puna Ram Koch of Kamalabaria
 P.S. N. Lakhimpur
128. Prabhat Bora,
 S/o Kesharam Bora of Pilkhana Padumani
 P.S. Bihpuria
129. Bibeka Dutta;
 S/o Dayal Dutta of Kamalabaria
 P.S. N. Lakhimpur
130. Jibon Dutta,
 S/o Bhubon Dutta of Muchamai
 P.S. Bihpuria
131. Mohendra Boruah,
 S/o Haliram Baruah of Pilkhana Padumani
 P.S. Bihpuria

132. Lokeswar Saikia,
 S/o Soneswar Saikia of Borkamolabaria
 P.S. N. Lakhimpur
133. Jiba Saikia,
 S/o Cheniram Saikia of Kamalabaria
 P.S. N. Lakhimpur
134. Nityananda Koch,
 S/o Punaram Koch of Kamalabaria
 P.S. N. Lakhimpur
135. Budheswar Dutta,
 S/o Loknath Dutta of Leshaigaon
 P.S. N. Lakhimpur
136. Bapuram Dutta,
 S/o Keshab Ch. Dutta of Kamalabaria
 P.S. N. Lakhimpur
137. Rafique Rahman,
 S/o Syed Abdul Hoffar of Sensua
 P.S. N. Lakhimpur
138. Bhuban Dutta,
 S/o Ghana Knt. Dutta of Kamalabaria
 P.S. N. Lakhimpur
139. Prafulla Dutta
 S/o Lt. Bapuram Dutta, of Kamalabaria
 P.S. N. L.
140. Rajen Phukan
 S/o Debeswar Phukan of Sarifor
 P.S. North Lakhimpur;

141. Rajit Dowarah,
S/o Thaneswar Dowarah of Saribor Doloni
P.S. N. Lakhimpur
142. Tulashi Borah,
S/o Bhugeswar Borah of Nababarbari
P.S. North Lakhimpur
143. Sumandra Bora
S/o Hem Knt. Bora, of Kamalabari
P.S. N. Lakhimpur
144. Niran Hazarika
S/o Sri Hem Ch. Hazarika, of Kamalabaria
P.S. N. Lakhimpur
145. Bisnu Saikia,
S/o Gupal Saikia of Pahumara
P.S. N. Lakhimpur
146. Dharmeswar Bora,
S/o Upen Bora of Doolpata
P.S. N. Lakhimpur
147. Bipul Phukan,
S/o Debeswar Phukon, of Haribor
P.S. N. Lakhimpur
148. Kamal Chetia,
S/o Moheswar Chetia of Kahipara,
P.S. Bihpuria

149. Hiren Baruah,
S/o Kesha Ram Baruah of Lathou Johatia
P.S. N. Lakhimpur
150. Debajeet Baruah,
S/o Gopal Baruah, of Naharbari,
P.S. N. Lakhimpur
151. Budhin Bhuyan,
S/o Chandra Bhuyan of Doolpata,
P.S. N. Lakhimpur
152. Utpal Baruah,
S/o Dambarudhar Baruah of Haikor Naharani
P.S. N. Lakhimpur
153. Dewkan Sadagari,
S/o Lt. Dehiram Sadagari of Kalita gaon
P.S. N. Lakhimpur
154. Tarun Hazarika,
S/o Mohan Ch. Hazarika, of Doolpata
P.S. N. Lakhimpur
155. Hem Ch. Bora,
S/o Lt. Maliram Bora, of Doolpata,
P.S. N. Lakhimpur
156. Hemanta Dulakhakaria,
S/o Sura Dulakhakaria of Doolpata,
P.S. N. Lakhimpur

9th Sept.

157. Budheswar Bora,
 S/o Lt. Hemo Ram Borah of Pahumara,
 P/S N. Lakhimpur

158. Dhoniram Nath,
 S/o Lt. Moniram Nath of Achaikona,
 P.S. N. Lakhimpur

159. Chandra Dutta,
 S/o Tanka Dutta, of Dhemagarh,
 P.S. N. Lakhimpur

160. Haren Neog,
 S/o Sri Baleswar Neog, of Bishnupur Koch gaon
 P.S. Dhemaji

161. Jelina Begum,
 S/o Abdul Monnaf of Dhakuakhara Agarkhowa
 P.S. N. Lakhimpur.

Annexure IV

List of Arms and Ammunitions Recovered by Army From Extremists.

WEAPONS

- (a) LMG— $1 + 3 = 4$
- (b) Stengun/Carbine— $8 + 3 + 10 + 17 = 38$
- (c) Rifle— $19 + 2 + 23 = 44$
- (d) Pistol/Revolver— $100 + 142 + 30 + 2 + 47 = 321$
- (e) Shot Gun-700
- (f) Country Made Gun-26
- (g) Pipe Gun— $154 + 10 = 164$
- (h) DBBL Gun— $9 + 84 = 93$
- (i) SBBL Gun— $5 + 110 = 115$
- (j) SBML Gun— $41 + 4 = 45$
- (k) HAND Made Gun-320
- (l) CANNON-37
- (m) BAJUKA-5
- (n) Ak 47 Rifle-2
- (o) SLR-15
- (p) AIR Gun-95
- (q) BIG Size Cracker-12
- (r) VHF Set-1

AMMUNITIONS :

- (a) Live Cartridges—11, 131
- (b) Magazine-37
- (c) Empty Cartridges-297
- (d) M-20 Bullet-20
- (e) Mis Fired Bullet-6
- (f) Ammunition-86

EXPLOSIVES :

- (a) Bomb/Grenade-212
- (b) Geletine-47 KG.
- (c) Detonators-1016
- (d) Gun powder-39 KG.

9th Sept.

Annexure V**SNATCHING OF ARMS BY ULFA/ABSU**

1. Stengun/Carbin-14
2. L. M. G. - Nill.
3. Rifle-112.
4. Pistol/Rivolver-114
5. Shot gun / country made gun -195
6. DBBL gun-325
7. SBBL gun-1330
8. SBML gun-3
9. SLR-1
- 10 12 Bore gun-10

AMMUNITIONS

1. Live Cartridges-465
2. Magazine-5

Annexure VI
DEPARTMENT.

1. Development of Sports infrastructure.
2. Participation in various level tournament in different disciplines.
3. Organising Inter School / Inter District Tournaments.
4. Undertaking of coaching programmes at various levels and disciplines.
5. Appointment of coaches and appointment of Physical Instructors in Schools.
6. Distribution of Sports goods.
7. Rural Sports Programmes.
8. Scholarship Schemes.

9th Sept.

Annexure VII

1. Strengthening of Cultural Affairs.
2. Establishment of Regional office.
3. Strengthening of Rebindra Bhawan.
4. Strengthening of State Art Gallery.
5. Strengthening of Cultural Museum & Archives, Sibsagar
6. Strengthening of College of Dance and Music.
7. Strengthening of College of Art & Crafts.
8. Strengthening of Jyoti Bharati, Tezpur.
9. Granting aid to Non-Government Cultural organisation
10. Award of Scholarship in Music Fine Arts Film technology etc.
11. Strengthening and Establishment of Cultural Centres, training of traditional, Setric Folk and tribal Culture of the State.
12. Grant-in-aid to Sahitya Akademi.
13. Promotion and preservation of rare form of traditional performing art.
14. Fellowship for specific training in Music Dance and Drama.
15. Award giving festival Development of Art & Culture.
16. Strengthening of Borgeet and satria Training Centre.
17. Development of Dance and Music
18. Documentation of Art & Culture.
19. Establishment of Cultural Research Centre.
20. Strengthening of Puppetry wing.

21. Development of Cultural activitiesl holding of Fairs, Festival, Competition, Seminar etc.
22. Aid to Indivial Artists.
23. Cultural exchange Programmes:
24. Grants-in-aid to Jyoti Chitraban (Film Studio) Society. Kahilipara.
25. Production of documenatry film on Art and Culture.
26. Grant-in-aid to Producer of Documentary Film.
27. Establishment of Shri Sankardeva Kala-Kendra.